

Jelentés

az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság

2021. évi szakmai tevékenységéről

Jósvafő, 2022. június 1.

Veress Balázs
Igazgató

A jelentést elfogadom.

Agrárminisztérium
Helyettes Államtitkár
Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

2022 JÚL 28.

Összeállították

Bacsó Zsolt

Dr. Bihari Zoltán

Dr. Boldogh Sándor

Farkas Tünde

Felházi László

Gruber Péter

Hordós-Nagy Zsuzsa

Huber Attila

Juhász Zsolt

Kanyok Zsolt

Árvai-Kovács Szilvia

Marosi Marianna

Rózsa Sándor

dr. Sándor Katalin

Szabó Ádám

Szalóczy Gyula

Ujjné Molnár Mirella

Veress Balázs

Virók Viktor

Visnyovszky Tamás

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	3
1. Bevezetés	7
2. Személyi állomány	9
3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi	10
3.1. <i>Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai.....</i>	<i>10</i>
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti terület (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék).....	10
3.1.2. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesíteni tervezett (védelemre tervezett) területek (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)	13
3.1.3. „Ex lege védett” természeti területek.....	14
3.1.4. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok /kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások)	15
3.1.4.1. Barlangok kiépítése, műszaki beavatkozások.....	15
3.1.4.2. Hasznosítási jelentések	16
3.1.4.3. Dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek.....	23
3.1.4.4. Nagyobb feltárások	25
3.1.5. Natura 2000 területek.....	26
3.1.6. Nemzetközi jelentőségű területek	29
3.1.7. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (például a földtani alapszelvények, földtani képződmények).....	32
3.2. <i>Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek</i>	<i>34</i>
3.2.1. Védett mesterséges üregek (amennyiben releváns az állapotváltozások és a denevérállomány változásának ismertetése)	35
3.3. <i>Egyéb, speciális területi kategóriák:</i>	<i>35</i>
3.3.1. Erdőrezervátum.....	35
3.3.2. Országos Ökológiai Hálózat	36
3.4. <i>Magas Természeti Értékű Területek</i>	<i>37</i>
4. Kutatás és monitorozás (saját, illetve más szervvel végeztetett, külön megjelenítve)..	38
4.1. <i>Kutatás (tárgy, kutató, helyszín, forrása, forrás nagysága és főbb eredményei)</i>	<i>38</i>
4.2. <i>Monitorozás (tárgy, kutató, helyszín, forrása, forrás nagysága és főbb eredményei) ..</i>	<i>40</i>
4.3. <i>TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként</i>	<i>53</i>
4.4. <i>Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)</i>	<i>54</i>
5. Természetvédelmi kezelési tevékenység	54
5.1.A) <i>Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült, előkészített, kihirdetett)</i>	<i>54</i>
5.1.B) <i>Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok (elmúlt évben készült vagy felülvizsgált).....</i>	<i>58</i>
5.2. <i>Élőhely-fenntartás, kezelés (élőhelyek és terület egységek szerinti bontásban).....</i>	<i>67</i>

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	67
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése	70
5.3. Élőhely-rehabilitáció (helyszín, az élőhely típusa, forrása, kezdete, várható befejezése)	74
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt).....	75
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	75
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	76
5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése.....	81
5.4.4. Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei	82
5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek.....	85
5.6. Természetvédelmi mentőtevékenység.....	87
6. Saját vagyonkezelésű területeken folyó tevékenység	90
6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok).....	90
6.2. Génmegőrzés	95
6.2.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében (az igazgatóság által a különböző haszonállat fajokból és fajtákból tartott nukleusz és génmegőrzési állományok, beleértve a hagyományos magyar kutyafajtákkal kapcsolatos tevékenységeket).....	95
6.2.1.1. Hucul ménés.....	95
6.2.1.2. Magyar kuvasz	98
6.2.2. Egyéb állatállomány, kezelésük.....	98
6.2.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében (igazgatóság által fenntartott tájfajta gyümölcsös kertek, egyéb génmegőrző bemutató kertek, génmegőrzéshez kapcsolódó beruházások stb.).....	99
6.3. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése	100
6.4. Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás	125
6.5. Halgazdálkodási vízterületek.....	127
6.5.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek.....	131
6.5.2. Védett természeti területen található halastavak.....	132
7. Tájvédelem.....	132
7.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)	132
7.2. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	132
7.3. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás.....	133
7.4. Tájképvédelmi övezetek módosítása	134
7.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások.....	134
8. Projektek (természetvédelmi, informatikai, turisztikai stb. projektek célja, előrehaladása, eredményei ld. mellékelt táblázat).....	135
9. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	136

9.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma	136
9.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára (természetvédelmi-, környezetvédelmi-, földügyi hatóság, önkormányzat, MVH stb. bontásban)	137
9.1.2. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek	140
9.1.3. Jelentési feladatok a Minisztérium számára: természetvédelmi szakmai főosztályok, Költségvetési, HEO stb. bontásban	141
9.1.4. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	142
9.2. Szabálysértés	142
9.3. Természetvédelmi bírság	142
9.4. Büntető ügyek	143
9.5. Polgári perek	144
9.6. Egyéb jogi ügyek	144
10. Természetvédelmi Őrszolgálat	145
10.1. Alapadatok	145
10.1.1. Személyi feltételek	145
10.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák	147
10.1.3. Polgári természetőrök	149
10.2. Feladatellátás	150
10.2.1. Hatósági feladatellátás	150
10.2.2. Együttműködés más hatóságokkal	151
10.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	152
11. Költségvetés és vagyon	153
11.1. Kiadások	153
11.2. Bevételek	156
11.3. Vagyon	158
11.3.1. Befektetett eszközök	158
11.3.2. Forgóeszközök	159
11.4. Épületek	159
11.5. Eszközök	160
12. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok	160
12.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra	160
12.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok	160
12.1.2. Tanösvények	161
12.1.3. Egyéb bemutatóhelyek (pl. tájházak, arborétumok, geológia, barlangi bemutatóhelyek)	162
12.1.4. Természetiskolai minősítésre felterjesztett helyszínek	168
12.1.5. Szálláshelyek	168
12.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények	170
12.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	170
12.2.2. Szakvezetéses túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák)	171
12.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	171
12.2.3. Természetiskolai minősítésre felterjesztett programszolgáltatás	172
12.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)	173

12.2.5. Kiadványok	173
12.2.6. Látogatóstatisztika	174
12.2.7. Környezeti nevelési statisztika.....	175
<i>12.3. Társadalmi kapcsolatok.....</i>	<i>177</i>
12.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása	177
12.3.2. Natúrparkokkal való kapcsolat	178
12.3.3. Kommunikáció – hírlevelek, honlapok, rendszeres kiadványok	178
<i>12.4. Tervezett fejlesztések.....</i>	<i>179</i>
<i>12.5. Együttműködési megállapodások</i>	<i>180</i>
<i>12.6. Fontosabb események.....</i>	<i>181</i>
13. Közfoglalkoztatás	181
13.1. Alapfeladatok, személyi feltételek.....	181
13.2. Elvégzett feladatok.....	182
13.3. Tapasztalatok.....	182
13.4. Javaslatok	182
14. Belföldi és külföldi együttműködés.....	183
15. Ellenőrzés	186
16. Éves munka legfontosabb összefoglalása	192
17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv), külön részletezve a tervezett pályázatok ütemezését és megvalósítását	201
Melléklet.....	208
<i>I. sz. melléklet: Projektek.....</i>	<i>209</i>
<i>II. sz. melléklet: Látogatóstatisztika</i>	<i>215</i>
<i>III. sz. melléklet: Tájéértékek</i>	<i>219</i>
<i>IV. sz. melléklet: Üzemeltetés keretében elvégzett munkák 2021. évben.....</i>	<i>227</i>
<i>V. sz. melléklet: Programterv (eseménynaptár) 2022.</i>	<i>231</i>
<i>VI. sz. melléklet: Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek részletezése</i>	<i>242</i>

1. Bevezetés

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság a 2021. évben is a korábban kialakított stratégiai irányvonal, racionalizált szervezeti, működési és gazdálkodási keretek között kezdte el tevékenységét mind a természetvédelmi szakmai munka, mind a költségvetési gazdálkodás területén. A legfontosabb cél volt a természetvédelmi szakmai munka színvonalának folyamatos javítása a fejlődést is biztosító pénzügyi stabilitás fenntartása mellett.

A koronavírus továbbra is hatással volt az Igazgatóság működésére, a koronavírus terjedésének megakadályozása érdekében hozott kormányzati intézkedések befolyásolták a 2021-es terveinket is. A jogszabályi előírásoknak megfelelően 2020. november 11. napjától elrendelésre került a barlangok látogatásának tilalma. A látogatási tilalom kiterjedt a tömegturisztikai-, a kalandturisztikai szolgáltatásokra, az alkalmi rendezvények megtartására (barlangi esküvő, koncert), a vagyonkezelői hozzájárulásokra. A meghirdetett ökoturisztikai, környezeti nevelési és egyéb kulturális programok, lovasturisztikai programok elmaradtak. Nem lehetett látogatni az Igazgatóság által üzemeltetett bemutatóhelyeket, valamint a szálláshelyek is zárva tartottak. 2021. tavaszán a védelmi intézkedések lépcsőzetes feloldása által vált lehetővé a létesítmények újranyitása, valamint újra elérhetővé válhattak a szolgáltatások. A járvány terjedésének csökkentése érdekében nagy hangsúlyt fektettünk a fertőtlenítésre és a járványügyi szabályok betartására is. A bezárás, valamint a korlátozó intézkedések érzékenyen érintették az Igazgatóságot, jelentős bevétel kiesést okoztak. Az ingatlanok bérbeadásából se tudtunk 2021. első félévében bevételt realizálni, valamint az erdőgazdálkodási tevékenységünket az időjárás is kedvezőtlenül befolyásolta, további gondot jelentett a megbízható, és időben teljesítő fakitermelő brigádok hiánya is. A nehézségeken csak szigorú takarékos gazdálkodással és tervezett feladataink részbeni elhalasztásával sikerült úrrá lennünk.

2021. évben is tovább folytattuk a jövőt megalapozó fejlesztések forrásait biztosító KEHOP és INTERREG pályázatok megvalósítását.

Összességében megállapítható, hogy az Igazgatóság a feladatait a 2021-es évben is megfelelő szakmai színvonalon látta el és – ha időnként nehézségekkel is –, de a tevékenységünkhöz szükséges pénzügyi, személyi és tárgyi feltételeket a kedvezőtlen körülmények ellenére is biztosítani tudtuk. Társadalmi szerepvállalásunk továbbra is magas szintű volt.

A pénzügyi stabilitásunk és az önfelfinanszírozó képességünk szintjének fenntartásáért a magunk részéről mindent megtettünk. A likviditási helyzetünket és pénzügyi stabilitásunkat a tárgyévben is sikerült átgondolt, szoros költségvetési gazdálkodással megőriznünk. A saját működési bevételi tervünktől jelentősen elmaradtunk, de kiadásainkat a szigorú kontroll alkalmazásával a megnövekedett feladatok ellenére elfogadható szinten tartottuk.

A 2021. évben az állami vagyon fenntartásához és üzemeltetéséhez szükséges tevékenységünk átszervezését tovább folytattuk, ezeket részben saját üzemeltetési részlegünkkel, részben

vállalkozók bevonásával végeztettük el. Évek óta gondot okozott a jelentős és évről-évre növekvő vagyónállományunk fenntartása, üzemeltetése, mivel erre az elmúlt években alig jutott forrás. A napi feladatok zavartalan elvégzéséhez szükséges működés kiadásainak forrásait mindenképpen biztosítani kellett, így az egyes felújításokat, eszköz cseréket és beszerzéseket el kellett halasztanunk, bármennyire is indokoltak voltak. Terveink között szerepelt, hogy ezen az állapoton javítsunk, de a bevételi kiesésünk miatt csak a legsürgetőbb problémák megoldására nyílt lehetőségünk. A fenti gondokon csak részben segítettek a költségvetésünkbe bevont pályázati források.

A 2022. évben a szakmai munkánkat és a társadalmi szerepvállalásunk pozitív tendenciáit szeretnénk fenntartani. A működési és gazdálkodási eredményességünk és hatékonyságunk érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk, annak ellenére, hogy jellemzően külső körülmények miatt számos nehézségre és bizonytalanságra számíthatunk, amelyek a bevételeink tekintetében kiesést, költségeinket illetően pedig növekedést fognak okozni. Ezen körülmények közül elsőként ki kell emelni az orosz-ukrán háború közvetlen és áttételes hatásait, az energia költségek emelkedését, a turizmus iránti kereslet visszaesése irányába ható inflációt, stb. Meg kell még említenünk az időjárási kockázatokat, amelyek az ökoturizmust és az erdészeti tevékenységet is erősen érinthetik, valamint azt a tényt is, hogy projektjeink nagy része a 2021. évben lezárult, amely megnöveli saját kiadásainkat a korábban projekt terhére elszámolható üzemeltetési, működési költségeink saját költségvetésünkben történő megjelenése által.

Mindezeket figyelembe véve, jelenlegi kilátásaink szerint a bevételi kiesésünk várhatóan meghaladja a 2021. évi szintet.

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				
		alap-fokú	közép-fokú	felső-fokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2021-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormány-tisztviselő	0	37	57	29 fő angol 11 fő német 1 fő francia 1 fő szlovák 1 fő jelnyelv tolmács 1 fő eszperantó	A továbbképzések a képzési tervben rögzítetteknek megfelelően történtek.
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	2	13	2	1 fő angol 1 fő szlovák	
	Határozott idejű munkaviszony	12	17	2	1 fő angol	
Összesen		14	67	61		

Az Igazgatóság a 2020-21. évi országos közfoglalkoztatási programban (2020.07.01-2021.02.28) 22 főnek szeretett volna munkalehetőséget adni, ezt azonban nem tudta megvalósítani, helyette átlagban 11,43 főt tudtunk alkalmazni.

Ebből a 2021. évet érintette összesen 2 hónap, az Igazgatóságnál közfoglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatottak éves átlagos állományi létszáma 2,1 fő.

1. A nemzeti park igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán foglalkoztatottak száma (fő)	
1.1. Kormánytisztviselők	94
1.2. Szerződéses munkavállalók	-
1.3. MTv munkavállalók	48
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	-

3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)	
3.1 Turisztikai szolgáltatók	89
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	25
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	27
3.4. Egyéb	9

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

Működési terület (ha)	433 889					
	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	<i>Száma (db)</i>	<i>Kiterjedése (ha)</i>			<i>Száma (db)</i>	<i>Kiterjedése (ha)</i>
Nemzeti park	1	20 183,67	4 738,25	0	0	0
Tájvédelmi körzet	2	32 059	5 624,12	0	1+2 bővítés	25 832,06
Természetvédelmi terület	16	2 218	136,71	0	8+1 bővítés	2 512,48
Természeti emlék	28	13,26	0	0	3	0,4301
Összesen	45	54 473,93	10 499,08	0	12+3	28344,9701

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti terület (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Aggteleki NP	177/NP/85	20183	4738,25

Zempléni TK	172/TK/84	26765	4992,88
Tokaj-Bodrogzug TK	183/TK/86	5294	631,24
Abaújkéri Aranyos-völgy TT	317/TT/07	160,1	-
Abaújkéri Ördög-szikla kaptárkő TE	333/TE/14	0,22	-
Bodrogszegi Várhegy TT	233/TT/90	1,62	-
Edelényi Magyar Nőszirmos TT	299/TT/05	3,13	-
Erdőbényei fás legelő TT	236/TT/90	214,61	-
Füzérradványi park TT	116/TT/75	159,52	-
Keleméri Mohos-tavak TT	26/TT/51	56,7910	56,7910
Kelemér-Serényfalva TT	310/TT/07	331,8	79,92
Long-erdő TT	274/TT/96	1104,9821	-
Megyaszői-tátorjános TT	188/TT/87	35,3	-
Megyer-hegyi Tengersizem TT	278/TT/97	1,07	-
Rudabányai őshominida-lelőhely TT	153/TT/77	2,02	-
Sóstó-legelő TT	267/TT/94	70,96	-
Szendrőládi-rét TT	234/TT/90	1,51	-
Tarcali Turzó-dűlő TT	320/TT/09	10,74	-
Tállyai Patócs-hegy TT	189/TT/87	3,24	-
Zabanyik-hegy TT	322/TT/11	62,5	-
Bedela-kút feletti földtani képződmény természeti emlék	399/TE/91	0,4124	-
Bedela-kúti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	400/TE/91	0,2077	-
Borda-völgyi 1. földtani alapszelvény természeti emlék	401/TE/914	1,0577	-
Borda-völgyi 2. földtani alapszelvény természeti emlék	402/TE/91	0,0837	-
Borda-völgyi 3. földtani alapszelvény természeti emlék	403/TE/91	1,7084	-
Bódvalenkei műútkanyar alatti földtani alapszelvény természeti emlék	404/TE/91	0,1659	-
Edelényi Templom-domb földtani alapszelvény természeti emlék	405/TE/91	0,0907	-

Felső-templom melletti földtani alapszelvény természeti emlék	406/TE/91	0,0761	-
Hidvégardói temető melletti földtani képződmény természeti emlék	407/TE/91	0,0922	-
Lepinke-kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	408/TE/91	0,2484	-
Lyuka-völgyi földtani képződmény természeti emlék	409/TE/91	0,4503	-
Meszesi Templomdomb földtani alapszelvény természeti emlék	410/TE/91	0,2083	-
Rakacai TSz-kőfejtő - Nyugat földtani alapszelvény természeti emlék	411/TE/91	1,7431	-
Rakacai út menti földtani alapszelvények természeti emlék	412/TE/91	1,3065	-
Rakacaszend délnyugati útbevágás 1. földtani alapszelvény természeti emlék	413/TE/91	0,1272	-
Rakacaszend délnyugati útbevágás 2. földtani alapszelvény természeti emlék	414/TE/91	0,3020	-
Rézing-dűlői földtani alapszelvény természeti emlék	415/TE/91	0,2509	-
Szendrői palabánya földtani képződmény természeti emlék	416/TE/91	0,1788	-
Szendrői Várhegy földtani alapszelvény természeti emlék	417/TE/91	0,8252	-
Szuhogyi Nagy-hegy földtani képződmény természeti emlék	418/TE/91	0,2911	-
Tornaszentandrás Templomdomb földtani képződmény természeti emlék	419/TE/91	0,0856	-
Varbóci út melletti földtani alapszelvény természeti emlék	420/TE/91	0,7358	-
Vermek-dombja földtani alapszelvény természeti emlék	421/TE/91	0,2790	-
Rakaca nyugat földtani alapszelvény természeti emlék	423/TE/18	1,0319	-
Vizsolyi-kőfejtő földtani képződményei természeti emlék	424/TE/18	0,6228	-
Bolhási kalcittelér természeti emlék	439/TE/21	0,3955	-

Kapc-tetői feltárás természeti emlék	440/TE/21	0,0605	-
--------------------------------------	-----------	--------	---

3.1.2. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesíteni tervezett (védelemre tervezett) területek (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék)

Újonnan létesítendő országos jelentőségű védelemre tervezett terület (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék bontásban)

Meglévő országos jelentőségű védett természeti terület **bővítése** (nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék bontásban)

Védelemre tervezett természeti területek adatai

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Csereháti TK	egyedi	22328,8	-	Védelemre tervezett
Tokaj-Bodrogzug TK	bővítés	3056,99	-	Védelemre tervezett
Mádi Kakas-hegy TT	egyedi	124,98	-	Védelemre tervezett
Kopasz-hegy és Dorgó-tető TT	egyedi	51,01	-	Védelemre tervezett
Abaújszántói Sátor-hegy és Krakó TT	egyedi	417,93	-	Védelemre tervezett
Erdőbénye-Szokolya Óvár TT	egyedi	602,33	-	Védelemre tervezett
Bombolybánya TT	egyedi	7,94	-	Védelemre tervezett
Zempléni TK	bővítés	446,27	-	Védelemre tervezett
Erdőhorváti Vár-hegy TT	egyedi	502,96	-	Védelemre tervezett
Long-erdő TT	bővítés	100,3	-	Védelemre tervezett
Mosonnai-erdő TT	egyedi	236,07	-	Védelemre tervezett

Révleányvári- erdő TT	egyedi	469,26	-	Védelemre tervezett
Galvács, volt homokbánya TE	egyedi	0,1096	-	Védelemre tervezett
Perkupa (Dobódél), egykori mészköbánya TE	egyedi	0,2497	-	Védelemre tervezett
Perkupa, Temető feletti TE	egyedi	0,0708	-	Védelemre tervezett

3.1.3. „Ex lege védett” természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ex lege védett láp	76	2 404	0	0	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	0	0	0
Kunhalom	11	0	0	0	0	0
Földvár	23	0	0	0	0	0
Forrás	779	0	0	0	0	0
Víznyelő	106	0	0	0	0	0

NPI nyilvántartásában szereplő „ex lege” védett természeti területek:

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	Nem ismert, nem lett felmérve		76	2404

Szikes tavak	0	0	0	0
Kunhalom	0	0	11	0
Földvár	Nem ismert, nem lett felmérve	0	23	0
Forrás	46	0	592	0
Víznyelő	98	0	8	0

Egyedi természetvédelmi hatósági határozatban megállapított kiterjedésű „ex lege” védett természeti területek:

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	54 teljesen, 22 részben	2318,5	22 részben	85,5
Szikes tavak	0	0	0	0
Kunhalom	0	0	11	0
Földvár	0	0	23	0
Forrás	0	0	0	0
Víznyelő	0	0	0	0

3.1.4. „Ex lege” védett természeti értékek (barlangok /kiépítések, műszaki beavatkozások, hasznosítási jelentések, dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvevételek, kezelési tervek, nagyobb feltárások)

3.1.4.1. Barlangok kiépítése, műszaki beavatkozások

2019-ben megkezdődött a KEHOP-4.1.0-15-2016-00015 azonosító számú, „A Világörökség részét képező barlangok, jelentős földtudományi értékkel rendelkező mesterséges üregek védelmét és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését célzó természetvédelmi beavatkozások az Aggteleki Nemzeti Park területén“ elnevezésű pályázat fenntartási időszaka, 2021-ben garanciális javítás nem történt.

2019-ben befejeződtek az SKHU/1601/1.1/035 azonosító számú, „Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki- és Szlovák-karszt Világörökség barlangjaiban” elnevezésű pályázat építési munkálatai a Béke-barlang jósavfői bejárata előtti területen, valamint a Baradla-barlang Róka-ág és Hangverenyterem WC területen, 2021-ben garanciális javítás nem történt.

A Haragistyai-rókalyukban az Aggteleki Barlangkutató Csoport Egyesület, az Igazgatóság vagyonkezelői hozzájárulásával ideiglenes biztonsági kiépítést végzett 2021-ben, amely során lépővasakat, létrákat és levegőztető csőrendszert építettek be a barlangba.

3.1.4.2. Hasznosítási jelentések

Baradla-barlang (5430-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. augusztus 16-án kiadott NPTF-142/6/2011. számú, valamint a 2012. április 13-án kiadott 889-5/2012. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. február 24-én kiadott BO/16/3356-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési szabályzat szerint a barlang december 24., 25., 26. kivételével az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart.

A látogatók rendelkezésére számos túralehetőség, program, illetve rendezvény áll:

Barlangtúrák: naponta, illetve előzetes bejelentkezéssel induló túrák.

- Barlangi esküvő: Hangversenyterem, Óriások-terme.
- Koncertek, egyéb rendezvények (pl. megnyitó, zártkörű rendezvények): Hangversenyterem, Óriások-terme, Tigris-terem.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

2020. november 11-én, a COVID-19 betegséget okozó vírus magyarországi terjedésének megakadályozása érdekében a barlang bezárára került és csak 2021. május elején nyitott ki újra két részletben. Először csak az aggteleki rövidtúra indult újra május 2-án, majd a vörös-tói középtúra és a jósvafői rövidtúra május 8-án.

Látogatók száma: 2021. évben az Igazgatóság által meghirdetett naponta induló túráinak 78.570 látogatója volt. A látogatók nagyon kis százaléka, nagyjából 2%-a volt külföldi. A bezárások következtében, összevetve az előző évek adataival 2019-el bezárólag, nagyságrendileg 35.000 fővel kevesebb látogatója volt a Baradla-barlangnak 2021-ben. 2020-hoz viszonyítva viszont enyhe növekedés tapasztalható, a tárgyévben 6140 fővel nőtt a látogatók száma.

Naponta induló barlangtúrák

	Aggteleki rövidtúra		Vörös-tói középtúra		Jósvafői rövidtúra		Összesen:	
	Túraszám	Fő	Túraszám	Fő	Túraszám	Fő	Túraszám	Fő
Január	0	0	0	0	0	0	0	0
Február	0	0	0	0	0	0	0	0
Március	0	0	0	0	0	0	0	0
Április	0	0	0	0	0	0	0	0
Május	120	1808	59	946	19	158	198	2912
Június	186	3809	122	2536	42	386	350	6731
Július	215	13543	104	4466	94	2219	413	20228

Augusztus	255	18151	152	8494	65	1076	472	27721
Szeptember	109	4810	71	2866	31	420	211	8096
Október	123	5090	78	3940	28	341	229	9371
November	77	1170	57	993	17	88	151	2251
December	60	507	42	650	11	103	113	1260
Összesen:	1145	48888	685	24891	307	4791	2137	78570

Előzetes bejelentkezéssel induló túrák: 2021. évben nem indult ilyen túra.

Speciális rendezvények: A barlangban nem tartottunk esküvőt, illetve koncert sem került megrendezésre. Egyéb rendezvényeinken (zártkörű rendezvény), túráinkon (manótúra, mikulástúra, forgatás, szakmai nap stb.) 1686 fő vett részt.

Rendkívüli események: 2021. 07. 18-án délután több órán keresztül tartó zivatarból nagyon nagy mennyiségű jég és eső hullott Aggtelek és Jósvafő térségében, valamint a barlangrendszer szlovákiai vízgyűjtőjén. A lehullott csapadék következtében villámárvíz alakult ki, 17.00 órakor az aggteleki rövidtúra már csak a Denevér-ági bejáraton tudott bemenni a barlangba. Még a délutáni órákban kinyitottuk a Hangversenyteremben lévő tolózárat, ekkor a teremben már combközépig ért a víz. Másnap reggel a Teknősbéka-termet nem lehetett megközelíteni, a bejárat szakaszon a lépcsőt és a járdát vastagon borította az lezúdult áradmány utáni sár és iszap. A Csipke-termi kijáratnál egy kisebb tó alakult ki, melyet sikerült néhány óra alatt leszivattyúzni. A Hangversenyterem víz alatt állt, a székek jelentős részét elvitte az árvíz. A vörös-tói barlangszakaszban víz alatt volt a járda a Sárkányfej – Mozdony közötti szakaszon, a beton fedlapokat az árvíz felszakította és elsodorta. Az érintett szakaszon a világítást működtető infra kapuk beáztak, így a világítás nem működött a barlang ezen szakaszán. A károkat az aggteleki szakaszon néhány nap alatt sikerült felszámolni, a vörös-tói barlangszakaszon az árvíz utáni takarítás egy hetes munkába telt. A beázott és tönkrement elektromos berendezések cseréjét csak az év végére sikerült megvalósítani. Az árvíz következtében keletkezett károk helyreállításának költségei több millió forint többletkiadást eredményeztek Igazgatóságunknak.

Felújítások, bővítések: 2021. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A járófelület, lépcsők, korlátok a kivilágított szakaszon megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. A járófelületek rendszeres karbantartása, tisztítása évente kétszer, illetve igény esetén zökkenőmentesen történik.

A Baradla-barlang aggteleki szakaszán az elektromos gerinchálózat előregedett, rossz állapotban van, ezért a gerinchálózat cseréje néhány éven belül szükséges. Az aggteleki és a vörös-tói barlangszakaszban 2022-ben el kell végezni a szünetmentes áramforrások cseréjét.

Vass Imre-barlang (5440-2)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/5/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. január 20-án kiadott BO/16/1270-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési szabályzat szerint a barlang december 24., 25., 26. kivételével az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. A barlang kizárólag előzetes bejelentkezéssel látogatható. Egy nap legfeljebb 10 túra indítható. A barlangban a világításrendszer kiépítettsége miatt egyszerre csak egy csoport tartózkodhat.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2021. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet. A barlang nem szerepelt a kiajánlott barlangtúrák között.

Speciális rendezvények: Jellegéből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2021. évben nem történt rendkívüli esemény a barlangban.

Felújítások, bővítések: 2021. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A járófelület és a lépcsők megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt.

Béke-barlang (5430-3)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/3/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. február 09-én kiadott BO/16/2350-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési szabályzat szerint a barlang december 24., 25., 26. kivételével az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. Egy nap legfeljebb 2 túra indítható. Árvíz idején, illetve magas CO₂ koncentráció felett túra nem indítható. Túraindulás rugalmasan, előzetes írásbeli jelentkezés (minimum 2 hét) alapján minimum 5 fő, maximum 10 fő jelentkezése esetén.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2021. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet. A barlang nem szerepelt a kiajánlott barlangtúrák között.

Speciális rendezvények: Jellegéből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2021. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2021-ben befejeződött a barlang egészében a járóútvonal kijelölése.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A műszaki létesítmények megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség.

Földvári Aladár-barlang (5412-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2012. április 16-án kiadott 3640-5/2012. számú, 2016. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2017. április 27-én kiadott BO-08/KT/3144-2/2017. számú, 2026. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.).

2021. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet. A barlang nem szerepelt a kiajánlott barlangtúrák között. Speciális rendezvény, rendkívüli esemény nem történt. Felújítások, bővítések nem voltak a barlangban. A járófelület és a létrák megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt.

Kossuth-barlang (5440-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/4/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. február 08-án kiadott BO/16/2258-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési szabályzat szerint a barlang december 24., 25., 26. kivételével az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. Egy nap legfeljebb 2 túra indítható. Árvíz idején túra nem indítható. Túraindulás rugalmasan, előzetes írásbeli jelentkezés (minimum 2 hét) alapján minimum 5 fő, maximum 10 fő jelentkezése esetén.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2021. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet. A barlang nem szerepelt a kiajánlott barlangtúrák között.

Speciális rendezvények: Jellegeből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2021. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2021. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A beszerelt létrák és drótkötelek megfelelő állapotban vannak. Omlás, rongálás nem történt.

Meteor-barlang (5452-1)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2011. június 27-én kiadott NPTF-142/2/2011. számú, 2015. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2016. január 20-án kiadott BO/16/1271-1/2016. számú, 2025. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvaló, Tengerszem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési szabályzat szerint a barlang december 24., 25., 26. kivételével az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. Egy nap legfeljebb 2 túra indítható. Túraindulás rugalmasan, előzetes írásbeli jelentkezés (minimum 2 hét) alapján minimum 5 fő, maximum 8 fő jelentkezése esetén.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2021. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet. A barlang nem szerepelt a kiajánlott barlangtúrák között.

Speciális rendezvények: Jellegéből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2021. évben nem történtek rendkívüli események a hasznosítással összefüggésben.

Felújítások, bővítések: 2021. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A beszerelt létrák megfelelő állapotban vannak. Omlás, rongálás nem történt.

Rákóczi I. sz.-barlang (5412-2)

A hasznosított szakasz üzemeltetője: A 2012. április 16-án kiadott 3639-5/2012. számú, 2016. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély (valamint a jelenleg érvényes, 2017. április 27-én kiadott BO-08/KT/3145-2/2017. számú, 2026. december 31-ig érvényes hasznosítási engedély) jogosultja az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.).

A nyitva tartás rendje: A jelenleg érvényben lévő Üzemeltetési szabályzat szerint a barlang december 24., 25., 26. kivételével az év minden napján látogatható, turisztikai hasznosítása egész évben tart. Egy nap legfeljebb 10 túra indítható. A barlangban a világításrendszer kiépítettsége miatt egyszerre csak egy csoport tartózkodhat.

A barlang nyitva tartását, a túrák indulásának időpontját, a jegyek árát a minden évben újonnan kiadott igazgatói utasítás szabályozza.

Látogatók száma: 2021. évben a barlangban Igazgatóságunk nem folytatott hasznosítási tevékenységet. A barlang nem szerepelt a kijánlott barlangtúrák között.

Speciális rendezvények: Jellegeből adódóan a barlangban nem tartunk speciális rendezvényeket.

Rendkívüli események: 2021. évben nem történt rendkívüli esemény a barlangban.

Felújítások, bővítések: 2021. évben nem voltak a hasznosítással összefüggésben ilyen jellegű tevékenységek.

A műszaki létesítmények állapota, a szükséges intézkedések: A járófelület és a lépcsők megfelelő állapotban vannak, így ezzel kapcsolatos intézkedésekre nem volt szükség. Omlás, rongálás nem történt. A beépített járatlámpák rossz állapotban vannak, cseréjük pár éven belül szükséges. A beépített led reflektorok állapota még megfelelő, fényerejük azonban nem, ezért néhány éven belül indokolt a cseréjük.

3.1.4.3. Dokumentációs tevékenységek, térképezések, állapotfelvételek, kezelési tervek

Az Aggteleki Tájegység területén jelenleg 289, míg a Zempléni Tájegység területén jelenleg 129 barlangot tartunk nyilván.

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	418	4

2021-ben 1 db új barlang feltárására került sor: Oltár-kői-barlang (kataszteri száma: 5440-56).

A 2021. évi kártalanítási keretben megkötött szerződések teljesítési határideje 2021. november 30. volt, az elvégzett felmérésekről az alábbiakban számolunk be:

1. Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület

A **Barlangtani Bibliográfia adatbázis** fejlesztése érdekében 2021-ben az alábbi munkák történtek meg:

- Hibajavítás és adatkiegészítés az internetre történő feltétel előtt;
- Az interneten elérhető adatbázis tesztelése, módosítási javaslat elkészítése;
- Az alább megadott kiadványok „barlang” kérdőszóra vonatkozó teljeskörű feldolgozása, a digitális állomány csatolása. A feldolgozott 1500 tételből 1100 új irodalom, míg 400 tételnél adatjavításra és adatkiegészítésre került sor. Átadásra került a kiegészített adatbázis és az adatbázishoz csatolandó 1500 irodalom digitális változata.

Átnézett és feldolgozott folyóiratok:

Bányászati és Kohászati Lapok 1870-2019; Divatcsarnok; Élet és irodalom; Élet és Tudomány 1946-2004 (teljes); 2004-2019 (csak a cikkek és a magyar hírek); Földrajzi Közlemények 1873-1995; Földrajzi Értesítő 1950-2008; Geodézia és Kartográfia 1949-2010; Magyarország és a Nagyvilág 1865-1884; Természet Világa 1968-2019; A Természet 1868-1878, 1898-1899, 1920-1944.

A barlang kérdőszóra átnézett mintegy 10 000 tétel jelentős része nem konkrét barlangra vonatkozott, vagy információt nem adott, sok esetben pedig a szó csak jelzőként szerepelt. Felvételre csak azok a tételek kerültek, amelyek a karsztra és a barlangra szakmai, vagy kutatástörténeti információt szolgáltattak.

A szerződésben foglalt feladat ellátásáért felelős személy: Székely Kinga.

A feladat határidőre elkészült, átadásra került az Agrárminisztérium részére.

Védelemre tervezett **mesterséges üregek Polygon felvétele** során a tárók felmérése Leica Disto A3 lézeres távolság, irány és lejtőszögmérő segítségével került elvégzésre, pontonként 3 mérés átlagolásával. A felmérést alkalmanként 2-3 fő végezte. A felmért adatokat számítógépes térképező programmal (Polygon) szerkesztették meg. A deklináció értékei, valamint a meridián konvergencia meghatározásra kerültek. A felmérők törekedtek arra, hogy már a poligonvonal is visszaadja a vágatok irányváltásait, jellegét. Fix pontokat a kereszteződésekénél helyeztek el, melyek 4 mm-es rozsdamentes csavarok voltak. Mindegyik üreg esetében a teljes bejárható szakasz felmérésre került. A kiszerkesztett és kinyomtatott poligon vonalakra rajzolták meg a vágatok alaprajzi térképét. A végleges térképeket Adobe Illustrator program segítségével készítették el.

A szerződésben foglalt feladat ellátásáért felelős személy: Kovács Richárd

A feladat határidőre elkészült, átadásra került az Agrárminisztérium részére.

2. Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

A szerződésben foglalt feladat a Baradla-barlang Róka-ág belső termének és az Olimposz-hegy mögötti járatnak a felmérése és 1:100 alapú térképének elkészítése volt. A szerződésben foglalt feladat ellátásáért felelős személy: Dr. Szunyogh Gábor.

E járatszakaszok komoly barlangtani jelentőséggel rendelkeznek (mindkettő jelentős régészeti lelőhely), vízfolyásaik fontos szerepet töltenek be a Jósva-forrás hidrológiai rendszerében, a Róka-ág belső terme pedig gyógyászati szempontból is jelentős, mert bejáratánál helyezkedik el a légúti betegségek gyógyítására kialakított térség.

A felmérés Leica DISTO X310 típusú, iránymérésre is alkalmas (6 ívperc leolvasási pontosságú) lézeres távmérővel készült. A poligonhálózat kiindulási pontjai a Zergi és Társa Bt. által már korábban geodéziaiilag bemért fixpontok voltak.

A térképrajz a helyszínen, hordozható rajzasztalon, 1: 100 méretarányban készült. A térképen rögzítendő tereptárgyak helyzete lézeres vonalzóval, ún. poláris felvételezéssel történt. Az elkészült helyszínrajzok digitalizálásra kerültek, és pdf ill. jpg formátumban további felhasználásra rendelkezésre állnak.

A feladat határidőre elkészült, az elkészült térképlapok és a fixpontok koordinátajegyzéke átadásra került az Agrárminisztérium részére.

3. Dr. Surányi Gergely, egyéni vállalkozó

A mérés célja az esztramosi IV-V-ös szint tárórendszerének, a hozzá kapcsolódó természetes üregek, valamint a szinten található fejtési üregek 3D pontfelhőjének elkészítése lézershakkenelés segítségével. A lézershakkeneres felmérést Geo-SLAM algoritmus alapján működő ZEB-REVO típusú kézi lézershakkennerrel végezték. A kézi lézershakkenner alkalmazása gyorsabb, mint a statikus, állványos shakkenereké, és a felvett pontfelhő sokkal teljesebb a kitakart részek hiánya vagy nagyon alacsony részaránya miatt. Emellett sok olyan hely is lemérhető, amelyekbe állványos shakkenert nem lehet bevinni. A teljes pontfelhőt 20, részben átfedő mérésből állították össze, az összes rögzített pont száma kb. 150 millió. Az adatfeldolgozást RiSCAN-pro nevű szoftverrel végezték. Az előkészített pontfelhők egymáshoz illesztése legalább 1.000 közös háromszög és maximum 10 mm illesztési középhibával történt. Az EOV transzformációhoz a VI-os szinti, már EOV-ban lévő pontfelhőket, valamint kiegészítő GPS mérésekből származó felszíni pontokat (IV-es szinti bejáratú ajtó beton kerete) használták fel. Végeredményben a IV-es táró bejáratú részénél az abszolút (EOV) pontosság dm alatti, a pontfelhő bármely belső részének pozíció-hibája kisebb, mint 0,5m. Az összeállított pontfelhő 5cm-es térbeli szűréssel, átadásra került az Agrárminisztérium részére.

3.1.4.4. Nagyobb feltárások

Barlangjainkban nagyobb feltárásra 2021-ben nem került sor.

3.1.5. Natura 2000 területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
NATURA 2000 Különleges madárvédelmi terület	4	165184,2		0	0	0
NATURA 2000 Különleges természet-megőrzési és kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület	27	61905,6		0	0	0

A Natura 2000 területeknél a megadott érték az Igazgatóság által kijelölt Natura 2000 területek összterülete (tehát a HNPI által kijelölt Felső-Tisza SPA és SCI területek Igazgatóságunk működési területére eső részei nincsenek ebbe beleszámolva, ellenben a Sajó-völgy és Hernád-völgy SCI teljes területe igen).

A Natura 2000 területek összesített adatai:

Terület kódja és megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)*	Területet érintő projektek száma (db)
HUAN10001 – Aggteleki-karszt	7	1	800,2	4
HUAN10002 – Putnok-dombság				1
HUAN20001 – Aggteleki-karszt és peremterületei (ATE)				2

HUAN20002 – Rakaca-völgy és oldalvölgyei				1
HUAN20003 – Bódva-völgy és Sas-patak-völgye			1,5	
HUAN20004 – Hernád-völgy és Sajóládi-erdő				
HUAN20005 – Szuha-völgy				1
HUAN20006 – Sajó-völgy				1
HUBN10001 – Bodrozug – Kopasz-hegy – Taktaköz	1		307,4	1
HUBN10007 – Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel			17,5	1
HUBN20087 - Baskói-rétek				0
HUBN20073 – Bodrogszegi Várhegy				0
HUBN20071 – Bodrozug és Bodrog hullámtere	1		257,8	1
HUAN21007 – Bózsva-patak				0
HUBN20093 – Bózsva Temető-alja				0
HUBN20077 – Erdőbényei-olaszliszkai magyar nősziromos sztyepprétek				0
HUBN20085 - Északi-Zempléni-hegység				0
HUBN20082 – Felsőregmeci Ronyva				0
HUBN20089 - Füzéri Pál-hegy				0
HUBN20090 – Komlóscai Mogyorós-tető és Zsidó-rét				0
HUBN20084 - Központi-Zempléni-hegység			17,5	1
HUBN20081 – Long-erdő			28,4	1
HUAN21008 – Mádi Bomboly-bánya				0
HUAN21009 – Mádi Kakas-hegy				0
HUBN20078 – Pácini Mosonna-erdő				0

HUBN20088 - Regéci Várhegy				0
HUBN20079 – Révleányvári erdők				0
HUBN20075 – Sárospataki Mandulás				0
HUBN20074 – Tállyai Patócs-hegy–Sátor-hegy				0
HUBN20092 - Telkibányai Király-hegy				0
HUBN20072 – Tokaji Kopasz-hegy			21,2	1

A táblázatban a Natura 2000 területek átfedései miatt, átfedő adatok találhatóak.

*Az összesített adat tartalmazza a kaszált és a legeltetett területeket is.

Ökoturisztika:

Az ANPI üzemeltetésében összesen 1 db Látogató/oktatóközpont (Vörös-tói Látogatóközpont) található Natura 2000 területen.

Az ANPI üzemeltetésében lévő tanösvények közül 10 db (Baradla, Tohonya-Kuriszlán, Szádvár, Zöldhatár, Fürkész, Kincskereső, Bódva-völgyi, Bokorlabirintus, a Huculok nyomán ösvény, valamint a Bodrogzugi vízitúra ösvény) található Natura 2000 területen.

Élőhelyrekonstrukció:

Aggteleki Tájegység területén:

1) Erdőrészek területén:

Tájidegen fafajok tarvágása: 2,01 ha-on történt (akác) szerkezetátalakítási céllal.
Szálalóvágás: 142,45 ha-on történt, az állományszerkezeti változatosság növelése érdekében.

Egyéb termelés: 81,48 ha-on történt, az idegenhonos és/vagy tájidegen fafajok eltávolítása érdekében.

2) Gyepterületeken:

Szárzúzás: 410,17 ha-on végeztük, a növekvő cserje és fafajok visszaszorításának és elszaporodásának megakadályozása érdekében.

Fásításból történő fakitermelés: 16,82 ha-on végeztük, a gyepez élőhelyekre jellemző fátlan állapot visszaállítása érdekében.

Zempléni Tájegység területén:

1) Erdőrészek területén:

Tájidegen fafajok tarvágásával: 16,20 ha

Gyérítéssel idegenhonos fafajok eltávolításával: 11,70 ha

Egyéb termeléssel, tájidegen fafajok eltávolításával: 35,67 ha.

2) Gyepterületek esetén:

Gyepterületeken inváziós fafajok eltávolítása (nem teljes gyeprekonstrukció, csupán magzó korban lévő amerikai kőris, zöld juhar, fehér akác, erdei fenyő visszaszorítása): 4,55 ha.

Gyepterületeken inváziós gyalogakác visszaszorítása szárazúzással, majd főként legeltetéssel: 75,50 ha.

3.1.6. Nemzetközi jelentőségű területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari terület	2	7 393		0	0	0
MAB bioszféra-rezervátum	1	49 372		0	0	0
Európa diplomás terület	0	0		0	0	0
Világörökségi terület*	2	33 438		0	0	0
UNESCO Geopark	0	0		0	0	0

A fenti táblázatokkal kapcsolatos információk:

Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai (20 183,6 ha), illetve Tokaj Történelmi Borvidék és Kultúrtáj Világörökség (13 255 ha). Az Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai világörökséghez tartozó barlangok száma 289 (a területadat csak a hazai oldal kiterjedését mutatja).

A Nemzetközi jelentőségű területek összesített adatai:

Terület megnevezése	Kihelyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Baradla - barlangrendszer és a hozzá kapcsolódó vizes élőhelyek Ramsari Terület	-	6	-	2
Bodrogzug Ramsari Terület			307,4	1

Bioszféra-rezervátum				1
Európa Diplomás Terület	-	-	-	-
Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangjai Világörökségi Terület	-	8	800,2	4
Tokaj Történelmi Borvidék és Kultúrtáj Világörökségi Terület			307,4	1
UNESCO Geopark	-	-	-	-

A táblázatban a nemzetközi jelentőségű területek átfedései miatt, átfedő adatok találhatóak.

*Az összesített adat tartalmazza a kaszált és a legeltetett területeket is.

Ökoturisztika:

Az ANPI üzemeltetésében összesen 2 db Látogató/oktatóközpont (Vörös-tó, Kúria) található Nemzetközi jelentőségű területen.

Az ANPI üzemeltetésében lévő tanösvények közül 10 db (Baradla, Tohonya-Kuriszlán, Szádvár, Zöldhatár, Fürkészt, Kincskereső, Bódva-völgyi, Bokorlabirintus, Huculok nyomán ösvény, valamint a Bodrogzugi vízitúra ösvény) található Nemzetközi jelentőségű területen.

Ramsari terület

Élőhelyrekonstrukciót a Baradla-Ramsari területen tárgyévben nem folytatott, a Bodrogzug Ramsari Területen 307,4 ha területen folytatott Igazgatóságunk.

MAB bioszféra-rezervátum

Az előző években kihelyezett táblák ellenőrzése tárgyévben megtörtént, az állapotokban változás nem történt, további jelzőtábla kihelyezése nem történt.

Élőhelyrekonstrukciót tárgyévben Igazgatóságunk az Aggteleki Tájegység, az Aggteleki Bioszféra-rezervátum és a Tájegységet érintő Natura2000 területek átfedése miatt, a 3.1.5.-ben leírtak szerint végzett.

Világörökség gondnoki teendők ellátása

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság döntése értelmében, „Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai” világörökségi helyszín által hordozott kiemelkedő egyetemes érték megőrzését szolgáló kezelés, 2021. évi világörökségi gondnoksági feladatok ellátására, 12.500.000,- Ft, azaz tizenkétfélmillió-ötszáz ezer forint támogatásra kapott jogosultságot.

A támogatást az alábbi szakmai programokra fordítottuk:

A Magyar Állam tulajdonában és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő Aggtelek 27 hrsz-ú, természetben Aggtelek Baradla oldal 1. szám alatt található aggteleki Baradla-barlang főbejáratánál lévő sziklafal 2020-2021 telén, köszönhetően a csapadékos, de ugyanakkor fagyos időszaknak, rendkívüli módon kifagyottá vált. A kőzetrepedésekbe beszivárgó víz megfagyva, azokat fellazította, balesetveszélyessé tette. A balesetveszély elhárítása érdekében a sziklafal teljes felületének veszélytelenítését, kopogózását szolgáló, speciális ipari alpin tevékenységet végeztettünk el, vállalkozási szerződés keretében.

Az Aggteleki-karszt és Szlovák-karszt barlangjai világörökségi helyszínt és kiemelkedő egyetemes értékeit bemutató fotóalbum szerkesztését, nyomdai előkészítését és kiadását valósítottuk meg az alábbiak szerint:

Kiadvány típusa: könyv

Alak: 225x225 mm

Belív:

anyag: 150 gr matt műnyomó

szín: 4+4

terjedelem: 136 oldal

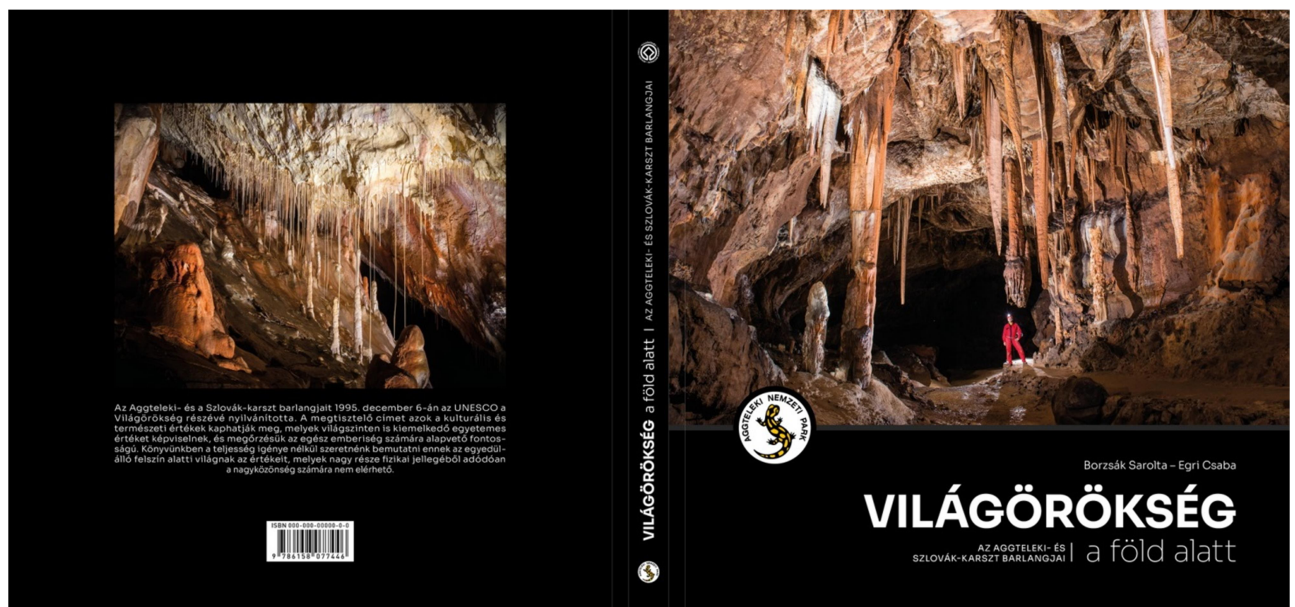
Borító:

anyag: 130 gr fényes műnyomó

szín: 4+0

Kötészet: cérnafűzött keményítáblás

Példányszám: magyar nyelven 2000 db, angol nyelven 500 db.

3.1.7. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű, meglévő és tervezett részterületei (például a földtani alapszelvények, földtani képződmények)

Megnevezés	Elhelyezkedés	Természetvédelmi státusz
Nyúlkert-lápai földtani képződmény feltárása – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=775661,93 Y=353181,93	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Bük-hegyi földtani alapszelvény (Pz-32) – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 775184,59 Y= 333569,80	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Lászi-forrási földtani alapszelvény (T-058) – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 769493,59 Y= 345702,31	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Szénvölgy-tetői földtani képződmény feltárása – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 768888,26 Y= 345912,85	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Baradla-tető földtani alapszelvény, T-047 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=756960 Y=349033	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Erdőbényei fás legelő földtani képződmény – természetvédelmi terület részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=817633 Y=328797	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Fonyi gejzirkúp – tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 817031 Y= 340519	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Fony, Súlyom-kő földtani képződmény feltárása - tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 818095 Y= 346162	Előkészítés alatt áll
Jósvafő, Láz-tető É-i lába, T-079 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=760752 Y=349470	Előkészítés alatt áll
Jósvafői útkanyar földtani alapszelvény, T-050 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=763768 Y=349472	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Jósvafő, Vörös-tói elágazás, T-049 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=760626 Y=349196	Előkészítés alatt áll
Martonyi, Szár-hegy teteje, T-055 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 774932 Y=349945	Előkészítés alatt áll

Regéc, Kis-Sertés-hegy, aranybánya földtani képződmény feltárása – tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 820530 Y= 345798	Előkészítés alatt áll
Telekes-oldali útbevágás földtani alapszelvény, J-054 (T-046) – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=772384 Y=347444	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Alsó-malom földtani alapszelvény, T-078 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=770549 Y=351815	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Szinpetri útbevágás földtani alapszelvény, T-051 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=766113 Y=349959	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Kettős bánya földtani alapszelvény, T-106 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=769874 Y=355490	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Szögliget, Szádvár, T-105 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=769152 Y=356902	Előkészítés alatt áll
Telkibánya, Király-hegy riodácit földtani képződmény feltárásai-tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 824095 Y= 351983	Előkészítés alatt áll
Telkibánya, Ósva-völgy, opálelőfordulás földtani képződmény feltárásai-tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 822817 Y= 349732	Előkészítés alatt áll
Telkibányai perlitfolyás - tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 821158 Y= 350831	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Ördögát-tető földtani alapszelvény, T-059 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=770771 Y=344661	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Telekes-völgyi földtani alapszelvény, T-044 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 771292 Y= 345258	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Telekes-völgy 7. mellékvölgye földtani alapszelvény, J-53 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 770983 Y=345133	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Telekes-völgy 8. mellékvölgye földtani alapszelvény, T-045 – nemzeti park részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X=771436 Y=345550	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet
Lebuj-kanyari feltárás - tájvédelmi körzet részterület	Súlyponti EOVS koordinátái: X= 822892 Y=314279	Jogszabályban kihirdetett 55/2015 FM rendelet

Aggtelek, Medve-sziklák, T-048 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOV koordinátái: X= 760509 Y= 348853	Előkészítés alatt áll
Hidvégardó, Alsó-hegy, 8. sz. földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOV koordinátái: X= 781670 Y= 360835	Előkészítés alatt áll
Imola, Ördög-lyuk-víznyelő, M29 földtani alapszelvény – nemzeti park részterület	Súlyponti EOV koordinátái: X= 758940 Y= 344089	Előkészítés alatt áll

3.2. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Védett mesterséges üreg	8 db	0

Védelemre javasolt mesterséges üregek

Rudabánya „Villanytetői-táró” (767365-339378), Rudabánya 051/3c

Fokozottan védett denevérek kiemelkedő jelentőségű nyári, ill. jelentős téli szállása (pl. kereknyergű patkósdenevér: 1000-1100 pld). Állapotfelvetele és a denevérállomány aktuális felmérése 2021-ben megtörtént.

Rudabánya „1926-os táró” (767233-338747), Rudabánya 051/1

Állapotfelvetele és a denevérállomány aktuális felmérése 2021-ben megtörtént.

Ipartörténeti emlék, denevérek téli szállása (lezárás, zavaráscsökkentés esetén nyári szálláshellyé is válhat)

Telkibánya (Kánya-hegy) Mária-bánya (823118-354420), Telkibánya 0227/1a

Denevérek kiemelkedő jelentőségű téli szállása, eddig 12 faj kimutatása történt (több fokozottan védett is). Nagyrészt feltáratlan. Fontos ipartörténeti emlék. Állapotfelvetele és a denevérállomány aktuális felmérése 2021-ben megtörtént.

Telkibánya (Kecske-hát-dűlő) Teréz-táró (823542-353755), Telkibánya, 0227/1a

Denevérek jelentős téli szállása (fok. védett fajok is). Fontos ipartörténeti emlék. Állapotfelvetele és a denevérállomány aktuális felmérése 2021-ben megtörtént.

2015-ben hirdették ki védettként a korábban védelemre tervezett mesterséges üregeket. Tárgyévben folytattuk a mádi Bomboly-bánya Alsó- és Felső-tárónál, a sárospataki megyer-hegyi Zsolnay-bányánál, a füzérkajatai Kajati-tárónál, illetve az edelényi Mogyorós-tetői üregrendszerrel elvégzett denevérbarát lezárás hatásainak monitorozását.

3.2.1. Védett mesterséges üregek (amennyiben releváns az állapotváltozások és a denevérállomány változásának ismertetése)

2021-ben is felmérésre kerültek a földművelésügyi miniszter 63/2015. (X. 16.) FM rendeletében védetté nyilvánított, alapvetően denevérvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregek. A célirányos felméréseket különösen indokolta az, hogy több üreget érintett a bennük szállást foglaló denevérállományok gyakorlati védelméhez kapcsolódó KEHOP-pályázat (stabilizálás, biztonságos lezárás stb.), mely 2020-ban zárult le.

A mádi Bomboly-bánya Felső-tárója 2021-ben is nemzetközi szinten kiemelkedő szálláshely volt a benne menedéket talált több ezer, többségében fokozottan védett denevér jelenlétének köszönhetően (pl. nagy patkósdenevér, hosszúszárnyú és közönséges denevér). Itt korábban történt meg a vágatrendszer denevérbarát lezárása. Az állomány fejlődése egyértelműen a biztonságosabb és zavarásmentessé vált szálláskörülmények eredménye. Az állomány hosszú távú jövője szempontjából azonban aggodalomra ad okot, hogy a 2016-ban innen gyűjtött mintákból másfél évtizeddel a felfedezést követően, újra kimutatásra került a Lloviu filovírus. A mintagyűjtés és elemzés 2021-ben is intenzíven folyt a Szentágothai Kutatóközpont munkatársaival.

A Mogyorós-tetői üregrendszer állapotromlását sikerült megállítani a denevérvédelmi KEHOP-pályázat eredményeként. A bejárat átépítésével jelentősen nőtt a járatrendszerben élő denevérek biztonsága. A denevérállomány 2021-ben stabil volt.

A mádi Hosszú-táró és a füzérkajatai Kajati-táró denevérállományában kisebb csökkenést tapasztaltunk, bár a tárók állapotában 2021-ben sem történt érdemi változás.

A védelemre tervezett rudabányai Andrassy-altáró esetében igen jelentős kármegelőzési és kármentesítési beavatkozás történt 2017-ben, ennek eredményeit vizsgáltuk 2021-ben is. Tapasztalataink szerint a fokozottan védett kereknyergű patkósdenevérek nagy része a lezárás eredményeként – reméljük csak ideiglenesen – áttelepült egy közeli, nem lezárt táróba. Ennek a tárónak a bejárása alapján a denevérek itt biztonságban vannak (Villanytetői-táró). Rendszeres felmérésekkel elkezdtük előkészíteni ennek a mesterséges üregnek a védetté nyilvánítását. Ugyanezt végezzük a többi védelemre javasolt mesterséges üreg esetében is (Mária-bánya, Teréz-táró, 1926-os táró). 2021-ben mindegyikben értékes denevérállomány élt.

3.3. Egyéb, speciális területi kategóriák:

3.3.1. Erdőrezervátum

Az utóbbi évtizedekben Európa több országában jelöltek ki természetes szerkezetű és fajösszetételű erdőterületeket annak érdekében, hogy ott emberi beavatkozás nélkül, a természetes folyamatok hosszútávon, zavartalanul érvényesülhessenek.

Az erdőrezervátumok országos jelentőségű védett természeti területnek minősülnek.

Az erdőrezervátumok két részből állnak. Egy magterületből, amely alapvetően emberi beavatkozás mentes, és teljes gazdasági korlátozás alá esik, itt csak kivételes esetben - ha azt erdővédelmi okok, veszélyeztetés vagy idegen honos fajok előretörése indokoltá teszik - lehet beavatkozásokat végezni. A magterületet védőzóna veszi körül, amelyben csak olyan erdészeti beavatkozások folytathatók, amelyek a magterület védelmét biztosító folyamatokat még időlegesen sem csökkentik. Ezek az erdőgazdálkodásnak a természetkímélő módozatai (pl. örökerdő üzemmód, készletgondozó használat, szálalás, szálalóvágás).

Erdőrezervátumok az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság területén

Név, kód	Összterület (ha)	Magterület (ha)	Kihirdető rendelet
Nagy-sertéshegy Erdőrezervátum - ER-64	411,9	65,8	3/2000. KöM rendelet
Alsó-hegy Erdőrezervátum - ER-68	229,3	112,8	1/2000. KöM rendelet
Kelemér-Serényfalu Erdőrezervátum - ER-69	328,7	71,9	12/2007. KvVM rendelet
Haragistya-lófej Erdőrezervátum - ER-70	612,2	259,9	1/2000. KöM rendelet
Nagy-oldal Erdőrezervátum - ER-71	486,3	223,8	1/2000. KöM rendelet
Összesen	2068,4	734,2	

3.3.2. Országos Ökológiai Hálózat

Hálózati elem típusa	Terület (ha) 2020-ban	Terület (ha) 2021-ben	Változás előző évhez képest (ha)
Magterület	128 152	128 152	
Ökológiai folyosó	73 537	73 536,8	-0,2
Pufferterület	56 066	56 066,2	+0,2
Összesen	257 755	257 755	0

2021. évben egy település esetében került sor az ökológiai hálózat övezeteinek módosítására az ANPI működési területén, Fancsal Község Önkormányzatának kérésére, a Fancsal 057/4 hrsz.-ú, 0,207 ha nagyságú területen. A lakóterület fejlesztése érdekében az ökológiai folyosó övezetből pufferterület övezetbe történt átsorolás. Működési területünkön az övezeti besorolásokkal összefüggésben üdvözlendők az olyan – természetvédelmi szempontból jelentős – elhatározások a település- és területrendezési munkákban, amelyek során elkerülük

a magterületet és az ökológiai folyosót (pl.: napelempark, turisztikai beruházások létesítése, beépítésre szánt területek kijelölése esetén).

3.4. Magas Természeti Értékű Területek

Terület neve	Teljes terület (ha)	Max. támogatású terület (ha)
Bodrogköz MTÉT	41 179+612,91	38 543+294,86
Észak-Cserehát MTÉT	55 105+275,78	28 304+176,49
Összesen	97172,69	67318,35

2021-ben Igazgatóságunk felülvizsgálta a kijelölt MTÉT területeket és az igénybe vehető előírás csoportokat. A felülvizsgálat után a Bodrogköz MTÉT esetében az érintett blokkok területe 612,91 ha, támogatható területük összesen 294,86 hektárral növekedett.

Az Észak-Cserehát MTÉT esetében az érintett blokkok területe 275,78 ha, támogatható területük összesen 176,49 hektárral növekedett.

A Vidékfejlesztési Program keretében az MTÉT előírás csoportokat is tartalmazó AKG felhívás alapján a gazdálkodók 2016-2020 közötti, illetve 2017-2021. közötti időszakokra vonatkozóan vállaltak kezelési kötelezettséget. 2020. év végén minden gazdálkodót nyilatkoztattak arról, hogy a tervek szerint további 2 évvel történő AKG időszak meghosszabbítása esetén, vállalni szándékoznak, vagy sem, az MTÉT részvételüket, kötelezettségeiket. A válaszokról sajnos nincs információnk. Igazgatóságunk az Észak-Cserehát MTÉT és Bodrogköz MTÉT területek koordinálását végzi. Mindkettő esetében az „MTÉT gyep hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” és az „MTÉT szántó hegy-és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal” c. programcsomagok voltak elérhetők. A gyepek esetében elsősorban a földön fészkelő fokozottan védett madárfajok (pl.: haris) fészkelő- és táplálkozóhelyének fenntartása, megóvása, továbbá egyéb, a gyepterületekhez kötődő védett fajok élőhelyeinek biztosítása a cél. A szántó célprogramban résztvevők kímélő gazdálkodási technológiával – a növényvédőszeres korlátozott használatával, a megfelelő betakarítási és növényápolási technológiák alkalmazásával – a vadon élő madarakra, apróvadfajokra gyakorolt káros hatások csökkentéséhez járulnak hozzá.

2021-ben 37 db kaszálási bejelentő érkezett Igazgatóságunkra. Vélhetően Natura 2000 bejelentésként is küldtek néhány MTÉT kaszálási bejelentőt, ahol átfedés van Natura 2000 és MTÉT célprogramban résztvevő táblák között.

Az Agrárminisztériummal, a Magyar Államkincstárral, más nemzeti parkoknál dolgozó kollégákkal, a Megyei Kormányhivatalok ellenőrzést végző és lebonyolító munkatársaival, továbbá a falugazdászokkal és a gazdálkodókkal is folyamatos az együttműködés. Tapasztalataink szerint a kaszálási bejelentések döntő többsége e-mailen érkezik, a

gazdálkodók egy része a kaszálási bejelentéseket továbbra is postai úton teszi meg, az e-papíron beküldött bejelentések száma még elenyésző.

A korábbi évekhez hasonlóan 2021-ben is végeztünk helyszíni ellenőrzéseket a Kormányhivatalok helyszíni ellenőreivel, szakértőként. Együttműködési Megállapodás keretében vettünk részt a bejárásokon, Natura 2000 és JFGK 2.,3. (Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási Követelmények) célprogramok esetében.

AKG – MTÉT helyszíni ellenőrzés 2021-ben egy esetben volt. 2021-ben nem került sor eseti és tavaszi ellenőrzésekre. Natura 2000 és/vagy JFGK 2., 3. ellenőrzéseken összesen 43 esetben működünk közre, amelyből 2021. december 31-ig 39 szakértői lap lett elszámolásra küldve. 2022-re 4 db ellenőrzés húzódott át. A Magyar Államkincstár a 2021. és a 2022. évre áthúzódó ellenőrzésekről – összesen 43 db elvégzett ellenőrzés esetében – kiállította a Teljesítés Igazolási Bizonylatot részünkre. A helyszíni ellenőrzéseken a Természetvédelmi Őrszolgálat munkatársai voltak jelen, az ügyiratkezelés és a szakértői díjak elszámolása a Természetmegőrzési Osztályon zajlott. Az ellenőrzéseken – a természetvédelmi szempontok vizsgálata érdekében – az igazgatóságok szakértői részvételét a továbbiakban is indokoltnak tartjuk.

4. Kutatás és monitorozás (saját, illetve más szervvel végeztetett, külön megjelenítve)

4.1. Kutatás (tárgy, kutató, helyszín, forrása, forrás nagysága és főbb eredményei)

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Növénygenetikai vizsgálatok	Sramkó Gábor	ANP	Természeti Értékek Védelme keret 2021	1 270	*
2.	Puhatestűek felmérése	Farkas Roland	ZTE	Természeti Értékek Védelme keret 2021	350	*
3.	Szünantrópikus fajok vizsgálata	Dr. Boldogh Sándor (ANPI)	ANP	KEHOP	100	*
4.	Komplex chiropterológiai vizsgálat sorozat	Dr. Boldogh Sándor (ANPI)	ANP	KEHOP Saját forrás	100	*
5.	Nagyragadozó fajok állományainak felmérése	Szabó Ádám (ANPI)	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	600	*

6.	Adathiányos közösségi jelentőségű faj felmérése: <i>Probaticus subrugosus</i>	Danyik Tibor	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	500	*
----	--	--------------	-----------------------	---------------------------------------	-----	---

* A részletes eredmények alább találhatóak.

1. Növénygenetikai vizsgálatok (más szervvel végeztetett kutatás)

A kutatás során a *Paeonia tenuifolia* őshonossági kapcsolatai lettek vizsgálva. A konzervációgenetikai mérőszámokban sincs semmi olyan eltérés, ami a betelepítésére utalna. Bizonyításra került, hogy a bekecsi populáció őshonos voltához genetikai alapon nem fér kétség. A konzervációgenetikai mérőszámok tekintetében sem marad el a regionális populációktól, így – ha élőhelye fennmarad – kis egyedszáma ellenére hosszútávon is fennmaradhat ez a populáció. Esetleges „génfrissítés”, mely a természetvédelmi gyakorlat egyik napjainkban propagált része, leginkább a mezőzáhi populáció bevonásával valósítható meg.

2. Puhatestűek felmérése (más szervvel végeztetett kutatás)

A vizsgált erdők: Long-erdő, Révleányvári-erdő, Becskedi-erdő, Mosonnai-erdő, Ricsei-erdő, Dámóci-erdő (Őr-hegy). A vizsgálatok során 31 csigafaj 1723 egyede került elő. 5 védett faj előfordulása vált ismertté. Ezek közül is kiemelkedő a *Monachoides vicinus* gyakori és nagy egyedszámú jelenléte, a *Bielzia coeruleans* gyakori jelenléte a Long-erdőben és új előfordulása a Révleányvári-erdőben, a *Vertigo angustior* első bodrogi előfordulása (Révleányvári-erdő).

3. Szünantropikus fajok vizsgálata (saját foglalkoztatott által végzett kutatás)

A vizsgálat sorozat célja az erős civilizációs hatások alatt álló élőhelyeken élő fajok ökológiai igényeinek hosszú távú feltárása és az itt jelentkező veszélyeztető tényezőknek a tisztázása, majd az eredmények alapján hatékony természetvédelmi beavatkozások tervezése és kivitelezése. Vizsgált fajok/fajcsoportok: kiemelten az épületlakó fajok állományai (denevérek, madarak).

4. Komplex chiropterológiai vizsgálat sorozat (saját foglalkoztatott által végzett kutatás)

(a) 2021-ben kb. 400 hosszúsárnyú denevér példánytól sikerült legalább 600 vér-, vizelet- és parazitamintát gyűjteni az ANPI működési területén, a jelentős denevérpusztulást okozó *Lloviu filovirus (LLOV)* vizsgálata keretében.

(b) az ANPI működési területén a legjelentősebb ismert denevérállományok esetében, több fajnál erős csökkenést figyeltünk meg.

5. Nagyragadozók (hiúz, barna medve és farkas) állományainak vizsgálata (saját foglalkoztatott által végzett kutatás)

Az Aggteleki-karszton és a Zemplénben az elmúlt évek során begyűjtött 150 farkas non invazív minta DNS vizsgálata lezárult. Ennek kivonatos eredménye alapján 29 hím és 43

nőstény ivarú egyedeket lehetett meghatározni. 98 mintát lehetett klaszterezni, ennek alapján mindegyik minta szürkefarkasnak bizonyult, nincs kutyával való hibridizáció. Hiúz észlelés a Zemplénben egy alkalommal történt. Medve életnyomai a tárgyévben nem kerültek elő.

6. Adathiányos közösségi jelentőségű faj felmérése: *Probatiscus subrugosus*

A 2021-es vizsgálati évben egy új élőhelyről sem sikerült kimutatni a fajt. A faj csak két régi pontról került elő: Baksa-halom és Zsolcai-halmok.

4.2. Monitorozás (tárgy, kutató, helyszín, forrása, forrás nagysága és főbb eredményei)

No.	Monitorozó projekt tárgya	Kutató	Monitorozás helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (ezer Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Inváziós növényfajok monitorozása	ANPI: Visnyovszky Tamás	ANPI működési terület	Saját forrás	4000	éves IAS jelentés
2.	Védett növényfajok felmérése	ANPI: Virók Viktor, Szegeci Zsolt	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	355	*
3.	Növény-társulások felmérése	1. részfeladat ANPI: Virók Viktor, Farkas Tünde	Kelemér	Természeti Értékek Védelme keret 2021	2 170	*
		2. részfeladat Horváth Soma	Jósvafő, Aggtelek, Gömörszőlős			
		3. részfeladat Salvinia Bt. Demeter Zoltán	Füzér			
	4. részfeladat Horváth Soma	Kelemér				
	Erdőrezervátum kísérleti erdőgazdálkodási módszer összehasonlító hatáselemzése					

	Erdőrezervátum erdődinamikai folyamatok dokumentálása	5. részfeladat Salvinia Bt. Demeter Zoltán	Nagyhuta			
4.	Élőhely-térképezés	1. részfeladat Horváth Soma	Kelemér	Természeti Értékek Védelme keret 2021	1400	*
		2. részfeladat Mesterházy Attila	Tornanádaska			
5.	Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése	Vojtkó András	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	600	*
6.	Egyenes-szárnyúak felmérése	Nagy Antal	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	800	*
7.	Országos kétéltű-hüllő monitorozás	1. részfeladat Sárospataki Miklós	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	1180	*
		2. részfeladat Tölgy Természet-védelmi Egyesület Sárospataki Miklós	országos			
8.	Kétéltűek és hüllők monitorozása	1. részfeladat: ANPI: Izsó Ádám	ATE	Természeti Értékek Védelme keret 2021	700	*
		2. részfeladat: Száz Hárs Kft. Burinda Tamás	ANP			

		3. részfeladat: A Természet Szolgálatában Alapítvány Halpern Bálint	ZTE			
9.	Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése	ANPI: Huber Attila	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	400	*
10.	Gémtelepek felmérése	Salvinia Bt. Demeter Zoltán	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	700	*
11.	Madárfajok felmérése	1. részfeladat ANPI: Huber Attila	ANPI működési terület	Természeti Értékek Védelme keret 2021	200	*
		2. részfeladat ANPI: Huber Attila	Szalonna			
		3. részfeladat ANPI: Huber Attila	Szalonna			
12.	Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel	1. részfeladat Bioaqua Pro Kft. Kiss Béla	ATE	Természeti Értékek Védelme keret 2021	500	*
		2. részfeladat Farkas Roland	ATE			
13.	Emlősök felmérése	1. részfeladat ANPI: Izsó Ádám	Szögliget, Szendrő	Természeti Értékek Védelme keret 2021	716	*
		2. részfeladat: ANPI: Bihari Zoltán	Jósvafő			

14.	Denevér-közösségek felmérése	1. részfeladat: Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület Géczi István	ZTE	Természeti Értékek Védelme keret 2021	750	*
		2. részfeladat: Bioaqua Pro Kft. Kiss Béla	ATE			
15.	Keleméri Mohos-tavak TT területén végzett rekonstrukció vizsgálata	Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság Papp Beáta	Keleméri Mohos-tavak TT	Természeti Értékek Védelme keret 2021	600	*
16.	Mohák monitorozása	1. részfeladat: Papp Beáta Gabriella	országos	Természeti Értékek Védelme keret 2021	2800	
		2. részfeladat: Szűcs Péter	ZTE			
17.	Makroszkopikus vízi gerinctelenek monitorozása	Bioaqua Pro Kft. Kiss Béla	országos	Természeti Értékek Védelme keret 2021	6500	

1. Inváziós növényfajok monitorozása (saját foglalkoztatott által végzett monitorozás)

A 2021-es évben tovább folyt az előírt monitoring munka megalapozása (több mint 430000 ha-on). A mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) 1440 helyszínen lett feltérképezve cca. 38 ha teljes területfoglalással. A közönséges selyemkórónak (*Asclepias syriaca*) eddig 680 helyszínen történt a regisztrálása. A japánkeserűfű-félék (*Fallopia x. bohemica*) 1149 helyszínen lettek regisztrálva, cca. 57 ha területfoglalással. A kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) esetében 1684,7 ha terület lett felmérve. A felmérés 2021-ben jelenlét szintű adatokkal lett kibővíve az ANP működési területén, ahol (a *Solidago gigantea* előfordulásokkal együtt) 1029 helyszín került regisztrálásra.

2. Védett növényfajok felmérése (saját foglalkoztatott által végzett monitorozás)

Astragalus vesicarius subsp. *albidus*: Az előző évek felméréseihez képest ismét emelkedett az egyedszám, és 2021-ben volt mérhető a legmagasabb érték.

Daphne mezereum: Az egyedszám ismét emelkedett.

Dianthus praecox: 2021-ben újra emelkedett az egyedszám, és megközelítette a 2012-es legmagasabb értéket.

Drosera rotundifolia: A virágzó hajtások száma a Kismohos esetén ismét csökkent, a kezdeti értékeknek a töredéke. A Nagymohos esetében ellenkező folyamat zajlott le, a virágzó hajtások száma a többszörösére nőtt, jól láthatóan terjedt a faj.

Dryopteris cristata. A Nagymohoson tovább emelkedett az egyedszám, sok fiatal példányt lehetett látni. A Kismohoson szintén emelkedett, ismét négy tő került elő.

Eriophorum vaginatum: A Kismohoson a gyapjúsás területileg és egyedszámban is visszaszorult. A Nagymohos esetében viszont jelentősen emelkedett az egyedszám.

Gentiana pneumonanthe: Az aggteleki állománynál és a fonyi lokalitásban tovább csökkent a virágzó hajtások száma.

Geranium sylvaticum: A tövek száma 2021-ben visszaesett, viszont újra megtalálható volt egy virágzó egyed.

Geum rivale: Az egyedszám jelentősen visszaesett. A mogyoróskai állománynál szintén drasztikusan csökkent a korábbi felmérésekhez képest az egyedszám.

Himantoglossum jankae: A teresztenyei állománynál a meddő növények száma továbbra is jelentősen emelkedett. Szögligeten a tavaszi felméréskor közel kétszer annyi tő fordult elő, mint 2018-ban. A Tokaji-hegyen az összes egyedszám a 2018-as felméréshez viszonyítva növekedett.

Iris sibirica: A polikormonok száma csökkent, a virágzó hajtások száma emelkedett, 2021-ben volt mérhető a legmagasabb érték.

Matteuccia struthiopteris: A korábbi felmérésekhez képest jelentősen emelkedett az állomány nagysága.

Menyanthes trifoliata: Rendkívül intenzíven fejlődik az állomány.

Phlomis tuberosa: Az egyedszám, beleértve a virágzó egyedek számát is tovább emelkedett 2018-hoz képest.

Traunsteinera globosa: A faj állományai folyamatosan csökkenőben vannak a Karszton, 2021-ben is csak a 2-es lokalitásból került elő, összesen 6 tő. Regécen az összes egyedszám kis mértékben emelkedett az előző 2018-as felméréshez képest.

Egyéb közösségi jelentőségű növényfajok: 2021-ben az *Echium maculatum*, *Galanthus nivalis*, *Iris aphylla* subsp. *hungarica*, *Lindernia procumbens*, *Lycopodiaceae*, *Pulsatilla grandis*, *Thlaspi jankae* növénytaxonok felmérését végeztük el.

3. Növénytársulások felmérése (saját és más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Cönológiai monitorozás az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (ANPI – Farkas Tünde, Virók Viktor)

Carici lasiocarpae-Sphagnetum: A Nagy- és Kismohoson is nagy területeket borítanak a *Carex lasiocarpa*-val alkotott különböző sás hibridek. Újra előkerült a *Dryopteris cristata* és az *Eriophorum angustifolium* is, viszont több mocsári faj nem volt észlelhető.

Eriophoro vaginati-Sphagnetum: Mindkét lápon előforduló társulás, állománya stagnál.

Salici cinereae-Sphagnetum: Az előző társulástól eltérően tipikus állományaival csak elszórtan lehet találkozni. Jó természetességi állapotú.

Calamagrosti-Salicetum cinereae: Csak kis foltokban jelenlévő társulás. Ez a társulás nagyon intenzíven változik a határhelyzete miatt.

2. részfeladat: Növénytársulások monitorozása az NBmR keretében az Aggteleki Tájegységben (Horváth Soma)

Luzulo-Callunetum: A „kezelt” területen a *Calluna vulgaris* átlagos borítása a korábbi 21%-ról 6,6%-ra csökkent, a *Luzula campestris* borítása 1,25%-ról 0,4%-ra csökkent. A „kontroll” területen a *Calluna vulgaris* borítása és frekvenciája is erősen csökkent (6,4→2,2%, ill.: 64→36).

Campanulo-Festucetum pallentis: Az *Onosma tornense* állománya 0,51%-ról az átlagborítás 0,35%-re csökkent, a frekvencia pedig 14-ről 12%-ra változott. Az *Erysimum odoratum* a korábbi évekhez képest szintén alacsonyabb számban fordult elő.

Polygalo-Brachypodietum pinnati – Gömörszőlős: A *Brachypodium pinnatum* mennyisége 25,4%-ról 13,7%-ra csökkent, a *Cirsium pannonicum* borítása kissé csökkent a *Dorycnium germanicum* átlagborítása és frekvenciája is csökkent, a *Filipendula vulgaris* borítása nőtt.

Polygalo-Brachypodietum pinnati – Jósvafő: *Dracocephalum austriacum* nem volt megtalálható. 75%-os, vagy magasabb frekvenciát a *Brachypodium pinnatum*, valamint az *Inula ensifolia* hozott.

3. részfeladat: Növénytársulások monitorozása az NBmR keretében a Zempléni Tájegységben (Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt.)

Caricetum elatae: Állománya kissé csökkent.

Caricetum acutiformis-ripariae: Közepes mértékű javulás volt tapasztalható.

4. részfeladat: Kelemér-Serényfalva Erdőrezervátum felmérése az NBmR keretében és fatérkép készítése (Horváth Soma)

Tájidegen faültetvény (T): A területet jelenleg telepített (*Quercus petraea*, *Q. cerris*), illetve a spontán eredetű *Carpinus betulus*, foltokban a *Betula pendula* uralja. A vágásnövényzet lassan visszaszorulóban van. Az ápolást már évente csak egyszer végzik, a telepített állomány állapota erdészeti-szakmai szempontok szerint kiváló.

Kezelt állomány (K): A mintaterületeken az állományok egészségi állapota jó, erdészeti beavatkozás az elmúlt három évben nem történt.

Magterület (M): Magas a vadállomány nagysága. A faállomány szerkezeti gazdagsága szintén szegény, az aljnövényzet elég szegényes. Az erdők egészségi állapota jó.

Fatérkép

Az I. transzekt esetében kiemelkedik a gyertyán, amely uralja az alsószintet.

A II. transzektben a felsőszintű egyedek száma kiugróan alacsony (100 tő 0,504 ha-on, N=201), azonban a felsőszint záródása magas (85% feletti).

A III. transzektben igen magas a tőszám (cca. 540 tő/ha), magasan uralkodik a kocsánytalan tölgy (87-89%).

A IV. transzektben szintén hosszú ideje nem történt erdészeti beavatkozás. A bükk egyedek relatíve magas aránya figyelhető meg.

5. részfeladat: Nagy-sertéshegy Erdőrezervátum felmérése az NBmR keretében (Salvinia Környezetvédelmi és Szolgáltató Bt.)

Az egyes állandó mintanegyzetekben összefoglalva a következő volt a tapasztalat:

A 01-es számú négyzet összképében szép, természetes, a kitettség és a keskeny talajréteg miatt szegényesebb fajkészletű állomány.

A 02-es számú négyzet: a záródott lombkoronát itt három fafaj alkotja, domináns a *Fagus sylvatica*. A cserjeszint szintén hiányzik. A lágyszárú szint már jóval nagyobb borítással van jelen.

A 03-as számú mintanegyzetben a lombkoronaszint a másik két négyzettől eltérően kevésbé záródott. A három mintanegyzet közül, ez a leginkább tipikus megjelenésű képviselője a társulásnak.

4. Élőhelyterképezés monitoring (más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Élőhelyterkép készítése az NBmR keretében a Kelemér T-073 mintanegyzetben (Horváth Soma)

A Gömörszőlőtől északra található extenzív szántóföldeken degradált gyepes alakultak ki. A Szörnyű-völgyben található erdei és lucfenyvest teljesen kitermelték, helyükre honos lombos fajokat telepítettek (GY, KTT, KST). A Rácsa-dűlőben, valamint a Buda-völgy keleti domboldalán nem befejezett fiatal tölgyes-telepítések vannak. A legdrasztikusabb változások a mocsárréteket és a nem zsombékoló magassásosokat érintették, előtötte őket a *Solidago canadensis*.

2. részfeladat: Élőhelyterkép készítése az NBmR keretében a Tornanádaska T-094 mintanegyzetben (Mesterházy Attila)

Az intenzíven művelt szántóknak köszönhetően a mintaterület többnyire leromlott állapotban van. A kvadrátban számos érdemi változás lett kimutatva. Ezek a következők: vágásterület erdősülése, erdő véghasználata, becserjésedés, szántók, kaszálórétek felhagyása, az aranyvessző fajok (*Solidago sp.*) terjedőben vannak a kvadrátban.

5. Közösségi jelentőségű élőhelyek felmérése (más szervvel végeztetett monitorozás)

Általánosságban elmondható, hogy az elmúlt 2-3 évben a gyepes és a vizes élőhelyek változtak meg leginkább, amely elsősorban a kezelések felhagyásának köszönhető.

6. Egyenesszárnyúak felmérése (közösség és közösségi jelentőségű fajok) (más szervvel végeztetett monitorozás)

A felmért területeken a korábbi felméréseknek megfelelő összetételű együttesek fordultak elő. A *Stenobothrus eurasius* (eurázsiai rétisáska) faj jelenléte minden vizsgált területen kimutatható volt.

7. Országos kétéltű-hüllő monitorozás (más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Kétéltű és hüllő fajok vizsgálata az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén az NBmR keretében 2021 (Dr. Sárospataki Miklós)

2021-ben az Aggteleki-karszt és a Zempléni hegység területén az NBmR Kétéltű- és hüllő monitorozás metodikája alapján lett elvégezve a fajprotokoll alapú monitorozás. Az Aggteleki karszt területén az elmúlt húsz évben összesen 10 kétéltű és 7 hüllőfaj jelenléte, míg a Zemplénben összesen 10 kétéltű és 5 hüllőfaj lett kimutatva. A monitorozási időszak során, a korábbi években megfigyelt fajok többsége 2021-ben is előkerült. A Zempléni-hegységben a fajszaám nem mutatott változást. A megfigyelt egyedszámok esetében általános csökkenést vagy stagnálást lehetett rögzíteni. Ennek oka a tavaszi, nagyon aszályos időszakban kereshető. Az Aggteleki-karszt és a Zempléni-hegység élőhelyeinek ökológiai jellemzőiben jelentős változás nem történt az elmúlt évekhez képest, azonban az egyre rendszeresebbé váló, a szaporodási időszakban történő aszályos időjárás a kétéltűfajok lokális állományainak nagyságát és a szaporodási sikerességüket nagymértékben csökkenti.

2. részfeladat: Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer 2021. évi országos kétéltű-hüllő monitoring programjának szakmai koordinálása (Tölgy Természetvédelmi Egyesület)

2021-ben a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer Kétéltű-Hüllő Programja Magyarország kilenc tájegységében és mintegy 220 helyszínen folytatta a korábban megkezdett vizsgálatokat.

8. Kétéltűek és hüllők monitorozása (részben más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Gőtefajok jelenlét/hiány vizsgálata (ANPI – Izsó Ádám)

A felmérések során a 20 különböző mintavételi helyen összesen 3 őshonos, hazai gőtefaj 69 egyedét sikerült kimutatni.

2. részfeladat: Gőte fajok monitorozása az NBmR keretében palackcsapdázás segítségével (Száz Hárs Kft.)

A Derenki denevéritató adatai az előző felmérések eredményeivel megegyeztek. A Vörös-tó állománya az utóbbi időben nagymértékű csökkenést mutat. A Kender-tó a kotrása óta szintén nem hozza a régen detektált egyedszámokat.

3. részfeladat: A keresztes vipera (*Vipera berus*) állományainak felmérése a Zemplénben 2021 (A Természet Szolgálatában Alapítvány)

Összesen 20 helyszínen végzett bejárások során 10 helyszínről 11 megfigyeléssel bővült az ismeret a keresztes viperák előfordulásáról. A viperák közül 2 példány fiatal egyed, 5 hím és 5 nőstény volt.

9. Ritka és telepesen költő madárfajok felmérése (saját foglalkoztatott által végzett monitorozás)

Telepesen költő madárfajok

No.	Faj (több telep esetében többször megnevezve)	Biztosan fészkelő párok száma	Becsült fészkelő párok száma*	Veszélyeztető tényezők
1.	Feketenyakú vöcsök	0		
2.	Kárókatona	81		
3.	Kis kárókatona		37	
	Kis kárókatona		1	
4.	Bakcsó		10	
	Bakcsó		117-118	
5.	Üstökösgém		1	
	Üstökösgém		3	
6.	Kis kócsag		31	
7.	Nagy kócsag		20	
	Nagy kócsag		120-125	
	Nagy kócsag		107-108	
	Nagy kócsag		54	
	Nagy kócsag		6	
	Nagy kócsag		16	
8.	Pásztorgém	0		
9.	Szürke gém		1	
	Szürke gém		1	
	Szürke gém		4-8	
	Szürke gém		60	
	Szürke gém		27	
10.	Vörös gém		1	
	Vörös gém		21-25	
	Vörös gém		26	
	Vörös gém		5-6	
	Vörös gém		5	
11.	Batla	0		
12.	Kanalgém		3	
	Kanalgém		20-21	
13.	Kék vércse	0		
14.	Gólyatöcs		1	
	Gólyatöcs		1	
	Gólyatöcs		1	
	Gólyatöcs		1	
	Gólyatöcs		1	
	Gólyatöcs	2		

	Gólyatöcs	2		
	Gólyatöcs		1	
	Gólyatöcs	2	5	
	Gólyatöcs		3	
	Gólyatöcs		2	
	Gólyatöcs		2-3	
	Gólyatöcs		1	
15.	Gulipán		1	
	Gulipán		1	
	Gulipán		1	
	Gulipán		1	
	Gulipán	4	6-10	
	Gulipán	1		
	Gulipán		1	
	Gulipán	1		
	Gulipán	3		
16.	Székicsér	0		
17.	Feketeszárnyú székicsér	0		
18.	Szerecsensirály	0		
19.	Dankasirály		10-20	
	Dankasirály	200		
	Dankasirály		2	
	Dankasirály		50-60	
20.	Viharsirály	0		
21.	Sztyeppi sirály	0		
22.	Sárgalábú sirály	0		
23.	Küszvágó csér	5	6-8	
	Küszvágó csér		2-3	
24.	Kis csér	0		
25.	Fattyúszerkő		18	
	Fattyúszerkő		30	
26.	Kormos szerkő		1	
	Kormos szerkő		15	
27.	Fehérszárnyú szerkő	0		
28.	Csóka		6-7	
29.	Vetési varjú	4		

Ritka, stabil költőhelyű madárfajok

1: Faj megnevezése

2: Párok száma: költésbe kezdett párok száma. Értéke a sikeres, sikertelen és ismeretlen sorsú költések összege, illetve a biztos, valószínű és lehetséges költések összege (a két összeg, illetve a párok száma egyenlő szám).

3: Sikeres költések száma: a költésbe kezdett párok közül azok, melyek sikeresen neveltek fel fiókákat.

No.	Faj ¹	Év	Párok száma ²	Biztos költések száma	Valószínű költések száma	Lehetséges költések száma	Sikeres költések száma ³
1.	Barátréce	2021	7			7	
2.	Cigányréce	2021	33			33	
3.	Fogoly	2021	0				
4.	Vörösnyakú vöcsök	2021	1			1	
5.	Fekete gólya	2021	39	30	2	7	15
6.	Darázsölyv	2021	24	7	5	12	3
7.	Barna kánya	2021	2	2			1
8.	Vörös kánya	2021	0				
9.	Rétisas	2021	13	13			4
10.	Kígyászölyv	2021	11	7	1	3	4
11.	Hamvas rétihéja	2021	0				
12.	Kis héja	2021	0				
13.	Pusztai ölyv	2021	0				
14.	Békászó sas	2021	16	13		3	10
15.	Parlagi sas	2021	25	25			12
16.	Szirti sas	2021	3	3			2
17.	Törpesas	2021	0				
18.	Kerecsensólyom	2021	4	3		1	3
19.	Vándorsólyom	2021	2	2			1
20.	Haris	2021	181			181	
21.	Daru	2021	0				
22.	Túzok	2021	0				
23.	Ugartyúk	2021	0				
24.	Széki lile	2021	0				
25.	Nagy goda	2021	0				
26.	Nagy póling	2021	0				
27.	Billegetőcankó	2021	39			39	
28.	Pirolábú cankó	2021	32	2	10	20	
29.	Uráli bagoly	2021	65	25		40	7
30.	Réti fülesbagoly	2021	0				
31.	Uhu	2021	36	34	2		23
32.	Fehérhátú fakopáncs	2021	97	1	14	82	
33.	Szikipacsirta	2021	0				
34.	Vízirigó	2021	2	2			2

35.	Kis légykapó	2021	5			5	
-----	--------------	------	---	--	--	---	--

10. Gémtelepek felmérése (más szervvel végeztetett monitorozás)

A felmérések eredményeinek összesítése során megállapítható, hogy az elmúlt években általánosan tapasztalható állománycsökkenés megállt és a legtöbb telep esetében ismét növekedésnek indult a fészkelő párok száma.

11. Madárfajok felmérése

1. részfeladat: Harisfelmérés

Az ANPI működési területén 181 revírt sikerült lehatárolni.

2. részfeladat: CES

2021. április 20. és július 13. között a területen a CES (Constant effort ringing in Europe = Állandó Ráfordítású Gyűrűzés) standard protokollja alapján történt a munka. 2021-ben összesen 23 madárfaj 114 egyede lett megjelölve, azaz a gyűrűzött madarak száma tekintetében 2004 óta a leggyengébb év volt tapasztalható. A fajok száma tekintetében viszont az utóbbi évek egyik legjobb eredményét hozta 2021.

3. részfeladat: Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomás (részben saját foglalkoztatott által végzett monitorozás)

Az őszi időszakban összesen 67 faj 6171 egyede lett megjelölve, ami az egyedszám tekintetében átlag alatt maradt, a fajszám viszont átlag felettinek mondható. A gyűrűző állomáson 1986 óta megjelölt madarak száma a 2021-es év eredményeinek figyelembe vételével meghaladta a 188 ezret. Három faj (füleskuvik, szarka, csilpcsalpfüzike szibériai alfaja) első ízben került a hálókba.

12. Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel (más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel (Bioaqua Pro Kft.)

Kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű kisemlős-faj ebben a vizsgálati ciklusban nem került elő, azonban mindenképpen figyelmet érdemel a denevérek magas aránya (1,8%, 5 faj) a zsákmányállatok között.

2. részfeladat: Kisemlős monitorozás bagolyköpet elemzéssel (Farkas Roland)

A gyűjtésekből 15 faj, illetve fajcsoport 1691 kisemlős példánya került elő. A fajok között faunisztikai érdekesség nem akadt, a helyileg ritkább fajok közül megemlítendő a Miller-vízicickány (*Neomys anomalus*), a hegyesorrú denevér (*Myotis blythii*) és a mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius*).

13. Emlősök felmérése (saját foglalkoztatott által végzett monitorozás)

1. részfeladat: Pele fajok monitorozása (ANPI – Izsó Ádám)

2021-ben a kihelyezett 50 odú közül 6 odúból került elő mogyorós pele (*M. avellanarius*). A Szendrő Arдай-völgy dűlőbe kihelyezett 25 db B-típusú madárodú vizsgálata során 3 odúból került elő mogyorós pele (*M. avellanarius*).

2. részfeladat: Ürgemonitoring (ANPI – dr. Bihari Zoltán)

A mintaterületen 2021-ben találtunk lakott lyukakat, de számuk alacsonynak számít. A teljes területen 63 lyukat, míg a mintaterületen 16-ot találtunk. Zavarást nem tapasztaltunk a területen, az élőhely karbantartott, kezelt.

14. Denevérközösségek felmérése (más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Denevérek monitorozása az NBmR keretében az ANPI működési területén, a Zempléni Tájegységben (Abaúj-Zemplén Értékeiért Közhasznú Egyesület)

A monitorozás folyamán felmérésre került 54 nyári denevér szállásként, utódnevelő rejtekhelyként funkcionáló épület (két esetben épületegyüttes) és hét földalatti szálláshely. Továbbá nyolc egyéb bánya és táró, valamint az országos templom felújítási program miatt 43 egyéb templom, és egy felújításra váró épület került felmérésre. Az összesen 44 épületből 24 helyen voltak denevérek, köztük jelentős új kolóniák.

2. részfeladat: Denevérek monitorozása az NBmR protokollja alapján az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, az Aggteleki Tájegységben (BIOAQUA PRO Kft.)

2021-ben a program keretében 12 helyszínen történt a barlangi szaporodó állományok felmérése, 10 helyszínen a telelő denevérek, míg 22 helyen az épületekben nyári szállást fogláló közösségek felmérése történt. A területen tapasztalható állományalakulások összhangban vannak az országos trendekkel.

15. A Keleméri Mohos-tavak TT területén végzett rekonstrukció vizsgálata (más szervvel végeztetett monitorozás)

Minden transzekt esetében nőtt a mohaborítás és a kvadrátok átlagos mohafajszáma a korábbi évekhez képest és az 1. transzekt kivételével az edényes növények borítása is. A pH és a vezetőképesség mindhárom transzektben hasonló, mint 2020-ban. A vízszint maximuma és átlaga az 1. és 2. transzekt esetében süllyedt, viszont a 3. transzektben az értékek hasonlóak a korábbiakhoz.

16. Mohák monitorozása (más szervvel végeztetett monitorozás)

1. részfeladat: Mohafajok és mohaközösségek 2021. évi országos monitorozása az NBmR keretében (Dr. Papp Beáta Gabriella) (Az ANPI-n keresztül történt az országos felmérés finanszírozása)

Fajmonitorozás

A Bükkben 2021.03.03-án 1242 telep *Mannia triandra* lett számolva 81 m² -en.

A Vértesben a populáció mérete 2021.03.02-án 38 telep 12 m²-en. A Bakonyban 2021.03.09-én 10 telep lett leszámolva 7m²-en.

2. részfeladat: Mohaközösségek regenerációs képességének vizsgálata a Zempléni-hegységben (Dr. Szűcs Péter)

Megállapítható volt, hogy az illegális mohagyűjtés a károsított állományok fajkészletének alig több mint 40%-át érintette. Egy, a mohák regenerációs képességét vizsgáló monitoring program lett beállítva. Ezeken a helyszíneken a megjelenő moha növekmény nagysága, időbeli dinamikája és fajkészlete lesz nyomon követve a következő években.

17. Makroszkopikus vízi gerinctelenek monitorozása (más szervvel végeztetett monitorozás)

NBmR

A felmérések során 231, a lehető legalacsonyabb taxonómiai szintre meghatározott taxon begyűjtésére és identifikálására került sor. Ez 30670 egyed gyűjtését és taxonómiai azonosítását jelenti.

Natura 2000

A 91 mintavételi helyszín feldolgozásából 1583 adatrekord keletkezett.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

2021 során nem volt szükség feltöltésre a TIR Biotika adatbázisba. Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság saját adatbázisába megtörtént a feltöltés. 2021-ben közel 100 000 biotikai adat (97 225 db) feltöltésre került.

Modul neve	Betöltött adatok mennyisége	Betöltésre előkészített adatok
Ingtalan nyilvántartás		
a, Földrészlet	cca. 19 138*	nem értelmezhető
b, Alrészlet	cca. 23 197*	nem értelmezhető
c, Geometria	cca. 118 278*	nem értelmezhető
Vagyonkezelési		
a, Saját vagyonkezelés	cca. 3320*	naprakész
b, Szerződés	cca. 68*	naprakész
Egyedi tájérték	cca. 3 227*	3 664 **
Biotika	81.122	1.069.896 (ebből 2021-ben gyűjtött: 97.925)
Összesen	cca. *	

*OKIR-TIR rendszer feltöltés és tesztelés alatt

** Agrárminisztérium minőségbiztosítása után a maradék 437 adat betöltésre kerülhet.

4.4. Jelentési kötelezettség (EU, nemzetközi egyezmény, nemzetközi szervezet)

2021-ben a fajok és élőhelyek esetében jelentési kötelezettség nem volt.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1.A) Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült, előkészített, kihirdetett)

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
1	Aggteleki NP	20183,67	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
2	Zempléni TK	26765,36	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
3	Tokaj-Bodrozug TK	5286,07	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
4	Abaújkéri Aranyos-völgy természetvédelmi terület	160,1	elkészült	elkészült	98/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet
5	Abaújkéri Ördög-szikla kaptárkő természeti emlék	0,22	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
6	Bodrogszegi Várhegy természetvédelmi terület	1,62	elkészült	elkészült	125/2011. (XII. 21.) VM rendelet
7	Edelényi Magyar Nőszirmos Természetvédelmi Terület	3,13	elkészült	elkészült	8/2005. (III. 23.) KvVM rendelet
8	Erdőbényei fás legelő Természetvédelmi Terület	214,61	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
9	Füzérradványi Park Természetvédelmi Terület	159,52	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
10	Kelemér-Serényfalva természetvédelmi terület	331,85	elkészült	elkészült	12/2007. (III. 30.) KvVM rendelet
11	Keleméri Mohos-tavak természetvédelmi terület	56,79	elkészült	elkészült	128/2011. (XII. 21.) VM rendelet
12	Long-erdő Természetvédelmi Terület	1104,98	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
13	Megyaszői-tátorjános	35,30	elkészült	elkészült	12/2009. (VII. 19.) KvVM

	természetvédelmi terület				rendelet
14	Megyer-hegyi Tengersizem természetvédelmi terület	1,07	elkészült	elkészült	<u>29/2008. (XII. 10.) KvVM rendelet</u>
15	Rudabányai őshominidalelőhely természetvédelmi terület	2,02	elkészült	elkészült	<u>13/2008. (V. 20.) KvVM rendelet</u>
16	Sóstó-legelő természetvédelmi terület	70,96	elkészült	elkészült	<u>78/2015. (XII. 1.) FM rendelet</u>
17	Szendrőládi-rét Természetvédelmi Terület	1,51	elkészült	elkészült	<u>17/2006. (III. 31.) KvVM rendelet</u>
18	Tarcali Turzó-dűlő természetvédelmi terület	10,74	elkészült	elkészült	<u>18/2009. (XI. 20.) KvVM rendelet</u>
19	Tályai Patócs-hegy természetvédelmi terület	3,24	elkészült	elkészült	<u>5/2010. (III. 23.) KvVM rendelet</u>
20	Zabanyik-hegy természetvédelmi terület	62,5	elkészült	elkészült	<u>131/2011. (XII. 21.) VM rendelet</u>
21	Alsó-malom földtani alapszelvény	0,5433	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
22	Baradla-tető földtani alapszelvény	0,1836	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
23	Bedela-kút feletti földtani képződmény természeti emlék	0,4124	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
24	Bedela-kúti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	0,2077	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
25	Borda-völgyi 1. földtani alapszelvény természeti emlék	1,0577	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
26	Borda-völgyi 2. földtani alapszelvény természeti emlék	0,0837	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
27	Borda-völgyi 3. földtani alapszelvény természeti emlék	1,7084	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
28	Bódvalenkei műútkanyar alatti földtani alapszelvény természeti emlék	0,1659	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
29	Bolhási kalcittelér természeti emlék	0,3955	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet;

					lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
30	Bük-hegyi földtani alapszelvény	0,3007	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
31	Edelényi Templom-domb földtani alapszelvény természeti emlék	0,0907	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
32	Erdőbényei fás legelő földtani képződmény	1,1322	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
33	Felső-templom melletti földtani alapszelvény természeti emlék	0,0761	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
34	Fonyi gejzirkúp	0,4592	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
35	Hidvérgárdói temető melletti földtani képződmény természeti emlék	0,0922	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
36	Jósvafői útkanyar földtani alapszelvény	0,4521	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
37	Kapc-tetői feltárás természeti emlék	0,0605	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
38	Kettős-bánya földtani alapszelvény	0,9608	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
39	Lászi-forrasi földtani alapszelvény	1,2321	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
40	Lebuj-kanyari feltárás	0,391	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
41	Lepinke-kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	0,2484	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
42	Lyuka-völgyi földtani képződmény természeti emlék	0,4503	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
43	Meszesi Templomdomb földtani alapszelvény természeti emlék	0,2083	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
44	Nyúlkertlápai földtani képződmény feltárása	0,3292	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
45	Ördögát-tető földtani	0,6177	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM

	alapszelvény				rendelet
46	Rakaca-nyugat földtani alapszelvény természeti emlék	1,0319	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
47	Rakacai TSz-kőfejtő – Nyugat földtani alapszelvény természeti emlék	1,7431	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
48	Rakacai út menti földtani alapszelvények természeti emlék	1,3065	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
49	Rakacaszend délnyugati útbevágás 1. földtani alapszelvény természeti emlék	0,1272	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
50	Rakacaszend délnyugati útbevágás 2. földtani alapszelvény természeti emlék	0,3020	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
51	Rézing-dülői földtani alapszelvény természeti emlék	0,2509	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
52	Rudabányai őshominidalelőhely természetvédelmi terület	2,0000	elkészült	elkészült	13/2008. (V. 20.) KvVM rendelet
53	Szendrői palabánya földtani képződmény természeti emlék	0,1788	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
54	Szendrői Várhegy földtani alapszelvény természeti emlék	0,8252	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
55	Szénvölgy-tetői földtani képződmény feltárása	0,8105	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
56	Szinpetri útbevágás földtani alapszelvény	0,5625	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
57	Szuhogyi Nagy-hegy földtani képződmény természeti emlék	0,2911	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
58	Telekes-oldali útbevágás földtani alapszelvény	0,3038	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
59	Telekes-völgy 7.	0,4819	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM

	mellékvölgye földtani alapszelvény				rendelet
60	Telekes-völgy 8. mellékvölgye földtani alapszelvény	0,6717	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
61	Telekes-völgyi földtani alapszelvény	0,4158	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
62	Telkibányai perlitfolyás	0,7303	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
63	Tornaszentandrás Templomdomb földtani képződmény természeti emlék	0,0856	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
64	Varbóci út melletti földtani alapszelvény természeti emlék	0,7358	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
65	Vermek-dombja földtani alapszelvény természeti emlék	0,2790	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet
66	Vizsolyi-kőfejtő földtani képződményei természeti emlék	0,6228	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet; lehatárolás: 13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet

Tárgyévben új természetvédelmi kezelési terv nem készült.

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek és céldokumentumok (elmúlt évben készült vagy felülvizsgált)

A különleges madárvédelmi területek fenntartási tervei (4db) 2021-ben készültek el, illetve elkészült 3 terület Natura 2000 céldokumentuma is.

Eddig elkészült fenntartási tervek:

Site neve	Fenntartási terv (előrehaladási jelentés)	Fenntartási terv (zárójelentés)	Egyeztető tárgyalások	Forrás
HUAN20002 Rakaca-völgy és oldalvölgyei	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint

HUAN20003 Bódva-völgy és Sas-patak völgye	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20004 Hernád-völgy és Sajóládi-erdő	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20005 Szuhavölgy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN20006 Sajó-völgy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20081 Long-erdő	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20074 Tállyai Patócs-hegy – Sátor-hegy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20077 Erdőbényei-Olaszliszkai magyar nőszirom	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20090 Komlóscai Mogyorós-tető és Zsidó-rét	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás

				43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20075 Sárospataki Mandulás	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN21009 Mádi Kakas-hegy	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN21008 Mádi Bomboly-bánya	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20093 Bózsvai Temető-alja	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUAN21007 Bózsva-patak	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20082 FelsőregmeciRonyva	+	+	+	EMVA Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás 43/2012 (V.3.) VM rendelet szerint
HUBN20071 Bodrogzug és Bodrog-hullámtere	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési,

				kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUBN20072 Tokaji Kopasz-hegy	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUBN20078 Pácini Mosonna-erdő	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUBN20079 Révleányvári-erdők	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti

				kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/667/1/2015
HUAN20001 Aggteleki-karszt	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/608/1/2016
HUBN20087 Baskói-rétek	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/608/1/2016
HUBN20089 Füzéri Pál-hegy	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium

				<p>költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/608/1/2016</p>
HUBN20088 Regéci Vár-hegy	+	+	+	<p>A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017</p>
HUBN20092 Telkibányai Király-hegy	+	+	+	<p>A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült.</p>

				TMF/559/2/2017
HUBN20085 Északi-Zempléni-hegység	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017
HUBN20084 Központi-Zempléni-hegység	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/559/2/2017
HUBN20073 Bodrogszegi Vár-hegy	+	+	+	A fenntartási terv a Földművelésügyi Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések

				meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/150/3/2019
HUAN10001 Aggteleki-karszt Különleges madárvédelmi terület	+	+	+	A fenntartási terv a Agrárminisztérium Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/126/2021
HUAN10002 Putnoki-dombság Különleges madárvédelmi terület	+	+	+	A fenntartási terv a Agrárminisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/126/2021
HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgyel Különleges madárvédelmi terület	+	+	+	A fenntartási terv a Agrárminisztérium Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi

				állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/126/2021
HUBN10001 Bodrogzug-Kopasz-hegy-Taktaköz Különleges madárvédelmi terület	+	+	+	A fenntartási terv a Agrárminisztérium Minisztérium költségvetési fejezet „Természetvédelmi kártalanítás” elnevezésű fejezeti kezelésű előirányzat keretéből elvégzendő természetvédelmi állapot felmérési, kármegelőzési és kezelési intézkedések meghatározására irányuló feladatok ellátásának keretében készült. TMF/126/2021

Eddig elkészült céldokumentumok:

Natura 2000 terület neve	Készültség	Forrás
HUBN10007 Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel	+	A céldokumentum az Agrárminisztérium „Környezet- és természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek védelme” szakmai keret terhére „ Natura 2000 területek célkitűzéseinek felülvizsgálata” tárgyú támogatói okiratban foglaltak szerint készült. TMF/440/2021
HUAN20006 Sajó-völgy	+	A céldokumentum az Agrárminisztérium „Környezet- és természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek védelme” szakmai keret terhére „ Natura 2000 területek célkitűzéseinek felülvizsgálata” tárgyú támogatói okiratban foglaltak szerint készült. TMF/440/2021

HUAN20004 Hernád-völgy és Sajóládi-erdő	+	A céldokumentum az Agrárminisztérium „Környezet- és természetvédelmi feladatok” fejezeti kezelésű előirányzat „Természeti értékek védelme” szakmai keret terhére „Natura 2000 területek célkitűzéseinek felülvizsgálata” tárgyú támogatási okiratban foglaltak szerint készült. TMF/440/2021
---	---	--

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés (élőhelyek és terület egységek szerinti bontásban)

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

2021-ben az elmúlt évek során tapasztalt tendenciák folytatódtak az élőhelyek vonatkozásában. Számos már tapasztalt ok mellett néhány újabb, illetve vissza-visszatérő ok is megfigyelhető volt.

Vadkár

Az elmúlt évekhez képest csökkent a vadkár. Ez elsősorban a vaddisznók számának csökkenése miatt volt. Ennek pozitív hatása, hogy a túrások intenzitása radikálisan csökkent, ami főként a védett gyepes területek vonatkozásában pozitív. Ugyanakkor a tölgy és gyertyán újulat kefesűrűséggel nőtt fel az erdőkben, ami esetlegesen konkurenciát jelent a lágyszárú szintben.

Szélsőséges időjárás

2021-ben közepes csapadékellátottságú volt az ANPI működési területe. Volt a nyáron egy villámárvíz, ami Aggteleken és Jósvafőn a patakok kiáradását okozta. Ez a vízi élővilágnak nem tudjuk mekkora kárt okozott.

Erdőkezelés, mint ökológiai akadály

A különböző hegyvidéki és ártéri erdőtársulások, valamint erdei tisztások, vízállások, változatos élőhelyeket biztosítanak számos védett, illetve közösségi jelentőségű fajnak, azonban az erdőállomány természetességi állapota többségében kedvezőtlennek mondható. Az erdők hosszú távú fennmaradása, természetes megújulása érdekében az őshonos állomány korosztályszerkezetének minél nagyobb széthúzása szükséges, amely szájalóvágásokkal és szájalásokkal történhet, a Pro Silva erdőkezelés elvei szerint. Ez a tevékenység nem az erdőtervekben biztosított fakitermelési lehetőségek teljes kihasználását, hanem az erdők és az erdőlakó fajok védelmét, megőrzését tekinti prioritásnak.

Az erdők természetes szerkezete, a stabil ökoszisztéma, a változatos élőhelyszerkezet, az erdei élővilág biológiai diverzitásának alapja. A természetes erdők jellemzője többek között

az őshonos fajösszetétel, a természetes megújulást biztosító korosztályeloszlás, elegyesség és színtezettség. Az erdőszerkezeti változatosság bővítése a korosztályszerkezet megváltoztatása és ezáltal a természetes erdődinamikai folyamatok érvényre juttatása, több évtizedes tervszerű tevékenységet igénylő folyamat.

Klímaváltozásra, talajvízszint süllyedésre adott újkeletű/terjedő helyi válaszok

Az Igazgatóság működési területén természetvédelmi szempontból jelentős vizes élőhelyek találhatóak. Ezek közül kiemelendők a világörökség részét képező és részben Ramsari területnek minősülő Aggteleki Nemzeti Park területén lévő állóvizek és vízfolyások, a Keleméri Mohos-tavak területe, a nagy részben Ramsari terület Bodrogszig, a Long-erdő, valamint a Zempléni Tájvédelmi Körzetben lévő patakok. A vizes élőhelyek vízellátottsága az elmúlt időszakban egyre inkább ingadozott, számos veszélyeztető körülmény hat ezekre az élőhelyekre (klímaváltozás, tápláló vízforrások vízhozamának csökkenése), eutrofizáció, szukcesziós folyamatok. A nyílt vizes élőhelyek beszűkülése az eutrofizációs folyamatok mellett az inváziós növényfajok térhódításának tudható be. Ezt a folyamatot erősíti a klímaváltozás miatt megváltozott csapadékeloszlás, hóolvadás következtében időben eltolódott (jeges ár), vagy megszűnt (zöldár) árvizek hatása. Az egykori holtmedrek feltöltődése azok megszűnéséhez vezet, továbbá a potenciális fészkelő- és táplálkozó területet jelentő part menti részeket özönnövényfajok töltötték fel. E fajok sűrű egyedszáma a nyílt vízfelületek megközelítését is lehetetlenné teszi.

A Bodrogszig területén megvalósult beruházások folytán a vízellátás javult, azonban a terület vízellátásának gerincét képező Bodrogszigi I. és II. főcsatorna Bodrog folyóba bekötése feltétlenül szükséges. A Long-erdő TT területén lévő régi műtárgyak akadályozzák a víz áramlását, a vízállások feltöltődtek és jelenleg nincsenek összeköttetésben a Bodrog folyóval. A szerencsi cukorgyári ülepítőtavak területén olyan vizes élőhely alakult ki, amely számos közösségi jelentőségű és védett madárfajnak is háborítatlan élőhelyet biztosít. A folyamatos vízellátás biztosítása érdekében beavatkozás szükséges. A Zempléni Tájvédelmi Körzet patakokban és vízfolyásokban gazdag, amelyek ökológiai zöld folyosó szerepét is betöltik amellet, hogy a medrek, illetve a parti sávok sok védett fajnak biztosítanak élőhelyet, ivóhelyet. A hosszirányú átjárhatóság, a mesterséges bukók, a változó vízmélység, a feltöltődés és más tényezők miatt a természetes állapothoz képest romlott.

Inváziós fajok körében észlelt változások, (például új táji elemek megjelenése vagy klímaváltozás miatt)

A tájidegen és idegenhonos fafajok jelenléte és terjedése, a termőhelyet és az ökoszisztémát károsító hatása jelentős problémát jelent. A tájidegen fafajok egyrészt az ún. kultúrerdők (pl. fenyvesek, akácosok) és a faültetvények (nemesnyár) formájában, valamint az őshonos állományokban – legnagyobb arányban az átmeneti erdőkben – mozaikos, vagy szórványos elhelyezkedésben vannak jelen. Az Aggteleki Tájegységben a tájidegen akác és fenyőfélék jelenléte jellemző, az inváziós fajok közül a bálványfa terjedése jelenti a legnagyobb problémát. A Zempléni Tájegységben a tájidegen fajok közül a nemesnyár ültetvényerdők foglalják el a legnagyobb területet a Bodrogszig TBTK és a Long-erdő TT területén, a hegy-

és dombvidéki erdő területeken pedig elsősorban a fehér akác állományai vannak jelen. Az inváziós fajok közül elsősorban az amerikai kőris terjedése fenyegeti az őshonos állományokat, amelynek a természetes felújításokra gyakorolt allelopatikus hatása is jelentős. Az ártéri területeken különösen nagy problémát jelent a gyalogakác terjedése, amely az erdők mesterséges felújítása során víz- és tápanyag-konkurenciát is jelent. Az özönnövény-fajok jelentette nyomás az ártéri területeken hatalmas, a folyók által szállított propagulumok folyamatos fertőzést jelentenek.

A térfoglaló cserje- illetve fajok csak kisebb része őshonos, többségében tájidegen (pl. akác, erdei- és fekete fenyő) és idegenhonos fajok térfoglalása tapasztalható, amelyek jelentős része inváziós faj. Az élőhelyek többségét a természetes szukcesszióból adódó változások mellett a 1143/2014/EU rendelet hatálya alá eső IAS fajok veszélyeztetik. Ezen fajok felmérése és monitorozása folyamatosan megtörtént, melynek eredményei a 4.2. fejezetben részletesen be vannak mutatva.

Gyepes, fáslegelők cserjésedésében, erdősülésében érzékelhető változások

A gyepes élőhelyek kiterjedését csökkentő, ökológiai funkcióinak érvényesülését veszélyeztető, korlátozó és degradációhoz vezető tényezők és folyamatok a gyepes élőhelyek jelentős részét érintik és aktív beavatkozást igényelnek. Az Igazgatóság működési területén lévő gyepes élőhelyeket jellemzően a hagyományos tájgazdálkodás hozta létre és tartotta fenn. A legeltetés és kaszálóként való használat visszaszorulása a gyepszerkezet megváltozását és a szukcessziós folyamatok (cserjésedés, fajok megjelenése és növekvő térfoglalása a gyepeken) akadálytalan érvényesülését eredményezte, mindezek következményeként az egybefüggő füves területek kiterjedése csökkent, florisztikai összetétele elszegényedett, természetvédelmi szempontból értékes fajok populációi tűntek el a cserjésedett, fásodott területekről.

Gazdálkodási jellemzőkből következő állapotváltozások vagy éppen kívánatos állapotváltozások elmaradása (fafajszelekciós tendenciák, célállomány típusok változtatása klímaváltozás várható hatásaira hivatkozva stb).

A szukcesszió jellemzően nem hozott létre a fajgazdag gyepes élőhelyek helyén természetvédelmi szempontból értéket képviselő más típusú élőhelyeket, ezért a szukcessziós folyamatok visszaszorításával és a térfoglaló cserje- és fajok egyedeinek eltávolításával elsősorban az eredeti élőhelyi állapot megőrzése, illetve aktív élőhely-fejlesztési beavatkozásokkal történő visszaállítása a természetvédelmi cél. A karsztos fennsíki és a hegyi rétek egy kisebb részét a területen gazdálkodók kaszálással, ahol a cserjésedés miatt szükséges volt, szárazzással kezelték és kis kiterjedésben extenzív legeltetés is megvalósult.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

Az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő 13 590,5932 ha területből 11 451,9903 ha van saját használatban, ebből az Aggteleki Tájegységben 38 községhatárban 6 734,6690 ha, a Zempléni Tájegységben 39 községhatárban 4 717,3213 ha.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság használatra kiadott területeinek nagysága 2021. évben 2 138,6029 ha volt, ebből pályázatás nélkül került kiadásra 48,6449 ha.

A saját használatban lévő és haszonbérbe adott területek művelési áganként az egyes tájegységekben:

Aggteleki Tájegység:

Művelési ág	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
		ha	%	ha	%
Szántó	491,7817	447,1612	90,93	44,6205	9,07
Rét	389,5017	372,0911	95,53	17,4106	4,47
Legelő	1 595,3959	1 446,5265	90,67	148,8694	9,33
Kert	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Szőlő	4,6455	4,6455	100,00	0,0000	0,00
Gyümölcsös	4,6132	4,6132	100,00	0,0000	0,00
Nádas	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Halastó	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Erdő	4 234,8919	4 234,8919	100,00	0,0000	0,00
Fásított terület	12,2189	12,2189	100,00	0,0000	0,00
Kivett	212,5207	212,5207	100,00	0,0000	0,00
Összesen	6 945,5695	6 734,6690	96,96	210,9005	3,04

*A tárgyévben vásárolt ingatlanok nem szerepelnek a tájegységénél.

**A „Haszonbérbe adva” rovatban szereplő területek esetében 2021. évben megszűnt 1 haszonbérleti szerződés, valamint megkötésre került 3 megbízási szerződés. Egy 5 hektár alatti terület használatára vonatkozó haszonbérleti szerződés lejárt, amely terület vonatkozásában ismételt szerződés került megkötésre.

Zempléni Tájegység:

Művelési ág	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
		ha	%	ha	%
Szántó	120,1063	97,6770	81,33	22,4293	18,67
Rét	2 258,2603	874,5542	38,73	1 383,7061	61,27
Legelő	965,6353	445,2143	46,11	520,4210	53,89
Kert	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Szőlő	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Gyümölcsös	0,2548	0,2548	100,00	0,0000	0,00
Nádas	23,6300	23,6300	100,00	0,0000	0,00
Halastó	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Erdő	2 320,3971	2 320,3971	100,00	0,0000	0,00
Fásított terület	27,0992	25,9532	95,77	1,1460	4,23
Kivett	929,6407	929,6407	100,00	0,0000	0,00
Összesen	6 645,0237	4 717,3213	70,99	1 927,7024	29,01

*A tárgyévben vásárolt ingatlanok nem szerepelnek a tájegységénél.

Igazgatóságunk kapacitásainak határai között folyamatosan törekszik a saját használat és kezelés kiterjesztésére, mert ez biztosítja leginkább a védett területek megfelelő kezelését és a természeti értékek megóvását.

A két tájegység között a kezeléshez szükséges feltételekben már nincs jelentős különbség, de az érvényben lévő haszonbérleti szerződések miatt a két tájegységben a tárgyévben elvégzett kezelések továbbra is eltérő konstrukcióban történtek. A rendelkezésre álló gép és eszközparknak köszönhetően az Aggteleki Tájegységben 2021. évben a saját vagyionkezelésben lévő területek szinte teljes egészében 6734,6690 ha (96,96 %) saját használatban és kezelésben voltak, mindössze 210,9005 ha (3,04 %) volt haszonbérbe adva. A saját kezelési infrastruktúrával már rendelkező Zempléni Tájegységben a fenti okok miatt a saját használat aránya alacsonyabb 4717,3213 ha (70,99 %) volt, illetve 1927,7024 ha (29,01 %) haszonbérbe adással lett hasznosítva.

Az erdők, fásított területek, szőlők, gyümölcsösök, nádasok és kivett területek esetében a saját használat aránya - mindkét tájegységben - gyakorlatilag 100 %-os, a szántók esetében pedig meghaladja a 90 %-ot (ATE), illetve 80 %-ot (ZTE).

A kettősség a rét és legelőterületek hasznosítása esetén is nyomon követhető. Amíg az Aggteleki Tájegységben a rét művelési ágú területek 95,53 %-a (372,0911 ha), a legelő művelési ágú területek 90,67 %-a (1446,5265 ha) volt saját használatban, addig a Zempléni Tájegységben a rét művelési ágú területek 38,73 %-a (874,5542 ha), a legelő művelési ágú területek 46,11 %-a (445,21643 ha) volt ilyen formában kezelve.

Művelési ágat tekintve tehát a két tájegységben legeltetésre, kaszálásra összesen 2647,7620 ha rét és 2561,0312 ha legelőterület állna rendelkezésre, melyből 1246,6453 ha rét és 1891,7408 ha van saját használatban. Ez a nagyságrend rét esetében a terület 47,08 %-át, még legelő esetében a terület 73,87 %-át jelenti. Kicsit jobban a számok mögé tekintve jól látható, hogy a földhivatali nyilvántartás szerinti művelési ágak sok esetben nem a valós természetbeni állapotot és a tényleges területhasználatot tükrözik. A területek egy része inváziós és őshonos fásszárú fajokkal a becserjésedés, beerdősülés valamelyik stádiumában van. A KEHOP program keretében megvalósult pályázatainkban mind a két tájegységben kiemelt cél volt egy nagy léptékű rehabilitáció megvalósítását és a helyreállított területek hosszú távú fenntartását is biztosító infrastruktúra megteremtése.

A saját használatban lévő területeken 2021. évben – a két tájegységekben – elvégzett kezelési tevékenységet az alábbiakban részletezzük.

Aggteleki Tájegység

Az Aggteleki Tájegység (továbbiakban: ATE) a saját vagyonkezelésben lévő - elsősorban a védett természeti területeken elhelyezkedő - erdő, rét, legelő, szántó és külterjes gyümölcsös művelési águ területek fenntartásával, kezelésével kapcsolatos feladatokat látja el.

A saját vagyonkezelésben és használatban lévő területekből **4571,42 ha** az erdőtervezett erdő, ezen túl van még 47,94 ha olyan erdészeti adattárban erdőként nyilvántartott terület, amelyre jelenleg az Igazgatóság nincs erdőgazdálkodóként bejegyezve (ebből mindössze 0,75 ha van erdő művelési ágban). Ezen erdőterületek esetében (amennyiben a természetbeni állapot is ezt igazolja) a Nemzeti Földügyi Központ hozzájárulása esetén, művelési ág megváltoztatása, illetve megosztása lenne indokolt. A fenti számoktól kicsit eltérő a földhivatali nyilvántartás, mely szerint a vagyonkezelt területen 4234,8919 ha erdő művelési águ terület található, a különbségként adódó 336,5221 ha egyéb művelési águ területen lévő erdőben szintén erdőgazdálkodási tevékenységet folytatunk. Ezen túl a tájegységben 12,2189 ha a művelési ág szerinti fásított területek nagysága.

A fennmaradó egyéb művelési ágú (szántó, rét, legelő, szőlő, gyümölcsös), saját használatban lévő területek nagysága **2275,0373 ha**, melynek közel felén, cc. 1100 ha-on folytatunk rendszeres területkezelési tevékenységet. Ezen túl az Északerdő Zrt. vagyonkezelésében lévő 96,26 ha - rét, legelő művelési ágú - területre van érvényes együttműködési megállapodásunk, melynek keretében pásztoroló legeltetéssel, kaszálással és takarmány termeléssel hasznosítjuk a területet.

A rét, legelő és szántó területeken végzett kezeléssel egyúttal a hucul lóállomány téli takarmányszükségletét is elő tudjuk állítani, az időjárástól függő mennyiségben.

Kaszálóként hasznosított területek

Zempléni Tájegység

A Zempléni Tájegységben 2021. évben a hatékony munkaszervezést a hatókörünkön kívül álló több tényező igencsak hátráltatta.

A gyepek, illetve szántóterületeink zöme ártéri területen található. Az ökológiai szempontból igencsak kedvező árvizek minden területkezelési tevékenységünkre kihatottak. Júniusban még több területünk megközelíthetetlen volt, így a kaszálás, majd a legeltetés üteme közel sem a terv szerint haladt.

A 2020. évből az árvizek és a lágy talajviszonyok miatt több olyan területrészt örökítettünk át magunknak, ahol a kaszálás/legeltetés után felsarjadó gyalogakácot nem tudtuk visszazorítani, ezek lényegesen rontották az évi első gyepterület-kezelési munka eredményeként megszülető bálák minőségét. A kaszált területek nagysága 453 hektár volt, amelyből 181 hektárt tudunk legeltetéssel is hasznosítani. 70 hektáros, jellemzően kaszával nem járható területrészen legeltetést is végrehajtottunk. A kezelési tevékenységeket végző erő- és munkagépek, emberek be- és kijuttatását biztosító kompok kiszámíthatatlan működése különösen csökkentette a hatékony munkavégzést. Ennek hozománya volt a gyepterületek

kezelésének melléktermékeként keletkező bálák kiszállítása közben elszenvedett hatalmas időveszteség, ami a gyepterületen kívüli munkák végzését is hátráltatta.

A szántóterületeinket a KEHOP pályázatban célként megjelölt táblaméret-csökkentéssel, mezővédő erdősávok telepítésével, azokat kísérő gyepes sávok képzésével természetvédelmi szempontból kedvezőbb helyzetbe hoztuk, viszont a terméseredményeink (a fentebb említett hátráltatott munkaszervezés, a csökkentett mennyiségű és dózisú műtrágya és vegyszer felhasználása miatt) elmaradtak a tervezettől.

5.3. Élőhely-rehabilitáció (helyszín, az élőhely típusa, forrása, kezdete, várható befejezése)

Aggteleki Tájegység

A KEHOP projekt kapcsán a *Solidago canadensis* faj ellen mechanikai és vegyszeres visszaszorítási tevékenységet végeztünk, melyet az 5.5. fejezet ír le részletesen.

Az ATE munkatársai a parlagfű gépi technológiával végzett mechanikai irtásban is részt vettek, a napi területkezelési feladatokkal egy ütemben, illetve szükség szerint célirányosan, kiemelten fókuszálva az erősebben fertőzött községhatárookra.

Fásításból történő fakitermelés és ehhez kapcsolódó cserjeirtás, aprítékolás 7 helyrajzi számot érintett, összesen 16,82 ha területtel. A következő években a területeket géppel fogjuk szárazítani, a gyepes élőhelyekre jellemző kaszálható állapot eléréséig.

Fásításból történő fakitermelés

Ezen túl erdőterületeinken is végeztünk olyan beavatkozásokat (szerkezetátalakítás – elsősorban nem őshonos fajokból álló erdőrészek átalakítása, egyéb termelés – elsősorban őshonos fajú állományokból nem őshonos fajok eltávolítása stb.), melyek részletezésére az erdőterületekkel foglalkozó 6.3. fejezetben kerül sor.

Zempléni Tájegység

Az inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítását, valamint a gyepterületek növelését célzó fakitermelések elvégzését a fentebb említett tényezők (árvizek és a kompok működésképtelensége) nagyban visszavetették. Fontos tényező továbbá a szabad, munkaképes munkaerő eltűnése, valamint a kényelmesebb fűtést lehetővé tévő lakossági gáz árának kedvező alakulása. Magzó korban lévő inváziós fafajt 4,55 ha érintett területen szorítottunk vissza.

A gyepterületek rekonstrukciója is szenvedett térmértékben hátrányt, azonban 75,50 hektáros területrészen szárazzással és/vagy legeltetéssel a gyalogakác cserjéinek további gyengítése, ezzel az őshonos lágyszárú szint megerősítése történt meg.

A késő őszi, aszályosabb időjárás több vizes élőhely sérülésmentes rekonstrukcióját tette lehetővé erdészeti szárazúzóval. Ennek során a parti szegélyt övező gyalogakácokat, amerikai kőris sarjakat szorítottunk vissza elsősorban Olaszliszka község határában.

Élőhely-rekonstrukciót erdőtervezett területen

- tájidegen fafajok tarvágásával: 16,20 hektáron,
- gyérítéssel idegenhonos fafajok eltávolításával: 11,70 hektár érintésével
- egyéb termeléssel, tájidegen fafajok eltávolításával: 35,67 hektáros nagyságrendben valósítottunk meg 2021. év folyamán.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek (fajok és élőhelyek szerinti bontásban, feltüntetve a helyszínt)

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Klímaváltozás:

2021-ben csak adatgyűjtés történt, adatelemzést és értékelést nem végeztünk (legutóbb 2016-ban történt részletes feldolgozás). Az adatgyűjtés folyamatosan zajlik Jósvalkón, az Országos Meteorológiai Szolgálat mérőállomásán, ahonnan a Szolgálat rendszeresen rendelkezésünkre bocsátja az adatokat. Saját adatgyűjtés történik a denevérvédelmi célú beavatkozások tervezése és hatásmonitoringja keretében kitüntetett denevérszállásokon. Itt programozható termohigrométerekkel történik a szálláshelyek belső részén a léghőmérséklet (°C) és a relatív páratartalom (%RH) mérése 30-60 perces mintázási gyakorisággal. 2021-ben bányavágatokban, épületekben történt adatgyűjtés.

A 2021. évi hazai meteorológia adatok alapján itt most annyit érdemes megadni, hogy a tél szokatlanul enyhe volt. A január 1.9, míg a február 1.4 Celsius-fokkal volt melegebb, mint az 1991–2020 között mért átlag, a fagyos napok száma 3 és 5 nappal volt kevesebb. Többször előfordult, hogy rövid időn belül óriási kilengéseket tapasztalhattunk, január közepén pl. a napi középhőmérséklet hirtelen 13 fokot emelkedett (-5-ről plusz 8-ra). A 2021-es április középhőmérséklete 2,9 fokkal maradt el a referencia-időszaktól, és 1901 óta ez volt a 15. leghidegebb április, míg május 2,2 fokkal volt alacsonyabb.

Az év ezt követő szakaszában azonban erős felmelegedés történt, 2021-ben az elmúlt 120 év 3. legmelegebb júniusa volt, 2,1 fokkal felülmúlta az 1991–2020-ig tartó referenciaperiódust is. Júliusban is kínzó volt a forróság, a mérések kezdete óta ez volt a legmelegebb július hazánkban! A csapadék mennyisége 20%-kal volt az átlag alatt, míg ennek tér- és időbeli eloszlása szélsőséges volt.

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Növények:

Boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: Feltűnő, hogy a faj számára mennyire kedvezőtlenek a klímaváltozás okozta szélsőséges klimatikus viszonyok. Ez elsősorban a virágzás intenzitásának és a termésképződésnek a csökkenését okozta. 2021-ben a jósvafői Kajtabércen történt állományellenőrzés. A fenyvesben lévő tövek a letermelés óta nem kerültek elő, de szerencsére korábban ennek az erdőrészetnek a szélén előkerült három fiatal tő. 2020-ban az erdőrészlet szélén lévő pásztában a cserjeirtást követően újabb két tövet sikerült megfigyelni, ezek a tárgyévben is előkerültek. Ugyanakkor az idős tövek egyrésze egyáltalán nem hajtott ki, vagy kevés hajtást fejlesztett.

Eredmény, hatásosság: A faj állománya alacsony szinten stabilnak mondható.

Osztrák sárkányfű (*Dracocephalum austriacum*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: A fajjal kapcsolatos változást nem tapasztaltunk, az állományok az átlagnak megfelelően virágoztak és érleltek termést.

Eredmény, hatásosság: A faj természetvédelmi helyzete kedvezőnek mondható. Az állományok mérete növekvő vagy stagnáló tendenciát mutat.

Tornai vértő (*Onosma tornense*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: A faj védelme érdekében 2021-ben sikerült végrehajtani a tervezett munkát a bálványfa (*Ailanthus altissima*) irtásával kapcsolatban, mely az egyik legfertőzöttebb, 54 ha-os komjáti területet érintette.

Eredmény, hatásosság: A visszaszorítási munka eredményes volt, az élőhely kímélete mellett.

További tájegységi természetvédelmi kezelések: Érzékeny növényfajok élőhelyén célzott kezelések történtek olyan állományoknál, ahol kis területen, kézi munkavégzésre volt szükség pl. csengettyűvirág.

illatos csengettyűvirág (<i>Adenophora liliifolia</i>)	Regéc: Gyertyán- kúti-rét Füzér: Drahos Aggtelek: Csiszár-nyitás	A területen számos más fokozottan védett és védett növényfaj is előfordul. Továbbra is kézi kaszálással és szelektív cserjeirtással tartjuk fenn a terület legértékesebb részeit, melyek fokozottan védett növények élőhelyei.
---	---	--

2021-ben az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat a Zempléni Tájegységben 5 magas természeti értékű területen végzett természetvédelmi területkezelést. Ezek a területek távoli, járművel nehezen megközelíthető helyen találhatóak, gépi kezelésük kedvezőtlen mind a természeti értékek, mind a gépek számára.

A kezelendő élőhelyfoltok kiválasztásánál figyelembe vettük az utolsó kezelés időpontját, a kezelés elmaradásának természeti értékekre gyakorolt hatását, valamint a csekély rendelkezésre álló erőforrás (elsősorban a ráfordítható idő és létszám) minél hatékonyabb kihasználhatóságát.

A kezelt élőhelyfoltok méretének megválasztásával biztosítottuk, hogy a teljes munkamenetet el tudtuk végezni, nem maradtak félbehagyott foltok, az eltávolított növényi masszát mindenhol lehordtuk. Az elvégzett tevékenységet érvényes hatósági engedélyek birtokában, azok előírásait betartva, illetve a területek kezelőivel történt egyeztetéseket követően került sor az alábbiak szerint:

Tarcalon a 2020-ban újra felfedezett fogaslevelű bükköny (*Vicia narbonensis* subsp. *serratifolia*) erősen becserjésedő, ezért veszélyeztetett állományát szabadítottuk ki a bokrok szorításából, és a szegi Vár-hegy lejtőssztyeppjének legértékesebb gyepfoltjain is végeztünk cserjeirtást.

Háromhután a legeltetés felhagyása miatt erdősülő-cserjésedő, egykor nyílt hegyoldalban kezdtük meg a gyep kiszabadítását.

2021-ben két fokozottan védett hegyi réten, a Gyertyán-kúti-réten és a Drahoson végeztünk munkálatokat: előbbin a botanikai értékekben gazdag részek kézi kaszálását végeztük el, míg utóbbi területen a bibircses nyír egyre erőteljesebb térfoglalása miatt kellett beavatkoznunk.

Dátum	Település	Terület	Tevékenység	Kezelt terület (ha)
2021.02.02.	Tarcal	Tokaji-hegy	Cserjeirtás	0,02
2021.01.21.	Háromhuta	Nagy-oldal alja	Cserjeirtás	0,25
2021.03.19.	Háromhuta	Nagy-oldal alja	Cserjeirtás	0,25
2021.03.24.	Bodrogkisfalud	Vár-hegy T.T.	Cserjeirtás	0,09
2021.09.07.	Háromhuta	Nagy-oldal alja	Kaszálás	0,30
2021.09.13.	Regéc	Gyertyán-kút-rét	Kaszálás	0,70
2021.09.15.	Háromhuta	Nagy-oldal alja	Széna lehordása	0,30
2021.12.14.	Füzér	Drahos-rét	Cserjeirtás	0,68

Az Aggteleki Tájegységben az illatos csengettyűvirág (*Adenophora liliifolia*) védelmében kellett cserjeirtást végezni Aggtelek községhatárban.

Állatok:

Alpesi göte (*Triturus alpestris*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Anker araszoló (*Erannis ankerari*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Barát- és cigányréce (*Aythya ferina*) (*Aythya nyroca*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajokra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység, a „Telepesen fészkelő madarak” fészkelési felmérése során részleges felmérésre került a fészkelő egyedek száma.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: 2021-ben nem történt a fajokra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben nem történt a fajokra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Védelem foka: védett.

Védelmi intézkedés helye: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Földalatti szálláshelyeken élő, illetve erdő- és épületlakó denevérfajok védelme:

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben a COVID-19 járvány miatt csökkentett intenzitással, de folyt fajmegőrzési tevékenység.

Védelem foka: védett és fokozottan védett fajok.

Védelmi intézkedés helye: Néhány nagy kolóniánál történtek kármentesítési és kármegelőzési program keretében végzett beavatkozások (takarítások, kisebb-nagyobb védelmi intézkedések – Szendrő Csehi-hegy, Szinpetri, Bodrogkeresztúr ref. és r. katolikus templom, Telkibánya ref. templom). Lakossági kérésre/bejelentésre denevérvédelmi intézkedések történtek (kitelepítés – kizárás, mentés) 10 alkalommal (Edelény, Tokaj, Sárospatak, Miskolc, Szinpetri).

Eredmény, hatásosság: Az ismert denevérkolóniák helyzete biztosított volt 2021-ben.

Dobozi pikkelyescsiga (*Hygromia kovacsi*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Farkas (*Canis lupus*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés. Folyamatos állománykövetés történt életnyomok és mozgásérzékelős kamerák segítségével. 2021-ben nem történt háziállatokban károkozás.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: Zempléni és Aggteleki Tájegységben. (A fajjal kapcsolatos információk a 4.1-es fejezetnél szerepelnek.)

Eredmény, hatásosság: Az ANPI működési területén a farkas állományának csökkenése volt megfigyelhető. Az Aggteleki Tájegységben 2020-ban két farkas 12 egyede lett becsülve, 2021-ben csak egy farkas lett becsülve 8 egyeddel. A Zempléni Tájegységben 2020-ban 3 farkas, összesen 25 egyede lett becsülve, 2021-ben ismét feltehetően 3 farkas élt, vélhetően azonban kisebb egyedszámmal, összesen 20 példány a számuk. Pontosabb egyedszám nem határozható

meg. Rejtett életű és nagy territóriummal rendelkező állatfajról van szó. A csökkenés az életnyomok számának csökkenése alapján trend-szerűen értelmezhető.

A csökkenés okát a természetes area-peremi hullámzásnak tulajdonítjuk. A farkas élőhelyén nem történtek olyan ökológiai változások (pl. búvóhely, táplálék), illetve emberi beavatkozások, melyek a pusztulásukat okozták volna. Feltehető, hogy a szlovákiai területre tolták ki a territóriumuk nagyobb részét. Mindössze egy elpusztult farkasról van tudomásunk, ami azonban természetes okok miatt pusztult el.

Fehér gólya (*Ciconia ciconia*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben is volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés (fészkek stabilizálása, áthelyezése, fészektartóra helyezés).

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Aggteleki és Zempléni Tájegységének területén.

Eredmény, hatásosság: Mindkét tájegységben enyhe növekedés volt megfigyelhető a lakott fészkek számát illetően.

Gyöngybagoly (*Tyto alba*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben is volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés. A tevékenység legfontosabb célja a költőállomány védelme és felmérése.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: A faj gyakran telepedik meg épületekben, ezért rendszeresen történnek épülettakarítások (felhalmozódó köpetek, hulladékok letakarítása), mely alapvetően szolgálja az épületlakó fajoknak a kezelők általi elfogadását. Bár nagyobb számban kerültek kihelyezésre költőládák (2021-ben még 40 darab üzemelt), az állományt inkább a hagyományosabb költőhelyeken kell megtartani. Rendszeresen történt sérült gyöngybaglyok mentése, a veszélyeztetett költések átmeneti vagy végleges áttelepítése.

Eredmény, hatásosság: A denevérfelmérésekhez kapcsolódóan, mintegy 120 településen a gyöngybaglyok felmérése is megtörtént, de 2021-ben csupán egyetlen helyen került elő a faj.

Haris (*Crex crex*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben volt a fajra vonatkozó természetvédelmi intézkedés. 2021-ben is kiemelt figyelmet fordított az Igazgatóság a haris állományának felmérésére.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: A Zempléni Tájegységben az állomány teljes felmérése volt megcélozva. A Bodrogszigeten a korábbi évekhez hasonlóan 2021-ben is az árvíz időpontja és hossza miatt nem sikerült regisztrálni a fajt, de bizonyos területeken (Hegyköz, Ronyva-völgye és Bodrogsziget) a korábbi éveknél magasabb számban jelent meg.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben 115 revír volt a Zempléni Tájegységben, az Aggteleki Tájegységben további 66 revírt sikerült kimutatni.

Hiúz (*Lynx lynx*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: A fajjal kapcsolatos információk a 4.1-es fejezetnél szerepelnek.
Eredmény, hatásosság: Alkalmi előfordulású.

Nagy szikibagoly (*Gortyna borelii*)

Fajmegőrzési intézkedés: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Védelem foka: fokozottan védett.

Védelmi intézkedés helye: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

Eredmény, hatásosság: 2021-ben nem történt a fajra vonatkozóan természetvédelmi (fajmegőrzési) tevékenység.

5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése

Védett fajokra irányuló szándékos illegális cselekmény egy esetben vált ismertté 2021 évben.

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat 2021.05.09-én bejelentést kapott a MOHOSZ területen dolgozó munkatársától, hogy egy horgász ellenőrzése során vélhetőleg védett növényt talált az ellenőrzött személynél.

A helyszínen megállapításra került, hogy az elkövetőnél 61 pld. nyári tőzike volt, amelyet a Tisza-folyó árterében gyűjtött. A cselekménnyel érintett védett növények pénzben kifejezett természeti értéke 610.000.-Ft volt, amely így meghaladta a bűncselekményi határértéket.

Két alkalommal jutott tudomásra, védett természeti értéket károsító, nem szándékos cselekmény.

Egy esetben fordult elő, hogy dűvadirtás céljából kihelyezett csapda fogott meg 1 pld. vörös vércsét.

Egy esetben észlelt az őrszolgálat belterületi csapadékvíz elvezető rendszerben kialakított olyan üledékgyűjtő medencét, amely gyakorlatilag csapdaként szolgált különböző fajok számára. Az innen mentett, illetve már elpusztult fajok listája az alábbi táblázatban található: (Szegi, 2021.10.01)

Magyar név	Latin név	Példány	Tv-i érték/pld	Összesen tv-i érték
Kockás sikló	Natrix tessellata	15	25000	375000
Vízisikló	Natrix natrix	5	25000	125000
Barna varangy	Bufo bufo	4	10000	40000
Zöldvizi béka	Rana sp.	74	10000	740000
Mocsári béka	Rana arvalis	7	50000	350000
Erdei béka	Rana dalmatina	1	10000	10000
Barna ásóbéka	Pelobates fuscus	1	10000	10000
Élve kimentett példányok		107		1 650 000

Elpusztult élőlények				
Barna ásóbéka - 1 pld	Pelobates fuscus	1	10000	10000
Zöldvizi béka - 8 pld	Rana sp.	9	10000	90000
Kockás sikló - 2 pld	Natrix tessellata	2	25000	50000
Vándorpatkány	Rattus norvegicus	6	0	0
Elpusztult élőlények		18		150 000
Összesen		125		1 800 000

5.4.4. Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei

Az Igazgatóság 2021-ben kármegelőzésre kapott támogatást az Agrárminisztériumtól a „Természeti értékek védelme 2021” szakmai keret terhére. Ezen fajok által okozott károkozások megelőzése részben ebből a keretből történt.

A tevékenységek egy része nem kapcsolódik közvetlenül kártételhez, hanem olyan emberek-védett állatok közötti konfliktusos helyzeteket próbáltak meg kezelni, melyek esetleg védett fajok tömeges pusztulását eredményezheti. Legjobb példák ezekre a speciális feladatokra a denevérek betelepülése redőny- és ablaktokokba, épületrészekbe, melyek óriási lakossági ellenszenvet okoznak, az illegális problémamegoldások (pl. purhabos réskitöltés) azonban állatok tömeges pusztulását okozhatja.

Az év során több bejelentés érkezett háziállatra irányuló farkastámadásról. Ezek közül egyiknél sem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy ténylegesen farkas okozta-e a kárt. Egyre inkább valószínű, hogy az aranybakál a valós oka ezeknek a támadásoknak. A fajt már a Zempléni-hegységben is észlelték az egyik támadással érintett területen.

A hódok terjeszkedése miatt is több konfliktus helyzet alakult ki az év során. A faj már megjelent pl. a Jósza-patak felső folyásában is, amely az alkalmas élőhelyek egyik legtávolabbi. A korábban szabályozott mederből a gátak miatt már kilép a víz, és előnti a környező kisparcellás mezőgazdasági területek egy részét. Ez természetvédelmi szempontból előnyös, de a helyben lakó kisgazdálkodóknak okozott problémát.

A panasszal érintett faj	A panaszban szereplő kártétellel érintett termény, állatfaj stb.	A panasz szerinti kártétel dátuma (amennyire meghatározható, legalább hónapra)	A panaszban szereplő kártétel panasz szerinti mértéke (Ft)	Intézkedés
Kis patkósdenevér	Ürülékszennyezés és jelenlét felújításra tervezett melléképületben	2021.05.01.-10.14. (Tornabarakony)	-	Denevérbarát kirekesztés elvégzése a felújítás megkezdése előtt
Fehérszélű törpedenevér (30-50 pld)	Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	2021.06. 15.- 10.05.(Felsőzsolca, Rétföld u. 90.)	-	Denevérbarát kirekesztés
Fehérszélű törpedenevér (20 pld)	Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	2021.06.15.- 2021.10.05.(Sárospatak, Október 23. tér 1.)	-	Denevérbarát kirekesztés és lezárás

Fehérszélű törpedenevér (30 pld)	Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	2021.08.01.- 2021.10.05.(Tokaj, Tokaji F. u. 24.)	-	Denevérbarát kirekesztés és lezárás konvektor-kémény mellől
Fehérszélű törpedenevér (50 pld)	Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	2021.09.14.- 2021.09.20. (Edelény, Mátyás tér 2.)	-	Denevérbarát kirekesztés és lezárás konvektor-kémény mellől
Fehérszélű/közönséges törpedenevér (300 pld)	Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	2020.05.15.- 2021.10.05.(Sárospatak, Besenyei u. 3.)	-	Denevérbarát kirekesztés és lezárás
Csonkafülű denevér (980 pld.)	Párazáró fólia leszaggatása, ürülékszennyezés	2021.07.13. Sárospatak, Rákóczi u.)	100.000.-	Későbbi intézkedés, denevércapaszok felhelyezése (2022)
Héja (1 pld.)	A héja hordja a bejelentő tyúkjait	2021.06.18 Irota	-	Élvefogó csapda kihelyezése
Héja (1 pld.)	Hónapok óta hordja a baromfit az udvarból	2021.03.02 Makkoshotyka	-	Tájékoztatás a lehetséges védelmi intézkedésekről, és szabályokról
Farkas	háziállat támadás	2021.08.30 Sárospatak		Helyszíni ellenőrzés. Nem volt megállapítható kétséget kizáróan, hogy farkas támadás.
Farkas	háziállat támadás	2021.03.02 Vilyvitány	-	A juhokra irányuló támadás valószínűsíthetően farkas volt
Farkas	háziállat támadás	2021.03.27 Vilyvitány	-	A juhokra irányuló támadásra utaló nyom nem volt
Hód	Egy hód van, a családi ház udvarán.	2021.03.30 Tiszaeszlár	-	HNPI-s kollégának átadva a bejelentés
Hód	Hódok építenek gátat a belterületi patakon és elárasztják a szomszédos kerteket	2021.10.13 Pálháza belterület	-	PVC cső beépítésével a hódvár szétbontása nélkül vízszintcsökkentés
Hód	Hódok gátat építenek a Bisó-patakra belterületen	2021.10.13 Pálháza belterület	-	Nem igényelt beavatkozást
Hód	A Hernádkércs, Kossuth út 20. alatt a kerti tóba éjszaka beköltözött egy nagy állat, feltehetően hód. Kérjük az elszállítását.	2021.04.23. Hernádkércs, Kossuth út 20	-	Az őrszolgálat a hódot befogta, és a Tisza tokaji szakaszán elengedte
Ismeretlen denevér faj	Beköltözött a redőny alá	2021.04.15 Budapest	-	DINPI-s kollégának a bejelentés átadva
Ismeretlen denevér faj	Beköltözött a redőny alá	2021.11.21. Vác	-	A bejelentés átadva, Dr. Boldogh Sándornak átadva
Nagy kárókatona	A halastavon nagyon sok kárókatona van	2021.11.23. Tarcal	-	Bejelentő tájékoztatása, a riasztási és gyérítési engedély beszerzéséhez.

A panasszal kapcsolatos intézkedések	Volt-e helyszín-bejárás (I/N)	az NPI véleménye szerint a panasz szerinti kártétel (Ft) hány %-a valós (beleértve, hogy azt védett, közösségi jelentőségű faj okozta-e)	A tulajdonos által megtett megelőző intézkedés és ennek megfelelősége az NPI szerint
Ürülékszennyezés és jelenlét felújításra tervezett melléképületben	I	N/A	Denevérbarát kirekesztés elvégzése a felújítás megkezdése előtt
Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	I	N/A	Denevérbarát kirekesztés
Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	I	N/A	Denevérbarát kirekesztés és lezárás
Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	I	N/A	Denevérbarát kirekesztés és lezárás konvektor-kémény mellől
Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	I	N/A	Denevérbarát kirekesztés és lezárás konvektor-kémény mellől
Lakók zavarása ürülékszennyezéssel és hangoskodással.	I	N/A	Denevérbarát kirekesztés és lezárás
Párazáró fólia leszagatása, ürülékszennyezés	I	100%	Későbbi intézkedés, denevércapaszkodók felhelyezése (2022)
A héja hordja a bejelentő tyúkjait	I	100%	Nem volt megelőzés
Hónapok óta hordja a baromfit az udvarból	N	100%	Nem volt megelőzés
háziállat támadás	I	N/A	Nem volt megelőzés

háziállat támadás	I	100%	Nem volt megelőzés
háziállat támadás	I	N/A	Nem volt megelőzés
Egy hód van a családi ház udvarán.	I	N/A	Nem volt megelőzés
Hódok építenek gátat a belterületi patakon és elárasztják a szomszédos kerteket	I	N/A	Nem volt megelőzés, az ANPI munkatársa PVC cső beépítésével a hódvár szétbontása nélkül vízszintcsökkentést végzett
Hódok gátat építenek a Bisó-patakra belterületen	I	N/A	Nem volt megelőzés
A Hernádkécs, Kossuth út 20. alatt a kerti tóba éjszaka beköltözött egy nagy állat, feltehetően hód. Kérik az elszállítását.	I	N/A	Nem volt megelőzés
Denevér beköltözött a redőny alá	I	N/A	Nem volt megelőzés
Denevér beköltözött a redőny alá	I	N/A	Nem volt megelőzés
A halastavon nagyon sok kárókatona van	N	N/A	Nem volt megelőzés

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

Kezelési intézkedések:

Az Aggteleki Nemzeti Park gyepi esetében a felsorolt inváziós fajok közül a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) van jelen a legnagyobb területen, illetve természetvédelmi kezelés nélkül a legdinamikusabban terjedne. Az előbbieket miatt ez az a faj, amelyik az ANPI által vagyongezelt területek szempontjából is a legnagyobb területen jelent problémát. Ezért e faj visszaszorítása érdekében történt 2021-ben is a legnagyobb erőfeszítés.

Az ANPI saját vagyonkezelésben lévő területein 12 éve történik a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) visszaszorítása, a szárazítás mellett vegyszeres irtással is.

Lokális vegyszeres védekezés

2021-ben 586,6 ha területen történt vegyszeres kezelés (*egy foltot évente többször is kezelni kell a sarjak felnövekedése, valamint elhagyási hiba miatt*). A 2021-ben felhasznált hatóanyag mennyisége 25,7 liter Gialka Star 3,2%-os oldata volt. (A fent jelzett terület a mezőgazdasági gyakorlatban megszokott egyszeri totális gyomirtásához felhasznált hatóanyag mennyiség 2-6 liter/ha, vagyis 1173- 3520 liter hatóanyag lenne. Ez is mutatja, hogy a pontpermetezéssel végzett vegyszeres kezelés, megfelelő szakértelem mellett, összehasonlíthatatlanul kisebb környezeti terhelést jelent, mint a mezőgazdasági gyakorlatban, napjainkban általánosan használt technológiák alkalmazása.)

2021 során folytatódott a Tornai-alsóhegyen nagy területeket előzőlő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima* /Miller/ Svingle) vegyszeres visszaszorítása is. Megállapítható, hogy az eredeti felmérés által valószínűsített bálványfa mennyiség többszöröse volt fellelhető a kijelölt területen. A teljes terület, mely a munka során kezeléssel és ellenőrzéssel érintett 54,24 ha kiterjedésű volt. A munkaterületen lévő bálványfa telepek túlnyomó többségének kezelése sikeres volt. Ez 2021-ben 19,15 ha terület vegyszeres kezelését jelentette.

A 2021-es év során még az ártéri keserűfű (*Fallopia sectio Reynoutria*), és a sokvirágú napraforgó (*Helianthus ssp.*) kisebb állományainak vegyszeres visszaszorítására került sor, elsősorban az ANP kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) elleni védekezésre kijelölt területein.

A visszaszorítási és monitorozási munkákat 2 fő végezte összesen 336 terepnapon. Külön kiemelendő a Bodrogzug kérdése, ahol a zöldjuhar (*Acer negundo* L.), amerikai kőris

(*Fraxinus pennsylvanica* Marshall), gyalogakác (*Amorpha fruticosa* L.) okozta problémák csökkentésére Igazgatóságunk szintén tesz erőfeszítéseket.

(Az Igazgatóság működési területén megjelenő inváziós fajok felsorolását lásd az 4.2. fejezetben.)

A VI. melléklet táblázatában az elvégzett gyakorlati tevékenységeket foglaltuk össze.

5.6. Természetvédelmi mentőtevékenység

Alapvetően a Természetvédelmi Őrszolgálat és a Természetmegőrzési Osztály munkatársai által végzett tevékenység. A lakossági vagy a központi ügyeletről (112) beérkezett bejelentésekkel kapcsolatos intézkedések késedelem nélkül megtörténnek a rendelkezésre álló lehetőségek függvényében. A mentőtevékenységgel kapcsolatos lakossági visszajelzések a korábbiakhoz hasonlóan kivétel nélkül pozitívak.

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatához közvetlenül 465 lakossági bejelentés mintegy $\frac{2}{3}$ -a 286 esetben mentő tevékenység miatt érkezett. A mentő tevékenység 31 %-a fokozottan védett fajok egyedére/egyedeire irányult: 91 eset (2020 évben 84). A mentőtevékenység során 2021-ben 69 faj, 1598 egyede került mentésre. Ebben jelentős volumen a kétéltűek (kb. 1000 pld.), valamint denevérek (459) egyedeinek mentése. Összesen 130 esetben került sor mentőhelyre történő szállításra.

A sérült madarakat 2021-ben is elsősorban a Mályi Madármentő Állomáson helyeztük el, ahonnan az esetek többségében a Hortobágyi Madárkórházba kerültek az állatok. A Mályi Madármentő Központ vezetője nem állatorvos, így ott nem tudnak állatorvosi ellátást biztosítani (műtét, rtg stb.). Azok az egyedek kerülnek továbbszállításra, amelyek a mentéshez kapcsolódó állatorvosi ellátás és vizsgálat után is további állatorvosi kezelésre szorulnak, illetve hosszú idejű vagy teljes élettartamig tartó tartásuk szükséges. Ezért van az, hogy a Mentőközpontban főleg a mentett fiókákat, a kisebb sérülésből felgyógyuló lábadozókat, illetve a néhány napos ellátás után elengedhető egyedeket tartják. Az egyébként egészséges, megfelelő fejlettségi szintig felnevelt gólyafiókák egy idő után szintén Hortobágyra kerülnek, hogy csapatban lehessen repatriálásukról gondoskodni. A fentiek mellett az Alsódobszai madármentő állomás (16 eset), valamint egyszerűbb esetekben az Őrszolgálat tagjai is közreműködtek a mentések során az elhelyezésben (13 eset). Egy esetben közvetlenül a Hortobágyi Madárkórházba került egy madár.

A fokozottan védett madárfajok esetében, ha az állapotuk indokolja, vagy azonnali műtéti beavatkozásra van szükség, a Fővárosi Állat és Növénykertbe történik a beszállítás. Egyes esetekben a HNPI Góréstanyára kerültek a madarak.

A mentőtevékenységeket végző, fent felsorolt szervezetekkel az Igazgatóság megállapodással egyelőre nem rendelkezik.

A denevérek egy jelentős része (még Mályiból is) legalább átmenetileg zoológiai szakreferens kollégánkhoz (dr. Boldogh S.A.) kerül. Az állatokat állapotuk függvényében vagy azonnal

visszahelyezi a természetbe, vagy átmeneti megfigyelés/ellátás alá helyezi őket. A tartós ellátásra vagy állatorvosi kezelésre szorulókat a FÁNK mentőközpontjába kerülnek.

A leggyakoribb bekerülési esetek sérülésekkel kapcsolatosak, különösen a fiókák kirepülési időszakában. Nagyobb testű madaraknál gyakori az áramütés. Érdekességként jelentkezett 2021-ben, hogy bekerült 3 példány mocsári, és 1 példány ékszerteknős, mindegyik közül mellől került elő, alkalmas élőhelytől viszonylag távol. Ez utalhat illegális tartásra, és onnan elengedésre.

A fokozottan védett fajok közül a leggyakrabban előforduló fajok a fehér gólya 65, kuvik 20 egyede volt érintett mentési tevékenységgel.

	madár	ebből fokozottan védett madár	emlős	ebből fokozottan védett emlős	egyéb gerinces
mentett	40	9	8	2	9

2021-ben az alábbi védett és fokozottan védett fajok kerültek begyűjtésre:

Fajnév	Példányszám	Az intézkedés után ebből biztosan elhullott
<i>Accipiter gentilis</i>	6	1
<i>Accipiter nisus</i>	12	4
<i>Alcedo atthis</i>	1	
<i>Apus apus</i>	1	
<i>Ardea alba</i>	1	1
<i>Asio otus</i>	8	1
<i>Athene noctua</i>	20	3
<i>Aquila heliaca</i>	1	
<i>Ardea alba</i>	1	1
<i>Botaurus stellaris</i>	1	
<i>Bubo bubo</i>	5	2
<i>Bufo bufo</i>	4	
<i>Bufo viridis</i>	1000	
<i>Buteo buteo</i>	40	5
<i>Buteo lagopus</i>	1	
<i>Carduelis carduelis</i>	1	
<i>Castor fiber</i>	1	
<i>Carduelis carduelis</i>	1	
<i>Ciconia ciconia</i>	65	9
<i>Circus aeruginosus</i>	1	
<i>Circus cyaneus</i>	1	
<i>Coccythraustes coccythraustes</i>	1	
<i>Corvus corax</i>	3	
<i>Cygnus olor</i>	6	1
<i>Delichon urbica</i>	96	5
<i>Dendrocopos major</i>	2	1
<i>Elaphe longissima</i>	1	1
<i>Erithacus rubecula</i>	1	1

<i>Falco tinnunculus</i>	14	2
<i>Felis silvestris</i>	2	2
<i>Fringilla coelebs</i>	1	
<i>Gallinula chloropus</i>	1	1
<i>Grus grus</i>	2	
<i>Hirundo rustica</i>	6	1
<i>Lanius collurio</i>	1	
<i>Lutra lutra</i>	3	2
<i>Merops apiaster</i>	1	
<i>Myotis myotis</i>	1	
<i>Myotis myotis</i>		
<i>Nyctalus noctula</i>	458	4
<i>Natrix natrix</i>	5	5
<i>Natrix tessellata</i>	17	2
<i>Oriolus oriolus</i>	2	
<i>Parus major</i>	4	1
<i>Passer domesticus</i>	1	
<i>Pelobates fuscus</i>	1	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	3	
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	5	
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	13	5
<i>Pipistrellus nathusii</i>	1	
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	11	3
<i>Rallus aquaticus</i>	2	1
<i>Rana arvalis</i>	7	
<i>Rana dalmatina</i>	1	
<i>Rana sp.</i>	83	9
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	3	2
<i>Streptopelia decaocto</i>	1	1
<i>Strix aluco</i>	4	
<i>Strunus vulgaris</i>	3	
<i>Strix uralensis</i>	3	1
<i>Sylvia atricapilla</i>	1	
<i>Sylvia curruca</i>	1	
<i>Turdus merula</i>	2	1
<i>Turdus philomelos</i>	2	
<i>Tyto alba</i>	10	22

A bejelentések egy része nem védett és/vagy vadászható fajokkal kapcsolatos megkeresés, illetve a bejelentők döntő többsége nem rendelkezik megfelelő, megbízható fajismerettel, így minden bejelentés ellenőrzést/intézkedést igényel.

A mentőtevékenység egyértelműen segíti az Igazgatóság pozitív megítélésének fejlesztését. A szociális vagy egyéb média is előszeretettel adja közre, és széles körben vált ki érdeklődést.

A mentési tevékenység erőforrásigénye 2021-ben.

A Természetvédelmi Őrszolgálat közreműködésével történt mentési esetszám, természetvédelmi érték, és ráfordítás	
Esetszámok:	
Allatmentési megkeresések összesen:	273
Védett fajok	160
Fokozottan védett fajok	90
Pénzben kifejezett természetvédelmi érték	
Védett fajok	33 125 000
Fokozottan védett fajok	13 200 000
Összesen:	46 325 000 Ft
Ráfordítás:	
Idő* (munka óra)	575
Járműfutás** (km)	17 784

* A kollégák saját járművel történő beszállításának ideje nélkül.

** A kollégák saját járművel történő beszállításának km-e nélkül.

Amikor valamely kollégának útbaesett, és egyébként megoldható, akkor a beszállítások így történtek.

6. Saját vagyonkezelésű területeken folyó tevékenység

6.1. Területvásárlások, kisajátítások adatai (védeltségi szint helyreállítás, elővásárlási jog, pályázatok)

A védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény (a továbbiakban Vsz.) hatálya alá tartozó területvásárlásra, valamint elővásárlási jog gyakorlására a tárgyévben nem került sor.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság használatra kiadott területeinek nagysága 2021. évben 2 138,6029 ha volt, ebből pályázattal nélkül került kiadásra 48,6449 ha.

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt (ha)	Összkiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	0,0000	611,8880	544,8382	89,04	67,0498	10,96
Rét	0,0000	2 647,7620	1 246,6453	47,08	1 401,1167	52,92

Legelő	0,0000	2 561,0312	1 891,7408	73,87	669,2904	26,13
Kert	0,0000	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Szőlő	0,0000	4,6455	4,6455	100,00	0,0000	0,00
Gyümölcsös	0,0000	4,8680	4,8680	100,00	0,0000	0,00
Nádas	0,0000	23,6300	23,6300	100,00	0,0000	0,00
Halastó	0,0000	0,0000	0,0000	0,00	0,0000	0,00
Erdő	0,0000	6 555,2890	6 555,2890	100,00	0,0000	0,00
Fásított terület	0,0000	39,3181	38,1721	97,09	1,1460	2,91
Kivett	0,0000	1 142,1614	1 142,1614	100,00	0,0000	0,00
Összesen	0,0000	13 590,5932	11 451,9903	84,26	2 138,6029	15,74

*A „tárgyévben vásárolt” rovatban vagyonkezelői szerződéssel még nem rendelkező ingatlanok szerepelnek.

**A „Haszonbérbe adva” rovatban szereplő területek esetében 2021. évben a határozott idő lejártá miatt megszűnt 1 haszonbérleti szerződés, valamint a 2020. évben megkötött vagyonkezelési szerződés által vagyonkezelésbe került ingatlanok esetében megkötésre került 3 megbízási szerződés. Egy 5 hektár alatti terület használatára vonatkozó haszonbérleti szerződés lejárt, amely terület vonatkozásában ismételten szerződés került megkötésre.

Területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

A tárgyévben az Igazgatóság nem kapott támogatást a Vsz. hatálya alá tartozó területek megvásárlására, ennek következtében nem került sor kisajátítást pótló adásvételi szerződés megkötésére, illetve kisajátítási eljárás lefolytatására sem. 2021-ben az Igazgatóság elővásárlási jogával sem élt.

A 2013-ban megkötött VK2013-271. számú természetvédelmi célú vagyonkezelési szerződés óta az időközben megvásárolt, állami tulajdonba került területekre vonatkozó vagyonkezelői jog rendezése érdekében 2020. októberében sor került VK-2020/7. számon a természetvédelmi célú vagyonkezelési szerződés kiegészítéséről szóló megállapodás megkötésére, melynek eredményeként 359,6473 ha terület került az Igazgatóság vagyonkezelésébe.

Haszonbérletek:

Igazgatóságunk a 2021. évben nem hirdetett meg haszonbérleti pályázatot. Pályáztatás nélkül 5 ha alatti területek haszonbérbe adása érdekében 1 esetben került sor szerződéskötésre, tekintettel arra, hogy a szerződés időtartama lejárt. Haszonbérleti szerződést a tárgyévben nem mondtunk fel, 1 haszonbérleti szerződés pedig megszűnt a határozott idő lejártá miatt.

Megbízási szerződések:

A nemzeti park igazgatóságok természetvédelmi célú vagyonekezelési tevékenységének egységes szakmai alapelvek szerinti ellátásáról szóló 9/2020. (XII. 23.) AM utasítás alapján lehetőség nyílt 1 évre megbízási szerződések megkötésére, így 3 megbízási szerződés került megkötésre a 2020. évben megkötött vagyonekezelési szerződés által vagyonekezelésbe került ingatlanok esetében az Aggteleki Tájegységben.

Kiemelt feladat a haszonbérbe adott területek ellenőrzése, melyet a Természetvédelmi Örszolgálat lát el. Ennek részletes kifejtése a 10. fejezetben történik meg.

Az Aggteleki Tájegységben megvalósult, vagy elmaradt területkezelések:

Gyep, legelő és kaszálóterületek kezelése, fenntartása:

Összesen 877,67 ha-on (781,41 saját, 96,26 együttműködési megállapodás) végeztünk gépi beavatkozású kezeléseket, illetve a hucul lóállománnyal 213,6 ha-on legeltettünk. A kezelt gyepeken 467,5 hektáron kaszálás, rendelkezés, bálázás történt, melynek 80 %-át saját gépekkel, 20 %-át vállalkozókkal végeztettük. A fennmaradó 410,17 ha-on – legelőápolás, tisztító kaszálás, szárzúzás történt – melyet pályáztatás és szerződéskötés után vállalkozók bevonásával tudtunk megoldani.

Hucul lovakkal legeltetett terület az Aggteleki Tájegységben

Szántóföldek művelése:

A szántóföldi művelésre alkalmas területből 85,8 ha műveltünk, ebből 31,00 ha-on termeltünk szemestakarmányt – takarmányzab (6,00 ha), kukorica (25,00 ha). A kukoricával bevetett területből 14,52 ha lett betakarítva, a fennmaradó terület vadföldként lett hasznosítva, a zab nem lett learatva, szálas takarmányként hasznosult. Ezen túl 4,70 ha napraforgó lett vetve a madár gyűrűző tábor melletti területre. A TMO kérése minden évben, hogy a tábor mellett elhelyezkedő területekre napraforgót vessünk a madárbefogás eredményének javítása érdekében. Betakarítani így nincs mit, nem is terveztünk rá hozamot. Évelő egyéb keveréket 52,08 ha-on termesztettünk. Vállalkozó munkáját csak a vetéshez és aratáshoz vettük igénybe.

A 2021-es év első hónapjai aszályosabban alakultak mint az előző évben, ez megmutatkozott a betakarított szemes és szálas takarmány mennyiségében egyaránt. A kukorica elvetése után májusban csapadékosabb időjárás következett, így elfogadható termést sikerült betakarítani.

A 2021-ben betakarított takarmány mennyisége az alábbiak szerint alakult:

A gyepeken, kaszálókon betakarított mennyiség:

- szalma körbála 400 db
- széna körbála 2386 db

A szántókon termelt mennyiségek:

- zab szálas takarmányként került betakarításra
- takarmány kukorica 770 q

A fenti mennyiségek adták-adják a lóállomány számára a 2021-2022. évi téli takarmány bázisát.

Területmérés és adminisztrálás:

A tájegységben 1 fő egyéb feladatai mellett folyamatosan végzett területazonosítási méréseket (határazonosítás, határkijelölés) és térképi adminisztrációs feladatokat. Ennek során a kezelt erdő és mezőgazdasági területek, a vad által okozott károk felmérése történik, melynek a pályázatokban való elszámolhatóság, és a területkezelési bér munkák elszámolása kapcsán van fontos szerepe.

Az előállított szemes és szálas takarmány mennyisége fedezte a 197 lóból álló (189 hucul, 7 hidegvérű és 1 egyéb) állatállomány éves takarmány szükségletét, szolgálva ezzel a génmegőrzési feladatok ellátását.

Az extenzív gyümölcsöseinkben tervezett kezelések, kétkezi munkaerő hiányában elmaradtak.

Az inváziós fajok vegyszeres visszaszorítását 586,6 ha-on végeztük, az inváziós fajokra vonatkozó fejezetekben ismertetett módon.

Az Aggteleki Tájegységben az erdők természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok teljesültek, kizárólag természetközeli erdőkezelési módszereket alkalmaztunk - lékes, foltos, csoportos gyérítések, szálalóvágások, szálalások, egészségügyi és egyéb termelések, szerkezetátalakítások – összesen közel 260 ha-on. Erdőművelési tevékenység 35,33 ha érintett területen történt.

A Zempléni Tájegységben megvalósult, vagy elmaradt területkezelések:

A Zempléni Tájegységben 2021. évben a kaszálással fenntartott területek nagysága 453 hektáros volt, amelyből 181 hektárt tudtunk legeltetéssel is hasznosítani. 70 hektáros, jellemzően kaszával nem járható területrészen legeltetést is végrehajtottunk. A kezelési tevékenységeket végző erő- és munkagépek, emberek be- és kijuttatását biztosító kompok kiszámíthatatlan működése különösen csökkentette a hatékony munkavégzést.

A szántóterületeinket a KEHOP pályázatban célként megjelölt táblaméret-csökkentéssel, mezővédő erdősávok telepítésével, azokat kísérő gyepes sávok képzésével természetvédelmi szempontból kedvezőbb helyzetbe hoztuk, viszont a terméseredményeink (a fentebb említett hátráltatott munkaszervezés, a csökkentett mennyiségű és dózisu műtrágya és vegyszer felhasználása miatt) elmaradtak a tervezettől.

Erdőterületeinken a kora tavaszi, tavaszi árvíz, majd a késő őszre csapadékosá váló időjárás hátráltatta az erdőszerkezetátalakítási munkát. Az erdősítések ápolását több, mint 200 hektáron végeztük el, közel fele-fele arányban kézi, illetve gépi munkavégzéssel. A gépi ápolások nagysága elmaradt a tervezettől.

Az inváziós fajok irtása valamennyi területen 2021. évben is alapvető szempont volt: a kaszálás és legeltetés, de különösen ezek vegyes használata kedvezően hat a gyalogakác visszaszorítására, de legalább szinttartására. A korábban pihentetett szántóterületeinken egy-két szál egyéb özönfaj mellett szintén megjelent a gyalogakác; az intenzív szántóföldi művelés azonban hasznosnak mondható a faj visszaszorítása szempontjából. A nem tarvágás jellegű fahasználatok során szintén kiemelt szempont volt az inváziós, illetve idegenhonos fafajok visszaszorítása. Az erdőterületeken végzett inváziós fajokra vonatkozó beavatkozás hatékonyságát, illetve annak volumenét alapvetően a fakitermelő brigádok rendelkezésre állásának hiánya okozza.

Az ANPI által - Kormányengedéllyel - benyújtott pályázatok megnevezése (AKG, ÖKO, Natura 2000), területi kiterjedése:

- VP4-10.1.1-21 kódszámú: „***Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés támogatási kérelem***” – került benyújtásra 705,6 ha területre – melyre 1157/4501/981/3/2021 iktatószámmon – Támogató Okirat érkezett.
- VP4-10.2.1.1-21: „***A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése támogatási kérelem***” - került benyújtásra 85 db hucul kancára vonatkozóan.

- VP4-12.1.1-16 kódszámú: „*Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések*” című pályázatra 2022. május 15.-ig fogunk kérelmet benyújtani – 1186,4 ha területre.

A beadott és beadandó támogatási kérelmekkel kapcsolatban kifizetési kérelem még nem került benyújtásra.

6.2. Génmegőrzés

6.2.1. Génmegőrzési tevékenység ismertetése állatok esetében (az igazgatóság által a különböző haszonállat fajokból és fajtákból tartott nukleusz és génmegőrzési állományok, beleértve a hagyományos magyar kutyafajtákkal kapcsolatos tevékenységek)

6.2.1.1. Hucul ménes

A *hucul ménes* fejlesztését az évekkel korábban kialakított stratégia, ménesgazdálkodási koncepció mentén tudatos tenyésztői és állattartási tevékenységgel fejlesztettük. Jelenleg a saját vagyonkezelésben lévő lóállomány 2021. 12. 31. állapot szerint, összesen 197 egyedből áll, ebből **189 db hucul**, 7 db magyar hidegvérű és egy egyéb.

Hucul állomány:

Kanca:	119
tenyészkanca	84
egyéb kanca	25
kanca csikó	10
Mén:	61
fedezőmén	19
egyéb mén	32
mén csikó	10
Herélt:	9

Magyarországon a hucul fajta (törzskönyvi ellenőrzésben) jelenleg kb. 400 tenyészkancával rendelkezik, ami a fenyegetettségi szintek alapján védendőnek tekinthető. Az elmúlt években végrehajtott tenyésztői és állományfejlesztési munka eredményeként jelenleg az Igazgatóság tenyésztésében lévő 119 kanca minden egyedéről elmondható, hogy a fajta legmagasabb genetikai értékét képviseli, ebből 84 egyed pedig tenyészállat.

A törzsállomány szinten tartásához, a feleslegessé vált egyedeket - elsősorban a méneket és a herélteket - hobbi lótartók és magántenyésztők felé értékesítjük.

Állomány csökkenés: 2021-es évben az Igazgatóság 18 egyedet értékesített (2 mén, 6 herélt, 10 kanca), 3 egyed pusztult el (mindhárom kanca).

Állomány növekedés: tenyésztési céllal 1 hucul kancát, turisztikai szolgáltatások végzésére pedig 2 magyar hidegvérű lovat vásároltunk, és 20 csikó született (az összetételt tekintve 10 kancacsikó és 10 méncsikó).

Az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő hucul állományból bérbe adott egyedek: 1 fedezőmén, 1 mén, 2 herélt és 1 kanca.

Faj	Fajta	Egyedszám (db)	Tárgyévi állomány-növekedés (db)	Tárgyévi állomány-csökkenés (db)
Ló	Hucul	189	21	21
Ló	Hidegvérű	7	2	0
Ló	Egyéb	1	0	0

A tenyésztői tevékenység szakmai színvonalának növelése érdekében 2021. évben a *Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete* regionális tenyész szemlájén 2 lovat bíráltak küllemük alapján.

Mérvonalak

A hucul fajtának hét geneológiai vonala épült fel: A Goral, a Hroby, a Prislop (ami oldalága a Goralnak), az Ousor, a Pietrosu, a Polan és a Gurgul geneológiai vonal.

Hucul ménék

A jósvafői törzstenyészlet tulajdonában jelenleg 19 fedezőmén van, ezek közül Hroby (5 db), Goral (1 db), Ousor (4 db), Prislop (3 db), Gurgul (3 db), Polan (2 db) és Pietrosu (1 db)

geneológiai vonalakat képviselik. Az állomány döntő többsége a Hroby és Ousor geneológiai vonalat képviseli, ebből adódóan javasolt lenne a többi vonal arányának növelése, főleg a Polan és Pietrosu ménvonalak esetében.

Vérvonalfrissítés

A korábbi években megkezdett vérvonalfrissítést 2021. évben is folytattuk. Jelenleg még mindig az Árvácska és Aspiráns kancacsaládba tartozó egyedek teszik ki a kancaállomány döntő többségét, ettől függetlenül a ritka kancacsaládokat tekintve, tovább javult az arány. Az utóbbi években az alábbi kancacsaládokhoz tartozó nőnemű egyedek születtek, illetve kerültek az állományba: 1 egyed 882 Gelnica, további 1 egyed 86 Deremoxa.

Hucul kancák

Hucul népszerűsítése, versenyzés

A génmegőrzési, tenyésztési célok megvalósítása, az egyedek teljesítmény felmérése és minősítése, valamint a hucul lófajta népszerűsítése érdekében is szükséges a versenyeken, bemutatókon való részvétel.

A versenyzés alapvető problémája a szakképzett munkaerőn és a költségeken kívül, hogy saját lovas sport klub létrehozásának feltételei az Igazgatóságnál jelenleg nem adóttak. Ennek ellenére, illetve a pandémia okozta helyzetből adódóan csak néhány rendezvényen vettünk részt.

2021.06.29. - Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete Regionális tenyész szemléje – Debrecen

2021.07.21. - XIII-XIV. Huculösvény Baráti Találkozó – Szigetcsép

2021.09.01-03. - Nemzetközi Tenyészállat Championátus – Kistapolcsány (Szlovákia)

A szlovákiai Kistapolcsányi Ménes alapításának 100. évfordulóján megrendezésre került a Nemzetközi Tenyészállat Championatus, ahol az Igazgatóság 5 egyeddel képviselte magát az alábbi eredményekkel:

- 3-5 éves kanca kategória - Junior champion: 2. hely
- 4-6 éves kanca kategória: 1. hely
- 7-10 éves mén kategória: 1. és 2. hely
- 11 éves kanca kategória: 1. hely
- Senior champion kanca: 1. hely

A ménes fenntartásával megvalósított génmegőrzés költséges tevékenység, a lótartással kapcsolatos bevételek (lovas turizmus, lóeladás) ehhez képest elenyészőek. Az állattartás adminisztrációjához kapcsolódó költségek szintén magasak - vérvételek, lótenyésztéshez kapcsolódó költségek, honosítás, származás ellenőrzés, lóútlevéllel kapcsolatos kiadások – éppen ezért az ehhez kapcsolódó állami támogatások igénybevételei lehetőségének megteremtése feltétlenül indokolt és szükséges.

Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet alapján a támogatás célja az állatállományokat veszélyeztető egyes állatbetegségek felszámolása, figyelemmel kísérése, valamint egyes zoonózisok megelőzése. Az állat-egészségügyi szolgáltatáshoz kapcsolt támogatást az a *természetes vagy jogi személy* veheti igénybe, aki/amely megfelel a 702/2014/EU rendelet I. mellékletében megfogalmazott mikro-, kis- és középvállalkozás meghatározásának. Emiatt, sajnálatos módon a nemzeti park igazgatóságok elesnek ettől a támogatástól.

6.2.1.2. Magyar kuvasz

Az Igazgatóság hagyományos magyar kutyafajtával nem rendelkezik.

6.2.2. Egyéb állatállomány, kezelésük

Az Igazgatóság egyéb állatállománnyal nem rendelkezik.

6.2.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében (igazgatóság által fenntartott tájfajta gyümölcsös kertek, egyéb génmegőrző bemutató kertek, génmegőrzéshez kapcsolódó beruházások stb.)

Gyümölcsösök fenntartása, kezelése:

Összesen 48,7 ha felhagyott, külterjes gyümölcsös van az Igazgatóság vagyongazdálkodásában, ebből 21,69 ha területet kezelünk, melyek az időjárásból függően egyszeri vagy többszöri kézi kaszálást igényelnek. A feladatot csak kézi munkával lehet elvégezni, amit 2021. évben nem sikerült megvalósítani.

A korábban elkezdett ritkítási (kidőlt, elszáradt, törött fák) feladatokat tárgyévben is elvégeztük annak érdekében, hogy a gyümölcsösök ápolási munkáinak nagy része géppel elvégezhető legyen, hiszen továbbra is kiemelt feladatnak tekintjük a többszáz éves tájhonos gyümölcsfajták megőrzését. Helyettük a következő években tájfajtákat szándékozunk telepíteni.

A tájfajták megőrzése érdekében - következő lépésként - elkezdtük egy génmegőrző gyümölcsfa anyatelep és bemutató kert kialakításának előkészítő munkáit Szinpetri község határában, melynek keretében a terület (cc. 1,10 ha) talajelőkészítése – a szántásokkal (2 alkalom) megkezdődött. A nyár folyamán és az ősszel a területelőkészítési munkákat folytattuk, illetve a terület körbekerítésének engedélyeztetése is megtörtént. Sajnos a vállalkozó akadályoztatása miatt a kerítés építése tárgyévben nem realizálódott, így a következő évben fog megtörténni.

A tárgyévben közepes termés volt a gyümölcsösökben, amit rajtuk kívülálló okok miatt nem sikerült betakarítani, a gyümölcsösök termésének megőrzésére nincsenek meg a megfelelő feltételek, a kerítés építésének költségei túlságosan magasak a kiöregedő fák és időjárási körülmények miatt nem kiszámítható és nem jelentős hozamokhoz képest.

2019 előtt 8-12 közmunkás dolgozott a Tájegységben, így nem okozott problémát a kaszálási feladatok elvégzése. Mivel a 2021-es évben kézi munkát végző emberek nem álltak rendelkezésre, ezért más irányban kell elmozdulni. Egyik lehetséges megoldás ennek a feladatnak a gépesítése, a másik módszer a vállalkozók bevonása, illetve harmadik a kettő kombinációjának alkalmazása.

Az előkészített terület Szinpetriben

6.3. Saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek kezelése

A saját vagyongazdálkodásban álló erdőkben végzett természetvédelmi célú erdőkezelési munkák rövid elemzése előtt a nemzeti park igazgatóság teljes területére vonatkoztatva kerül bemutatásra annak természetvédelmi státusza, természeti környezete, adottságai. Ezt követően kerül sor a két tájegység (Aggteleki és Zempléni) kezelési adatainak bemutatására.

Igazgatósági vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek ¹	Terület (ha)	Erdőrészletek száma	Erdőtervezési körzetek száma
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület)	0,0	0,0	0
Fokozottan védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő	767,32	131	5
Országos jelentőségű védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület és nem fokozottan védett)	12,11	5	2
Országos jelentőségű védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő (nem fokozottan védett)	6111,38	1295	7

¹ OEA alapján, ahol releváns.

Országos jelentőségű védett/ fokozottan védett természeti területen kívüli, de Natura 2000 területen lévő erdő	18,12	3	1
Egyéb erdőterületek	16,28	6	2
Összesen	6925,21	1440	17*

* Átfedések miatt halmozott szám.

A táblázat a közelmúltban kapott OEA adatok alapján nehezen kitölthető. Ennek átdolgozást elvégeztük, így már szűrhetőek a táblázatban kért adatok. A nem védett és nem Natura2000 területre viszont nincs adatunk – a korábban megvásárolt adattári adat alapján tudjuk csak megadni az adatokat.

Erdőtörvény 7.§ szerinti a, b, c természetességi kategóriájú erdőrészek	
Faállomány-típus (OEA)	Faállomány-típus területe (ha)
Bükkösök	613,20
Gyertyános tölgyesek	1331,83
Tölgyesek	1322,03
Cserések	109,29
Molyhos tölgyesek	660,24
Hazai egyéb kemény lombosok	1103,77
Hazai nyárasok	174,39
Víztűrő egyéb lágylomb	73,26
Hazai egyéb lágylomb	3,66
Erdei fenyves - ahol tájhonos	-
Akácok	2,91
Nemes nyárasok és nemes füzesek	20,86
Erdei-, fekete- és egyéb fenyvesek (nem tájhonos)	25,43
<i>Felújítási kötelezettség alatt álló terület</i>	

Erdőtörvény 7.§ szerinti d, e, f természetességi kategóriájú erdőrészek	
Faállomány-típus (OEA)	Faállomány-típus területe (ha)
Akácok	142,50
Idegenhonos kemény lombosok	85,63
Nemes nyárasok és nemes füzesek	275,46
Erdei-, fekete- és egyéb fenyvesek	168,48

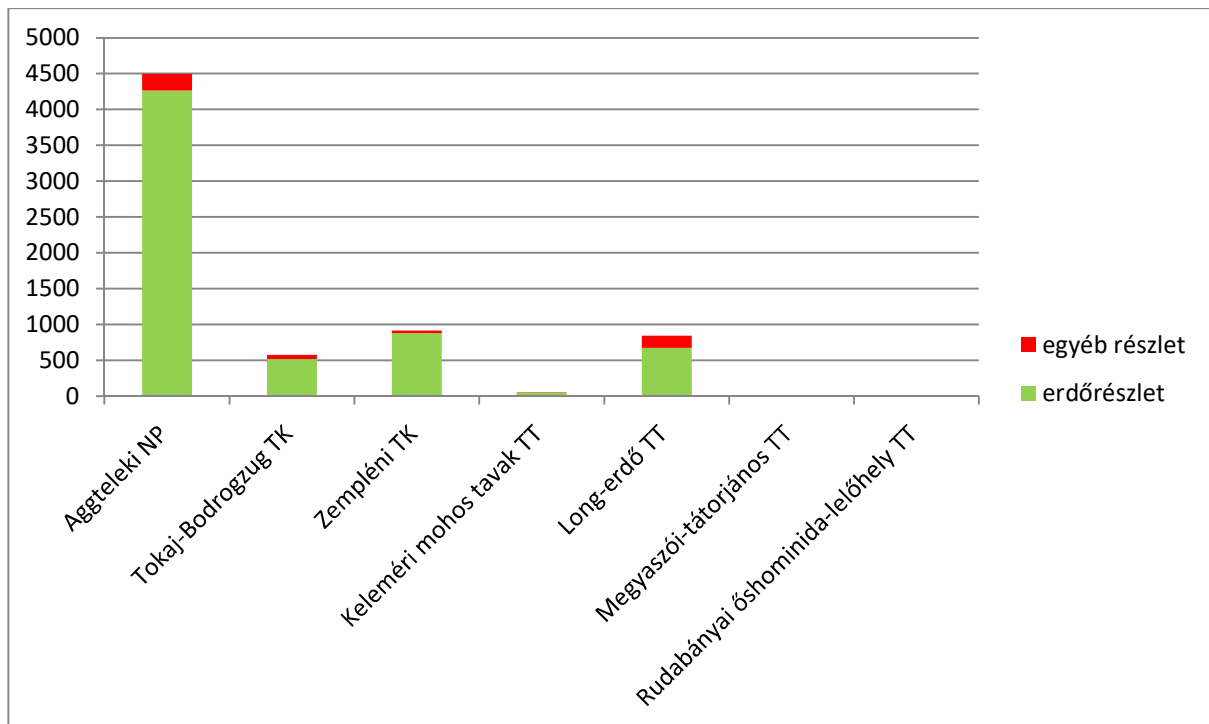
Bükkösök	0,82
Gyertyános tölgyesek	8,52
Tölgyesek	135,20
Cseresek	7,21
Molyhos tölgyesek	37,72
Hazai egyéb kemény lombosok	86,85
Hazai nyárasok	14,04
Víztűrő egyéb lágylomb	27,65
Hazai egyéb lágylomb	1,62
<i>Felújítási kötelezettség alatt álló terület**</i>	

- Üzem mód szerinti területi arányok természetesség szerint 2 táblázatra osztva:

Erdőtörvény 7.§ szerinti a, b, c természetességi kategóriájú erdőrészek		
Üzem mód		terület (hektár)
Vágásos üzem mód összesen		2167,44
Átmeneti üzem mód		1323,63
Örökerdő üzem mód		410,29
Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód		1539,51

Erdőtörvény 7.§ szerinti d, e, f természetességi kategóriájú erdőrészek		
Üzem mód		terület (hektár)
Vágásos üzem mód összesen		241,65
Átmeneti üzem mód		610,56
Örökerdő üzem mód		78,84
Faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód		60,65

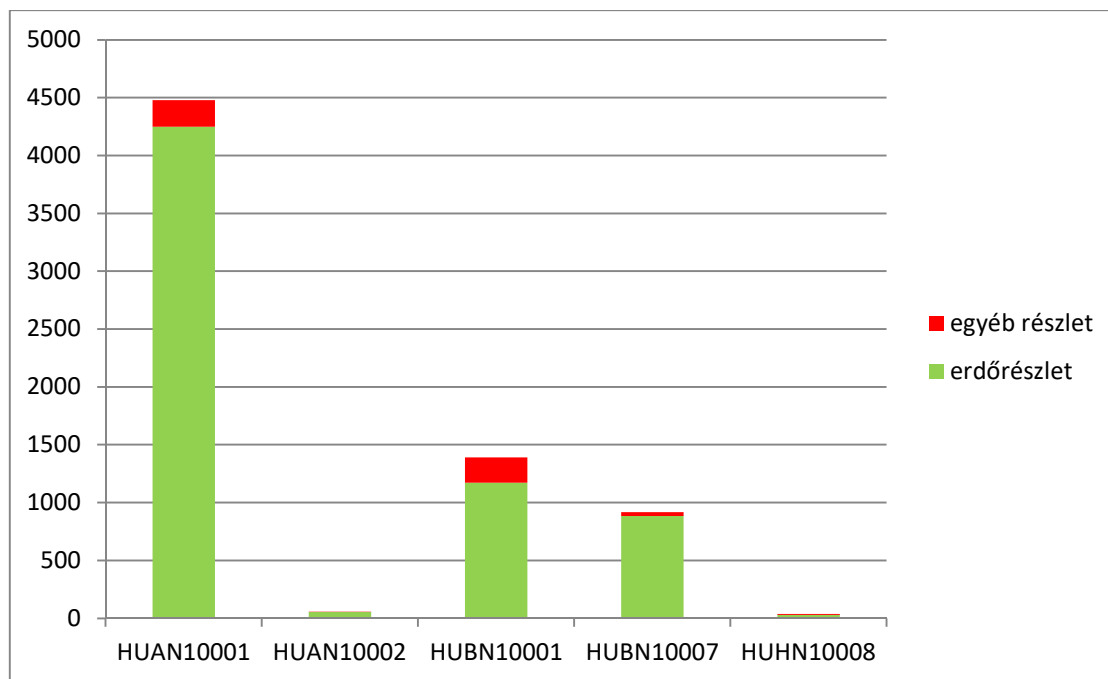
Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 1142 db erdő- és 289 db egyéb részlete egy nemzeti park, két tájvédelmi körzet és négy természetvédelmi területen belül helyezkedik el.

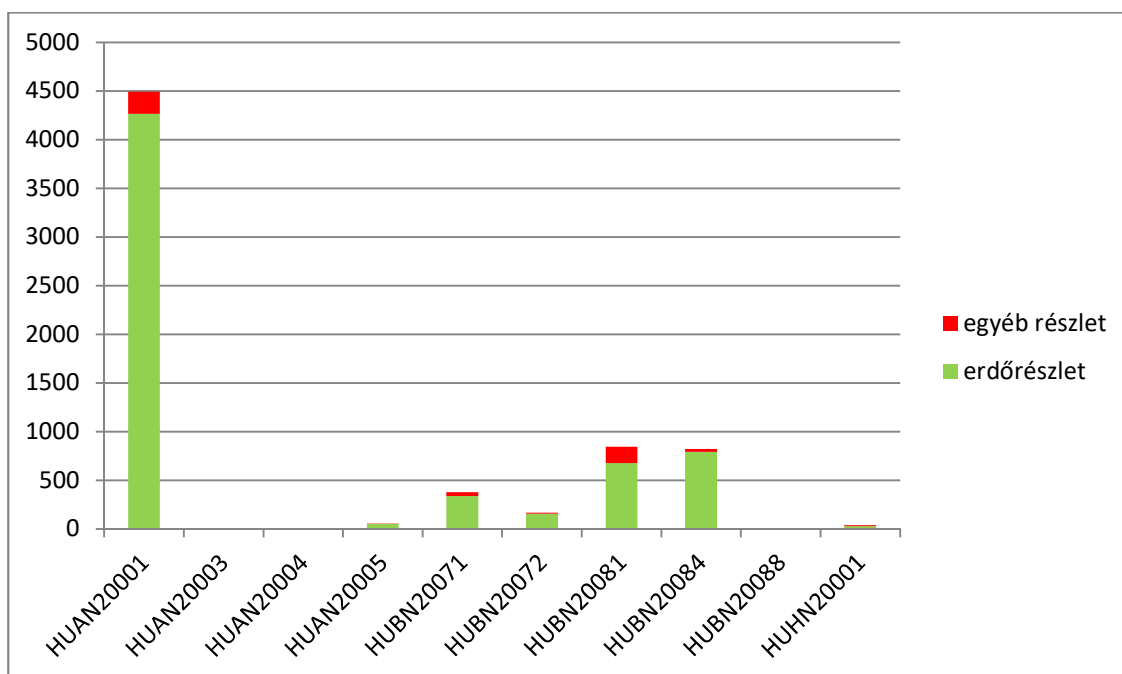
A saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek főként az Aggteleki-karszt (Aggteleki Nemzeti Park), valamint a Tokaj-Eperjesi-hegység (Zempléni Tájvédelmi Körzet) hegy- és dombvidékein terülnek el. Kisebb, de jelentősebb területarányt képviselnek a Bodroghöz erdei (Tokaj-Bodrogzug Tájvédelmi Körzet, Long-erdő Természetvédelmi Terület). Két apró, alapvetően nem az erdők által meghatározott természetvédelmi területünkön (Rudabányai őshominida-lelőhely TT és Megyasói tátorjános TT) csupán 2-3 hektáros nagyságrendben található erdőtervezett erdő.

Erdőterületeink Natura 2000 oltalom alatt is állnak. A különleges madárvédelmi területek viszonylag nagy, egybefüggő területeket fednek le: az Aggteleki-karszt (HUAN10001) súlya meghatározó, míg a Putnoki-dombság (HUAN10002) madárvédelmi célból kijelölt területei közül igen csekély területű erdőt kezel az Igazgatóság. A Bodrogzug - Kopasz-hegy – Taktaköz (HUBN10001) közel 1400 hektáros terület részének Igazgatóság általi kezelése már meghatározó lehet a madárvédelmi irányelvek teljesülésében.

Az országos szinten is jelentős területmértéket képviselő Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel (HUBN10007) megnevezésű különleges madárvédelmi terület saját vagyonként történő kezelése viszonylag egy tömbben, a Regéci-medencében valósul meg. A Felső-Tisza (HUHN10008) ártéri erdei közül csupán 38 hektárnyi terület természetvédelmi célú vagyonkezelését végzi Igazgatóságunk.

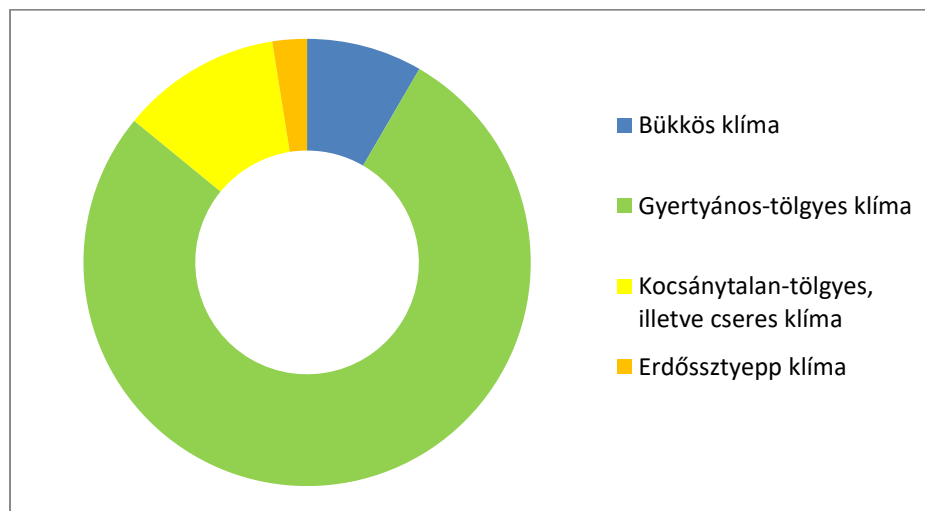
A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek adatai már sokkal összetettebb képet mutatnak, különösen annak figyelembevételével tűnhet csekélynek a Natura 2000-es élőhelyvédelem területeinek kiterjedése az alábbi diagram alapján, hogy csupán 100 hektárnyi saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterület nem tartozik a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek közé.

A legnagyobb, közel 4500 hektár kiterjedésű Aggteleki-karszt és peremterületei (HUAN20001), a Központi-Zempléni-hegység (HUBN20084) 800 hektárt meghaladó területe és a Regéci Várhegy (HUBN20088) és a Tokaji Kopasz-hegy (HUBN20072) különleges hegy- és dombvidéki életközösségek otthonai.

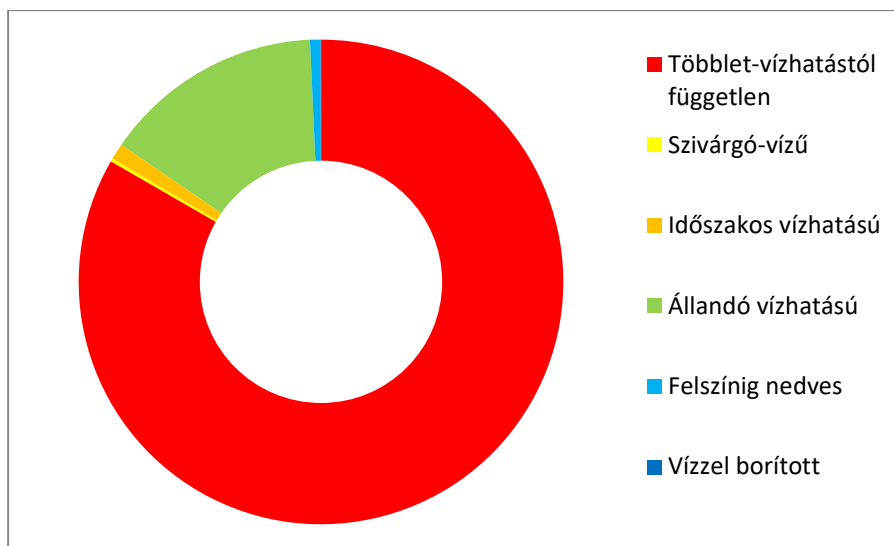
A nagyobb folyókat, patakokat szalagszerűen kísérő erdők közül a Long-erdő (HUBN20081) tömbje képviseli a legnagyobb egybefüggő ártéri erdőmaradványt, a Bodrogzug és Bodrog hullámtere (HUBN20071), a Szuha-völgy (HUAN20005), és a Felső-Tisza (HUHN20001) területén még számottevő, a Hernád-völgy és Sajóládi erdő (HUAN20004), valamint Bódva-völgy és Sas-patak-völgye (HUAN20003) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területei közül azonban már csak 1-2 hektárnyi saját vagyongazdálkodásban lévő erdő található.

Az erdők mezoklimatikus viszonyai az erdészeti klímaosztályozás alapján kerülnek bemutatásra az alábbi diagram alapján.

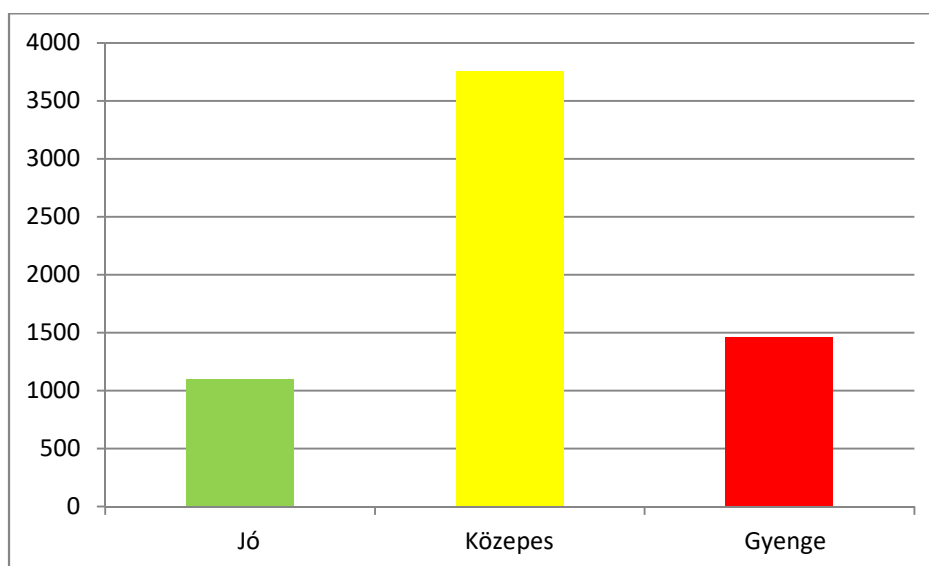

Látható, hogy erdeink túlnyomó többsége egyelőre a humidabb, bükkös, illetve gyertyános – tölgyes klímaövbbe sorolható, a szárazabb, kocsánytalan-tölgyes, illetve cseres, de különösen az erdőssztyepp viszonyok között azonban fokozottan számolnunk kell a klímaváltozás hatásaival.

Az erdők életében meghatározó, azok egészségi állapotát, ellenálló-képességét nagyban befolyásoló tényező a többletvíz jelenléte, vagy éppen annak hiánya. A többletvízhatástól független talajokon álló erdők kizárólag csapadék által juthatnak vízhez, amelyet az erdő talaja tárol. Erdeink termőhelyének meghatározó hidrológiai típusa, majd 84%-os területfoglalással. Hegy- és dombvidékeinken a talaj felső rétegében oxigénben viszonylag dús többletvíz, a szivárgó víz jellemezhet egy-egy lejtőlábi, völgyben elhelyezkedő erdőrészt. Különleges növénytakaságok termőhelye lehet, érdemes őket megbecsülni, bár területi kiterjedésük csekély. Ártereink közepmagas fekvésében, időszakos árvízi elöntéssel és áprilisban 150-220 cm mélyen elhelyezkedő talajvízszinten jellemzett erdőtalajaink 70 hektáros kiterjedésben találhatóak. Ártereink legkedvezőbb termőhelyeit az állandó vízhatású talajok jellemzik, ahol a tenyészidőszak nagy részében a fák gyökereinek állandóan elérhető közelségében található meg a többletvíz, Igazgatóságunk erdeinek 950 hektárnyi területén. Ártereink mély fekvésű területein az áprilisi talajvízszint 50-80 cm között található 45 hektárnyi területfoglalással, felszínig nedves hidrológiai kategóriával. A vízzel borított erdeink csekély területi kiterjedésűek, ez a termőhely már inkább a lápok, mint az erdők világa.

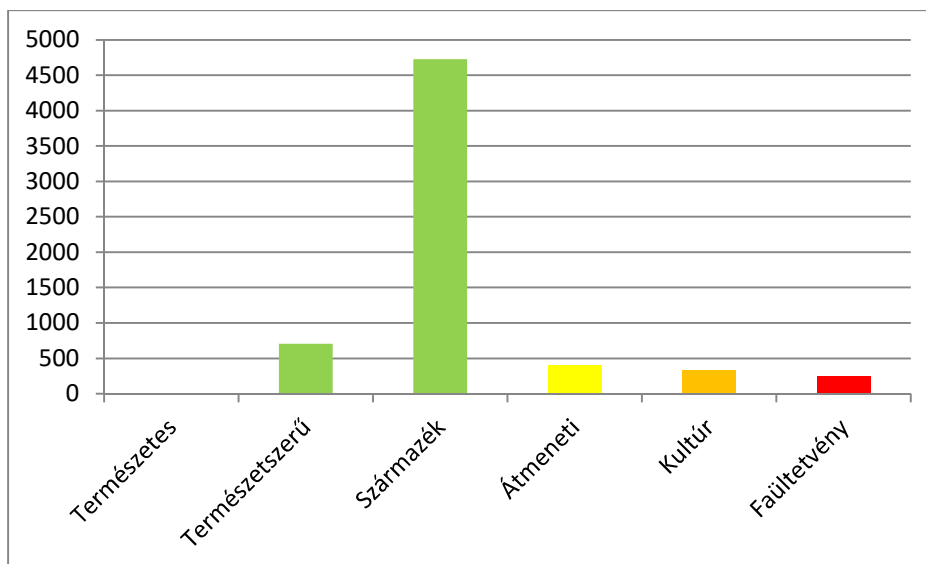

Faállományaink fatermő-képessége (amennyiben az értelmezhető természetvédelmi rendeltetésű területeken) vegyes képet mutat, de túlnyomórészt közepes és gyenge fatermőképességek:

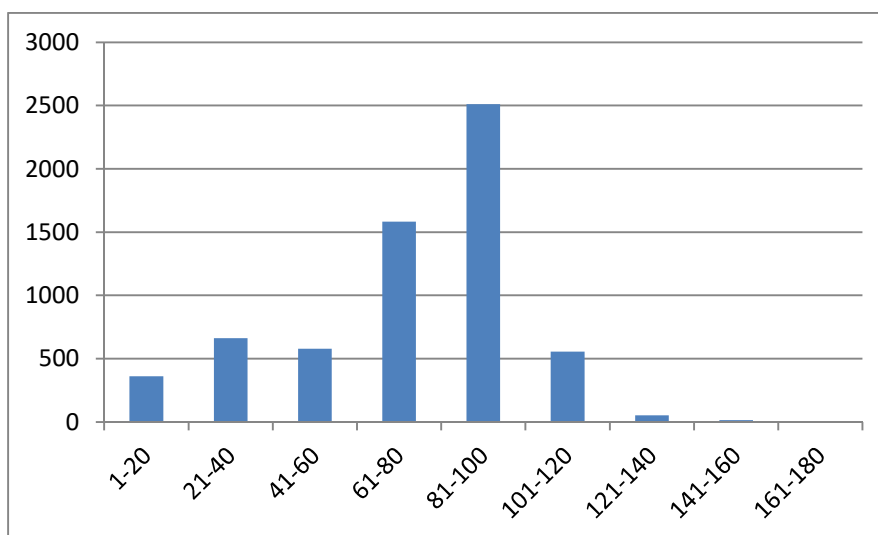
Jobb fatermőképességű állományaink kocsányos tölgyesekből, kőrisesekből, égeresekből és erdei fenyvesekből kerülnek ki.

A természetvédelmi szempontból már jobban értelmezhető természetességi besorolás szerint vizsgálva az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság erdőterületeit összetett képet láthatunk:

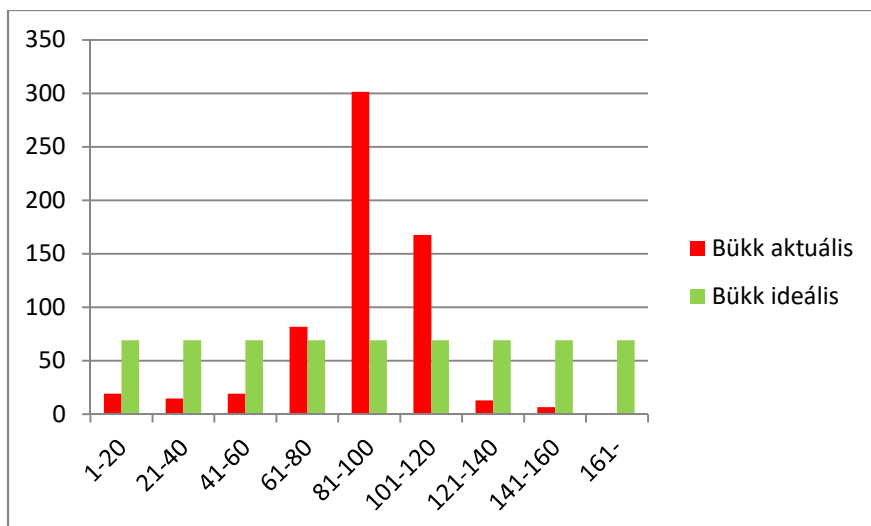

Bár magas az első három természetességi kategória aránya, de ennek a túlsúlyát a származékterületek teszik ki, ezzel együtt különösen fájó a természetes erdők igen kis területi kiterjedése. Az átmeneti erdőkben még viszonylag magas az őshonos faállománytípusok aránya, a kultúrerdők zömét viszont már az erdei fenyvesek, akácok teszik ki. A faültetvények kategóriáját kizárólag a nemes nyárasok és nemes füzesek területei töltik fel.

Erdeink korosztályszerkezete korántsem mutat ideális képet, bántóan üres az idős erdők területe:

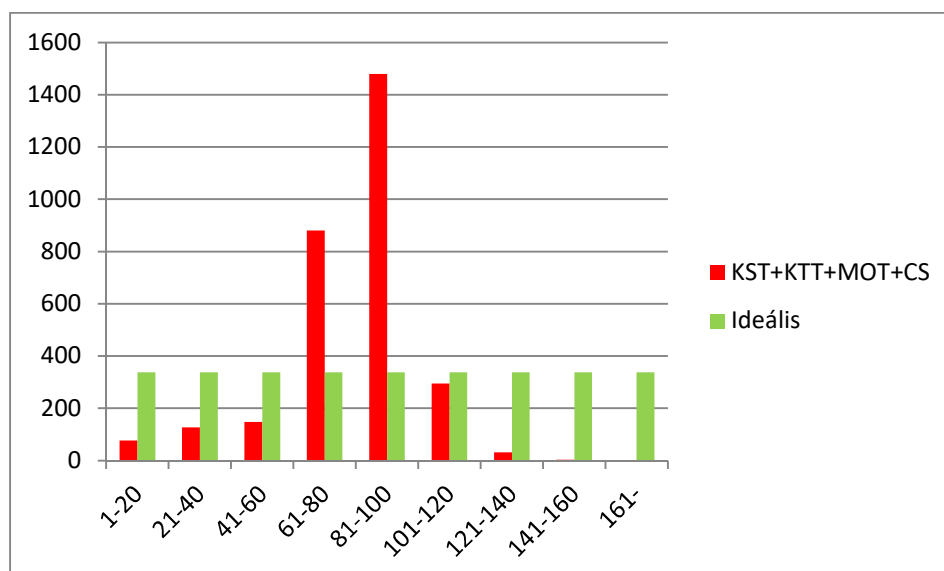

Természetvédelmi szempontból ideális korosztályszerkezetről akkor beszélhetünk, ha minél kisebb területegységen, minél több korosztály képviselteti magát, lehetőség szerint (vagy emberi szempontból egyszerűbb modellezhetőség okán) korosztályonként egyenlő arányban. A könnyebb elemezhetőség érdekében a következőkben a bükk és a tölgyek korosztályszerkezete kerül bemutatásra.

Bükk faj esetében mind az idős, mind a fiatal korosztályokban jelentős hiátust látunk. Amit nem látunk az az, hogy ezek a korosztályok nem egy-egy hektáron találhatóak, hanem a korábbi vágásos kezelések miatt egy-egy nagyobb területű erdőrészletben. Kétségtelen, hogy a fiatalabb korosztályok már a természetvédelmi célú erdőkezelési beavatkozások szálalóvágásainak lékeiben jelentek meg, de az is látható, hogy ezekben a korosztályokban igen jelentős a lemaradás az ideális erdőképekhez képest. Az idős erdők korosztályai türelemmel, a passzív természetvédelem eszközeivel könnyen feltölthetőek, azonban az erdők szerkezeti változatossága, ezzel együtt ellenálló-képessége (pl: nagy területű széldöntésekkel szemben) vontatottan haladhat csupán.

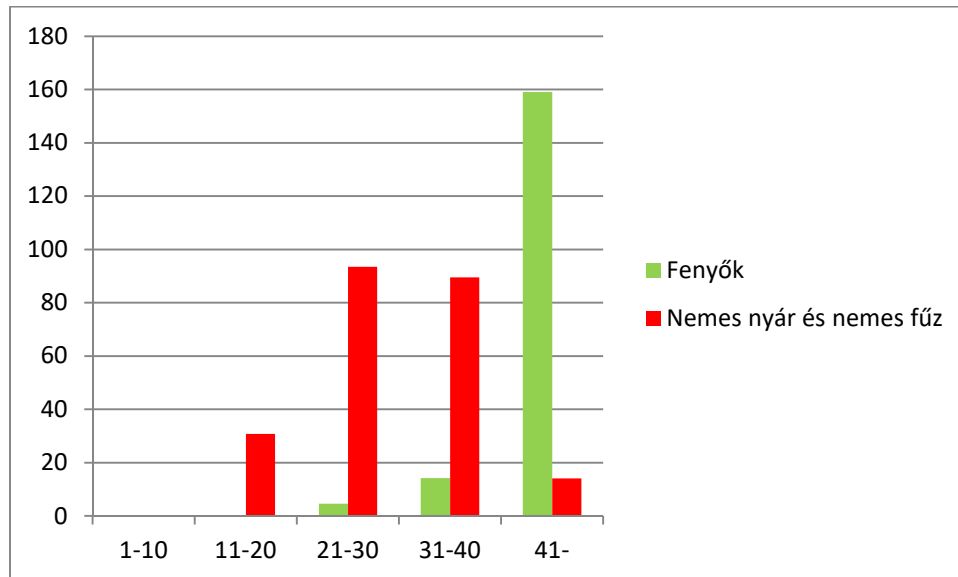
Tölgyek esetében igencsak hasonló korosztályszerkezetet találunk: a 80-100 év közötti korosztály erős túlsúlyával, valamint a fiatal, de különösen az idős korosztály hiányával.

Az afrikai sertéspestis tölgyerdők felújítására gyakorolt kedvező hatásait ezekben az években lenne célszerű kihasználnunk.

A tájidegen, illetve inváziós fajok korosztályszerkezetét célszerű külön vizsgálat alá vetni.

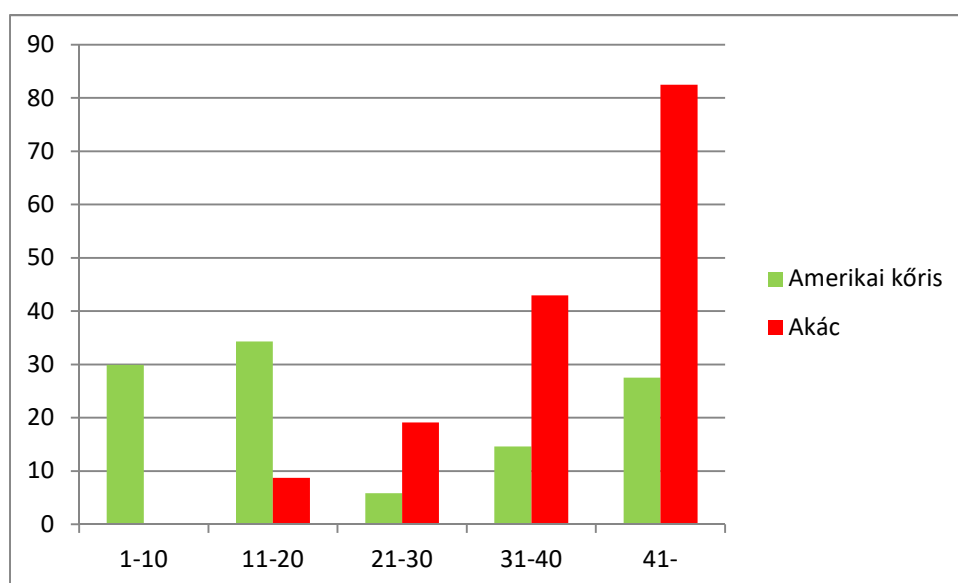
A nemes nyárasok, nemes fűzesek szerkezetátalakítása folyamatos. Ezek végrehajtása tarvágással, majd őshonos fajok csemetéivel történő mesterséges erdősítésekkel történik. Várhatóan a következő 10-15 évben a faültetvények teljes területét sikerül felszámolni és elegyes, őshonos erdővé alakítani.

A fenyők szerkezetátalakítása során kevés számú erdőrészlet esetében van szükség tarvágásos erdőszerkezet-átalakításra, sokkal egyszerűbb és természetközelibb a fenyők fokozatos visszaszorítása azok rendszeresen visszatérő gyérítésével, teret adva az erdők alsó szintjeiben a természet gondoskodásából megjelenő őshonos fajok csemetéinek.

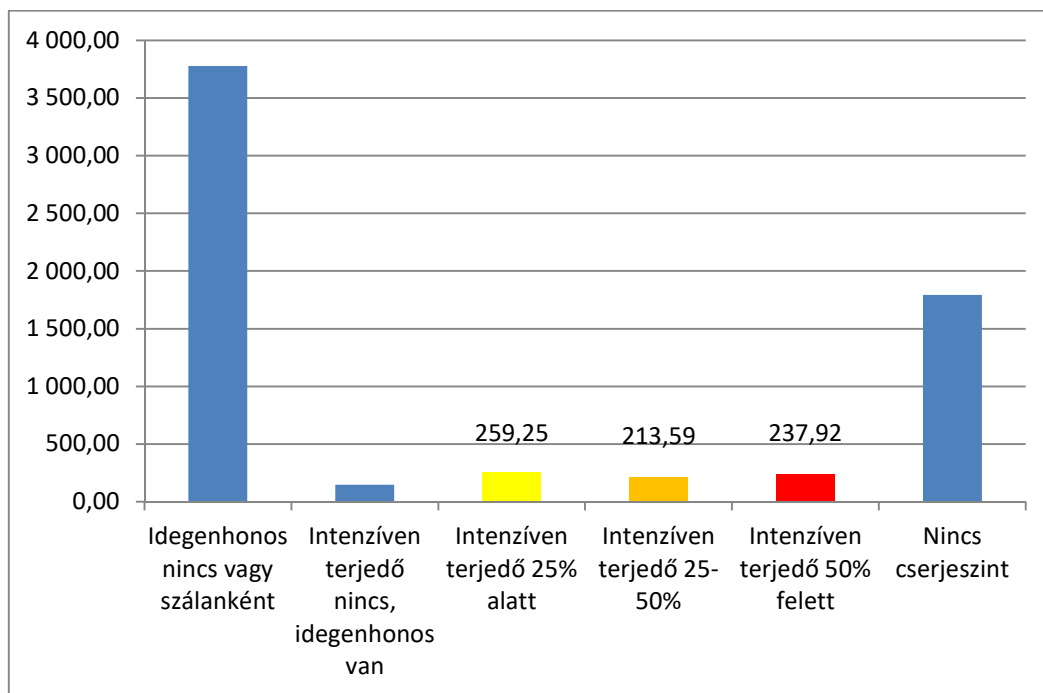
Az inváziós fajok visszaszorítása azonban már jóval több odafigyelést, energiát követel.

Az elegyetlen amerikai kőris állományok felszámolása a korábbi években megtörtént, azonban az özönnövényfaj elegyesen, vagy éppen az őshonos állományok alsó szintjeiben jelentős mértékben van jelen.

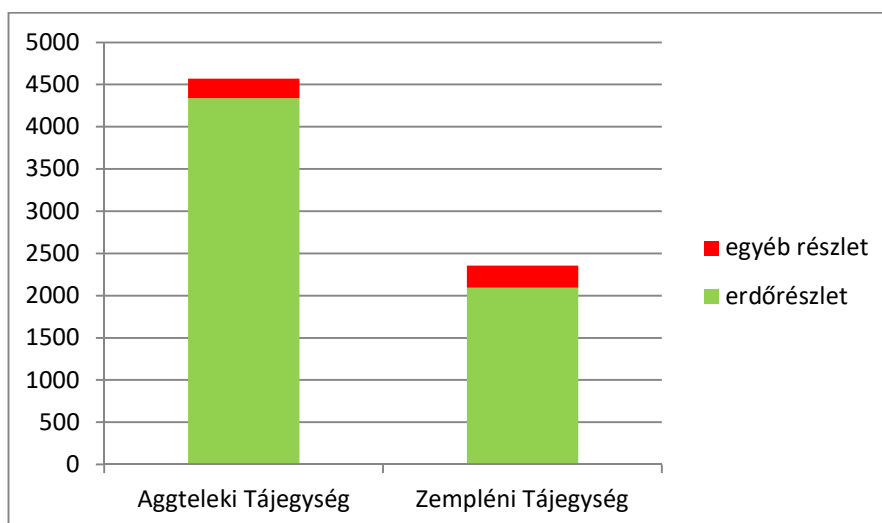
A fehér akác visszaszorítása sikeresnek tűnhet, mivel az egészen fiatal korosztályok szintjén alig jelenik meg, azonban sok esetben ez csak a folyamatos kézi ápolásoknak, vagy éppen a szárlankénti előfordulásának tudható be. Újult erőre kapása csak a kapacitásaink függvénye.

A hamis biztonságérzetből fakadó kényelmi pozíció elfoglalása ellen kell szót emelnünk az erdeink cserjeszintjében található idegenhonos és különösen az inváziós fajok tömeges jelenléte miatt is. Sok esetben az előző diagramban sikerként értékelhető 1-10 éves korosztályból hiányzó fehér akác egyelőre itt, a cserjeszintben jelenik meg.

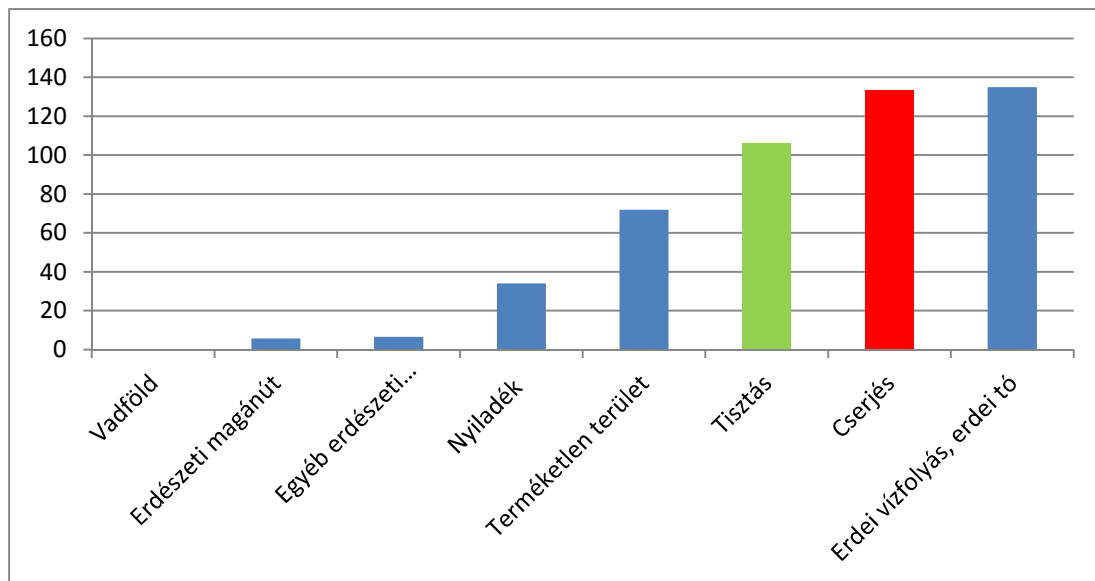
Saját vagyongazdálkodásban lévő erdők területe:

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 6925,72 ha területen bejegyzett erdőgazdálkodó. Az Aggteleki Tájégségben valamivel több, mint kétszer akkora az erdőrészletek területe (4337,96 ha) mint a Zempléni Tájégségben (2094,61 ha).

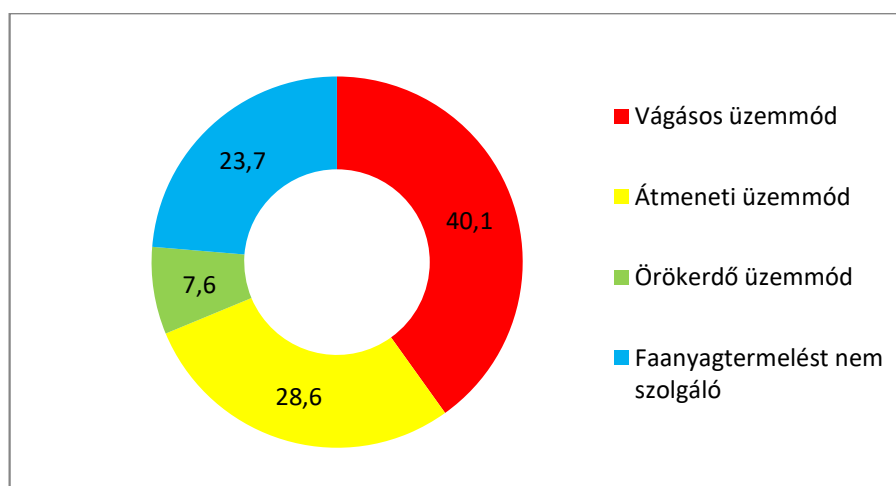
Az egyéb részletek területe közel azonos, az Aggteleki Tájégségben 233,46 hektárt, míg a Zempléni Tájégségben 259,69 hektárt találunk.

Az egyéb részletek területe számos természeti érték utolsó mentsvára, ezért ezek kicsit részletesebb elemzésével is érdemes foglalkozni:

A fenti diagramban két oszlop kerül kiemelésre, az erdei tisztások és cserjések területe. Mint az látható, az egykori tisztásokat fedő cserjések területe összességében már meghaladja a tisztásokét, köztük sok olyan tisztásét is, amely az Igazgatóságunk kérésére - csupán az erdőtervezők jó szándékának köszönhetően – nem lett erdőtervezett erdő. Ez utóbbiak tisztássá történő visszaalakítása, számos területen KEHOP forrásból jelenleg is zajlik.

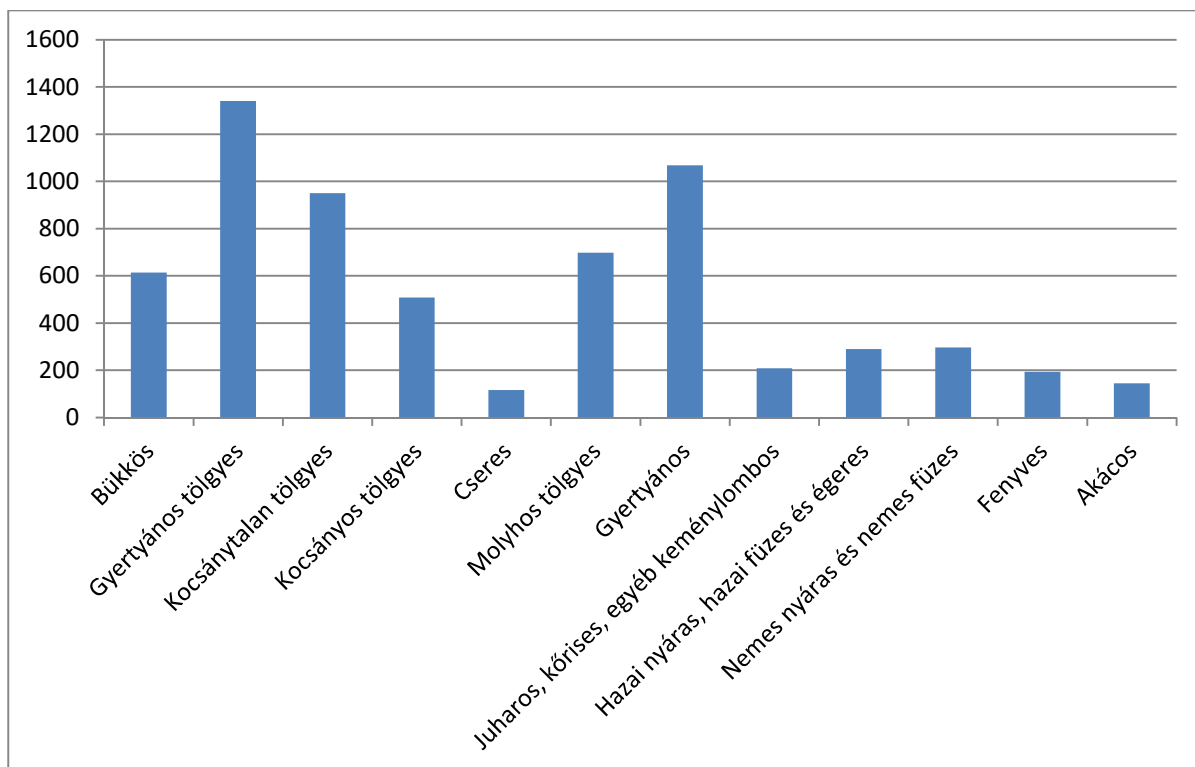
Az erdőterületek üzemmód szerinti besorolása:

Öröndetes tény a vágásos üzemmódban lévő erdőterületek folyamatos csökkenése, ezzel együtt a természetvédelmi célokat szolgáló egyéb üzemmódban lévő területek növekedése. A körzeti erdőtervezések során folyamatosan teszünk javaslatot az üzemmód ilyen irányú megváltoztatására.

Saját vagyongazdálkodásban lévő erdők fajfaj-eloszlása:

Az Igazgatóság erdeit főként a klimax erdőtársulások jellemzik. A gyertyánosok a korábbi tisztások, szénégető-helyek beerdősülésének helyszínei. A nemes nyárasok, fenyvesek akácok átalakítása folyamatos, azonban ezek léptékének növelése indokolt lenne.

2021. december 31. napjával bezárólag 174 db erdőrészletet érintett erdőfelújítási kötelezettség, összesen 246,90 ha alávont területtel.

Ezek közül

- szájalóvágáshoz kapcsolódóan 607,53 ha érintett területen 78,04 ha az alávont terület,
- tarvágásos felújításhoz kapcsolódóan 363,35 ha érintett területből 164,19 ha az alávont terület,
- fokozatos felújítógáshoz kapcsolódóan 9,16 ha érintett területből 3,04 ha az alávont terület,
- erdőtelepítéshez kapcsolódóan 1,63 érintett területből 1,63 ha az alávont erdőtelepítés.

2021. évben 18,70 ha erdőtelepítés felelt meg a befejezés feltételeinek.

A két tájegységben elvégzett munkák:

	<i>Aggteleki Tájegység (ha)</i>	<i>Zempléni Tájegység (ha)</i>	<i>ANPI összesen (ha)</i>
Erdőművelés			
Folyamatos erdőtelepítések			
Erdőtelepítések első kivitele	0,00	7,97	7,97

Erdősítések pótlása (érintett terület)	4,88	38,91	43,79
Erdősítések ápolása (halmozott terület)	30,74	203,29	234,03
<i>ebből kézi ápolás</i>	30,74	96,86	127,6
<i>ebből gépi ápolás</i>	0,00	106,43	106,43
Befejezett erdősítések ápolása	9,71	0	9,71
<i>ebből kézi ápolás</i>	9,71	0	9,71
<i>ebből gépi ápolás</i>	0,00	0	
Tisztítások	3,20		3,20
Gyérítések	5,29	11,70	16,99
Tarvágások	2,01	16,02	18,03
Felújító- és szálalóvágások	142,45	0	142,45
Egészségügyi termelések	9,03	0	9,03
Egyéb fakitermelések	81,48	35,67	117,15
Szálalás	0,00	0	
Erdészeti munkával érintett összes terület:	288,79	313,56	805,64

A természetvédelmi erdőkezelés melléktermékeként faanyag is keletkezett, amelynek választékolása során a legnagyobb értékkihozatalra törekedtünk. A kitermelt nettó faanyagra vonatkozó adatokat az alábbi táblázat szemlélteti:

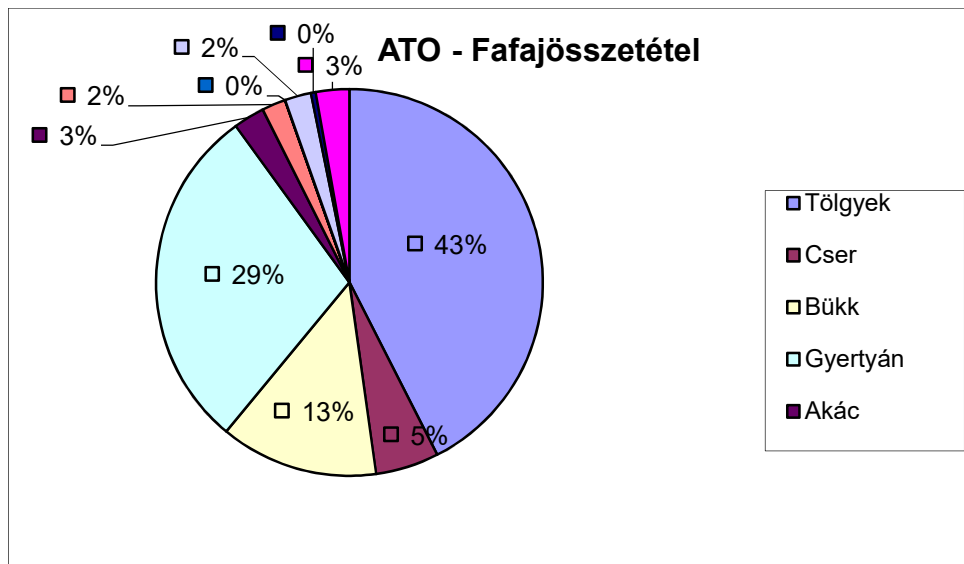
A két tájegységben kitermelt mennyiség:

<i>Választék megnevezése</i>	<i>Aggteleki Tájegység (nettó m³)</i>	<i>Zempléni Tájegység (nettó m³)</i>	<i>ANPI összesen (nettó m³)</i>
Hengeres fa	238	4559,26	4797,26
Sarangolt választék	2841	1183,74	4024,74
MINDÖSSZESEN:	3079	5743,00	8822,00

A Zempléni Tájegység magas iparifa-kihozatala továbbra is a nemes nyár termeléseknek köszönhető. A nemes nyáras fakitermeléseinket (elsősorban a csökkenő fakitermelő vállalkozói létszám miatt) lábon eladással értékesítettük. Természeti adottságaink okán nemes nyáras állományokat kizárólag a Zempléni Tájegységben találunk. A Zempléni Tájegység adatai nem tartalmazzák továbbá a földön fekvő holtfaként visszahagyott (jellemzően erdei és feketefenyő, valamint fehér akác fajok) jellegénél fogva nem készletezett faanyagát.

Az Aggteleki Tájegység saját vagyonkezelésű erdőterületei

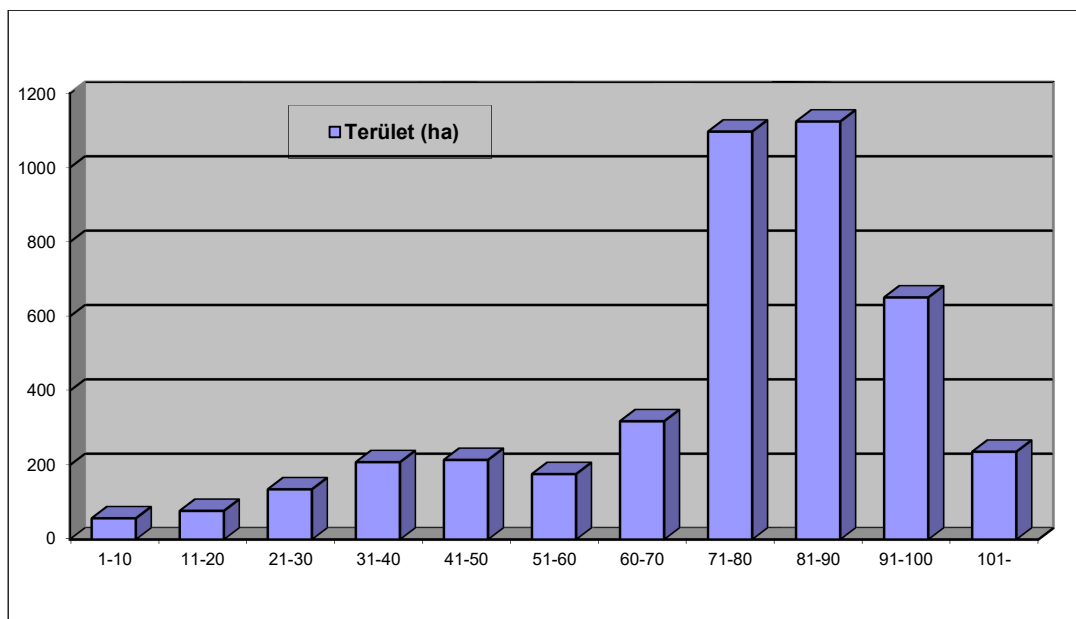
Az Aggteleki Tájegységben **4571,42 ha** saját vagyonkezelésű erdőterületen (tehát erdő és egyéb művelési ágban lévő területen) folyik erdőkezelési tevékenység. Igyekszünk a *folyamatos erdőborítást* biztosító (örökerdő üzemmód) vagy az azt megközelítő, de mindenképpen természetközeli erdőkezelési tevékenységet folytatni – *lékes, foltos, csoportos gyérítések, szálalóvágások, szálalások, szerkezetátalakítások* stb. – valamint az erdőtervekben is rögzített természetvédelmi és Natura 2000 céloknak megfelelően kezelni az erdőket.

Aggteleki Tájegység fafajösszetétele

A Tájegység fafajösszetételét vizsgálva láthatjuk, hogy 94 %-ban őshonos fajokból áll, az erdőterületek mindössze 3 %-a akácos és 3 %-a fenyő fajokkal borított, ami kifejezetten kedvezőnek mondható. Kiemelten fontos feladat az agresszíven terjedő fehér akác faj további térhódításának megakadályozása, valamint elfoglalt területének folyamatos csökkentése. Ennek egyik lehetséges módja az elegyetlen akácosokban a tarvágásos szerkezet-átalakítás, a másik módszer az őshonos fajokot is tartalmazó állományaiban az ilyen foltokra alapozott kis léptékű belenyúlásokkal történő lassú átalakítás. A fenyvesekkel lényegesen könnyebb a helyzet - nem sarjadzik, nem dúsítja a talajt - így esetükben az állományaikban megjelenő őshonos lombos elegyfajokra alapozott, 20-40 évre elnyújtott átalakítást választottuk.

A korosztályeloszlás diagramja markánsan szemlélteti, hogy a 70-100 évig terjedő korosztályokban jelentős többlet halmozódott fel, amely az 1920 – 1950 közötti nagymértékű fakitermeléseknek (gazdasági világválság, világháború) köszönhető. A korosztályok kiegyenlítése csak hosszú távon valósítható meg, az alkalmazott módszerek: a készletgondozó használat, a hosszán elnyújtott száralal vágások és szerkezetátalakítások alkalmazása. A térben szétszórt, kisléptékű kezelések kapcsán kialakuló erdők változatosabb kor és térszerkezetűek lesznek, így hosszabb távon már nem csak az erdőrészek között, hanem az erdőrészekben belül is meg fog történni a korosztályok széthúzódása, illetve változatosabb faj és térszerkezet fog kialakulni.

Az Aggteleki Tájegységben levő erdők korosztályeloszlása

Következő probléma az, hogy az erdőállományainkban jellemzően kevés fafaj fordul elő, ami a korábbi időszakok helytelen erdőművelési tevékenységének eredménye, melyet a meglévő ritkán előforduló elegyfajok teljes védelmével, illetve a többi elegyfaj kíméletével tudunk orvosolni.

Az erdőállományaink nagyobb részére jellemző a sarj eredet, amely az egyed állékonysága, élettartama szempontjából hátrányos, így a kezelések során ennek az aránynak a javítására is törekszünk.

Végül de nem utolsó sorban meg kell említeni a klímaváltozás érzékelhető hatásait, fel kell készülni a fafajszerkezet gyorsabb változására, illetve a délebből származó fafajok előre törésére. Az erre való felkészülés indokán részt veszünk a WSL (Svájci Állami Erdészeti Kutató Intézet) kezdeményezésre indult kísérletben, melynek keretében elsősorban Európa szárazabb területeiről származó fafajok magjait vetettük el, illetve monitorozzuk a következő években.

Fahasználatok tervezése és végrehajtása:

A Tájegység a természetességi kategóriák szempontjából kedvező helyzetben van, az erdőállományaink szinte teljes egészében az első három természetességi kategóriába tartoznak. Mindössze az együttesen 6 % elegyaránnyal előforduló akácok, illetve a fenyvesek sorolhatók az átmeneti és kultúr erdők közé.

Tervezés:

A 2021. évi erdőgazdálkodási terv készítése során – faállomány-becslés (törzsenkénti felvétel) és jelölés történt összesen 283,51 ha-on, 3526 nettó m³ mennyiségben, az alábbiak szerint:

• SZV jelölés:	18 db erdőrésztlet	149,71 ha	2931 m ³
• FVB jelölés:	1 db erdőrésztlet	9,16 ha	97 m ³
• ET jelölés:	16 db erdőrésztlet	108,31 ha	104 m ³
• EÜ jelölés:	2 db erdőrésztlet	9,03 ha	22 m ³
• TRV jelölés:	1 db erdőrésztlet	2,01 ha	280 m ³
• TKGY és NFGY jelölés:	3 db erdőrésztlet	5,29 ha	92 m ³

Összesen: **41 db erdőrésztlet** **283,51 ha** **3526 m³**

Mivel a jelölések törzsenként történtek, ezért lehetőségünk volt arra, hogy messzemenően figyelembe vegyük azt, hogy a beavatkozások az erdőállományok természeti állapotának javulását eredményezzék. Ennek szellemében az álló holtfa, odvas és különleges alakú fa teljes mennyisége a területen marad, illetve a biotóp fák megjelölését és koordinátájának rögzítését is elvégeztük.

A szálalóvágások és a bontóvágás esetén tölgyesekben 500 m²-nél, míg bükkösökben 750 m²-nél kisebb lékeket nyitottunk a mozaikosság fokozásának érdekében, a lékek száma hektáronként mindössze 1-3 db között változik, a belenyúlás mértéke a megjelenő újulat függvényében változott, de sehol nem érte el az erdőtervi lehetőség 50 %-át.

Az egészségügyi és egyéb termelések felújítási kötelezettséggel nem járó beavatkozásokat, elsősorban rossz egészségi állapotú akácos és fenyves állományokban terveztük, melyekkel hosszan tartó átalakítás volt a célunk. Tapasztalataink a kisebb léptékű belenyúlásokkal kapcsolatban kedvezőek. Ezen túl a Keleméri-mohos Tavak TT területén történt széldöntés utáni balesetmegelőzési célú felszámolási munkákat kellett elvégeznünk, gyakorlatilag az utakra dőlt törzseket távolítottuk el.

A törzskiválasztó gyérítés felnyurgult fenyő állományban történt, az állékonyság növelésének érdekében.

Tarvágás egy nem védett és nem Natura 2000 területen lévő idős akácost érintett, melyben idősebb lombos foltok találhatóak, amik meghagyásra kerültek, az üresen maradt részekben fokozatos átalakítást tervezünk.

Az örökerdő üzemmódban kezelt aggteleki tömbben - ahol a mindössze egy-három fafajt tartalmazó sarj eredetű tölgyes állományok állnak - jelöltünk ki hektáronként 20-30 db vitális faegyedet, melyek koronájának növelése volt a cél. A kitűzött cél megvalósítása érdekében jelöltünk ki egy esetleg két darab fát, amelyek ezt akadályozták. Az elegyfajokra itt is kiemelten figyeltünk, így várhatóan több fafaj, és változatosabb korszerkezetet sikerül majd kialakítani.

Ezen túl a kezeléssel érintett területen található különböző fafajú biotópfák is megjelölésre kerültek, ezek örökre a területen maradnak és biztosítják számos faj életterét, táplálkozásának, szaporodásának helyszínét, valamint búvóhelyét.

Végrehajtás:

A Tájegységben az éves fahasználatok során 3079 nettó m³ faanyag került kitermelésre, ez a mennyiség az erdőtervben szereplő fahasználati lehetőség kevesebb mint egyharmada. A kitermelt mennyiség legnagyobb része (84 %-a) tűzifaként került értékesítésre. Ebből cc. 250 m³ tűzifa az épületeink fűtésére lett felhasználva, az Igazgatóság dolgozói által vásárolt tűzifa mennyisége cc. 400 m³ volt. A helyi önkormányzatok és egyházközségek további 50 m³-t vásároltak, a fennmaradó mennyiség nagyobb részét a környező települések lakossága felé, az ezek fölött megmaradó részt faanyag kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások felé értékesítettük. Ezzel jelentős mértékben hozzájárultunk az elmaradott térség olcsóbb tűzifával történő ellátásához, annál is inkább mivel a fenti mennyiség cc. 20 %-a lakossági gyűjtésben (még alacsonyabb áron) került értékesítésre.

Szálalóvágásos felújítás – háttérben az újulattal borított lékkel

Erdőtelepítések, erdőfelújítások:

Erdőfelújítás tizennyolc erdőrészletben folyik már évek óta, kisebb-nagyobb eredménnyel Bódvarákó, Bódvaszilás, Égerszög, Martonyi, Perkupa és Szalonna községhatárokon, összesen 30,74 ha területen. Zömében nem őshonos fafajok (akác) tarvágása utáni mesterséges erdőfelújítása történt (szerkezetátalakítás), a felújítások célállománytípusa minden esetben őshonos típusú (GY-KTT, B-GY-KTT...) volt. Pótlás hat erdőrészletben történt 4,88 ha érintett területtel, ahol összesen 10.000 db csemete lett elültetve.

Akác tarvágás utáni szerkezetátalakítás

Inváziós fajok elleni védekezés:

Az őszi erdőápolási munka (akác sarjak vegyszerezése) – 2 db erdőrészletben folyt, 2,00 ha területen, amelyre azért volt szükség, mert az akác sarjak olyan tömegben jelentek meg, illetve a terepviszonyok olyanok voltak, amelyek nem tették lehetővé a mechanikai védekezést. A kezelések saját forrás felhasználásával történtek.

Károsodott területek nagysága:

Az összes erdőterületet vizsgálva megállapítható, hogy különböző kárformák szinte minden erdőrészletben előfordulnak, de a kár mértéke csak a gyenge (30 % alatti) szintet éri el. Az előforduló károsítások általában a fafajokra általában jellemző kárformákat mutatják.

Fenyő pusztulás

Külön kell említést tenni a vadkárra vonatkozóan. Sajnos itt sokkal rosszabb a helyzet, mint az egyéb kárformák esetében. Valamilyen mértékben minden fiatal erdőrészletben jelentkezik, és számos esetben a kritikus mértéket is eléri. Sürgető feladat a vadlétszám jelentős mértékű apasztása, amíg ez meg nem történik, sajnos csak a költséges kerítésépítés, vagy az egyedi védelem marad védekezési lehetőségként.

Azt is fontos megjegyezni, hogy a sertéspestis hatására majdnem teljesen kipusztult vaddisznó állomány az erdő felújításainkra kedvező hatást gyakorolt, újulattal vannak terítve a magtermő állományaink.

Tölgy újulát az Aggteleki száraló tömbben

Gyertyán csemeték egyedi védelme

Vadkárelhárító kerítés építése egy erdőrészletben történt 501 folyóméter hosszban, illetve kihelyezésre került 50 db egyedi védelmet biztosító védőháló.

Erdőtervezésben való részvétel:

A Tájegységet tárgyévben a Szendrői körzet tervezése érintette cc. 200 ha nagyságrendben. Az erdőkezeléssel kapcsolatos javaslatokat határidőre szolgáltatottuk, javaslatot tettünk további 15-20 ha faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban történő nyilvántartására, melyet az erdőtervezés el is fogadott, illetve határozattal véglegesített.

Az Erdészeti Hatóság felé adatszolgáltatást is végeztünk, éves elvégzett tevékenység bejelentő (évi egy alkalom), éves tervezett tevékenység bejelentő (évi 3-4 alkalom).

Mag- és csemetetermelés a tájegység területén nem történt, viszont az erdősítések első kivitelénél és a pótlásoknál használt csemetéket kizárólag helyben lévő csemetekertektől vásároljuk.

Erdőfelújítási hátralék nem keletkezett, illetve bírság tárgyévben nem került kiszabásra.

Eszköz és infrastruktúra ellátottság:

„A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyeppek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén” című KEHOP pályázatunk 2016-ban került elfogadásra, a projekt megvalósítás költsége 365 Mft.

A projekt megvalósítási szakasza 2017. második felében indult, attól kezdődően folyamatosan léptek be a megvalósításban részt vevő dolgozók, 2017. novemberétől egy erdőmérnök, 2018. januártól egy erdésztechnikus, illetve 2018. március 1.-től egy újabb területkezelési munkatárs (erdészeti gépkezelő). Nélkülük az erdőkezelési feladatokat nem lennének képesek elvégezni. Ezzel párhuzamosan az erdészeti területkezelésben alkalmazandó gépek és eszközök beszerzése is folyamatos volt, így erdészeti erőgépek (tehergépkocsi, traktor), illetve eszközök (erdészeti szárzúzó, aprítékológép, hasítógép, faanyagszállító pótkocsi, kötélpálya, aprítékszállító pótkocsi) érkeztek.

Végül 2021 első negyedének végén 3 db Ford Ranger típusú terepjáró, majd 2021 nyarán 2 db Aprilia motorkerékpár is érkezett.

Az új terepjárók

Az új motorkerékpár

A 2021-es évben a projekt keretében előhely-rehabilitációs tevékenységet is végeztünk:

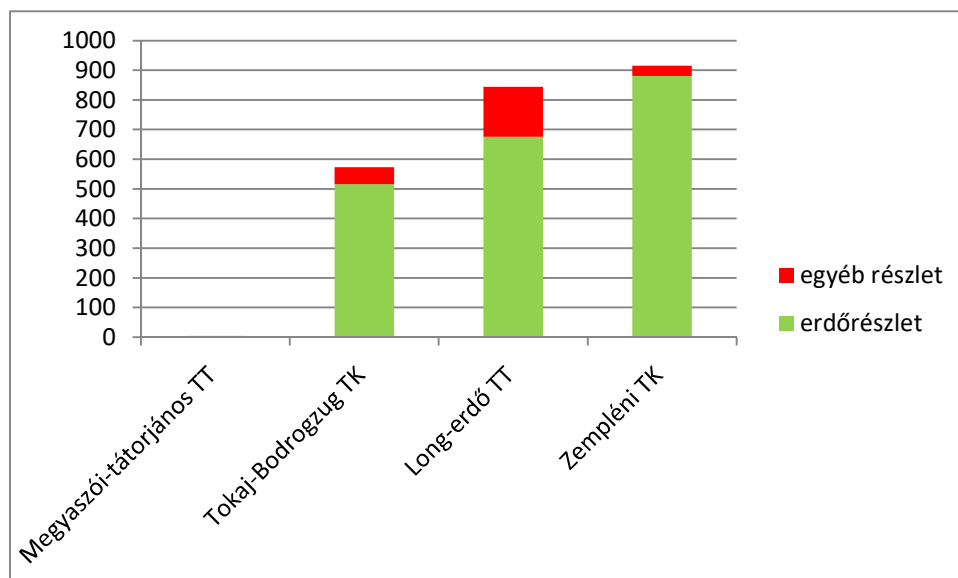
- *tarvágásos szerkezetátalakítás* - 2,01 ha-on történt, a területet az akác fafaj letermelése után a területen jelenlévő őshonos fafajok természetes mageredetű csemetéire alapozva újítjuk fel,
- *fásításból fakitermelés* (gyepterület rekonstrukció) - 16,82 ha-on történt,
- nem őshonos főfafajú, illetve nem őshonos fafajokat is tartalmazó állományokban *egyéb termelés* – 81,48 ha-on valósult meg – ahol nem őshonos fafajok eltávolítása történt annak érdekében, hogy állományaik fokozatosan alakuljanak át, őshonos fafajává.

A fentiekben leírtaknak megfelelően az erdőkezelési tevékenység a természetvédelmi célokkal összhangban, azokat teljes mértékben figyelembe véve zajlott 2021-ben is.

Az erdők kapcsán jelentkező kezelési, őrzési és ellenőrzési feladatokat a tájegységvezető, az erdészeti csoportvezető, három kerületvezető erdész, egy fő erdészeti gépkezelő és egy fő adminisztrációs feladatokat ellátó személy végzi. A fakitermelési és erdőművelési munkák megvalósítása nagyobb részt helyi vállalkozók bevonásával történt.

A Zempléni Tájegység saját vagyongekezelésű erdőterületei

A Zempléni Tájegységben a Magyar Állam tulajdonában lévő erdők közül az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság vagyongekezelésében lévő erdők négy védett természeti területet érintenek.

A természetvédelmi célú erdőkezelési munkák szervezését nagyban elősegíti, hogy ezek egy-egy nagyobb tömbben helyezkednek el, bár több községhatárt érintenek.

Községhatár	erdőrészletek területe (ha)	egyéb részletek területe (ha)	összes adattári erdőterület (ha)
Megyaszó	3,76	0	3,76
Bodrogkeresztúr	192,39	36,88	229,27
Olaszliszka	96,78	2,85	99,63
Szegi	13,28	0	13,28
Tarcal	114,57	2,48	117,05
Tiszaladány	29,52	6,08	35,6
Tokaj	69,55	9,25	78,8
Sárospatak	18,12	0	18,12
Sátoraljaújhely	676,03	167,88	843,91
Fony	834,62	32,49	867,11
Mogyoróska	35,35	1,78	37,13
Regéc	10,64	0	10,64
Mindösszesen:	2094,61	259,69	2354,3

A tájegységben az adattári összerdőterület ugyan nem változott, viszont erdőterv-módosítás miatt az erdő részletek területe 3,64 hektárral csökkent, így ugyanilyen mértékben az egyéb részletek területe nőtt. Az erdőterv-módosítási kérelmünket az erdőfelújításaink azon részterületein tartottuk indokoltnak, ahol hosszú évek alatt (néhány esetben évtizedet meghaladóan) az erdőfelújítási kísérleteink rendre kudarcot vallottak: igen mély fekvésű, jellemzően néhány tized hektár kiterjedésű foltokról van szó, ahol őshonos fafajok zárt erdőt nem tudnak alkotni. A kérelmünk pozitív elbírálását nagyban segítette az erdészeti hatóság támogató hozzáállása.

A tájegység erdőfelújításainak döntő többségét tarvágást követő mesterséges erdőfelújítás jellemzi:

erdőfelújítás módja	erdősítési célállomány-típus	teljes terület (ha)	alávont terület (ha)
mesterséges	fűzes	2,25	2,25
mesterséges	elegyes fűzes	21,74	7,49
mesterséges	hazai nyáras	13,49	2,74
mesterséges	egyéb lomb elegyes hazai nyáras	161,35	70,11
mesterséges	kocsányos tölgy elegyes hazai nyáras	2,79	2,79
mesterséges	kocsányos tölgyes	25,76	19,29
mesterséges	hazai nyár elegyes kocsányos tölgyes	7,96	3,52
mesterséges	egyéb lomb elegyes kocsányos tölgyes	16,19	11,43
mesterséges	kőrises kocsányos tölgyes	3,73	1,2
mesterséges	kőrises tölgyes	0,72	0,72
mesterséges	elegyes kőrises	8,24	2,75

mesterséges	gyertyános kocsánytalan tölgyes	1,25	1,25
mesterséges	egyéb lomb elegyes kocsánytalan tölgyes	7,16	5,39
természetes	egyéb lomb elegyes kocsánytalan tölgyes	3,26	0,35
Mindösszesen:		274,64	130,03

2021. évben igen jelentős, 38,91 hektárt érintően folyt a különböző biotikai károk (jellemzően aszály és árvíz) következtében elpusztult csemeték pótlására fordított munka, emellett 7,97 hektáron végeztünk első kivitel. A tavaszi időszakban közel 300.000 csemetét sikerült két árvíz között elültetni. Mivel az ültetésre rendelkezésre álló idő igen szűk volt, ezért a kivitelezési munkába külső vállalkozó is bevonásra került. Az erdőfelújítások ápolása ártéri területeken kézzel és géppel, domb- és hegyvidéki területeken kizárólag kézzel történt. Valamennyi ápolási munkát saját kivitelezésben végeztünk, de nem a tervezett mértékben.

A KEHOP projektből beszerzett gépekkel a végrehajtotthoz képest többszöri ápolási munkát terveztünk, azonban rá kellett ébrednünk, hogy egy adott traktorral és traktorossal egy időben vagy kaszálunk, vagy kukorica sorközt művelünk, vagy az erdősítések sorközeit ápoljuk, de egyszerre, egymással párhuzamosan nem végezhetőek el ezek a műveletek.

A fakitermelési munkák során a tájidegen fafajok visszaszorítására volt kapacitásunk koncentrálni. Egyéb termeléseink és gyérítéseink során fehér akácot, erdei és fekete fenyőt, egyéb részletek (főként tisztások rekonstrukciója érdekében) területén pedig jellemzően amerikai kőriszt termeltünk ki. A tervezett tarvágásaink volumene szintén elmaradt az eredeti terveinktől, tekintettel a csapadékosabb késő őszi időjárásra, 16 hektáron közel ötezer köbméter nemes nyárat, illetve nemes fűzet értékesítettünk lábon eladással.

Károsodott terület nagysága és oka:

Erdővédelmi kárbejelentő lap leadására mind a négy negyedév esetében sor került.

A csemeték kiemelésével vagy összetörésével és/vagy meghántásával járó téli jégkár a Bodrogzug területén, Olaszliszka község határban következett be 32,76 ha érintett területen.

A csemeték gyökereinek kirágásával járó rágcsálók okozta kár 5,72 ha érintett területen, tavasszal Olaszliszka község határban következett be, az őszi időszakban ez a kárforma tovább bővült: Olaszliszka és Bodrogkeresztúr határában 31,35 ha erdőfelújítás területéről jelentettünk.

Hód okozta rágást Bodrogkeresztúr község határban észleltünk.

Kőrispusztulást a Long-erdő TT területén, Sátoraljaújhely határában tavasszal 28,38 ha területen regisztráltunk, majd az őszi ez tovább bővült.

Az erdőfelújítások területén árvíz okozta kárt több ártéri területről, összességében 39,20 ha-on jelentettünk.

Aszálykárt 34,90 ha erdősítés területén, szinte valamennyi község határban észleltünk.

A fehér fagyöngy (*Viscum album*) okozta károsítás igen szembeötlő mértéket ért el a Long-erdő TT területén, több tízhektáros nagyságrendben jelentettük a nemes nyáras állományainkról.

Mag- csemetetermelés:

Mag- és csemetetermelés a tájegység területén nem történt.

Erdőfelújítási hátralék területe:

Erdőfelújítási hátralék nem keletkezett.

Hatóság által kiszabott bírság összege:

Bírság a tárgyévben nem került kiszabásra.

Saját megvalósítású erdőkezelés területe és résztvevő dolgozók száma:

Erdőkezelés fakitermeléssel és erdőfelújítások ültetésével, ápolásával történt. Erdőkezeléssel érintett terület 313,56 ha volt. Az erdőkezelési munkák tervezésében, irányításában, végrehajtásában 10 fő fizikai állományú munkás, 4 fő traktoros, 1 fő erdőmérnök, 3 fő erdész és 1 fő tájegységvezető vett részt.

A fentiekben leírtaknak megfelelően az erdők természetvédelmi kezelése, illetve a természetvédelmi célú erdőgazdálkodás a természetvédelmi előírásokkal és célokkal összhangban, de a tervezetthez képest alacsonyabb mértékben zajlott 2021-ben.

6.4. Vadászterületeken folyó vadállomány szabályozás

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2017. 03. 01. - 2037. 02. 28. közötti időszakban egy vadászterületen látja el a Földtulajdonosi Közösség közös képviselőjét, amely a 654502. kódszámú vadászterület – Martonyi, területe: 3 330 ha.

A 654502. kódszámú vadászterületen az ANPI 1751,579 ha-on gyakorolja a vagyonkezelői jogokat, ami a becsült terület 55,43 %-a. A területet haszonbérlet útján hasznosítjuk, a bérlő a „Császtai Bors vezér Vadásztársaság” – 2021-ben 870,70 Ft/ha éves bérleti díjat fizetett.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 37 vadászterület Földtulajdonosi Közösségében képviseli - a Magyar Állam - tulajdonosi érdekeit.

Az Igazgatóság 2017. 03. 01. - 2037. 02. 28. közötti időszakban két vadászterületen szerezte meg a vadászati jogot:

651700. kódszámú vadászterület – Aggtelek, területe: 3 540 ha

658901. kódszámú vadászterület – Bodrog-zug, területe: 4 810 ha

A 651700. kódszámú vadászterületet a Földtulajdonosok Közössége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 800 Ft/ha éves bérleti díjért:

A vadászterületen a 2021-es vadászévben, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 18 db gímszarvas bika (ebből 3 db bronzérmes minősítést kapott), 44 db gímszarvas tarvad, 18 db őzbak, 25 db őz tarvad, 1 db dám tarvad, illetve 33 db róka és 8 db borz.

Az ASP járvány megfékezése céljából, diagnosztikai kilövésre, és teljes megsemmisítésre került 16 db vaddisznó. Elhullva találtunk 9 db vaddisznót.

A vadászterületet a NÉBIH ASP szempontjából Szigorúan Korlátozott Területté (SZKT) nyilvánította.

Az afrikai sertéspestis monitoring keretében 16 db vér és mandula mintát és 9 db egyéb maradványt küldtünk vizsgálatra.

Részt vettünk a róka immunizációs programban, 2 db rókát vizsgáltattunk meg.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő hivatásos vadász (aki egyben a vadászati csoportvezető is) végzi.

A vadállomány elejtését bérvadászok felé értékesítettük. Az elejtett vad húsa is értékesítésre került, az árbevétel nettó 18 104 000 Ft.

A 658901. kódszámú vadászterületet a Földtulajdonosok Közössége haszonbérbe adta az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságnak, 400 Ft/ha éves bérleti díjért:

A 2021-es árvizek majdnem lenullázták a vadállományt, jelentős részük elpusztult, vagy elmenekült. A vadászterületen a 2021-es vadászévben, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 3 db gímszarvas bika (ebből 2 db ezüstérmes, 1 db bronzérmes minősítést kapott), 3 db gímszarvas tarvad, 3 db őzbak, 10 db őz tarvad, illetve 20 db róka. A területen vaddisznó diagnosztikai elejtése nem történt és vaddisznót nem találtunk elhullva.

A vadászterületet a NÉBIH ASP szempontjából Szigorúan Korlátozott Területté (SZKT) nyilvánította.

Részt vettünk a róka immunizációs programban, 2 db rókát vizsgáltattunk meg.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő tájegységvezető, 1 fő erdész és önként vállalással 2 fő szakszemélyzet végzi.

A piacképes vadállományt (2 db ezüstérmes gímbika, 1 db bronzérmes gímbika, és 1 db őzbak) bérvadászok felé értékesítettük. Az elejtett vad húsa is értékesítésre került, az árbevétel nettó 3 772 000 Ft.

6.5. Halgazdálkodási vízterületek

a) Az ANPI különleges rendeltetésűvé nem nyilvánított halgazdálkodási vízterületeinek halgazdálkodási jogát az Igazgatóság a hatályos halászati törvény hatályba lépése előtt kapta meg. Ezen vízterületek védett természeti területeket, illetve Natura 2000 területeket érintenek, az alábbi táblázatban részletezettek szerint:

Az ANPI halászati vízterületeinek megnevezése és víztérkódja	Víztér neve	Érintett ingatlanok	Természetvédelmi besorolás
Bódva-és Hernád-völgyi kisvízfolyások (05-0195-1-1)	Abodi-patak	Abod 067, Szendrő 0363, 0395	Natura 2000 terület
	Bakóc-patak	Alsószuha 042, 053	Natura 2000 terület
	Balajti-patak	Edelény 0185, 0189	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Barakonyi-patak	Meszes 066/1, Rakacaszend 0132, Tornabarakony 048, 052	ex lege védett lápterület, Natura 2000 terület
	Bátor-patak	Gagybátor 044, 083, Gagyvendégi 029, 042, 097, Rakaca 0122, 0144	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület

Csörgős-patak	Felsőkelecsény 037, 06, Felsőnyárád 046/1, 046/3, 086, Ragály 026, 035, 085, Zubogy 017, 067	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület
Damaki-patak	Damak 02, 047, 066, Edelény 0260, 0304, 0341,	nem védett, nem Natura 2000 terület
Debréte-patak	Debréte 045/2, 045/7b, Rakacaszend 064, 082,	ex lege védett lápterület, Natura 2000 terület
Garadna-patak	Garadna 015, 067, 068, Hernádpetri 0116, 0131, 031, Hernádvécs 05, 059	részben Natura 2000 terület
Imola-patak	Imola 014/4, 040, Zubogy 092	részben Natura 2000 terület
Janka-patak	Pamlény 093/2, 094, Szászfá 064	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Juhász-patak	Bódvaszilas 038, 039, Tornaszentandrás 060, 079/1	nem védett, nem Natura 2000 terület
Kányi-patak	Büttös 050, 076, Kány 073, 080	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület
Keleméri-patak	Gömörszőlős 034, 053, 055, 064, Hét 054, Kelemér 054, 056, 099, Serényfalva 0109, 013/2, 015	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Keresztétei-patak	Keresztéte, 016, 021, 025, 033, 034/3, 035, 099, Szászfá 013/2, 013/1, 049, 053	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Korlát-patak	Szuhafő 07	ex lege védett lápterület, Natura 2000 terület
Ormos-patak	Izsófalva 0196, 0202, Ormosbánya 03, Rudabánya 0 124, 0131	nem védett, nem Natura 2000 terület
Pasnyag-patak	Komjáti 030, 061, 067/2, Tornanádaska 056/1, 056/2,	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Potranyik-patak	Bódvarákó 016, 025, Szögliget 0138, 047	részben ex lege védett lápterület, részben Natura 2000 terület
Rét-patak	Égerszög 010, 023/11, Perkupa 0125, 028, 05, Szőlősardó 076, Varbóc 046	részben Aggteleki Nemzeti Park, részben Natura 2000

			terület
	Sas-patak	Bódvalenke 072, Hidvégdárdó 017, 028, 07, Perecse 0155, 0172, Tornaszentjakab 0106, 0126, 017, 042, 05, 19, Viszló 045	részben ex lege védett lápterület, teljes hossza Natura 2000 terület
	Szuhogy-patak	Szendrő 0256, 0309, Szuhogy 011, 014, 066	részben ex lege védett lápterület
	Telekes-patak	Alsótelekes 07, Felsőtelekes 056, 058, 095, Perkupa 0126/2, 015, Szendrő 0172	
	Vadász-patak	Abaújlak 09, Abaújszolnok 012, Alsóvadász 02, 050, Felsővadász 028, 080, Gadna 048, 08, Homrogd 048, 078, Irota 0107, 013, 051, 060, Kupa 018, 050, Lak 0107, 0131, Monaj 062, 082, Onga 0327/1, Selyeb 042, 06, Szakácsi 024, Szikszó 0150, 071, 072, 080, Tomor 027, 04, 046	részben Natura 2000 terület
	Varbóc-patak	Varbóc 034, Perkupa 0121, 058	részben Aggteleki Nemzeti Park, részben Natura 2000 terület
	Vasonca	Alsógagy 059, 065, 072 085, Baktakék 04, 048, Beret 017, 031, Csenyéte 011, 015 043, Detek 029, Halmaj 0100/1, 035, 039, Kázsmárk 021, 05, Léh 026, 051, Rásonysápberencs 032, Szentistvánbaksa 019	részben Natura 2000 terület
	Vecsem-patak	Bódvaszilas 014, 025/1	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Verbéna-patak	Galvács 030/1, 030/2, 08, Szendrő 0419, 0455, 0461	részben ex lege védett lápterület
	Viszlói-patak	Rakaca 056, Viszló 088	részben ex lege védett lápterület
	Ziliz-patak	Hangács 0154, Nyomár 026, 064, 066, 070, Ziliz 019, 023, 026, 064	nem védett, nem Natura 2000 terület
	Zsuponyó-patak	Dubicsány 063, Putnok 0116	részben Natura 2000 terület
Hosszú-tó (05-039-1-1)	Hosszú-tó	Sátoraljaújhely 0109/d, 0111/b	Long-erdő TT

b) Védett természeti területet (ide értve az ex lege védett lápterületeket is) érintő egyéb vízterek, ahol nem az ANPI a halgazdálkodási jog gyakorlója:

Halgazdálkodási vízterület neve	Víztér kód
Alsóberecki-holtág	05-086-1
Bisó-patak	05-201-1-1
Bodrog	05-004-1-1
Bódva	05-008-1-1
Bózsva-patak (forrástól a Nyíri-patakig)	05-103-1-1
Hódos-tó	05-044-1
Jósva-patak (Nagy-Tohonya torkolatig), Kecső-patak, Tohonya-patak	05-016-1-1
Jósva-patak (Nagy-Tohonya-torkolattól a Bódváig)	05-017-1-1
Kapronca-ér	05-084-1
Kemence-patak	05-105-1-1
Kengyel-tó	Nincs víztér kódja
Kis-Nádas-tó	05-040-1
Kókapui-tó	05-185-1-4
Körtvélyesi-holtág	05-050-1-4
Ménes-patak	05-108-1-1
Mocsolya-tavak	05-047-1
Nyíri-patak	05-192-1-1
Ósua-patak	05-104-1-1
Prügyi-főcsatorna	05-158-1-1
Rakaca-patak	05-014-1-1
Senyő-patak	05-107-1-1
Sulymos-tó	05-049-1
Szerencs-patak	05-010-1-1
Szuha-patak	05-011-1-1

Taktaközi-öntöző-főcsatorna	05-088-1-1
Tolesva-patak	05-106-1-1
Vajdácskai-holtág	05-038-1-1

6.5.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

Azon különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek – beleértve a különleges rendeltetésre javasolt halgazdálkodási vízterületeket is – releváns adatai vannak rögzítve, amelyek az ANPI működési területén találhatók.

2016 folyamán az alábbi vízterületeket különleges rendeltetésűvé lettek nyilvánítva:

Alsó-Macskás-tó (05-247-2-1)
Cukorgyári ülepítő tó (05-248-2-1)
Disznó-szállási-vizek (05-249-2-1)
Faragó-szállási mocsarak (05-250-2-1)
Fehér-tó (05-251-2-1)
Felső-Macskás-tó (05-252-2-1)
Fenyéri-tó (05-253-2-1)
Fűzes-tó és alsó-réti kistavak (05-254-2-1)
Hamarla-tó és kubikmedrek (05-255-2-1)
Iván-árok (05-256-2-1)
Kásod-tó és kásodi-kistavak (05-257-2-1)
Kis-Balota-mocsár (05-259-2-1)
Kis-Nádas-tó és Nádas-ér (05-260-2-1)
Kis-Szada-tó (05-261-2-1)
Kis-Szitnya (05-262-2-1)
Kis-Tökös-tó (05-263-2-1)
Longi-ér (05-265-2-1)
Macska-ér és Bodrog-fokok (05-266-2-1)
Macskás-ér (05-267-2-1)
Macskási-Kis-tó (05-268-2-1)
Macskás-tó (05-269-2-1)
Madármegfigyelő-vizek (05-270-2-1)
Máté-Homoki-berkek (05-271-2-1)
Minta-tó (05-272-2-1)
Nádas-tó (05-273-2-1)
Nagy-Gazos-mocsár (05-274-2-1)
Nagy-Szitnya (05-275-2-1)
Nagy-tó-csatorna (05-276-2-1)
Nagy-Tökös-tó (05-277-2-1)
Nemtudom-tó (05-278-2-1)
Ó-Kovács-tó és Dévéresi-csatorna (05-279-2-1)

Olaszliszkai sarlómedrek (05-280-2-1)
Orr-tó (05-281-2-1)
Orr-zugi-mocsarak (05-282-2-1)
Remencei-kisvizek (05-284-2-1)
Remence-tó (05-285-2-1)
Sáros-tó (05-287-2-1)
Fekete-tó (05-051-2-1)
Bogdány-tó (05-208-2-1)
Kakukk-tó (05-210-2-1)
Ménes-patak (05-108-2-1)
Tengerszem-tó (05-237-2-1)
Kemence-patak (05-105-2-1)
Áres-tó (05-042-2-4)
Kapitány-tó (05-048-2-1)
Kerek-tó (05-040-2-1)
Nagy-Nádas-tó (05-043-2-1)
Nagy-tó (05-042-2-1)
Zsaró-ér (05-083-2-1)

6.5.2. Védett természeti területen található halastavak

Védett természeti területen nem található halastó az Igazgatóság működési területén.

7. Tájvédelem

7.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

2021-ben nem került sor tájértékek felmérésére. Az ANPI működési területén 2001-2019-ben történt felmérés eredményei a III. mellékletben találhatóak.

7.2. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Közreműködés típusa	Ügyek száma
elfogadott integrált településfejlesztési stratégia	0
integrált településfejlesztési stratégia véleményezés	4
településfejlesztési koncepció – adatszolgáltatás	0
elfogadott településfejlesztési koncepció	0
Összesen	4

7.3. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

2021-ben településrendezési eszközökkel, településrendezési tervekkel kapcsolatban, az alábbi típusú és számú ügyben vett részt az Igazgatóság:

Településrendezési tervek (trt.)

Közreműködés típusa	Ügyek száma
trt. módosítás, előzetes adatszolgáltatás	24
trt. környezeti értékelés, szükségességének vizsgálata	33
trt. teljes terv – adatszolgáltatás	0
trt. teljes terv, vagy módosítás - véleményezési szakasz	6
trt. tárgyalásos eljárás	14
trt. elfogadott	7
trt. előzetes véleménykérés	12
Összesen	96

Több esetben is (16 alkalom) érkezett értesítés olyan települések rendezési munkájáról, amely módosítási helyszínek a BNPI működési területére esnek (pl.: Miskolc, Hejőpapi, Tiszalúc, Sajószentpéter, Kazincbarcika, Hernádkak, Taktaszada, Sajóivánka, Szirmabesenyő), ezek az esetek nem kerültek feltüntetésre a táblázatban. Az ügyiratok áttételre kerültek, amennyiben a BNPI nem kapott megkeresést, az Önkormányzatok pedig értesítést kaptak.

Észrevételezett problémák a településrendezési eszközök készítése során

A véleményezési dokumentációkban leggyakrabban előforduló „problémák”, – a teljesség igénye nélkül – az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- ökológiai hálózat övezetének ábrázolása hiányos – javítása lett kérve;
- nem a MaTRT. szerinti az övezeti megnevezések használata;
- biológiai aktivitásérték számítás kismértékű pontatlansága;
- egyes területi kategóriák, övezetek határainak téves ábrázolása, feltüntetése (ökológiai hálózat, tájképvédelmi terület övezete, Natura 2000 terület határvonala);
- hiányzó, hibás, vagy nem következetes jelmagyarázat a szerkezeti, szabályozási terveken.

Megyei Területrendezési Tervek készítésével kapcsolatos feladatok

2021. februárjában kapta kézhez az ANPI a Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Program és Területfejlesztési Konceptió összevont hatásvizsgálatának véleményezési anyagát.

Egyéb, településrendezéssel kapcsolatos feladatok

- Alkotmánybírósági eljárásban nem vettünk részt.
- Törvényességi felügyeleti eljárást 2021-ben nem kezdeményeztünk.
- A B.-A.-Z. Megyei Területrendezési Tervvel, Területfejlesztési Konceptióval kapcsolatos feladatok el lettek végezve.

Településképi Arculati Kézikönyvek (TAK) és Településképi Rendeletek (TKR) készítésében történő részvétel, 2021-ben

<i>A településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletekkel kapcsolatos feladatok</i>	<i>Kimenő ügyiratok száma 2021-ben.</i>
Települések száma összesen: 260	
adatszolgáltatás a településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek készítéséhez	0
településképi arculati kézikönyvek véleményezése	0
településképi rendeletek véleményezése	0
módosított TKR véleményezése	12
beérkezett végleges településképi arculati kézikönyv letöltése	0 (bejövő)
beérkezett végleges településképi rendelet letöltése	4 (bejövő)
Összesen 2021-ben:	16

A településképi arculati kézikönyvekkel (TAK) és településképi rendeletekkel (TKR) kapcsolatos feladat folyamatos, nagy része 2017-2019-ben el lett végezve. 2021-ben 4 végleges TKR dokumentum lett letöltve. A kézikönyvek és rendeletek elhelyezése a Lechner Tudásközpont elektronikus felületére folyamatos, így 2022-ben is folytatódik.

Építészeti Tájegységi Arculati Kézikönyvvel kapcsolatos feladatok

Igazgatóságunk működési területe esetében 2021. évben nem volt ilyen ügyintézés.

7.4. Tájképvédelmi övezetek módosítása

Igazgatóságunk működési területe esetében 2021. évben nem volt ilyen ügyintézés.

7.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Az Igazgatóságnak 2021-ben nem volt olyan projektje, amely kifejezetten tájvédelmi célok megvalósulását célozta meg.

8. Projektek (természetvédelmi, informatikai, turisztikai stb. projektek célja, előrehaladása, eredményei ld. mellékelt táblázat)

Az európai uniós támogatással megvalósuló projektek lebonyolításáról a Pályázatkezelési Osztály gondoskodik, munkáját a gazdasági igazgatóhelyettes közvetlen irányítása mellett önállóan végzi. Működési feltételeit elsősorban pályázati forrásból fedezi.

Ellátandó fő feladatok: az Igazgatóság számára releváns pályázati lehetőségek figyelése, pályázatok szabályos benyújtásának koordinálása, kapcsolattartás a konzorciumi partnerekkel; a nyertes projektek szabályos és határidőre történő megvalósításának koordinációja, támogatása, a projektek teljes ügyvitel-szervezési feladatainak ellátása; kapcsolattartás a szerződött partnerekkel; fenntartási jelentések benyújtása.

A projektekkel kapcsolatos részletes információkat az I. számú mellékletként csatolt táblázat foglalja össze.

2021. évi futó projektek:

2021-ben az Igazgatóságon 8 db uniós projekt futott, 4 db természetvédelmi jellegű KEHOP projekt, 1 db magyar-szlovák együttműködésben megvalósuló, turisztikai jellegű INTERREG projekt és 1 db magyar-szlovák-román-ukrán INTERREG projekt, mely a nagyragadozókat vizsgálja. A projektek címei (részletezésük az I. sz. mellékletben található):

- 1) KEHOP-4.1.0-15-2016-00028 Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 1.251.024.943 Ft)
- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00049 Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 717.942.467 Ft)
- 3) KEHOP-4.1.0-15-2016-00051 A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 363.297.510 Ft)
A projektet 2021-ben sikeresen lezártuk, minden betervezett tevékenység megvalósult.
- 4) KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 199.000.000 Ft)
- 5) KEHOP-4.1.0-15-2021-00093 A Világörökség részét képező élettelen természeti értékek rekonstrukciója és a hozzájuk kötődő sérülékeny élővilág megőrzését szolgáló természetvédelmi célú beavatkozások (projekt-előkészítés) (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 40.000.000 Ft)
- 6) KEHOP-4.1.0-15-2021-00097 A vizes, illetve vízi élőhelyek eredeti jellegének és az azokhoz kötődő fajok élettani igényeinek megfelelő vízellátottság, vízfelület és partmenti környezet természetvédelmi célú helyreállítása és monitorozása (projekt-előkészítés) (Kedvezményezett: ANPI, projekt összköltsége: 30.000.000 Ft)

- 7) SKHU/1601/1.1/035 Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki és Szlovák-karszt Világörökség barlangjaiban / Medical/ wellness tourism development in the world heritage caves of the Aggtelek and Slovak Karst (Főkezdvezményezett: ANPI, partner: Státna Ochrana Prírody SR; projekt összköltsége: 1.616.098,4 EUR, melyből ANPI költségvetése: 1.303.524,4 EUR) A projekt 2021-ben sikeresen lezárult.
- 8) HUSKROUA/1702/6.1/0010 Ökológiai folyosók a Kárpátokban / Open Borders for Wildlife in the Carpathians (Főkezdvezményezett: WWF Romania, partnerek: SOS/Birdlife Slovakia (SK), Rachiv Eco Tour (UA), ANPI (HU); Projekt összköltsége: 1.636.011,24 EUR melyből ANPI költségvetése 339.755 EUR. Időtartam: 36 hónap.

2021. előtt lezárt, de 2021-ben fenntartással érintett projektek:

- 1) KEHOP-4.1.0-15-2016-00015
- 2) KEHOP-4.1.0-15-2016-00019
- 3) KEHOP-4.1.0-15-2016-00061
- 4) SKHU6/1601/1.1/038
- 5) SKHU6/1601/1.1/065

Az Igazgatóság igyekszik kiaknázni a pályázati konstrukciók adta lehetőségeket a tevékenységéhez kapcsolódó szakmai tevékenység, az eszközpark és az infrastruktúra fejlesztésének megvalósítása érdekében.

9. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

9.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

Összes ügyiratszám 2021

Főszám: 2074 db – Alszám: 10691 db
Összesen: 12765

Az Igazgatóságunkon a korábban használt Corir ügyiratkezelő rendszer helyett egy új, követelményeknek jobban megfelelő ügyiratkezelő rendszer bevezetésére került sor, amely következtében a tárgyévben már a Poszeidon (EKEIDR) Irat és Dokumentumkezelő rendszert használta az Igazgatóság.

A postai küldemények száma továbbra is fokozatos csökkenést mutat. A megkeresések jelentős részét az Igazgatóság központi e-mail címére (info.anp@t-online.hu) küldik, azonban az elektronikus ügyintézés által nyújtotta lehetőségek is egyre jobban előtérbe kerülnek. Az e-mailen érkezett levelekre általában e-mailen küldünk választ is. A Minisztériummal történő kommunikáció során szintén az e-mail tekinthető az elsődleges kommunikációs csatornának. Hozzávetőleg a tárgyévben a hagyományos papíralapon intézett ügyek aránya 34% volt. Az ügyek közel 66%-át elektronikusan intézi az Igazgatóság.

A tárgyévben az Igazgatóság még szélesebb körben használta az elektronikus ügyintézés által nyújtott lehetőségeket. A hatóságok rendszerint Hivatali Kapun küldik megkereséseiket, melynek a használata lehetőséget biztosít arra, hogy a hatóságok egyszerűbben és gyorsabban keressék meg az Igazgatóságot és folytassák le az eljárásokat. Néhány esetben fordul elő, hogy a HR-es Hivatali Kapun érkezik megkeresés a hatóságoktól, vagy más szervhez intézett levél érkezik hozzánk.

Az elektronikus ügyintézés hatékony megvalósítása érdekében E-ügyintézés célú, minősített tanúsítványokkal rendelkezünk. A jogszabályi előírásoknak megfelelően elektronikus ügyintézési szolgáltatás keretében küldjük meg beadványainkat. A rendőrségi ügyintézés során az ÁNYK nyomtatványok helyett egyre gyakrabban az inNOVA űrlapok alkalmazására kerül sor.

Az elektronikus ügyintézés lehetősége biztosított az e-Papír szolgáltatás által, amely lehetővé teszi a Natura 2000 gyepterületen történő kaszálási bejelentések, a barlangokkal kapcsolatos vagyonkezelői hozzájárulások, az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatok elektronikus intézését, valamint a közérdekű adatok igénylésének, a panaszoknak és egyéb kérelmeknek az elektronikus benyújtását. Az e-Papír szolgáltatást egyre gyakrabban használják kaszálási bejelentések megküldése, vagyonkezelői hozzájárulások, valamint elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatok kérése során.

Az ügyfeleinkre vonatkozó naprakész és releváns adatok biztosítását szolgálja a Rendelkezési Nyilvántartás. A Személyreszabott Ügyintézési Felületen elérhetőek a publikált ügyleírások, illetve az egyes ügyek intézéséhez szükséges elektronikus ügyintézési szolgáltatások is. Az Időszaki értesítési szolgáltatáshoz (RÉR) történő csatlakozás folyamatban van annak érdekében, hogy az ügyfelek meghatározott időszakonként megbízható információt kapjanak a nevükben történt elektronikus ügyintézési cselekményekről, adataiknak kezeléséről.

A humánpolitikai feladatokat ellátó kollégáink rendelkeznek ügyintézői jogosultsággal az Ügyfélkapus regisztrációs alkalmazás használatához. Az Igazgatóság valamennyi foglalkoztatottja rendelkezik Ügyfélkapu azonosítóval, valamint az újonnan felvételre kerülő kollégák tájékoztatása is megtörténik a teendőkről, így az Ügyfélkapu regisztráció szükségességéről. Az e-HR hatékonyságában, valamint a munkáltatói intézkedések elektronikus megküldésében előrelépés várható az új iratkezelési rendszer által.

9.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés/jogsegély a hatóságok számára (természetvédelmi-, környezetvédelmi-, földügyi hatóság, önkormányzat, MVH stb. bontásban)

	szakmai vélemény	adatszolgáltatás
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	0 db	708 db

Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály	0 db	10 db
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	0 db	0 db
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Földművelésügyi Osztály	0 db	5 db
B-A-Z Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály	0 db	0 db
B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízvédelem/vízügy)	0 db	8 db
B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (tűzvédelem)	0 db	0 db
Önkormányzatok általános	0 db	0db
Településrendezési terv	0 db	0 db
TAK; TKR	12 db	0 db
Magyar Államkinestár	0 db	6 db
Nemzeti Földügyi Központ; Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	0 db	21 db
ASP (tájégségi fővadászok, vadászatra jogosultak)	0 db	0 db

A hatósági eljárások keretében történő megkeresések kapcsán megállapítható, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú hatóság rendszeresen megkereste Igazgatóságunkat. Néhány esetben fordult elő, hogy adatkérés nélkül hoztak határozatot, melyről a határozat kézhezvételekor értesültünk. Ebből kifolyólag természetkárosításra, valamint védett természeti érték veszélyeztetésére azonban nem került sor.

A 2015. évi jogszabályi változások következtében az Igazgatóság működési területe vonatkozásában illetékességgel rendelkező Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség beolvadással megszűnt, teljes szervezetével integrálásra került a kormányhivatalba, jogutódja a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya lett. 2017. január 1. napjától a területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat a Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatalának Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya látta el.

2018. évben a hatóság számára történő szakmai vélemények, adatszolgáltatások száma nagyobb mértékű (24 %-os) növekedést mutatott. 2019-ben 13,5%-kal csökkent a megkeresések száma. 2020. március 1. napjától a területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya látta el. 2021. március 31. napjától névváltozás folytán a Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya jár el. Tárgyévben 7%-kal nőtt a megkeresések száma.

A másodfokú hatóságként, vagy több Kormányhivatal illetékességi területét is lefedő engedélyezési eljárások keretében eljáró Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, 2020. március 1. napjától a Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya, több esetben kereste meg Igazgatóságunkat. A 2021-ben bekövetkezett névváltozás folytán 2021. március 31. napjától a Pest Megyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályától érkeztek a megkeresések, ezek száma minimálisan csökkent (-9%).

Az Igazgatóság ügyiratforgalma szempontjából a természetvédelmi hatóságtól érkező megkeresések mellett kiemelendő a vadászati, halászati és földművelésügyi hatóság által küldött megkeresések száma. A 2015. április 1-ei átalakítás következtében az addigi Földművelésügyi Igazgatóság és Erdészeti Igazgatóság megnevezésű szakigazgatási szervek egyesítése révén létrejött a Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztálya, amely 2017. január 1. napjától a Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatalának Agrárügyi Főosztályaként működik. 2018. évben az Agrárügyi Főosztálytól érkező megkeresések, a hatóság számára történő szakmai vélemények, adatszolgáltatások száma kismértékű (14 %-os) csökkenést mutatott. 2019-ben jelentősen csökkent a megkeresések száma (-75%). 2020. március 1. napjától a Kormányhivatal Agrárügyi Főosztálya járt el, mely esetben 2020-ban a megkeresések, valamint a hatóság számára történő szakmai vélemények, adatszolgáltatások száma tovább csökkent, mintegy 35%-kal. Tárgyévben 44%-kal csökkent a megkeresések száma.

Az egyéb hatósági megkeresések (Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály) száma hasonló mértékű volt az előző évekhez képest.

A B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (vízvédelem/vízügy) által küldött megkeresések száma jelentős emelkedést mutatott.

Az Önkormányzatoktól a megkeresések döntő többsége a településrendezési tervekkel, valamint a településképi arculati kézikönyvekkel és a településképi rendeletekkel kapcsolatban érkezik. A szakmai vélemények és adatszolgáltatások száma jelentősen lecsökkent. A településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek jelentős hányadban már 2017-2019. között elkészültek, így az ezekkel járó feladatok csökkennek. 2021-ben 4 végleges TKR dokumentum került letöltésre. A kézikönyvek és rendeletek elhelyezése a Lechner Tudásközpont elektronikus felületére folyamatosan megtörténik.

2018-ban új elemként jelentek meg az afrikai sertéspestis (ASP) ártalmatlanításra szolgáló gödör létesítésével kapcsolatban beérkezett megkeresések. A tájegységi fővadászok, valamint

a vadászatra jogosult vadásztársaságok 2018-ban 45 esetben egyeztettek az Igazgatósággal létesítendő hullagödrök helyszínével kapcsolatban. 2019-ben tovább folytatódott az afrikai sertéspestissel (ASP) kapcsolatos adatszolgáltatása Igazgatóságunknak, mindösszesen 29 esetben. 2020-ban mindösszesen 1 adatszolgáltatásunk volt az afrikai sertéspestis ártalmatlanításra szolgáló gödör létesítésével kapcsolatban. 2021-ben, tekintettel arra, hogy az afrikai sertéspestis ártalmatlanítására szolgáló gödröt nem lehet létesíteni, nem érkezett megkeresés az Igazgatóságra ezzel kapcsolatban.

9.1.2. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületek

A nem saját vagyonkezelésben lévő védett és Natura 2000 erdőterületeken a gazdálkodás a vonatkozó jogszabályokban leírtaknak (erdőtörvény, természetvédelmi törvény stb.) megfelelően történik, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság - mint természetvédelmi kezelésért felelős szerv - szakmai iránymutatásai szerint.

Alapadatok:

NPI működési területén fekvő erdőterületek ²	Terület (ha)	Erdőrészek száma	Erdőtervezési körzetek száma
Fokozottan védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület)	0	0	0
Fokozottan védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő	7666,83	1398	9
Országos jelentőségű védett természeti területen lévő erdő (nem Natura 2000 terület és nem fokozottan védett)	160,62	36	4
Országos jelentőségű védett természeti területen és egyúttal Natura 2000 területen lévő erdő (nem fokozottan védett)	28488,10	6338	15
Országos jelentőségű védett/fokozottan védett természeti területen kívüli, de Natura 2000 területen lévő erdő	49187,99	10704	18
Összesen	85503,54	18476	46

Körzeti erdőtervezés:

Tárgyevi, erdőtervezéssel érintett körzetek

2021. évben fejeződött be a 2019-ben kezdett Felső-hegyközi és a Szendrői erdőtervezési körzet erdőtervezése. A vonatkozó adatszolgáltatást, kezelési javaslatokat biztosítottuk.

² OEA alapján, ahol releváns.

A 2020. évben kezdett Dél-borsodi erőtervezési körzet csak részben érintette az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területét, a vonatkozó adatszolgáltatást, kezelési javaslatokat biztosítottuk.

A szintén 2020. évben kezdett Alsó-hegyközi erdőtervezési körzetben nem hivatalos részletszintű iránymutató egyeztetéseket folytattunk mind az erdőtervezéssel, mind a nagyobb területű erdőgazdálkodókkal.

A 2021. évben kezdődő Erdőbényei erdőtervezési körzetre adatszolgáltatással nem éltünk, mivel a Felső-hegyközi erdőtervezés záró akkordjaként az erdőtervezés a honlapján közzétette valamennyi erdőrészlet leíró lapját, köztük a természetvédelem számára igen érzékeny adatokkal (védett, illetve fokozottan védett növény- és állatfajok – különösen madárfészkek pontos koordinátáit).

Természetvédelmi kezelői véleményezés, adatszolgáltatás:

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe kizárólag Borsod-Abaúj-Zemplén megyét érinti, ezért adatszolgáltatási célú megkereséseink zöme a területileg illetékes kormányhivataltól származik. Ezek témái: erdőterv-módosítások, bejelentések (pl: erdőtelepítési, fakitermelési, kerítésépítési tevékenység, fásításból történő fakitermelések bejelentése stb.).

Ezekhez képest alacsonyabb számmal, jellemzően magánemberek erdőtelepítési terv készíttetése előtt kértek állásfoglalást.

Általános adatszolgáltatás, kezelői nyilatkozat (vélemény) adások száma: 537 db.

Fontos eredmény, hogy az adatszolgáltatási tevékenységünket végző okleveles erdőmérnök igen kifinomult informatikai ismeretekkel rendelkezik, ezért az egy főre eső nagyszámú ügyirat feldolgozása határidőre jellemzően rendre elkészült.

Nehézséget okoz viszont, hogy informatikai ismereteit 2022. évtől máshol kamatoztatja.

9.1.3. Jelentési feladatok a Minisztérium számára: természetvédelmi szakmai főosztályok, Költségvetési, HEO stb. bontásban

	jelentés	adatszolgáltatás
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	0 db	58 db
Költségvetési Főosztály	12 db	82 db
Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkár	1 db	8 db
Természetmegőrzési Főosztály	2 db	26 db
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	18 db	55 db
Földvagyon-gazdálkodási és Öntözésfejlesztési Főosztály	0 db	17 db

9.1.4. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Egyéb levelezés	1700 db
Kérelem	774 db

Az ügyfelekkel történő levelezés jelentős részét az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó megkeresések, a területek használatára irányuló megkeresések, a kaszálási bejelentések, a vagyonkezelői hozzájárulások kiadására vonatkozó kérelmek, valamint a turisztikai célú levelezések képezték. A földvásárlással kapcsolatos levelezések száma a tárgyévben lecsökkent.

Az ügyfeleink által küldött megkeresések esetében is egyre jobban megfigyelhető, hogy a postai küldemények száma fokozatosan csökken, és egyre inkább előtérbe kerül az e-mail, mint kommunikációs csatorna használata. Az e-Papír szolgáltatás bevezetése, amellett, hogy az elektronikusan és hagyományos papíralapon intézhető ügyek arányának változását okozza, hatással van az e-mailen érkező megkeresések számára is, ugyanis egyre többen élnek az e-Papír szolgáltatás lehetőségével.

9.2. Szabálysértés

Szabálysértési feljelentés 6 esetben történt.

Erdőrendészeti szabálysértés miatt 2, tulajdon elleni szabálysértés miatt 2, természetvédelmi szabálysértés miatt 1, fémkereső jogellenes használata miatt 1 alkalommal került rá sor.

9.3. Természetvédelmi bírság

1. A **természetvédelmi hatóság** felé **21 esetben** történt bejelentés engedély nélküli, vagy engedélytől eltérő módon történő tevékenység miatt, az alábbiak szerint:

Egyedi határozat megsértése miatt 4, gyepfeltörés miatt 3, engedély nélküli terület helyreállítás miatt 1, bejelentés nélküli, vagy engedély nélküli kaszálás miatt 1, engedély nélküli közlekedés miatt 3, engedély nélküli területhasználat miatt 1, hulladéklerakás miatt 6, terület állapotának jogellenes megváltoztatása miatt 1, Natura2000 területet érintő vízszennyezés miatt 1 esetben került rá sor.

Konkrét károkozással érintett ügyek:

Egy esetben fokozottan védett és Natura 2000 gyep károsítására került sor a IV. Nyíregyháza Rally és III. Rally Hungary során.

Egy esetben védett terület károsítása, környezetszennyezés bűncselekmény során elektromos berendezésből származó nagyobb mennyiségű transzformátorolaj talajszennyezéssel.

Természetvédelmi bírság kiszabására 11 esetben, 1.485.000 összértékben került sor az eljáró hatóság által.

2. **Erdészeti hatóság** felé **1 esetben**: Engedély nélküli fásításból történő fakitermelés
3. **Területileg illetékes önkormányzat jegyzője, körjegyzője egy esetben sem lett értesítve**
4. **Halászati hatóság** felé **2 esetben**: Engedély nélküli horgászat és halászat
5. **Katasztrófavédelmi Igazgatóság** felé **2 esetben**: Engedély nélküli víztározó tó létesítés, vízszennyezés
6. **Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal** felé **4 esetben**: Szállítójegy nélküli faanyag szállítás miatt
7. **Építésügyi hatóság** felé **1 esetben**: Illegális homokbányászat miatt
8. **Talajvédelmi hatóság** felé **1 esetben**: Illegális szennyvízszikkasztó kialakítása miatt.

Bírság*	Alkalom	Összeg (Ft)
Természetvédelmi bírság	11	1.485.000
Erdővédelmi/erdőgazdálkodási bírság	1	100.000
Halvédelmi bírság	2	75.000
Örökségvédelmi bírság	0	0
Eljárási bírság	0	0
Szabálysértési bírság	0	0
Figyelmeztetés (hatósági határozattal)	0	0
Kötelezés (vízvédelmi)	1	0
Végrehajtási bírság	0	0
Összesen	15	1.660.000

* Csak az ANP Igazgatóságához érkezett visszajelzések alapján!

9.4. Büntető ügyek

Büntető feljelentés megtételére 1 esetben került sor az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatára részéről: környezetszennyezés miatt.

9.5. Polgári perek

A 2021. évben kezdődő, folyamatban lévő és befejezett ügyek:

- A 2021. évben a lejárt tartozásokból eredő követelésekkel összefüggésben tovább folytak peres eljárásaink.
- Vadkár: vadkár megtérítése iránt per indult az Igazgatóság ellen. Az Aggtelek külterületén található ingatlanok használója vadkár megtérítése iránti igényt terjesztett elő a jegyzőnél, azonban az eljárás során kirendelt szakértők által megállapított kártérítés pénzbeli ellenértékét nem fogadta el, és a bírósághoz fordult kára megtérítése érdekében.

9.6. Egyéb jogi ügyek

Szabályzatok, igazgatói utasítások

2021-ben összesen 34 igazgatói utasítás és szabályzat, valamint azok módosítása került kiadásra. Kiemelendők az Igazgatóság gazdálkodására vonatkozó, pénzügyi, számviteli, és beszerzési előírásokat tartalmazó szabályzatok, a vagyongazdálkodással és vagyonkezeléssel kapcsolatos szabályzatok, valamint az Igazgatóság által nyújtott ökoturisztikai és környezeti-nevelési programokra, valamint az egyéb szolgáltatásokra vonatkozó utasítások. Megtörtént az Igazgatóság Ügyrendjének, Közzolgálati Szabályzatának, valamint Tűzvédelmi Szabályzatának a módosítása. Az adatvédelem és az információszabadság biztosítása érdekében sor került az Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzat, az Informatikai Biztonsági Szabályzat, valamint a Kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának és a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjéről szóló szabályzat aktualizálására.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a hatályban lévő utasítások, valamint szabályzatok folyamatos felülvizsgálatára, a jogszabályi előírások módosulása, illetve a szervezeti változások miatt szükséges módosítások elvégzésére.

Szerződés- és egyéb iratminták

A tárgyévben célul tűztük ki a hatékonyság növelése érdekében szerződés- és egyéb iratminták kidolgozását, melynek eredményeként szerződéseink jelentős részének egységesítése, átdolgozása megtörtént, illetve több iratminta is kidolgozásra, valamint aktualizálásra került.

Munkaügyi intézkedések

A megfelelő működés és feladatellátás érdekében folyamatosan figyelemmel kísértük a jogszabályok változását, és a követelmények szerint jártunk el.

A tárgyévben a COVID több, munkaügyet érintő, jogi feladatot eredményezett:

Az Igazgatóság a koronavírus-járvánnyal összefüggésben megjelent jogszabályi előírásoknak, valamint javaslatoknak megfelelően változtatta az előírásokat, illetve vezette be az új intézkedéseket. A foglalkoztatottak védelme érdekében folyamatos volt a dolgozók megfelelő tájékoztatása. Az Igazgatóság, valamint az egyes szervezeti egységek problémamentes működésének biztosítása, és az ügyintézés zavartalansága érdekében felmértük a lehetőségeket, majd a felmérések alapján – a járványhelyzethez alkalmazkodva, a jogszabályi előírásoknak megfelelően – 2021. évben sor került munkaszervezési intézkedésekre, így megtörtént az irodai ügyintézés szabályozása, a munkahelyen egyszerre tartózkodó kollégák számának korlátozása, a személyes találkozások lehetőség szerinti minimalizálása, valamint az online, illetve telefonos ügyintézés előtérbe helyezése.

Otthoni munkavégzés engedélyezésére, valamint elrendelésére azon foglalkoztatottak esetében került sor, ahol a munka jellege – számítógépen végzett, irodai munka, adminisztratív feladatok ellátása, rendszerek online elérése – lehetővé tette, de ebben az esetben is biztosított volt az ügyintézés zavartalansága, és a minimális létszám az egyes osztályok megfelelő működése érdekében. Azon foglalkoztatottak esetében, ahol az otthoni munkavégzést az ellátandó feladatok jellege nem tette lehetővé, törekedtünk a személyes találkozások korlátozására, valamint a megfelelő védelmi intézkedések fokozott betartására. Az áttekinthetőség érdekében a szervezeti egységek hetente munkatervet készítettek, valamint az elvégzett feladatokról jelentés került leadásra.

A koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybevételének elrendelése következtében az Igazgatóság dolgozói részére is kötelezővé vált az oltás felvétele. A Kormányrendeletben foglaltak szerint megtörtént a foglalkoztatottak megfelelő tájékoztatása, oltás felvételére vonatkozó felhívása, valamint a megfelelő igazolások bekérése. Az üres álláshelyek betöltése esetén szintén figyeltünk az előírások betartására.

Egyéb, munkaügyet érintő feladatok:

A munkáltató kezdeményezése alapján sor került a tárgyévben a foglalkoztatottak teljesítményének értékelésére.

2021-ben – a vonatkozó előírásoknak megfelelően – a vagyonnyilatkozat-tételre köteles kormánytisztviselők eleget tettek nyilatkozattételi kötelezettségüknek.

10. Természetvédelmi Őrszolgálat

10.1. Alapadatok

10.1.1. Személyi feltételek

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma 2021-ben az alábbiak szerint alakult:

ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat

12 fő

Aggteleki Tájegység	6 fő
Zempléni Tájegység	*6 fő
Őrszolgálati asszisztens	**1 fő

(*2021. márciusig, **2021. augusztusig)

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat végzettség szerint:

Felsőfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Középfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Összesen (fő)
12	0	12

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma 1 fővel csökkent a 2020-ban tartós betegállományba került kolléga felmondásával. A Természetvédelmi Őrszolgálattal kapcsolatos adminisztratív feladatokat 2021 augusztusáig 1 fő látta el. Felmondását követően a feladatra nem került új munkatárs felvételre, azonban az adminisztratív munka ellátásában segítséget kapott az Őrszolgálat.

A személyi állomány minden tagja felsőfokú végzettséggel rendelkezik, lefedve a tevékenységhez szükséges összes lényeges szakterületet, így ebből a szempontból megfelelő a rendelkezésre álló szakismeret.

A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma a feladatokhoz képest továbbra is alacsony maradt az év során.

Az őrszolgálat tagjait is érintette a Covid-19 vírusfertőzés, ami a terepi feladatok elvégzésében okozott kisebb nehézségeket.

Két üres természetvédelmi őr álláshely betöltésére az ANPI 2021. IV. negyedévében, valamint 2022. I. negyedévében álláspályázatot írt ki. A Zempléni Tájegységben az üres álláshely betöltésére 2022. márciusában került sor. Az Aggteleki Tájegységben az álláshely betöltése 2022. májusában várható.

Aggteleki Tájegység (6 fő)

Egy fő (természetvédelmi őrszolgálat-vezető) természetvédelmi őrszolgálat-vezetői, illetve 1 fő (természetvédelmi őrszolgálat-vezető helyettes) továbbra is vadászati feladatokat lát el, így ő csak erősen korlátozott keretek között vesz részt az őrszolgálat terepi tevékenységében.

Zempléni Tájegység (6 fő)

A Zempléni Tájegység természetvédelmi tájegység vezetője közreműködik a hatósági eljárások, illetve egyéb feladatok ügyintézésében.

A szervezeti egységhez kapcsolódó területi fizika jellegű kezelési feladatokat az Őrszolgálat tagjai, valamint más szervezeti egységek dolgozói végezték el.

Az őr létszám az év közben egy fővel csökkent. (ld. fent).

Értékelés:

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatának létszáma alacsonyabb a szükségesnél. Az

Igazgatóság működési területe bővelkedik védett természeti területekben, értékekben. Az 1 főre eső védett- és Natura 2000 hatálya alá eső területek aránya a legmagasabbak közé tartozik az országban.

A személyi állomány pótlása általánosan egyre nehezebbé vált az utóbbi időben. 2021 végén és 2022 elején az álláshelyek pályáztatása, valamint a létszám pótlása megtörtént/megtörténik.

10.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat rendelkezik a jogszabályban előírt egyenruházattal. A taktikai felszerelés elhasználódott, ezért azok pótlása, cseréje aktuális. Az egyenruházat beszerzése folyamatos, az elhasználódásnak megfelelően.

Az Őrszolgálat jármű ellátottsága a KEHOP projekt segítségével jelentősen javult. A tervezetten 2021-ben beszerzett 6 db új, és a rendszerben megtartott járművek összességében megoldották a korábbi jármű problémákat. A korábban jellemző páros szolgálat is átalakult az év során, így az örök napi rutinszerűen önállóan dolgoznak. Leszámítva azokat a feladatokat, amikor ettől valamiért el kell térni. A járműállomány lehetővé teszi, hogy amennyiben szükséges, akkor egy intézkedésbe kerülő kollégának is gyorsan tudjanak segítséget nyújtani. Az új járművek rendszerbe állításakor az őrszolgálati járművek korábban megállapított kilométer kerete 20% csökkentéssel került leosztásra a többi autóra. 1 fő természetvédelmi őr nem rendelkezik saját használatú szolgálati járművel.

A meglévő vízi járművek még megfelelnek a használati követelményeknek, az ANPI működési területén található felszíni élővizek ellenőrzésének technikai feltételei rendelkezésre állnak.

Ugyanakkor a vízijármű állomány elhasználódása már jelentkezik. A rendszeresen használt 4 személyes üvegszálás hajótesten jelentkeztek a rendeltetésszerű használat mellett is kisebb hibák. Felújításra került a 2014-ben beszerzett gumicsónak, amit idővel cserélni kell, mert a test PVC anyagának az élettartama véges. Felújításra szorul egy 5 LE-s motor, 2 db kenu is. 7 fő rendelkezik hajóvezetői képesítéssel, így a vízi szolgálatellátás feltételei minden szempontból adottak. 5 fő rendelkezik úszómunkagép kezelői képesítéssel, ami a Bodrogsziget természetvédelmi területkezelése során alkalmazott gépi beavatkozáshoz szükséges.

A vízi járművek, illetve az ezekhez szükséges egyéb eszközök tárolása a tokaji MAHART kikötőben megoldott.

A Természetvédelmi Őrszolgálat irodai elhelyezése az Aggteleki Tájegységben és a Zempléni Tájegységben is megoldott.

A Zempléni Tájegységben nincs kormányzati hálózati elérhetőség, illetve VPN nem áll az őrszolgálat rendelkezésére, ezért a TIR nem elérhető.

Jármű ellátottság:

Típus	Aggteleki Tájegység	Zempléni Tájegység
Land Rover Defender 90	1	1
Suzuki Jimny	1	1
Ford Ranger	3	3
Land Rover 130	-	1
HONDA 125 enduro mkp	1	-
motorcsónak + motor	1	4
Kenu	-	2

Informatika:

2020-ban a KEHOP fejlesztésekből beszerzett informatikai eszközökkel megoldódott az Őrszolgálat teljes körű ellátása.

Összességében elmondható hogy a terepi informatikai háttér hardver tekintetében megfelelő. A feladat ellátáshoz szükséges egységes szoftverrendszer kialakítása még folyamatban van, de a terepi szoftverek tekintetében előrelépés történt az OpenBioMaps, TopoLynx TopoXpress programokkal. Az OBM, és a TopoXpress használata napi rutinná vált. Jelentősen csökkentve pl. a biotika adatok feldolgozásához szükséges időt.

Az irodai PC-k tekintetében jelentős elmaradás van, itt minden gép elavult. Ezt némileg ellensúlyozzák a rendelkezésre álló laptopok, de ki nem váltják teljesen. (Pl. irodai térinformatikai alkalmazások használata, fotó- és videó anyagok kezelése, stb)

Az Őrszolgálat rendelkezik a hatósági- és egyéb feladatok ellátásához szükséges, megfelelő minőségű fényképezőgépekkel, hiszen a KEHOP forrásból ezen eszközök fejlesztése 2019-ben maradéktalanul megtörtént.

A távcső ellátottság a KEHOP forrásból megoldódott a tárgyévben, így a 2008-ban központi forrásból beszerzett MINOX távcsövek cseréje megtörtént.

Összességében ez a felszerelés biztosítja a feladatellátás eszköz-szükségletét.

Az Őrszolgálat terepi kommunikációs készülékekkel történő ellátása KEHOP forrásból megvalósult 2020 évben, így teljes lett az Őrszolgálat kommunikációs felszereltsége.

A terepi kommunikációs eszközök egy része nagy pontosságú terepi térinformatikai eszköz is egyben.

Az Őrszolgálat kommunikációs lehetőségei alapvetően jók, de a Zempléni Tájegység fejlesztésre szorul a csoport kommunikációs eszközök terén.

Az Aggteleki Tájegység minden természetvédelmi őre rendelkezik kézi EDR rádióval. (Ebből jelenleg 2 db meghibásodott.). 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY

készülék. A Zempléni Tájegységben 1 db kézi rádió áll rendelkezésre, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. Szükséges lenne a Zempléni Tájegység őrleinek kézi EDR készülékekkel való ellátása. Az EDR készülékek működéséhez szükségessé vált egyes amortizálódott részek pótlása (antennák, kézibeszélők).

A KEHOP forrás terhére történő finanszírozásból beszerzésre került 1 db nagyteljesítményű, távolságmérővel ellátott, illetve egy kisebb teljesítményű hőkamera.

Az Őrszolgálat rendelkezik 2 db drónnal, de a jogi szabályozás miatt 2021-ben használaton kívül voltak.

További fejlesztési igény lenne a későbbiekben a tájegységekben a drónpilóta engedélyek megszerzése, és a drónok számának növelése.

2021-ben a MAHART Zrt.-vel történt megállapodás alapján létrejött egy együttműködésen alapuló kikötő-használati lehetőség, amely biztosította az ANPI vízi járműveinek vízén történő tárolását, illetve biztosít egy szolgálati férőhelyet, valamint egy raktárhelyiséget a szezonban tárolandó eszközöknek (evezők, mentőmellények, kötelező felszerelések).

Értékelés:

Technikai ellátottság tekintetében szinte minden szegmensben jelentős előrelépések történtek az utóbbi két évben. Eddig soha nem látott szintű technikai felszerelés áll rendelkezésre az Őrszolgálat számára.

Az irodai PC-k, valamint az irodai hálózatok tekintetében van jelentős lemaradás. Ez utóbbi jelentősen le is lassítja a munkát.

A jövőben cél a szolgálati járműpark fenntartása, illetve az, hogy minden őr rendelkezzen saját járművel.

A speciális járművek terén – amennyiben ismételten hozzáférhetővé válik közúti forgalomra alkalmas – kétéltű jármű a Bordogzug, illetve az ártéri területeken történő munkavégzéshez.

A vízi munkavégzéshez a közeljövőben aktuálissá válik a hajópark korszerűsítése.

10.1.3. Polgári természetőrök

A polgári természetőri szolgálat újrászervezése 2020-ban 7 fővel megtörtént. A tanfolyam és a vizsga szervezése 2021-ben a vírushelyzet miatt továbbra sem valósult meg.

A jelentkezők ettől függetlenül segítik az Őrszolgálat munkáját elsősorban terepi információkkal.

10.2. Feladatellátás

10.2.1. Hatósági feladatellátás

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatának hatósági feladatellátása sokrétű. A természetvédelmi szabályok betartásának ellenőrzése mellett, minden olyan jogsértés esetén fellépnek, ami a hatáskörüket érinti, illetve hatáskör hiány esetén a hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságot értesítik.

Az Őrszolgálat által kezdeményezett hatósági eljárások zöme az erdővédelmi-, halászati-, környezetvédelmi ágazati jogsértések észlelése esetén történik a természetvédelmi szabályokat sértő cselekmények mellett. Az év során több probléma merült fel az engedély nélküli közlekedési ügyekben, ahol a járművezető távollétében került sor intézkedésre.

Ugyanis amennyiben a jármű tulajdonosa azt nyilatkozta, hogy nem tudja kinek adta kölcsön a járművét, vagy közeli hozzátartozó, ismert elkövető hiányában az eljárás megszüntetésre került.

Speciális esetként egy védett területen megtalált, gazdátlan szlovák rendszámú quad ügyében indított eljárás esetén a rendőrség megszüntette a szabálysértési eljárást, mivel a jármű szlovák tulajdonosa családtagra hivatkozva nem nevezte meg a járművet vezető személyt. A természetvédelmi hatóság pedig a rendőrségi eljárás eredménye alapján ismert elkövető hiányában szüntette meg az eljárást.

A természetvédelmi vonatkozású esetek között a leggyakoribb a Natura 2000 területekre vonatkozó-, vagy egyéb terület használathoz köthető szabályok megsértése miatt tett hatósági intézkedés.

A korábban kialakított, az ellenőrzési tevékenységet támogató, hatósági határozatok elektronikus nyilvántartó rendszere, illetve a határozatok megküldése az Őrszolgálat részére az adminisztratív feladatokat ellátó munkatárs távozását követően kapacitás hiány miatt nehezebben működött.

A fahasználatok ellenőrzése a védett természeti területeken és Natura 2000 területeken továbbra is jelentős feladat, amelyet az Őrszolgálat rendszeresen és dokumentáltan végez.

2021-ben a Természetvédelmi Őrszolgálat tagjai munkaidőkeretben látták el feladatukat. A korábban működő készenléti rendszer megszüntetésre került.

A Természetvédelmi Őrszolgálat bejelentései alapján, az ANP Igazgatóságra beérkezett ügyiratok szerint, **15** (2020. évben 33) esetben összesen **1.660.000 Ft** (2020. évben 2.490.000 Ft) értékben szabtak ki bírságot, illetve **1** esetben **kötelezést**.

A Természetvédelmi Őrszolgálat által intézett ügyiratok száma: **1371 db** (2020 évben 1136

db, 2019 évben 1210 db).

A Természetvédelmi Őrszolgálat közreműködésével intézett ügyiratok száma: **702** (2020 évben 1226 db, 2019 évben 1024 db)

Összesen: **2073** db (2020. évben 2362 db, 2019 évben 2434 db)

A hatósági feladatok ellátása elsősorban a terepi tevékenység során észlelt jogellenes cselekményekkel kapcsolatos intézkedésekhez, megelőző akciókhoz, hatósági felkérésekhez, illetve állampolgári bejelentésekhez kapcsolódnak. Ehhez még hozzá adódik az ügyek kapcsán keletkezett adminisztráció.

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatához közvetlenül **465** lakossági bejelentés érkezett, ami 26 %-al magasabb a megelőző évnél. (2020 évben 367 db, 2019 évben 370 db.)

Ennek közel fele **214 db** (2020 évben 177) hivatali időn kívül érkezik, vagy hivatali időn túl keletkeztet feladatot, mintegy $\frac{2}{3}$ -uk **286** (2020. évben 223) mentő tevékenység miatt érkezett. A mentő tevékenység **31 %**-a fokozottan védett fajok egyedére/egyedeire irányult: **91** eset (2020 évben 84 eset).

Hatósági ellenőrzési esetszámok	
természetvédelmi hatósági határozatok	200
erdészeti tevékenység	111
régészeti lelőhelyek	942
barlanglátogatások	4
halászati és horgászati tevékenység	17

10.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálatával együttműködik minden olyan hatósággal, amely jogkörének, hatáskörének természetvédelmi őrszolgálatához köthető feladata van, vagy tevékenysége védett- illetve Natura 2000 területet érint. (Kormányhivatal különböző ágazatai, szervezeti egységei)

Írásos megállapodás van érvényben a Rendőrséggel, Katasztrófavédelemmel, Polgárőrséggel, Magyar Államkincstárral.

Az együttműködés leggyakoribb formái: MÁK szakértői közreműködés, tervezett közös szolgálat- vagy akció, helyszíni szemle, illetve eseti kölcsönös segítségnyújtás.

A 2021. évben **56** közös szolgálatellátásra* (2020-ban 61, 2019-ben 77 eset), valamint **27** akcióra került sor. (2020-ban 61, 2019-ben 22 alkalom).

2021. évben is az ORFK Készenléti Rendőrséggel, illetve a B.-A.-Z. Megyei Rendőr-főkapitánysággal 2 alkalommal sikerült légirendészeti ellenőrzés során a működési terület jelentős részét lerepülni, és ezzel a védett és Natura 2000 területek általános állapotát felmérni, dokumentálni. A folyamatban lévő őrszolgálati KEHOP projekt "Légirendészeti támogató rendszer" moduljának keretén belül összesen 80 órában, kb. 600.000 ha védett, és Natura 2000 területet vizsgált át a közreműködő NPI-k őrszolgálati által koordinált légi területi ellenőrzések során az ország területén. Ilyen volumenű természetvédelmi őrszolgálati célú repülés nem volt eddig a hazai természetvédelem történetében.

*MÁK ellenőrzéseken kívül

Az agrártámogatási szakértői ellenőrzésre (Államkincstár) a 2021-es gazdálkodási évre vonatkoztatva **43** esetben került sor (2020. évben 87). A 2020-as évhez hasonlóan is jelentős erőforrásokat kötött le. A szakértői közreműködések számából számított bevétel összege **2.150.000 Ft**. Az ellenőrzések előkészítése és lebonyolítása, illetve a jelentések megküldése a szerződésnek megfelelően történt.

Az együttműködési tevékenységre nagymértékben hatással voltak a Covid-19 víruskezeléssel kapcsolatos korlátozások, illetve elővigyázati intézkedések. Mivel a közös szolgálatok alapesetben közös gépjármű használatot is jelentenek, ezért a fenti időszakokban az őrszolgálat kerülte ezeket a helyzeteket.

10.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Az Őrszolgálat az ANPI alaptevékenységéhez kapcsolódóan a természetvédelmi kezelés számos egyéb tevékenységében működik közre.

Vagyonkezelési tevékenységi körben egyik kiemelt feladatként végzi a haszonbérbe adott területek tervezett ellenőrzését. Ennek során a 2021. évben a tervezett ellenőrzéseken kívül 36 eseti ellenőrzést végzett. Az eseti ellenőrzés, nem az éves ellenőrzési terv szerinti ellenőrzési forma, hanem a napi munka során szűrőpróbaszerűen, nem az egész birtoktestre kiterjedő-, adatlappal dokumentált ellenőrzési mód. Az elsődleges célja a nem megfelelő használati módok kiszűrése, a tervezett ellenőrzések alanyainak kiválasztásához.

Az Őrszolgálat tagjai végzik a haszonbérbe adott területek korábban még a Minisztérium által meghatározott ellenőrzési feladatait, birtokba adását, illetve visszavételét, továbbá a bérlőkkel történő napi kapcsolattartást. A haszonbérlők ellenőrzési feladatai a tervek szerint megtörténtek: **11** cél-, **5** átfogó-, **2** utóellenőrzés során.

A haszonbérbe adott területek ellenőrzése mellett továbbra is feladat a saját kezelésben lévő területek állapotának ellenőrzése is, mely feladat az Igazgatóság kezelésében lévő külterületi ingatlanokat érintő, dokumentált tevékenység.

A 2021. évi ellenőrzések eredményeinek kiértékelése jelenleg még folyamatban van.

Az Őrszolgálat végzi a saját vagyonkezelésű területek, ingatlanok, épületek, vagyontárgyak vagyonvédelmi ellenőrzését, valamint riasztás esetén történő ellenőrzését munkaidőn kívül.

A 2021. év során a Természetvédelmi Őrszolgálat **31 741** biotikai adatot gyűjtött (2020. évben 36.900, 2019 évben 39.576) az ANPI működési területén, illetve közreműködött egyes fajfelmérési programokban is.

Az oktatási tevékenység keretében közreműködött csoportok vezetésében, illetve Őrszolgálati Nyílt Nap keretében.

Az ANPI bemutatási tevékenységei között az Őrszolgálat képesítéssel rendelkező tagjai közreműködtek a bodrogzugi bemutatóhely útvonalainak úszó munkagéppel történő karbantartásában.

Az Őrszolgálat tagjai szakszemélyzetként a vadgazdálkodási tevékenységben is részt vesznek. 2021 évben a "TeSzedd" programban mindkét tájegységben részt vett az Őrszolgálat.

11. Költségvetés és vagyon

11.1. Kiadások

Megnevezés	Eredeti előirányzat (Ft)	Módosított előirányzat (Ft)	Teljesítés (Ft)
Személyi juttatások	753 850 000	814 034 433	770 808 501
Munkaadókat terhelő járulékok	117 164 000	132 135 587	127 869 000
Dologi kiadások	407 530 000	912 807 740	682 125 322
Egyéb működési célú kiadások	0	39 973 326	39 973 326
Működési célú kiadások összesen	1 278 544 000	1 898 951 086	1 620 776 149
Beruházások	6 560 000	888 831 928	599 102 857
Felhalmozási célú kiadások összesen	6 560 000	888 831 928	599 102 857
<i>Államháztartáson belüli megelőlegezés visszafizetése</i>		37 483 227	
Kiadások összesen	1 285 104 000	2 825 266 241	2 219 879 006

Az éves előirányzat módosítások alakulása (Ft):

Kormányzati hatáskörben	
Bevételi előirányzat	5 950 000
- Költségvetési támogatás	5 950 000
Kiadási előirányzat	5 950 000
- Dologi kiadás	5 950 000
Irányító szervi hatáskörben	
Bevételi előirányzat	76 416 000
- Költségvetési támogatás	76 416 000
Kiadási előirányzat	76 416 000
- Dologi kiadás	72 835 000
- Beruházások	3 581 000
Intézményi hatáskörben	
Bevételi előirányzat	1.457.796.241
- Működési célú támogatások	394 112 794
- Felhalmozási célú támogatások	475 000 000
- Államháztartáson belüli megelőlegezés	37 483 227
- Előirányzat maradvány igénybevétele	551 200 220
Kiadási előirányzat	1.457.796.241
- Személyi juttatások	60 184 433
- Munkaadókat terhelő járulék	14 971 587
- Dologi kiadások	426 492 740
- Egyéb működési kiadások	39 973 326
- Beruházások	878 690 928
- Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetése	37 483 227
MINDÖSSZESEN	1 540 162 241

Az előirányzat túlteljesítésünk nagyrészt kötött felhasználásra, egyszeri jelleggel megvalósított feladatok, projektek következtében állt elő.

A személyi juttatások előirányzatának alakulása

Személyi juttatásainknál és a munkaadókat terhelő járulékainknál a módosított előirányzat meghaladta az eredetit – 8, illetve 13%-kal –, melynek oka a projektek személyi juttatása.

A dologi kiadások

A dologi kiadásaink módosított előirányzata az eredeti előirányzatot 124 %-kal haladta meg. A tárgyévben a legjelentősebb növekedés a szakmai tevékenységet segítő és az egyéb

szolgáltatások között következett be, ennek oka elsősorban a pályázati pénzekből megvalósult természetvédelmi kutatások lebonyolításának költségei. A többlet költségek növelték az előzetesen felszámított általános forgalmi adó összegét is. Szintén jelentős a készletek beszerzésének összege, itt részben a tovább értékesítési célból vásárolt készletek, részben a karbantartási anyagok, tisztítószeres szerepelnek. Szintén jelentős költségeket jelentettek a természetvédelmi célokat szem előtt tartó bevételek megteremtése érdekében felmerült kiadásaink (erdőgazdálkodás, vadászat, turisztika). További jelentős összeggel szerepelnek a működéshez szorosan kapcsolódó üzemeltetési és rezszi költségek, amely bruttó értékeit az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Összeg (Ft)
Hajtó-és kenőanyag beszerzése	51 601 174
Nem adatátvételi célú távközlési díjak	4 317 042
Gázenergia-szolgáltatás díja	15 603 185
Villamosenergia-szolgáltatás díja	24 928 912
Víz és csatornadíjak	7 268 419

A dologi kiadásaink teljesítése azonban csak a módosított előirányzat 75%-át érte el, mivel a bevételi elmaradásunk miatti forrás hiányt elsősorban a dologi kiadások megtakarításával kompenzáltuk.

A felhalmozási kiadások

2021-ben intézményi beruházásunk teljesítése 599 102 857 Ft volt, ebből az ÁFA összege 48 164 329 Ft, a nettó beruházásaink összetételét az alábbi táblázat tartalmazza (Ft):

Forrás megnevezése	Immateriális javak	Ingatlanok	Informatikai eszközök	Egyéb tárgyi eszközök	Összesen
KEHOP pályázatok	0	371 676 100	7 785 000	150 060 016	529 521 116
Természetvédelmi kártalanítás	0	0	0	2 514 647	2 514 647
HUSKROUA pályázat	0	0	2 907 000	4 490 560	7 397 560
Egyéb forrás	0	676 350	819 400	10 009 455	11 505 205
Összesen		372 352 450	11 511 400	167 074 678	550 938 528

A beruházási kiadások túlteljesítése nagyrészt pályázatok, kisebb részt a Természetvédelmi kártalanítási keret terhére történt beruházások következtében állt elő.

11.2. Bevételek

Megnevezés	Eredeti előirányzat (Ft)	Teljesítés (Ft)
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	90 000 000	440 334 078
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	366 625 000
Működési bevételek	476 800 000	411 150 160
Költségvetési bevételek	566 800 000	1 218 109 238
Költségvetési támogatás	718 304 000	805 867 020
Előirányzat maradvány igénybevétele	0	551 200 220
Államháztartáson belüli megelőlegezések		37 483 227
Finanszírozási bevételek	718 304 000	1 394 550 467
Bevételek összesen	1 285 104 000	2 612 659 705

Az Igazgatóság 2021. évi bevételeinek alakulását az alábbi táblázat szemlélteti:

Sor-szám	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Index % (teljesítés/módosított előirányzat)
1.	Működési bevételek	476 800 000	476 800 000	411 150 160	86
2.	Felhalmozási bevételek				
3.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről (projekttámogatások, agrártámogatások)	90 000 000	478 915 774	440 334 078	92
4.	Működési célú pénzeszköz átvétel (Európai Unió)				
5.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (projekttámogatás)		475 000 000	366 625 000	77
6.	Felhalmozási célú pénzeszköz átvétel (Európai Unió, munkáltatói kölcsön)				

	visszatérülés)				
7.	Előző évi költségvetési maradvány igénybevétele		551 200 220	551 200 220	100
8.	Központi, irányítószervi támogatás	718 304 000	805 867 020	805 867 020	100
9.	Államháztartáson belüli megelőlegezések		37 483 227	37 483 227	
	BEVÉTELEK ÖSSZESEN	1 285 104 000	2 825 266 241	2 612 659 705	92

Az Igazgatóság a 2021. évben saját, illetve nemzeti parki védjegyűs terméket nem forgalmazott, ezáltal ilyen termékek értékesítéséből bevétele nem keletkezett.

Bevételek alakulása

Az intézményi működési bevételek és felhalmozási bevételek

Az Igazgatóság az eredeti 566 800 000 Ft költségvetési bevételek előirányzatát 1 430 715 774 Ft-ra teljesítette. Az eredeti előirányzat és a teljesítés adatai között az alábbi eltérések adódtak (Ft):

Működési célú támogatások	350 334 078
Felhalmozási célú támogatások	366 625 000
Működési bevétel	-65 649 840

Működési bevétel

A saját működési bevételi tervünket tárgyévben 86%-ra sikerült teljesíteni. A korábbi években „húzóágazatnak” számító idegenforgalom bevételein belül a barlanglátogatásból származó bevétel csökkent nagyobb részt a Covid következtében, ingatlan bérbeadásból a 2021. első félévében szintén nem tudunk bevételt realizálni. A faanyag értékesítés bevétele is elmaradt a tervezettől, ennek oka elsősorban a kedvezőtlen időjárás, illetve a megbízható fakitermelők hiánya. A további bevételeinket is befolyásolta a vírus helyzet, így az ajándékcikk árusításból és a szálláshely szolgáltatásból származó bevételekre is hatással volt.

A bevételek összetételét az alábbiak szemléltetik:

Megnevezés	Ft
Ajándékcikk értékesítés	5 632 935
Erdőgazdálkodás	77 928 983
Vadászat, vadászati bérlet	12 665 217

Barlang bevétel	153 873 866
Állattani értékek bemutatása	1 398 410
Szálláshelyek bevételei	8 085 476
Zemplén vízi-túra	2 992 131
Épület bérbeadás	6 577 916
Egyéb bérleti díj	2 452 851
Haszonbérleti díjak	12 665 217
Egyéb bevétel	49 473 130
ÁFA bevétel	77 404 028
Összesen	411 150 160

Működési célú támogatások többlete

Ez a növekedés pályázatok következtében állt elő, legnagyobb részét a KEHOP pályázatok okozták.

Felhalmozási célú támogatások többlete

Egyszeri bevételi többlet szintén nagyrészt a KEHOP programok keretében adódott.

Előirányzat maradvány igénybevétele

Nagy részben a KEHOP pályázatok korábbi években megkapott előlegének felhasználása következtében realizálódott.

11.3. Vagyon

11.3.1. Befektetett eszközök

Az Immateriális javak és tárgyi eszközök állományának alakulása (2021.12.31.)

Megnevezés	Bruttó érték (eFt)	Écs (eFt)	Nettó érték (eFt)
Immateriális javak összesen:	86 389	71 076	15 313
Földek	1 147 951	0	1 147 951
Telkek	17 763	0	17 763
Épületek	1 897 782	508 798	1 388 984
Építmények	2 543 322	700 983	1 842 339
Ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok	5 839	2 065	3 774

Ingtalanok összesen:	5 612 657	1 211 846	4 400 811
Ügyviteli és számítástechnikai eszközök	131 293	117 342	13 951
Gépek, berendezések	1 349 221	742 993	606 228
Képzőművészeti alkotások	6 537	0	6 537
Járművek	868 125	552 817	315 308
Gépek, berend.felszer. összesen	2 355 176	1 413 152	942 024
Tenyészállatok	57 284	34 072	23 212
Beruházások, felújítások	335 200	0	335 200
ÖSSZESEN:	8 446 706	2 730 146	5 716 560

Befektetett eszközök állományának alakulása

Megnevezés	Érték (eFt)
Immateriális javak	293
Tárgyi eszközök	221 187
Befektetett eszközök összesen	221 480

11.3.2. Forgóeszközök

Megnevezés	Érték (eFt)
Készletek	102 043
Követelések	50 822
Pénzeszközök	397 596

11.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Központi épület	1	0
Szolgálati lakás	5	0
Állattartó épület	1	0
Egyéb állattartó építmény	1	0

Tanya	0	0
-------	---	---

* A turisztikai létesítmények a 12.1. fejezetben kerülnek részletezésre.

11.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági járművek (traktor, rakodó)+ tartozékai	177	-
Autóbusz	2	0
Gépjárművek (szgk, tgc)	44	4
Motorkerékpár	5	2
Kerékpár	50	0
Vízi jármű	59	0
Nyomkövető	2	8
Utánfutó	14	1
Terepi komm. eszköz + tartozékok	77	0
Kézi távcső	43	0
Altatópuska	1	0
Számítógép	215	0

12. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

12.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

12.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

	Száma	Férőhely/befogadó-képesség (fő)
Látogató/oktató központ	4	Aggtelek 20 fő Vörös-tó 50 fő Kúria Oktatóközpont 45 fő Pavletits-ház 20 fő

12.1.2. Tanösvények

Tanösvény	10	Max. 30 fő/csoport (A Kincskereső játékösvénynél max. 10 fő)	<p>Tanösvényeinken rendszeres kaszálás, karbantartás folyt 2021-ben.</p> <p><i>A Baradla ösvény</i> állapota megfelelő. Elkészült a kísérő kiadvány honlapról letölthető pdf változata.</p> <p><i>A Tohonya-Kurisztlan ösvény</i> állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Felújításra van szükség. Elkészült a kísérő kiadvány honlapról letölthető pdf változata.</p> <p><i>A Fürkész ösvény</i> állapota megfelelő. Elkészült a kísérő kiadvány honlapról letölthető pdf változata.</p> <p><i>A Szádvár tanösvény</i> állomás- és pihenőhelyei fejlesztésre szorulnak. Felújításra van szükség. Elkészült a kísérő kiadvány honlapról letölthető pdf változata.</p> <p><i>A Kincskereső ösvény</i> továbbra is jó állapotú, kísérő kiadvánnyal is rendelkezik.</p> <p><i>A Bódva-völgyi tanösvény</i> állomástáblái a madárgyűrűző állomás működésének idején időszakosan kerülnek kihelyezésre, állapotuk megfelelő.</p> <p><i>A Bokorlabirintus ösvény</i> a madárgyűrűző állomás működésének idején időszakosan kerül kihelyezésre, állapota megfelelő.</p> <p><i>A Zöld határ tanösvény</i> teljes szakasza felújításra szorul a magyar oldalon, indítótáblával sem rendelkezik.</p> <p>KEHOP pályázat keretében került kiépítésre a <i>Huculok nyomán ösvény</i> a Kúria Oktatóközponttól a jósvafői hucul ménes karámjához 6 táblával. Elkészült a kísérő kiadvány honlapról letölthető pdf változata.</p> <p><i>A Bodrogzugi vízitúra ösvény</i> állapota kielégítő.</p>
-----------	----	--	--

12.1.3. Egyéb bemutatóhelyek (pl. tájházak, arborétumok, geológia, barlangi bemutatóhelyek)

Egyéb bemutatóhelyek (pl. kiállítások)				
Név	Cím	Befogadó- képesség	Kiállítás témája	Látogat- hatóság
Művészetek Magtára	Bódvaszilás	80 fő	„Magban az erő”, „Herman Ottó öröksége”– állandó kiállítások 2018. nyarán bezárásra kerültek.	nem látogatható
Mohos-ház	Kelemér	40 fő	A keleméri Mohos-tavak természeti értékeit és a település történetét bemutató kiállítás	állandó, előzetes bejelentkezés sel látogatható
Kessler Hubert Emlékház	Jósvafő	20 fő	Kessler Hubert életét és munkásságát, valamint a Baradla-barlang kutatástörténetét bemutató kiállítás	állandó, díjmentesen látogatható
Halászati bemutatóház, vizibázis	Zalkod	20 fő	Halászatot bemutató állandó kiállítás	Április 1. és október 15. között
Méhészeti bemutatóház	Szegi	20 fő	Méhészeti bemutatóhely	Április 1. és október 15. között
Long-erdei ház	Sátoraljaújhely külterület	30 fő	Terepi foglalkoztatóközpont. Vízi, kerékpáros és lovasturisztikai állomáshely	Április 1. és október 15. között

Tájházak				
Név	Cím	Befogadó-képesség	Kiállítás témája	Látogathatóság
Tájház – Boldogkővár alja	Boldogkővár alja	20 fő	A Zemplén természeti értékeit, valamint egy helytörténeti gyűjteményt bemutató kiállítás 2018-ban bezárásra került.	nem látogatható
Barlangi bemutatóhelyek				
Túra neve	Bejárat címe	Túra hossza, időtartama	A túra jellemzői	Látogathatóság
Baradla-barlang				
A Világörökség részét képező felszín alatti világ legjelentősebb képviselője a több, mint 30 km összhosszúságú Baradla–Domica-barlangrendszer, melynek 8,1 km-es szakasza, a Domica-barlang, Szlovákia területe alatt húzódik. A több bejáratral nyíló Baradla nemcsak a térségnek, de hazánknak is kiemelkedő – legrégebben kutatott, legismertebb, évszázadok óta látogatott – barlangtani értéke. A turisztikailag hasznosított barlangban 5 különböző túra van.				
Aggteleki rövidtúra	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	1 km/60 perc	A barlang legismertebb és egyben leglátogatottabb szakasza. Zenehallgatás a Hangversenyteremben.	Az év minden napján – kivéve december 24. és 26. között – látogatható. 2020. 11. 11-től 2021. 05. 01-ig a COVID miatt nem látogatható.
Jósvafői rövidtúra	3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 3.	1,4 km/60 perc	A túra első 400 m-es szakasza inkább sziklabarlang, cseppkő nem/alig található benne.	Az év minden napján – kivéve

			<p>Útisméltéses túra, 700 m után visszafordulnak a vendégek és ugyanazon az úton sétálnak végig még egyszer.</p> <p>Zenehallgatás az Óriások termében.</p>	<p>december 24. és 26. között – látogatható.</p> <p>2020. 11. 11-től 2021. 05. 07-ig a COVID miatt nem látogatható.</p>
Vörös-tói középtúra	3759 Aggtelek, Külterület	2,3 km/100 perc	<p>A Baradla-barlang leghosszabb, villanyvilágítással ellátott szakasza.</p> <p>Ezen az útvonalon látható Magyarország legmagasabb állócseppköve, a Csillagvizsgáló.</p> <p>Zenehallgatás az Óriások termében.</p>	<p>Az év minden napján – kivéve december 24. és 26. között – látogatható.</p> <p>2020. 11. 11-től 2021. 05. 07-ig a COVID miatt nem látogatható.</p>
Hosszútúra	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	7 km/4-5 óra	<p>Legkönnyebben teljesíthető kalandtúra.</p> <p>A túra első része megegyezik az aggteleki rövidtúra útvonalával, az utolsó szakasza pedig a vörös-tói középtúra útvonalával.</p> <p>A két kivilágított szakasz közötti 4 km kiépítetlen szakaszon elektromos lámpákkal lehet közlekedni.</p> <p>10 év alatt nem látogatható.</p>	Nem látogatható.
Speciális túra	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	9 km/6-7 óra	<p>A túra útvonala megegyezik a hosszútúra útvonalával, de kiegészül a Baradla-barlang egyik különleges – és gyakran aktív patakos – oldalágának, a Retek-ágnak</p>	Nem látogatható.

			egy közel 1 km-es szakaszával. 14 év alatt nem látogatható.	
Béke-barlang				
Az Aggtelek határában emelkedő Szomor-hegy lábától egészen Jósvafőig húzódó Béke-barlang – 7,2 km-es hosszúságával – az Aggteleki-karszt második leghosszabb barlangrendszere. Bizonyos szempontból nyugodtan tekinthető a Baradla kisebbik testvérének.				
Túra a Béke-barlangban	3759 Aggtelek, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4 km/2-3 óra. Barlangban: 2 km/2-3 óra	A Béke-barlang hazánk cseppkövekben egyik leggazdagabb barlangja. A túra vörös és fehér cseppkőzászlók és drapériák, valamint lépcsőzetes medencesort alkotó hófehér mésztufagátak között vezet a Kötélhágcsós- szifonig. Nehéznek számító túra, jó állóképességet igényel. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.
Kossuth-barlang				
A barlang Jósvafő község határában, a völgynek is nevet adó Nagy-Tohonya-forrás mellett nyílik a felszínre, melynek létezését már korábban is sejtették, feltárni azonban csak 1956-ban sikerült Kessler Hubert vezetésével. Hosszúsága közel 1600 m, 1982 óta fokozottan védett, képződményekben ugyan szegényebb, azonban hidrológiai szempontból kiemelkedő jelentőségű barlang.				
Túra a Kossuth-barlangban	3758 Jósvafő, Külterület	Felszínen: oda-vissza 1 km/60 perc. Barlangban: oda-vissza 1,2 km/2-3 óra	A barlangot különleges, erőteljes eróziós formakincsek jellemzik. A túra nagy részében a patak dübörgése, morajlása hallatszik. A túra egy részében feszített drótkötélen kell mászni. Kifejezetten nehéz túra, jó kondíció és mászókézség szükséges. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.
Meteor-barlang				
Az Alsó-hegyen lévő, fokozottan védett Meteor-barlang Bódvaszilas községtől ÉNy-ra található, bejárata az országos kék turistajelzésen közelíthető meg, mely egy töbör aljában, a				

sziklafal tövében nyílik. Időszakosan aktív víznyelőbarlang.				
Túra a Meteor-barlangban	3763 Bódvaszilas, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4,5 km/2-3 óra. Barlangban: oda-vissza 800 m/3 óra	Omladéktömbök között kúszva-mászva, aknába szerelt létrákon keresztül halad a túraútvonal. A túra a monumentális Titánok csarnokáig vezet, ahonnan visszafordulva, ugyanazon az útvonalon kell visszajutni a bejáráshoz. A Titánok csarnokának páratlan a cseppkőgazdagsága is. Ez a túra a legnehezebb, igazi extrém túra. Jó kondíció és mászókézség szükséges hozzá. 14 év alatt nem látogatható.	Nem látogatható.
Rákóczi-barlang				
A fokozottan védett Rákóczi-barlang bejárata egy – az Esztramos-hegy ÉNy-i oldalában nyitott – vasérckutató táróban nyílik. A karsztvidék egyik látványos kiépített barlangja egyedülálló a képződmények tömeges előfordulása és azok sokszínűsége miatt.				
Túra a Rákóczi-barlangban	3764 Bódvarákó, Külterület	Táróban: oda-vissza 400 m/20 perc. Barlangban: oda-vissza 300 m/40 perc	A barlangot egy vasérckutató tárón keresztül lehet megközelíteni. Különleges borsókövek borítják az oldalfalakat. Nagyon sok, és rendkívül változatos formájú képződmény figyelhető meg. Kristálytisza tavakat lehet látni a túraútvonalon.	Nem látogatható.
Vass Imre-barlang				
Az Aggteleki-karszt egyik jelentősebb üregrendszere Jósvafőtől északnyugatra, a Tohonya-völgy É-i végén nyíló, a Kis-Tohonya-forrás felszín alatti vízrendszerében kialakult Vass Imre-barlang. A barlang kiemelkedő értékét mutatja, hogy 12 ha felszíni területével együtt már 1958-ban védelem alá került, 1982 óta pedig fokozottan védett természeti érték, amit a képződmények gazdagsága, különleges tektonikai és hidrológiai viszonyai indokolják. A karszt egyik legjobban vizsgált barlangja.				

Fogattal a Vass Imre-barlanghoz	3758 Jósvafő, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4 km/1 óra. Barlangban: oda-vissza 500 m/45 perc	A barlang bejáratáig és vissza lovaskocsival lehet utazni. Nagyon sok, és rendkívül változatos formájú képződmény figyelhető meg. Zászlócseppkövek, szalmacseppkövek, cseppkőlefolyások, valamint a gravitációval dacoló légies görbecseppkövek figyelhetőek meg. Leglátványosabb képződménye, a 8 m magas Narancs-zuhatag.	Nem látogatható.
Földalatti természetismeret és földrajzóra a Vass Imre-barlangban	3758 Jósvafő, Külterület	Felszínen: oda-vissza 4 km/1 óra. Barlangban: oda-vissza 500 m/45 perc	Ez a túratípus a környezeti nevelési programon belül van, a barlangot gyalogosan lehet megközelíteni. Barlangon belül ugyanaz, mint a „Fogattal a Vass Imre-barlanghoz” túránál.	Nem látogatható.
Egyéb				
Név	Cím	Befogadó-képesség	Témája	Látogathatóság
Geológiai időlépegető	3759 Aggtelek, Baradla oldal 3.	3 x 20 fő	A Gömör-Tornai-karszt földtörténete	állandó
Madár-megfigyelő torony	Szalonna 0122/7	10 fő	Rakaca-víztározó és annak élővilága	állandó

12.1.4. Természetiskolai minősítésre felterjesztett helyszínek

Pavletits-ház:

2021-ben került benyújtásra a Sárospatak Comenius utca 18. szám alatt lévő komplex természetvédelmi interaktív foglalkoztató és látogatóközpont, természetiskola minősítés iránti kérelme.

Long-erdei ház:

2021-ben került benyújtásra, a Sátoraljaújhely 050/4 helyrajzi szám alatt lévő terepi foglalkoztató központ, természetiskola minősítés iránti kérelme.

Szalamandra Ház:

2021-ben került benyújtásra, a Szögliget külterületén lévő turistaszálló, természetiskola minősítés iránti kérelme.

Kúria Oktatóközpont:

2021-ben került benyújtásra, a Jósvafő, Táncsics u. 1 szám alatti oktatóközpont, természetiskola minősítés iránti kérelme

12.1.5. Szálláshelyek

Név	Cím	Férőhely/ befogadóképesség	Állapot rövid leírása	Kihasználtság (%)
Tengerszem Szálló és Oktatási Központ	3758 Jósvafő, Tengersze m oldal 2.	43 fő	A szálloda 1999-ben teljes felújításra került, jelenlegi állapota jó, a hozzá kapcsolódó étterem 2017-től ismét üzemel. 2016. szeptember 14-től bérleti formában magánvállalkozó üzemelteti.	
Kemping és Turistaszálló	3759 Aggtelek, Baradla oldal 1.	turistaszálló: 31 fő, faházak: 5 db 6 személyes apartmanház, 13 db 4 személyes faház, 6 db 7 személyes rönkfaház, sátras kemping: 120 fő	A létesítményt 2012. április 1-től bérleti formában magánvállalkozó üzemelteti. 2018-tól az éttermet is üzemelteti.	

Kövirózsa apartmanház	3759 Aggtelek, Deák F. u. 20.	16 fő	A létesítmény 2002-ben épült. A 4 apartmanból álló üdülöház 2005 novemberétől üzemel, mint szálláshely. 2020. 11. 11-től 2021. május 2-ig a COVID miatt nem fogadott vendéget.	17,97%
Szalamandra Ház	Szögliget, külterület	turistaszálló: 60 fő	2002-ben került az ANPI tulajdonába. 2009-2011-ben KEOP pályázat keretein belül. 2020. 11. 11-től 2021. május 2-ig a COVID miatt nem fogadott vendéget.	12%

	Vendég szám (fő)	Vendégj	Átlag tartózkodási idő (nap)	Kihasználtság (%)	Bevétel (Ft)
Kövirózsa apartmanház	421	1 289	2,76	17,97	4.921.000
Szalamandra Ház	958	1 330	1,40	12,00	3.934.600
Összesen	1 379	2 619	1,98	17,70	8.855.600

A 2020. évi statisztikákhoz képest az alábbiak szerint változtak a kihasználtsági mutatók (a bevétel arányában):

Kövirózsa apartmanház: +318,30%

Szalamandra Ház: +279,01%

(2020-ban és 2021-ben a két szálláshely a COVID miatt elrendelt korlátozások miatt az év eltérő szakaszaiban nem fogadott vendéget, így a kihasználtsági mutatók változása nem tükrözi a tényleges tendenciákat.)

12.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

Aggteleki Tájegység

Az Aggteleki Tájegységben 2021-ben nem jött létre új ökoturisztikai és/vagy környezeti nevelési létesítmény.

Zempléni Tájegység

Szegi Méhészeti bemutatóház / Vízitúra kikötőpont

20 fő fogadására alkalmas vízitúra kikötőpont és méhészeti bemutatóhely.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság versenyezettéssel, nyílt pályázati felhívás keretében pályázatot hirdetett lakóház, udvar, mint állami tulajdonú vagyron, ingatlan hasznosítására, bérleti jogviszonyban történő üzemeltetésére.

A pályázat eredményeként, 2021-től a QUERCUS Egyesület az ingatlan üzemeltetője.

Zalkodi Halászati bemutatóház, vizibázis / Vízitúra kikötőpont

20 fő fogadására alkalmas vízitúra kikötőpont és halászati bemutatóhely.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság versenyezettéssel, nyílt pályázati felhívás keretében pályázatot hirdetett lakóház, udvar, mint állami tulajdonú vagyron, ingatlan hasznosítására, bérleti jogviszonyban történő üzemeltetésére.

A pályázat eredményeként, 2021-től a QUERCUS Egyesület az ingatlan üzemeltetője.

12.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Az Igazgatóság által üzemeltetett naponta látogatható barlangban, a Baradla-barlangban 3 különböző hosszúságú túrából lehet választani.

Túratípusok:

Naponta látogatható túrák: Baradla-barlang/aggteleki rövidtúra, jósvafői rövidtúra, vörös-tói középtúra.

	Túraszám	Látogatószám
Aggteleki rövidtúra	1145	48 888 fő
Jósvafői rövidtúra	307	4 791 fő
Vörös-tói középtúra	685	24 891 fő
Összesen:	2 137 túra	78 570 fő

A barlangban 2021-ben nem tartottunk esküvőt, illetve koncert sem került megrendezésre.

12.2.2. Szakvezetési túrák, speciális túrák (pl. fotós túrák, kalandtúrák)

Az Aggteleki, valamint a Zempléni Tájegységben környezeti nevelési program keretében szemléletformálás céljából szervezett, interaktív elemekkel kiegészített diákoknak szóló túrákat indítunk, valamint szakmai célközönségnek (pedagógusok, óvopedagógusok, felsőoktatási intézményben tanulók) meghirdetett szakmai túrákat szervezünk.

Az Aggteleki Tájegységben a természeti és kultúrtörténeti értékeket mutatják be ökoturisztikai túráink. 2-3-4 órás túrák közül választhat az érdeklődő, az éves eseménynaptárból vagy a honlapon meghirdetett túrák közül, melyek előzetes bejelentkezéssel vehetők igénybe.

Túratípusok: Barangolás a Baradla-barlang tetején, Szentjánosbogár túra, Forró nyári naplementék, Szarvasbögés túra, Geotúra az Országos Geotóp Napok keretében, illetve egyéb vezetett túrák a kijelölt tanösvényeken, illetve jelzett turistautakon.

Speciális kalandtúrák, túratípusok: Baradla-barlang/hosszútúra; Baradla-barlang/speciális túra; Túra a Béke-barlangban; Túra a Kossuth-barlangban; Túra a Meteor-barlangban (speciális túráink várhatóan 2022-ben indulnak újra).

Fotóstúra: 2021. évben nem szerveztünk fotóstúrát.

E-kerékpár túra: az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. december 3-án ingyenes használati szerződést kötött az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ Nonprofit Kft-vel, melynek keretében 32 elektromos rásegítésű kerékpár került átadásra az Igazgatóság részére. Az Igazgatóság a kerékpárokat az Innovo-Patak Sárospataki Városfejlesztő Nonprofit Kft.-nek és az EUROGLOBE Kft.-nek adta tovább üzemeltetésbe. A túrák szervezését, vezetését az üzemeltetők a felmerülő igények alapján végezték.

12.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Nyílt nap, jeles nap, egyéb saját szervezésű rendezvény

Őrszolgálati nap- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások

Őrszolgálati Nap Zempléni Tájegység

Víz Világnapja- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások

Meteorológiai Világnap- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások

Műemlékvédelmi Világnap

Föld Napja- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások

Madarak és Fák Napja- Kúria Oktatóközpont és kihelyezett foglalkozások

Környezetvédelmi Világnap

Takarítási Világnap

Állatok Világnapja

Nyílt Napok (iskolák számára)

Rajzpályázat

Családi napok

FAFF Teljesítménytúra

Barlangok Világnapja

Mikulástúra

Sárospataki Pavletits-ház bemutatása helyi szervezeteknek, Zempléni Tájegység természeti értékeinek bemutatása, előadás keretében.

Zemplén madárvilág előadás- Sárospataki Pavletits-ház

Állatok világnapja interaktív foglalkozás – Sárospataki Pavletits-ház

12.2.3. Természetiskolai minősítésre felterjesztett programszolgáltatás

Pavletits-ház:

I. Általános iskolás programok

1. program: Természetbúvár

1. modul: Kincses Zemplén

2. modul: Kincses hegyek

3. modul: Kincses erdők

2. program: Fecskevilág

1. modul: Madársokadalom

2. modul: Fecske világ városi módra

3. modul: Madár élet a dűlőkben

II. Óvodás program

program: Állatok a tenyeremben

1. modul: Bogárkaland

2. modul: Tappancsos történetek

3. modul: Békahadak fuvoláznak

Long-erdei ház:

1. program: Erdőfigyelő

1.modul: Erdőmester képző

2. modul: Rovarlesen

3. modul: Madarász-suli

2. program: Kis természetőr

1. modul: természet és klímavédelem egy erdő példáján

2. modul: Biodiverzitás a Long-erdőben

3. modul: Természetőr képző

Szalamandra Erdei Iskola

Alsó tagozatos diákok számára: Az Aggteleki-karszt értékei

Felső tagozatos diákok számára: Az Aggteleki-karszt értékei

Kúria Oktatóközpont

Alsó tagozatos diákok számára: Csodavilág föld alatt és föld felett

Felső tagozatos diákok számára: Csodavilág föld alatt és föld felett

Mobil program: Zöld Sziget

Alsó tagozatos diákok számára: Interaktív természetismereti játszóház

Felső tagozatos diákok számára: Interaktív természetismereti bemutató

12.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások (pl. természetvédelmi táborok, kulturális jellegű rendezvények, kézműves foglalkozások)

Természetvédelmi tábor, saját szervezésű természetismereti tábor;

Csónak- és kenutúra;

Egyéb rendezvények (interaktív bemutató standok, Zöld Sziget, szakmai-módszertani programok, előadások, terepi foglalkozások, szakmai programok biztosítása más szervezésű táborokban, témanapok, óvodás programok, manótúra, természetismereti versenyek zsűrizése, kitelepülések stb.);

Játszóházak;

Egyéb környezeti nevelési programok (kézműves délelőtt, családi nap, stb.);

Baradlamanó túra;

Zöld Sziget rendezvény (Gödöllő, Budapest);

Szakmai-módszertani napok, Jószafeő (felnőtt program, szakmai és módszertani rendezvények, főként az együttműködő iskolák pedagógusai részére);

Előadás, terepi vizsgálódás, témanap (főként osztálykirándulásokhoz kötődő szakmai programok);

Terepgyakorlatok (középfiskolások és egyetemisták részére);

Versenyek zsűrizése;

Óvodás Program (különböföle óvodás foglalkozások, játékos terepi programok).

12.2.5. Kiadványok

Baradla-barlang: leporelló, 105x210 mm, 6 oldal, 5000 db, magyar nyelven

Aggteleki Nemzeti Park: leporelló, 105x210 mm, 6 oldal, 5000 db, magyar nyelven

Turisztikai Kínálat: leporelló, 105x210 mm, 6 oldal, 5000 db, magyar nyelven

Tanösvények: leporelló, 105x210 mm, 6 oldal, 5000 db, magyar nyelven

Kúria Oktatóközpont: leporelló, 105x210 mm, 6 oldal, 5000 db, magyar nyelven

A kiadványok a látogatók közvetlen tájékoztatását szolgálják, ezért a terjesztés azokon a pontokon zajlik – közvetlenül hozzáférhető formában: polcon, kiadványtárolóban – ahová a vendég először megérkezik: Információs iroda - Aggtelek, barlangpénztárak, szálláshelyek. A kiadványokat eljuttatjuk együttműködő partnereinknek is (szállásadók, turisztikai szolgáltatók, Nemzeti Parki Termék Védjegyes termelők).

A kiadványokat azokon a rendezvényeken is terjesztjük, ahol az Igazgatóság képviselőjében kiállítunk, standolunk. (Utazás Kiállítás, Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény, OMÉK, egyéb fesztiválok, rendezvények stb.)

12.2.6. Látogatóstatisztika

Szolgáltatás	Összesen (fő)
<i>Barlangtúrák, barlangi rendezvények</i>	78 570
Naponta induló túrák Baradla-barlang: 78 570 fő Rákóczi-barlang: 0 fő Vass Imre-barlang: 0 fő	78 570
Barlangi kalandtúrák Baradla-barlang: 0 fő Béke-barlang: 0 fő Kossuth-barlang: 0 fő Meteor-barlang: 0 fő	0
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)	0
Barlangi esküvő	0
Egyéb barlangi rendezvények	0
<i>Ökoturisztikai programok, szolgáltatások, rendezvények</i>	10 152
Ökoturisztikai felszíni túra, szakvezetett túra	280
Rendezvényeken, fesztiválokon szakvezetett felszíni túrák (ZTE)	Kb. 80
Rendezvény	39
Bodrogzug vízitúra tanösvény látogatószám	3610
Üzemeltetők szolgáltatásai ZTE: Unió Alapítvány	1359
Horváthová Éva	903
Erdős László	2112
Green King Kft.	557
Egyéb ökoturisztikai programok (Mikulástúra 534 fő, Baradlamanó 455 fő, játszóházak 223 fő)	1212

<i>Környezeti nevelési programok, szolgáltatások, rendezvények</i>	2 073
Nyílt nap, jeles nap	74
Erdei iskolai program	0
Természetvédelmi táborok	24
Egyéb környezeti nevelési programok	1975
<i>Bemutatóhelyek, látogatóközpontok</i>	26 877
Művészetek Magtára Bódvaszilás	0
Kessler Hubert Emlékház	Kb. 15 000
Vörös-tói Látogatóközpont	0
Aggteleki Látogatóközpont/Információs iroda	11 585
Mohos-ház	155
Boldogkőváráljai Tájház	0
Sárospataki Pavletits-ház	137
<i>Tanösvények, játékösvények</i>	4 013
Baradla ösvény	Kb. 500
Tohonya-Kurizslán ösvény	Kb. 300
Szádvár tanösvény	Kb. 400
Bódva-völgyi tanösvény	Kb. 750
Bokorlabirintus ösvény	Kb. 380
Fürkész ösvény	Kb. 1 000
Kincskereső játékösvény	683
Összesen (regisztrált)	103 275
Összesen (becsült)	18 410
Mindösszesen	121 685

Az éves látogató- és létesítmény statisztikával kapcsolatos részletes információkat a II. számú mellékletként csatolt táblázat foglalja össze.

12.2.7. Környezeti nevelési statisztika

Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám összes (év/fő)
Szakvezetési túra	4991

Barlangi program, túravezetés	697
Erdei iskola/óvoda	0
saját szervezésű szakmai napok	243
természetvédelmi táborok	24
osztálykirándulás	504
természetvédelmi szakmai előadások	674
Egyéb tematikus program	1020
Regisztrált igénybevevők összesen:	8153

A 2021-es év környezeti nevelési statisztikáját erősen befolyásolta a pandémia, a környezeti nevelési programok nagy része május, június, szeptember, október hónapokra korlátozódott.

Szakvezetési túra: a túrák túlnyomó többsége a Zempléni Tájegységben zajlott, mint csónak-, kenutúra, az Aggteleki Tájegységben tartott gyalogtúrákon kevesebb, mint száz fő vett részt.

Barlangi program, túravezetés: ezeken a környezeti nevelési programokon az illetékességi terület általános iskolásai vettek részt. A járványügyi intézkedések miatt ez a szám is lényegesen kevesebb az előző évekhez képest.

Erdei iskola/óvoda: erdei iskolai programjaink megszervezését a járványhelyzet nem tette lehetővé.

A **saját szervezésű szakmai napok** programjai nagyrészt saját helyszínen zajlottak, szintén a pandémia miatt kevesebb kitelepülésre került sor.

Természetvédelmi táborunkat az előző évekhez hasonlóan az idei évben is megtartottuk.

Osztálykirándulások tekintetében kizárólag 1 napos programokon vettek részt a nagyrészt általános iskolás gyerekek.

Természetvédelmi szakmai előadásokat döntő többségben a középiskolás korosztály számára tartottunk.

Az **egyéb tematikus programok** közül kizárólag a Zöld sziget elnevezésű mobil programunkat tudtuk megtartani a Magyar Nemzeti Parkok Hetén és a Vadászati Világkiállításon.

Egyéb tematikus programra (vetélkedő, rajzverseny, felnőtt képzés, terepgyakorlat, szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat) a járványügyi helyzet miatt nem került sor.

12.3. Társadalmi kapcsolatok

Kiállítás, bemutató, vásár	
Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény, 2021. 09. 10-12. Gödöllő	
„Egy a Természettel” Nemzetközi Vadászati és Természeti Kiállítás, 2021. 09. 25. – 10. 14. Budapest	
Megjelenések száma (hirdetés, papír alapú cikk):	2 db
anp.hu honlapon	52 db cikk
Rádió, televízió (interjú, forgatás, videó)	13 db
Facebook bejegyzések:	220 db
Az interneten 2021-ben 93 db magyar és 1 db külföldi turisztikai cikk foglalkozott az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal.	
Egyéb: konferencia, esemény, képzés	
-	
Honlap címe	www.anp.hu, www.anp.nemzetipark.gov.hu, www.bodrozug.hu

12.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2013-ban, pályázati úton 2 termelő és 2 szolgáltató vonatkozásában adott 5 éves időtartamra Aggteleki Nemzeti Parki Termék Védjegy használati jogosultságot.

A 2013. december 31-i állapot szerint a védjegyes partnerek száma: 4, a védjegyes termékek és szolgáltatások száma: 27

A 2014. és 2015. években nem történt változás.

A 2016. évben - változatlan feltételekkel - új pályáztatás történt 10 eredményes pályázóval, amelyből 7 fő helyi termék, 2 fő kézműves és 1 fő szálláshely kategóriában nyert védjegyjogosultságot.

A 2016. december 31-i állapot szerint a védjegyes partnerek száma: 14, a védjegyes termékek és szolgáltatások száma: 87

A 2017. évben - változatlan feltételekkel - új pályáztatás történt 13 eredményes pályázóval amelyből 8 fő helyi termék, 4 fő kézműves és 1 fő szálláshely kategóriában nyert védjegyjogosultságot.

A 2017. december 31-i állapot szerint a védjegyes partnerek száma: 27, a védjegyes termékek és szolgáltatások száma: 170

A 2018-ban lejáró jogosultságok újabb 5 évre meghosszabbításra kerültek, 1 termelő véglegesen megszüntette tevékenységét, jogosultsága megszűnt.

A 2018. december 31-i állapot szerint a védjegyes partnerek száma: 26, a védjegyes termékek és szolgáltatások száma: 164

A 2019. és 2020. években nem történt változás.

A 2021-ben lejáró védjegyes jogosultságok újabb 5 évre meghosszabbításra kerültek, 2 termelő a védjegy használati jogosultságát nem kívánta meghosszabbítani.

A 2021. december 31-i állapot szerint a védjegyes partnerek száma: 24, a védjegyes termékek és szolgáltatások száma: 135

A jogosultak a 2021-ben végzett ellenőrzések során a követelményeket magas színvonalon teljesítették, hiányosságot, szabálytalanságot az ellenőrzések nem tártak fel.

Az Agrárminisztérium országos rendezvényén (Magyar Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvény, 2021. szeptember 10-12. Gödöllő) lehetőség nyílt a védjegyes partnereknek a személyes részvételre, illetve termékeik kiállítására, árusítására.

Az anp.hu turisztikai honlapon részletesen bemutatásra kerültek a védjegyes partnerek.

A Baradla-barlang aggteleki fogadótérségében található Mesterségek utcájában termelőink területhasználati díj megfizetése nélkül árusíthatják termékeiket.

12.3.2. Natúrparkokkal való kapcsolat

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság nem ápol kapcsolatot natúrparkokkal.

12.3.3. Kommunikáció – hírlevelek, honlapok, rendszeres kiadványok

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Szalamandra c. hírlevele 2021-ben 5 alkalommal került kiküldésre mintegy 1470 feliratkozó e-mail címére.

A hírlevél az Igazgatóság hírein, hirdetményein kívül az aktuális, meghirdetett ökoturisztikai programokról ad tájékoztatást az érdeklődőknek.

Az Igazgatóság 1 db kormányzati (anp.nemzetipark.gov.hu) és 2 db turisztikai (anp.hu, bodrozug.hu) honlapot üzemeltet.

A közösségi médiában magyar és angol nyelvű Facebook oldalon adunk hírt programjainkról, hirdeményeinkről (<https://www.facebook.com/AggtelekiNemzetiParkIgazgatosag>, <https://www.facebook.com/AggtelekNationalPark>).

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság papír alapú rendszeres kiadványt nem jelentet meg.

12.4. Tervezett fejlesztések

2021-ben, a koronavírus miatt kialakult helyzet következtében, a tervezett fejlesztéseink nem vagy csak részben valósultak meg, ezért ezeket – a pénzügyi helyzettől függően – 2022-ben szeretnénk megvalósítani.

Bemutatóhelyek, látogató- és oktatóközpontok:

A bemutatóhelyek folyamatos karbantartásra, valamint fejlesztésre szorulnak, a karbantartásokat az év folyamán szükség szerint elvégezzük.

Interaktív kiállítás a Vörös-tói Látogatóközpontban: A hiánypótló kiállítás terveink szerint a Látogatóközpont előadótermében foglalna helyet. Témája a Világörökség címet viselő barlangok és a nemzeti park általános bemutatása (természeti és kultúrtörténeti);

A Szalamandra udvar foglalkoztatóinak felújítása és továbbfejlesztése mezítlábas ösvénnyel: Az erdei iskolaként is működő szálláshelyünkön számos kültéri foglalkoztató és interaktív játékelem található, melyeket szükséges felújítani. A mezítlábas ösvénnyel ezt kívánjuk bővíteni, illetve a tapasztalati tanulás egy újabb színhelyét kívánjuk megvalósítani;

A keleméri Mohos-ház kisebb felújítása;

Élményláda kihelyezése a Vass Imre-barlanghoz, nagyobb létszámú csoportok esetén önálló foglalkozáshoz;

Tanösvények esetében a fejlesztés és a 2019-ben megkezdett felújítások folytatása nagyon fontos, egyre sürgetőbb.

2022-ben a Szádvár tanösvény indítótáblája és megállótáblái is megújulnak;

A tanösvényekhez elektronikus formában elérhető leporellók közül 4 db nyomtatásra kerül;

A Zöld határ ösvény teljes felújításra szorul: indítótábláját és több állomástáblát pótolni kell.

Az állomásokhoz kapcsolódó interaktív elemek részben pótlásra, részben felújításra szorulnak;

Az aggteleki sziklafalra vezető lépcső, korlátok felújítása;

Kültéri információs táblarendszer felújítása, fejlesztése, eurotáblák felújítása, korszerűsítése;

Hangtechnikai eszközök cseréje a Baradla-barlanghoz kapcsolódó kültéri fogadóhelyeinken;

Hangtechnikai kábelcsere a Baradla-barlang, Óriások-terméhez tartozó hangrendszerénél.

Az audioguide rendszer letöltéséhez szükséges a megbízható és nagy sáv szélességű internet, melyet a Vörös-tói Látogatóközpont esetében jelenleg nem tudunk biztosítani térrerő hiányában, ezért szeretnénk itt műholdas internethálózatot kiépíteni, kiépíttetni.

A „Vízi élményútvonal megvalósítása a Bodrog és eredetfolyói mentén” című projekt keretében megvásárlásra és felújításra került a Long-erdei ház 2020-ban. A Sárospatak szívében szerzett bérleményünk, a „Pavletits-ház” pedig teljes felújításon esett át. Az

ingatlanokban környezeti nevelési tevékenységet folytatunk és az őrszolgálat munkaállomásaként is üzemelnek. A foglalkoztató helyek jelenleg természetiskola minősítés alatt állnak. Szeretnénk az ingatlanok udvarait olyan őshonos növényekkel telepíteni, amik fészkelő-helyként és táplálékforrásként is szolgálnak a madarak számára. A cserjék telepítésével, sokkal barátságosabb környezet fogadná az ide látogatókat és a környezeti nevelési tevékenységet is elősegítené. A növények telepítése az épületek megjelenésén kívül az ANPI megítélését is pozitívan befolyásolná. Továbbá a Long-erdei ház terepi foglalkozásait elősegítő kültéri játékok beszerzése is indokoltá vált;

Madáritató kerti tó kialakítása a Pavletits-ház udvarán;

A denevérek életét és a földalatti képződményeket bemutató interaktív kiállítás megvalósítása a Pavletits- ház pincéjében;

Tarcal 042/b helyrajzi számú ingatlanra vonatkozóan, sporttevékenység (siklóernyőzés) folytatásához engedélykérés a BAZ Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályától, valamint a tevékenység folytatásához szükséges infrastrukturális háttér biztosítása. A megvalósításhoz szükséges szélzsákok, automata szélirány és szélerősségmérő beszerzése és kihelyezése. Kültéri kamera beszerzése és kihelyezése a valós idejű információnyújtás és jogsértések visszaszorítása érdekében, valamint a bodrozug.hu honlap foglalási rendszerének fejlesztése a siklóernyőzésre vonatkozóan.

12.5. Együttműködési megállapodások

A 2019-2020-as tanévben 23 iskolával kötöttünk együttműködési megállapodást. A 2020-2021-es és a 2021-2022-es tanévben nem kötöttünk együttműködési megállapodást.

A Vasutas Természetjáró Baráti Körrel írásbeli megállapodásunk nincs, azonban 2015. óta közösen szervezzük, illetve bonyolítjuk le az egyre nagyobb ismertségnek örvendő, barlangi szakasszal egybekötött teljesítménytúrát.

A „Vízi élményútvonal megvalósítása a Bodrog és eredetfolyói mentén” című és SKHU/1601/1.1/038 azonosító számú pályázat keretében, a Laborc-Bodrog folyókon, illetve a Bodrozug területén minőségi turisztikai forgalomnövelés elérése, a turisztikai szolgáltatások színvonalának emelése, a Projekt keretében létrehozott beruházási elemek és egyéb eredmények hosszú távú fenntartásának elősegítése érdekében, a következő partnerekkel kötöttünk együttműködési megállapodást 2020-ban:

- Baraka Világjáró Utazási Iroda Kft.
- Evezz Velem Egyesület
- Fodor István egyéni vállalkozó (Fodor Vizitúrák)
- Horváthová Éva
- Kobra Bt.
- Mészáros Gyuláné / Gerák Zsuzsa
- Nagy Zsolt egyéni vállalkozó (Kékcápák Kenekölcsönző)

- Navigátor Egyesület
- Suhatag Outdoor Kft.
- Talárovich Tibor
- Unió Alapítvány
- „Gentlemen” Sport, Szolgáltató Betéti Társaság

12.6. Fontosabb események

Baradlamanó túránk egyre népszerűbb a családok körében. 2021-ben közel 500-an igényelték ezt a túratípust.

2021. 06. 05-én és 06-án a Barlangok Világnapja kapcsán rendezvénysorozatot szerveztünk.

Helyszín: vörös-tói fogadótér és látogatóközpont, aggteleki fogadótér, Baradla-barlang hosszútúra szakasza

Megvalósult programok:

06. 05. vetítések a világörökségi helyszín barlangjairól, természetismereti játszóház, speleobox

06. 06. hosszútúra, Baradlamanó túra

Vetítések az alábbi filmekből:

- Világörökség a föld alatt
- Barlangkutatás nyomjelző anyagok segítségével
- A denevérek titokzatos világa
- Egy év denevérországban
- Magyarország nemzeti parkjai - A gyöngyszem
- Túl a láthatáron 7. ANP
- Átkúsztunk a világ egyetlen természetes föld alatti határátkelőjén

Október 2-án tartottuk geotóp napi túránkat, melynek helyszíne a szögligeti Szádvár és környéke volt. Az utóbbi évek jól bevált gyakorlatától eltérően barlanglátogatás nem volt része a túrának, mégis szép számú résztvevő (25 fő) érkezett.

13. Közfoglalkoztatás

13.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Az Igazgatóság a 2020-21. évi országos közfoglalkoztatási programban (2020.07.01-2021.02.28) 22 főnek szeretett volna munkalehetőséget adni.

A program célcsoportja a környéken élő emberek, akik csak időszakosan, vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Szerettünk volna az emberek megélhetésén segíteni, munkát adni nekik. Sajnos nem tudtuk feltölteni a pályázat szerinti létszámot, a 2020-21 évi közfoglalkoztatási program teljes időszaka alatt átlagban 11,43 főt tudtunk alkalmazni. Ebből a 2021. évet érintette összesen 2 hónap, az Igazgatóságnál közfoglalkoztatási jogviszonyban foglalkoztatottak 2021. éves átlagos állományi létszáma 2,1 fő.

Alapfeladatok:

- Parkfenntartási munkák - az ANPI kezelésében lévő fogadóépületek és bemutatóhelyek környezetének folyamatos rendezése (szemétszedés, kaszálás), a fenntartott épületek takarítása;
- Műszaki-karbantartási munkák - az ANPI kezelésében lévő épületállomány fenntartási-, karbantartási munkái, takarítása;
- Természetvédelmi területkezelési munkák, területek karbantartása, állatok őrzése, gondozása, ápolása.

13.2. Elvégzett feladatok

A feladatok széleskörűek voltak, a környéken élő munkanélküli emberek alkalmazásával sok kisebb volumenű feladatot meg tudtunk oldani, és ezzel egyben a helyiek megélhetésén is tudtunk segíteni.

Az általunk foglalkoztatott dolgozók aktívan részt vettek a parkfenntartási-, területkezelési-, állatgondozási-, műszaki karbantartási-, és takarítási, fertőtlenítési munkákban. Munkájukkal, az épületek, építmények, barlangok állagmegóvásával, a védett területek gondozásával elősegítették, hogy fellendüljön majd az idegenforgalom, és ezáltal emelkedjen az életszínvonal.

13.3. Tapasztalatok

Az Igazgatóságnál a program 2020. július 1. napjával indult, emellett a környékbeli önkormányzatoknál pár hónappal hamarabb. Aki a megélhetése miatt hosszabb távra tervezett, az már az önkormányzatoknál elhelyezkedett. A pályázat szerinti létszámot a 2020-21. évi közfoglalkoztatási programban nem tudtuk feltölteni, az igényelt 22 fő helyett átlagosan 11,43 főt tudtunk ténylegesen alkalmazni.

13.4. Javaslatok

Az Igazgatóság a 2021 évi tapasztalatok alapján nem kíván a közeljövőben a programban részt venni, ezért javaslatunk sincs a programmal kapcsolatban.

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Szlovák-karszt Nemzeti Park	Szlovákia	Folyamatos kapcsolat az egyes szakterületeken.
ŠOP SR	Szlovákia (Besztercebánya)	A Szlovák Természetvédelmi Hivatallal két évente megújított együttműködési megállapodást kötünk.
Szlovák Barlangok Igazgatósága	Szlovákia (Liptószentmiklós)	Folyamatos kapcsolat napi munkában, kutatásban és barlangvédelmi projekteken.
Szlovák Természetvédelmi Örök Szövetsége (SRA)	Szlovákia	Tapasztalatcsere a szlovákiai természetvédelmi örökkel.
Kelet-Szlovákiai Múzeum	Szlovákia (Kassa)	Együttműködés a Hernád és Sajó, és vízgyűjtői flóra és fauna kutatásában interreg projektek keretében
Mammoth Cave National Park	Kentucky	Rendszeresen időpontokban kölcsönös tanulmányutak a természetvédelmi kezelés és a barlangturizmus tárgykörében.
Wieliczka Sóbánya Turisztikai Kft	Lengyelország (Wieliczka)	Együttműködés turisztikai marketing területén. 2012-ben felújításra kerültek a kölcsönös tájékoztató táblák.
Lengyel hucul tenyésztők	Lengyelország (Gładyszów)	Részvétel a hucul lovas rendezvényen, versenyeken.
Slovensky Hucul Klub	Szlovákia (Sihla-Breznóbánya)	Együttműködés INTERREG pályázatban, a hucul lófajta népszerűsítését szolgáló marketingben.
Gömöri Ifjúsági Társaság	Szlovákia (Várhosszúrét)	Turisztikai marketing együttműködés.

Szlovák-karszt Kerékpárklub	Szlovákia (Gömörhorka)	Turisztikai együttműködés. A partnerrel az Igazgatóság közös, határon átnyúló kerékpártúrákat szervez. (2019 óta nem került sor rendezvényre.)
Magyar Turisztikai Ügynökség	Budapest	Együttműködés turisztikai marketing területén. A franchise rendszerben működő aggteleki Tourinform iroda névhasználati szerződését 2019. 01. 31-én felmondtuk. Az iroda a továbbiakban Információs iroda néven működik.
CEEWEB for Biodiversity	Budapest	Turisztikai marketing együttműködés.
WWF Magyarország	Budapest	Szakmai együttműködés nagyragadozó kutatásban.
Magyar Természetjáró Szövetség	Budapest	MTSZ kártyával kedvezményes jegy váltására biztosítunk lehetőséget egyes túráink esetében.
Magyar Kajak Kenu Szövetség (MKKSZ)	Budapest	A Bodrogot és Tiszát érintő GINOP/TOP fejlesztési együttműködések.
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület	Budapest	Az együttműködések legfontosabb területe az illetékességi terület természeti értékeinek feltárása és megőrzése. Jelentős az ismeretterjesztés területén végzett együttműködés (pl. Natura 2000 kibővített természetvédelmi vándorkiállítás, Gólyavédelmi Kiállítás, Ciconia Hungarica Oktatási Program, Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomás).
Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.	Budapest	Több évre visszatekintő kapcsolatot tartunk fenn a nemzeti parkokban történő természetfotózás segítésére.
Magyar Földtani Védegylet	Szeged	Országos Geotóp Napok közös szervezése.
B.A.Z. Megyei Természetjárók Szövetsége	Miskolc	A turistautak kijelölése, karbantartása ügyében évtizedes, jól működő együttműködés van a megyei szövetség és

		tagegyesületei, valamint az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság között.
MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Közhasznú Kft.	Miskolc	Együtműködés turisztikai marketing területén. A Miskolc Pass turisztikai kártya tulajdonosai részére 20% kedvezményt biztosítunk a Vörös-tói barlangtúra árából.
Miskolc Városi Vadaspark	Miskolc	Sérült madarak szakszerű ellátásának és kezelésének, valamint a természetvédelmi tudatformálás elősegítése érdekében kialakított együtműködés.
Mályi Természetvédelmi Egyesület	Mályi	Az egyesület által végzett madármentő és gyógyászati tevékenységben rendszeres az együtműködés.
Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete	Szigetcsép	Az ANPI az egyesület munkájában aktívan részt vesz és lehetőségeihez mérten támogatást nyújt az ott folyó munkákhoz. (pl. Ménkatalógus és Hucul méneskönyv).
Magyar Patkolókovácsok Egyesülete	Üllő	Együtműködés a hucul ménes állományának patkolásában, turisztikai együtműködés rendezvények lebonyolításában.
MIVÍZ – Barlangfürdő	Miskolctapolca	Együtműködés turisztikai marketing területén. 2012-ben kerültek felújításra a kölcsönös tájékoztató táblák.
Kastélysziget	Edelény	A 2014-ben megnyílt, nagyszabású turisztikai projekt keretében megújult kastély előzetes marketingjében való részvétel. Kölcsönösen 20% kedvezményt biztosítunk egyes programjaink árából.
Füzérradvány Károlyi kastély és Tájképi kert	Füzérradvány	Kölcsönösen 20% kedvezményt biztosítunk egyes programjaink árából.
Csereháti Településszövetség „Históriavölgy”	Boldva	Együtműködés turisztikai marketing területén a 2012-ben megnyitott Históriavölgy projekt kapcsán.
Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány	Miskolc	Több évre visszatekintő kapcsolatot tartunk fenn, amelynek keretében közösen csatlakoztunk az „Ökoturizmus Közép- és Kelet-Európa bioszféra rezervátumaiban” című programhoz.

BAZ.-megyei Környezetvédelmi és Területfejlesztési Kht.	Gömörszőlős	Közös, ill. kölcsönös kiadvány- és ajándéktárgy forgalmazás. Közös rendezvény- szervezések.
Gömöri Környezet és Tájfejlesztő Egyesület	Ragály	Partnerség az évente megrendezett Gömöri Gyümölcsfesztivál lebonyolításában. (2020- ban és 2021-ben nem került sor a rendezvényre.)
Nemzeti Filmtörténeti Élménypark	Ózd	Az új létesítménnyel marketing együttműködés valósul meg.
Szádvárért Baráti Kör	Szögliget	Évente részt veszünk a Baráti Kör Szádvár romjainál folytatott felújítási, állagmegóvási, területrendezési munkáiban, kedvezményes szállást biztosítunk az önkénteseknek.
Vasutas Természetjáró Baráti Kör	Bánréve	Turisztikai együttműködés. A partnerrel az Igazgatóság közös teljesítménytúrát szervez (2020-ban és 2021-ben nem került sor a rendezvényre).
„Jósvafőért” Alapítvány és Jósvafői Egyházközség	Jósvafő	A Jósvafői Református Egyházközség, a „Jósvafőért” Alapítvány és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködésében Jósvafőn, az Ady E. u. 4. alatti, volt Parókia épületegyüttesében működik a "JÓSVÁ" Erdei Iskolai Bázishely. Az ANPI a természetvédelmi ismeretterjesztés, környezeti nevelés, mint alapfeladatok ellátásában való együttműködés keretében szakmailag és kedvezményes túralehetőségekkel támogatja a bázishely munkáját.

15. Ellenőrzés

	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa / célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	Agrárminisztérium	Ellenőrzési Főosztály	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság gazdálkodásának ellenőrzése	Az Igazgatóság időszakosan, ha szükséges évente vizsgálja felül illetve aktualizálja a szabályzatait, igazgatói utasításait. A jogszabályok

				figyelembe vételével a jelentés megállapításaira vonatkozóan, az abban feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében intézkedési tervet készített az Igazgatóság, amelyet az Agrárminisztérium elfogadott. A tervben meghatározott intézkedéseket határidőre végrehajtottuk, illetve folyamatosan végrehajjtjuk.
2.	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	"A kormányzati igazgatási szerveknél történő béren kívüli juttatások kifizetéséről szóló 4102/2021. Korm. határozatban foglaltak végrehajtásának vizsgálata"	Az ellenőrzés megállapítást nem tett.
3.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Edelényi Járási Hivatal Élelmiszerlánc biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Az ANPI 651700 sz. Aggteleki vadászterületét érintően, az afrikai sertéspestis elleni védekezés helyszíni ellenőrzése	Az előírásokat betartották.
4.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal	Sárospataki Járási Hivatal	Az ANPI 658901 sz. Bodrogzugi vadászterületét érintően, az afrikai sertéspestis elleni védekezés helyszíni ellenőrzése	Az előírásokat betartották.
5.	B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kazincbarcikai Kirendeltség	ANPI központi épület tűzvédelmi ellenőrzése	Az informatikai helységben található tűzeseti főkapcsoló elérhetősége megoldott legyen. Az informatikai helység vasrácsos ajtó kulcsa, az irodaház bejáratánál betörhető vitrinben lett elhelyezve.

6.	B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	B-A-Z Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Kazincbarcikai Kirendeltség	ANPI Szögliget Szalamandra Ház és Erdei Iskola – Biztonsági világítás ellenőrzése	Pótolni kell a biztonsági világítás ellenőrzési naplóját. Az ellenőrzési napló pótlása megtörtént.
7.	Innovációs és Technológiai Minisztérium KEHOP Irányító Hatóság	Innovációs és Technológiai Minisztérium KEHOP Irányító Hatóság	„Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi célú kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése” című, KEHOP-4.1.0-15- 2016-00049 azonosító számú projekt keretében közbenső helyszíni ellenőrzés	Kedvezményezett weboldalán (http://anp.nemzetipark.gov .hu/hucul-2) a KTK által előírt arculati elemek nem voltak fellelhetőek a helyszíni ellenőrzés időpontjában.
8.	Innovációs és Technológiai Minisztérium KEHOP Irányító Hatóság	Innovációs és Technológiai Minisztérium KEHOP Irányító Hatóság	„Komplex élőhely- fejlesztés a Zempléni Tájegység területén” című, KEHOP-4.1.0- 15-2016-00028 azonosító számú projekt keretében közbenső helyszíni ellenőrzés	Érdemi észrevételt nem tettek.
9.	Innovációs és Technológiai Minisztérium KEHOP Irányító Hatóság	Innovációs és Technológiai Minisztérium KEHOP Irányító Hatóság	„Kipusztulással veszélyeztetett Natura 2000 jelölő denevérfajok in-situ megőrzését szolgáló gyakorlati védelmi beavatkozások az ANPI működési területén” című, KEHOP-4.1.0-15- 2016-00061 azonosító számú projekt keretében záró helyszíni ellenőrzés	Érdemi észrevételt nem tettek.

10.	"AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet)"	"AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet)"	"Gyógyturisztikai fejlesztések az Aggteleki- és Szlovákorszt Világörökség barlangjaiban" című, SKHU/1601/1.1/035 azonosító számú projekt keretében utólagos ellenőrzés (a projekt megvalósításának ellenőrzése összhangban a 1303/2013 EU rendelettel)	Az ellenőrzés 2021. augusztusában kezdődött, 2021-ben nem zárult le.
11.	"AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet)"	"AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet)"	"Vízi élményútvonal megvalósítása a Bodrog eredetfolyó mentén" című, SKHU/1601/1.1/038 azonosító számú projekt keretében utólagos ellenőrzés (a projekt megvalósításának ellenőrzése összhangban a 1303/2013 EU rendelettel)	Az ellenőrzés 2021. augusztusában kezdődött, 2021-ben nem zárult le.
12.	Perkupati Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője	Perkupati Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője	Szálláshely-szolgáltatási tevékenységek ellenőrzése (Szalamandra Ház és Erdei Iskola, Kemping és Turistaszálló)	A szálláshely besorolása nem volt megfelelő. Az új besorolás szerinti működési engedély kiadása a jegyző által 2021. július 12-én megtörtént.
13.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal, Edelényi Járási Hivatal, Népegészségügyi Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal, Edelényi Járási Hivatal, Népegészségügyi Osztály	Szálláshely szolgáltatás hatósági ellenőrzése: A veszélyes anyagokkal / keverékekkel végzett tevékenység (Szalamandra Ház és Erdei Iskola, Kemping és Turistaszálló)	Veszélyes anyagokkal/keverékekkel végzett tevékenység bejelentése és a kért dokumentum másolatok benyújtása 2021. augusztus 2-án megtörtént.

14.	Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség	Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség	Web akadálymentesség ellenőrzése	A fejlesztési ütemtervben felsorolt hiányosságok pótlása és a szükséges fejlesztések határidőre, 2021. május 31-ig elkészültek.
15.	Magyar Államkincstár	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály Helyszíni Ellenőrzési Osztály	Területalapú jogcím ellenőrzése	Az ellenőrzés hibát, hiányosságot nem tárt fel.
16.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2.	Bódvarákó 02a hrsz.-ú ingatlan hasznosítási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	A vagyongazdálkodó a hasznosítási kötelezettségét nem teljesítette. 2021.09.26-án az érintett terület szárazzással való kezelése megtörtént.
17.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2.	Szinpetri 063 hrsz.-ú ingatlan hasznosítási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése	A vagyongazdálkodó a hasznosítási kötelezettségét nem teljesítette. 2021.10.01-én az érintett terület szárazzással való kezelése megtörtént.
18.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály	Talajvédelmi hatósági ellenőrzés (Perkupa 0124, 0122 hrsz.-ú ingatlanok)	Az ellenőrzés hibát, hiányosságot nem tárt fel.
19.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	Erdősítések műszaki átvétele	Erdősítések befejezése, illetve releváns esetben csemetepótlási kötelezettség előírása.

A belső ellenőrzéseket és azok megállapításait a következő táblázat tartalmazza:

	Ellenőrzést végző személy	Ellenőrzés tárgya	Ellenőrzés célja	Az ellenőrzés során tett megállapítások
1.	Függetlenített belső ellenőr	A költségvetési beszámoló és kiegészítő melléklet ellenőrzése	Annak megállapítása, hogy az éves beszámoló a jogszabályi követelményeknek megfelelően készült-e, valós adatokat tartalmaz-e a gazdálkodásról, megbízható valós képet ad-e a költségvetés végrehajtásáról, az Igazgatóság vagyoni és pénzügyi helyzetéről.	Az ellenőrzés megállapítást nem tett.
2.	Függetlenített belső ellenőr	Az állatállomány nyilvántartása, takarmány felhasználás folyamata, dokumentálása. Az állatállománynál orvosi ellátások indokoltsága, dokumentálása. Szaporulat, elhullás nyilvántartás, bértartási szerződések és értékesítések ellenőrzése.	Annak megállapítása, hogy az állatállomány nyilvántartása naprakész-e, a takarmány felhasználási jelentések dokumentálása megfelelő-e. Az állatorvosi ellátottság, elhullási jegyzőkönyvek vezetése, szaporulat nyilvántartásának módja vezetve van-e. Bértartási szerződések, értékesítések ellenőrzése.	Az ellenőrzés megállapítást nem tett.
3.	Függetlenített belső ellenőr	A monitoring tevékenység szabályozottságának ellenőrzése	A monitoring tevékenység szabályozottsága a jogszabályoknak megfelelően ki lett-e építve, annak működtetése megfelelő-e.	A Belső Kontroll szabályzat nem tartalmazza részleteiben a monitoring szabályait, indokolt a kiegészítése, vagy Monitoring szabályzat készítése.
4.	Függetlenített belső ellenőr	A kiküldetések szabályozottságának ellenőrzése. Céges gépjárművek, erő- és munkagépek használatának ellenőrzése	A belföldi és külföldi kiküldetések szabályzatának ellenőrzése, valamint a kiküldetési nyomtatványok és a hozzájuk kapcsolódó dokumentáció ellenőrzése. Céges gépjárművek, erő- és munkagépek esetében a menetlevelek üzemanyag felhasználás ellenőrzése, magáncélú gépjármű használatok ellenőrzése.	Az ellenőrzés megállapítást nem tett.

5.	Függetlenített belső ellenőr	Fakitermelés, faértékesítés, számlázás szabályszerűségének ellenőrzése.	Annak megállapítása, hogy a fakitermelés, faértékesítés, helyben (erdőn) történő számlázás megfelelően történik-e. A Tájéegységénél a szakmai ellenőrzés alapja illetve folyamata a jogszabályoknak megfelel-e. A Tájéegység feladatköréhez tartozó szerződéskötéshez, számlákhoz szükséges ajánlatok kiküldésének, illetve azok bírálatának folyamata, szabályszerűsége (vállalkozási tevékenység és az értékesítési folyamat egyaránt) megfelelő-e. A hóvégek, adatszolgáltatások határidőre történő elkészítése, leadása a PSZO felé megtörténik-e.	Az ellenőrzés megállapítást nem tett.
----	------------------------------	---	--	---------------------------------------

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

Személyi állomány, foglalkoztatás:

- A szakmai munka személyi feltételei 2021. évben is biztosítottak voltak. 2019-ben az Igazgatóság engedélyezett létszáma 145 főben lett meghatározva. A feladataink ellátását ezzel a létszámmal kellett megoldanunk a tárgyévben is. Az állandó feladatok mellett a folyamatban lévő projektek munkaerő szükséglete is biztosított volt. A megüresedő álláshelyek betöltésére folyamatosan törekszünk. A személyi állományhoz kapcsolódó nyilvántartások (ÁNYR, KIRA) előírás szerinti vezetése a 2021. évben is megtörtént.

Védett és Natura 2000 területek fenntartásával kapcsolatos tervezések, kutatás, monitorozás, tájvédelem:

- 2021-ben elkészült négy darab különleges madárvédelmi területre a Natura 2000 fenntartási terv (Aggteleki-karszt, Putnoki-dombság, Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel, Bodrozug-Tokaj-hegy-Taktaköz), és három területre a Natura 2000 céldokumentum (Zempléni-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-völgygel, Sajó-völgy, Hernád-völgy és Sajóládi-erdő).
- Igazgatóságunk munkatársai részt vettek a Natura 2000 céldokumentumainak kidolgozásához készült útmutató elkészítésében és véleményezésében, valamint az élőhelyterképezési és élőhelyfelmérési segédletek véleményezésében.
- 2021. évben 6 földtani alapszelvény/földtani képződmény kezelése készült el:
 - Ördögát-tető földtani alapszelvény: A benövényesedett részekben kézi cserjeirtás, a feltöltődött árok újraásása. Kibukkanó kőzetrétegek felületeinek tisztítása.
 - Telekes-völgyi földtani alapszelvény: A földtani képződmény felületének teljes mechanikai tisztítása.

- Telekes-völgy 7. mellékvölgye földtani alapszelvény: A benövényesedett részeken kézi cserjeirtás, a feltöltődött árok újraásása. Kibukkanó kőzetrétegek felületeinek tisztítása.
- Telekes-völgy 8. mellékvölgye földtani alapszelvény: A benövényesedett részeken kézi cserjeirtás, a feltöltődött árok újraásása. Kibukkanó kőzetrétegek felületeinek tisztítása.
- Aggtelek, Medve-sziklák, T-048 földtani alapszelvény: A földtani alapszelvény előterében és mellett található bozót irtása, területének teljes mechanikai tisztítása.
- Nyúlkert-lápai földtani képződmény feltárása: A földtani alapszelvény előterében található bozót irtása, területének teljes mechanikai tisztítása.

Barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása program folytatása:

- Barlangtani Bibliográfia fejlesztése: A Barlangtani Bibliográfia adatbázis fejlesztése érdekében végzett feldolgozás az Aggteleki Nemzeti Park barlangjaira vonatkozott. A feldolgozott 1500 tételből 1100 új irodalom, míg 400 tételnél adatjavításra és adatkiegészítésre került sor.
- A védelemre tervezett **mesterséges üregek** poligon felvételére került sor az alábbi helyszíneken: Mária-táró, Teréz-táró, Villany-tetői-táró, Rudabánya 1926-os táró.
- Elkészült a Baradla-barlang Róka-ág belső termének és az Olimposz-hegy mögötti járatnak a teljes felmérése és 1:100 alapú térképe.
- Elkészült az esztramosi IV-V-ös bányászati szint tárórendszerének, a hozzá kapcsolódó természetes üregeknek, valamint a szinten található fejtési üregeknek a lézerszkenneres felmérése. Az összes rögzített pont száma közel 150 millió pont lett.

TIR adatrögzítés és karbantartás, újabb biotikai adatok gyűjtése a Natura 2000 területekről, adathiányos jelölő fajokról:

- Igazgatóságunk biotikai adatbázisába összesen 32853 védett, és 4756 fokozottan védett fajra vonatkozó biotikai adat került be, melyeket Igazgatóságunk munkatársai, illetve külsős kutatók gyűjtöttek. Számos esetben hatósági ügyekhez kapcsolódó adatgyűjtés is történt.
- Külön figyelmet fordított Igazgatóságunk a védett és fokozottan védett fajokról, védett természeti területekről, adathiányos területekről és fajokról történő adatszerzésre, továbbá a nem védett területeken történő alapállapot-felmérésekre is.
- A kutatások az éves állapot-felmérési terv szerint, maradéktalanul megtörténtek. 31 NBmR és Natura 2000 monitorozási feladat valósult meg.
- A Bódva-völgyi Madárvonulás-kutató Állomás működtetése keretében 40 standard hálóállás használatával, 80 nap alatt 67 faj 6171 egyedének megjelölése történt meg.
- 2021-ben is folytatódott a komplex chiropterológiai vizsgálsorozat. Az Igazgatóság működési területén az épületekben, illetve földalatti üregekben (barlangok, bányavágatok, pincék) élő denevérközösségek biztonságának fenntartása és növelése történt.

Inváziós növényfajok kezelésének tervezése és végrehajtása:

- Az ANP gyepein a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) van jelen a legnagyobb területen, visszaszorításának érdekében a szárazzás mellett vegyszeres irtás folyt. 2021-ben 586,6 ha területen történt vegyszeres kezelés.
- 2021 során folytatódott a Tornai-alsóhegyen nagy területeket előzőnlő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima* /Miller/ Svingle) vegyszeres visszaszorítása. Megállapítható, hogy az eredeti felmérés által valószínűsített bálványfa mennyiség többszöröse volt jelen a kijelölt területen. A teljes terület, mely a munka során kezeléssel és ellenőrzéssel lett érintve, 54,24 ha kiterjedésű. A munkaterületen lévő bálványfa telepek túlnyomó többségét sikeresen kezeltük, ez 2021-ben 19,15 ha terület vegyszeres kezelését jelentette.
- Az év során még Japán keserűfű fajok (*Fallopia* spp.) és a sokvirágú napraforgó fajok (*Helianthus* spp.) kisebb állományainak vegyszeres visszaszorítására is sor került. A Bodrog-zugban a zöldjuhar (*Acer negundo* L.), amerikai köris (*Fraxinus pennsylvanica* Marshall), gyalogakác (*Amorpha fruticosa* L.) okozta problémák csökkentésére történtek lépések.
- A visszaszorítási és monitorozási munkálatokat 2 fő végezte összesen 336 terepi napon.

Birtokügyi feladatok, területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

- A tárgyévben az Igazgatóság nem kapott támogatást a Vsz. hatálya alá tartozó területek megvásárlására, ennek következtében nem került sor kisajátítást pótló adásvételi szerződés megkötésére, illetve kisajátítási eljárás lefolytatására sem.
- 2020. októberében sor került VK-2020/7. számon a természetvédelmi célú vagyonkezelési szerződés kiegészítéséről szóló megállapodás megkötésére, melynek eredményeként 359,6473 ha terület került az Igazgatóság vagyonkezelésébe, azóta új vagyonkezelési szerződés megkötésére nem került sor.

Haszonbérletek, megbízási szerződések:

- Igazgatóságunk a 2021. évben sem hirdetett meg haszonbérleti pályázatot. Pályáztatás nélkül 5 ha alatti területek haszonbérbe adása érdekében 1 esetben került sor szerződéskötésre, tekintettel arra, hogy a korábbi szerződés időtartama lejárt. Haszonbérleti szerződést nem mondtunk fel a tárgyévben, 1 haszonbérleti szerződés pedig lejárt. A nemzeti park igazgatóságok természetvédelmi célú vagyonkezelési tevékenységének egységes szakmai alapelvek szerinti ellátásáról szóló 9/2020. (XII. 23.) AM utasítás alapján az Igazgatóság három esetben kötött megbízási szerződést.

Természetvédelmi kezelési tevékenység:

- A kezelések elvégzéséhez szükséges engedélyek beszerzésre kerültek.
- A területkezelési tevékenység az Aggteleki Tájegységben a szükséges eszközpark birtokában terv szerint zajlott, Natura2000 gyepterületeken 467,49 ha-on - kaszálást, bálázást, míg 410,17 ha-on – legelőápolást, szárazzást végeztünk, illetve 213,6 ha-on

legeltetés történt. A gyepeken, kaszálókon betakarított szálas takarmány mennyisége: szalma körbála (400 db), széna körbála (2386 db).

- A területkezelési tevékenység a Zempléni Tájegységben az árvízi, és közlekedési viszonyok függvényében, de közel terv szerint zajlott, védett, Natura2000 gyepterületeken 272 hektáron - kaszálást, bálázást, míg további 70 hektáros területre szénlegeltetést, illetve 181 hektáron vegyes (kaszálás+legeltetés) hasznosítást végeztünk.
- A szántóföldi művelésre alkalmas területből az Aggteleki Tájegységben 85,8 ha-t műveltünk, ebből 31,00 ha-on termeltünk szemestakarmányt – takarmányzab (6,00 ha), kukorica (25,00 ha). A zabot lekaszáltuk, a takarmánykukorica mennyisége 770 q lett.
- A Zempléni Tájegységben először került sor saját végrehajtású szántóföldi művelésre. Ennek keretében mezővédő erdősávokat, azokat két oldalról övező gyepes sávokat alakítottunk ki. Így a szántó hasznosítású területeink 53,4 ha-ra redukálódtak. Tekintettel a természetvédelmi célú szántóhasznosításra, továbbá a vetett területek nitrátérzékeny voltára, illetve a szükséges kezelésekre rendelkezésre álló rövid időre a termésmennyiség elmaradt a várakozástól.
- Az inváziós fajok visszaszorítását az 5.5. fejezetben leírt területeken és módszerrel végeztük.
- Az Aggteleki Tájegységben az erdők természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok teljesültek, természetközeli erdőkezelési módszereket alkalmaztunk - lékes, foltos, csoportos gyérítések, szálalóvágások, szálalások, egészségügyi és egyéb termelések, szerkezetátalakítások. Natura2000 erdőterületeken szálalóvágást 142,45 ha-on, egészségügyi és egyéb termelést 90,51 ha-on végeztünk, fásításból fakitermelés (gyepterület rekonstrukció) 16,82 ha-on történt.
- Az Aggteleki Tájegységben kitermelt 3079 nettó m³ faanyag 84 %-os mértékben sarangolt választékot (tűzifa) adott. A fakitermelések jelölése során a 2020-as évben bevezetett új jelölési rendszer szempontjai a 2021-es évben az egyre jobban érzékelhető klímaváltozás kapcsán átértékelésre került, prioritást adva az állományban jelen lévő jó koranalakú, megfelelő törzs és korona arányú, életerős fák megsegítésének, állékonyságuk növelése céljából. Így elkezdődött a vitális fák és a biotóp fák hálózatának kialakítása, amely reményeink szerint növeli a kezeléssel érintett erdőterületeink ellenállóképességét és egy stabil vázat adhat a további természetvédelmi célú erdőkezelési tevékenységeknek. A kiválasztott faegyedeket zöld színű (vitális fák) és kék színű (biotóp fák) festékekkel jelöltük és koordinátáikat rögzítésre kerültek. A kezeléssel érintett erdőterületeink nagy része tapasztalataink szerint holtfában gazdag, ennek ellenére folytattuk a jogszabályokban is leírtaknak megfelelő visszahagyásukat. Az elvégzett természetvédelmi célú beavatkozások során a kitermelésre kerülő faanyag készletezésre került, az ipari fa kihozatal a 2021-es évben 8 % körül alakult, ami szemléletesen tükrözi azt, hogy a beavatkozások elsődlegesen az erdőállományok természetvédelmi helyzetének javítását szolgálták. A saját felhasználásra és értékesítésre vonatkozó adatokat az 6.3. fejezet tartalmazza.

- A Zempléni Tájegység természetvédelmi célú fakitermelése elmaradt a tervezettől. A végrehajtott fakitermelések nagyobb részét az erdőszerkezet-átalakítási célú tarvágások tették ki.
- Az Aggteleki Tájegységben erdőművelési tevékenység 35,33 ha érintett területen, faállomány szerkezeti változatosságot célzó fakitermelési tevékenység 260,28 ha-on (erdő és fásított terület összesen) történt.
- A Zempléni Tájegységben a végrehajtott erdőművelési tevékenységek között ki kell emelni a közel 300.000 darabos elültetett csemetemennyiséget, amit vállalkozók bevonásával a rendelkezésünkre álló igen rövid idő alatt sikerült lebonyolítani. Kedvezőtlen és elgondolkodtató tény, hogy a felhasznált csemetemennyiség nagyobb részét a pótlások tették ki.
- A szukcesszív folyamatokkal érintett gyepek és szántók felmérése, a kezelési terv szerinti céloknak és előírásoknak megfelelő kezelések elvégzése a tervnek megfelelő mértékben történt.
- A kezelt gyepek természeti állapotában a kezelések hatására pozitív változások tapasztalhatók, a szántóterületeken a csapadékosabb nyárnak köszönhetően közepes termést takarítottunk be – az 5.2.2. pontban leírtak szerinti részletezéssel.
- A mezőgazdasági és erdei utakat mind az Aggteleki, mind a Zempléni Tájegységben saját erőgépek és eszközök (tárcsa, simító, forgóborona) felhasználásával tartottuk karban, a szükséges mértékben.
- Az erdők védelmével kapcsolatos állami feladatokban a jogszabályi előírások szerint, aktívan közreműködtünk. Az erdővédelmi jelzőlapok leadása megtörtént 2021. évben is.
- A területkezeléshez kapcsolódó KEHOP pályázatok végrehajtása keretében a 2021-es évben az Aggteleki Tájegységben előhely-rehabilitációs tevékenységet végeztünk, melyet az 5.3. és 5.5 fejezet tartalmaz részletesen.
- Kezelt területekkel, őshonos állatállománnyal, gazdálkodással, támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási és adminisztrációs feladatok ellátása, gazdálkodási napló vezetése megtörtént.

Génmegőrzéssel kapcsolatos célkitűzések teljesítése:

- A külterjes gyümölcsösökben a tervezett kezeléseket kétkezi munkaerő hiányában csak részben tudtuk elvégezni, a 6.2.3. fejezetben leírtak szerint.
- A lóállomány génállományának változatossága és a ménes kor szerinti összetétele a tudatos szelekció és beszerzések folytán tovább javult, a 6.2.1. fejezetben leírtak szerint. Az ex-situ génmegőrzés kialakítása (mesterséges megtermékenyítő állomás, spermabank létrehozása) továbbra sem valósulhatott meg.
- A hucul lófajta tenyésztése és népszerűsítése érdekében a 2021-es évben kialakult pandémiás helyzetből adódóan, illetve szakképzett munkaerő hiánya miatt, csak néhány rendezvényen vettünk részt.

- A lóállomány gondozásával foglalkozó személyzetnél továbbra is probléma a fluktuáció és a szakképzett munkaerő hiánya.

Természetvédelmi célú vadászat, vadgazdálkodás:

- Az Igazgatóság a vadgazdálkodással kapcsolatos feladatait és kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, a bevételek terv szerint realizálódtak.
- A vadgazdálkodási tervet teljesítettük, a vadállomány szabályozása terv szerint történt.
- A 651700. számú vadászterületen (Aggtelek) három bronzérmes minősítésű gímszarvas bika került terítékre.
- A 658901. számú vadászterületen (Bodrogzug) az árvíz miatt jelentős vadpusztulás történt, illetve a vadállomány megmaradt része jórészt elvándorolt, ezért kedvezőtlen körülmények között folytattuk a vadgazdálkodást. Ennek ellenére ezen a területen két ezüstérmes és egy bronzérmes gímszarvas bika került terítékre.

Projektekkel és a pályázati tevékenység fejlesztésével kapcsolatos célkitűzések teljesítése:

- A tevékenység összességében terv szerint, szervezeten és eredményesen folyt 2021. évben, amelynek eredményeit a beszámoló melléklete tartalmazza.

A Természetvédelmi Őrszolgálat feladatainak teljesítése:

A Természetvédelmi Őrszolgálat célkitűzései és megvalósulásuk 2021-ben:

- *Felkészülés a közigazgatási helyszíni bírság alkalmazására, SZNYR munkavégzésbe történő visszavezetése*
 - A közigazgatási helyszíni bírság bevezetésére nem került sor 2021. évben.
- *Őrszolgálati KEHOP lezárása*
 - “A területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának komplex fejlesztésével” című, KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 azonosító számú projekt teljes lezárása nem történt meg 2021 évben, de annak - egy kivételével (őrszolgálati raktár) - minden eleme megvalósult. A technikai fejlesztések a már régóta kívánatos szintre emelték az őrszolgálat feladatellátásához szükséges eszközök és járművek színvonalát.
 - Megvalósult a projekt talán legnehezebben kivitelezhető, “Légirendészeti támogató rendszer kialakítása és működtetése” című projekteleme is, a közreműködő Nemzeti Park Igazgatóságok bevonásával.
 - A projekt teljes lezárása 2022 évben történik meg.
- *OBM platform fejlesztése az őrszolgálati igényeknek megfelelően*
 - Az OpenBioMaps adatgyűjtő rendszer általános bevezetése - a technikai háttér rendelkezésre állását követően - 2021-ben megtörtént. Így a továbbiakban már ez a fő biotikai adatgyűjtő felület a természetvédelmi őrszolgálat munkája során. Az alkalmazás kiegészítésre került egy saját fejlesztésű vadgazdálkodási létesítmény

adatgyűjtő modullal is, amely lehetővé teszi ezeknek a védett- vagy Natura 2000 gyepterületen engedélyhez kötött létesítményeknek a nyilvántartását és ellenőrzését.

- *Létszámfejlesztés*
 - A 2021 évben tervezett létszámfejlesztés 2021-ben nem valósult meg, de 2022-ben mind a két tájegységben sikerült megfelelő pályázót kiválasztani az álláshely betöltésére.
- *Polgári Természetőr szolgálat vizsgáztatása, megállapodások megkötése, a működési rend kialakítása*
 - A Polgári Természetőr csoport tanfolyam lefolytatására, és vizsgáztatásra nem került sor a Covid-19 helyzet miatt.
- *Szakmai ismeretek szinten tartása.*
 - A szakmai ismeretek szinten tartása megtörtént, az év során a vírus helyzet miatti korlátok mellett tematikus felkészítések történtek több témában. Mindenki részt vett az éves lögyakorlaton, valamint a kommunikációs és intézkedéstaktikai tréningen.
 - A 2021. év során a Természetvédelmi Őrszolgálat 33.152 biotikai adatot gyűjtött, 3.748 db-al kevesebbet, mint az előző évben. (2020 - 36.900 db). Ami az 1 fővel csökkent létszám miatt nagyságrendileg azonos teljesítménynek tekinthető, a 2020-as évvel.
 - A lehetőségekhez mérten fokozott terepi jelenlétet tartottunk fenn az illegális tevékenységek visszaszorítása érdekében.
- *Az Őrszolgálat a hatósági ügyek tekintetében eredményesen látta el a feladatát.*
 - A haszonbérleti szerződések protokoll szerinti, éves terv alapján végzett ellenőrzése megtörtént.
 - Az őrszolgálati belső tervező-ellenőrző rendszer fenntartása a korábbi gyakorlatnak megfelelően működött. A kötelező képzések, oktatások terén minden tervezett feladatot sikerült végrehajtani. A jogszabály által előírt képzések, vizsgák teljesítése megtörtént.

Költségvetéssel és vagyonnal kapcsolatos célkitűzések megvalósítása:

- Fizetőképességünket sikerült megőrizni, likviditási gondjaink sem voltak, annak ellenére, hogy működési bevételi tervünktől több mint 65 millió Ft-tal elmaradtunk.
- Az erdőgazdálkodási tevékenységünket az időjárás 2021-ben is kedvezőtlenül befolyásolta, valamint emellett gondot jelentett a megbízható, és időben teljesítő fakitermelő brigádok hiánya is. Ingatlan bérbeadásból 2021. első félévében nem tudunk bevételt realizálni, emellett tavaszig a látogatóhelyeink is zárva voltak, de a viszonylag rövidebb nyitva tartás alatt a rekord számú barlangi látogatónak köszönhetően sikerült valamelyest kompenzálni a bevétel kiesést.
- Az Igazgatóság által kezelt vagyon bővítésére, állagának fenntartására, illetve javítására korlátozott lehetőségeink ellenére is kiemelt figyelmet fordítottunk. A Tengerszem Szálló

és Oktatóközpont fejlesztésére, korszerűsítésére, 95.175.000 Ft-ot kaptunk, azonban a közbeszerzési eljárás során a legkedvezőbb ajánlat is több tíz millió forinttal volt magasabb a támogatási összegnél, a különbözetet nem volt módunk, illetve lehetőségünk megfinanszírozni. A teljes összeg visszafizetésre került, a tervezési munkát és a közbeszerzési eljáráshoz kapcsolódó költségeket nem engedték a támogatási keret terhére elszámolni, így az az Igazgatóság költségvetését terhelte meg. 2020-ban 5.016.500 Ft, a 2021 évet érintően 2.690.000 Ft került kifizetésre a Tengerszem Szálló és Oktatóközpont fejlesztésével kapcsolatban.

- A fenti céljaink elérését, illetve megvalósítását csak szigorú, fegyelmezett gazdálkodás révén sikerült megvalósítani, amely által csak a legszükségesebb kiadásokra volt mód. Az idei év alig két és fél hónapja alapján világosan látszik, hogy a 2022-es év még nehezebb lesz. Idegenforgalmi bevételeink, még a 2021. évit sem fogják elérni, a kifutott illetve kifutóban lévő projektjeink, a belőlük elszámolt költségek saját költségvetésünket terhelik, illetve fogják terhelni. Az INTERREG Magyarország Szlovákia Románia Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program projekt keretében a 2021. évre a támogatási előleg nem érkezett meg, az ukrán partner reportja nem került elfogadásra, ennek csúszása szintén megterheli a költségvetésünket. Az AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet) utólagos ellenőrzést tartott, (SKHU/1601/1.1/035 projekt és a SKHU/1601/1.1/038 projekt megvalósításának ellenőrzése összhangban a 1303/2013 EU rendelettel) mely során szabálytalanság megállapítása történt, ennek következtében a jogosulatlanul felhasznált támogatás visszafizetésére kötelezik az Igazgatóságot, az összeg nagysága és a fizetési határidő rövideje likviditási problémákat okozhat az Igazgatóságnak a jövőre nézve.

Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok:

- 2020. november 11-én, a COVID-19 betegséget okozó vírus magyarországi terjedésének megakadályozása érdekében barlangjaink, bemutatóhelyeink, szállásaink bezárásra kerültek és csak 2021. május 2-tól kezdődően, több lépcsőben nyitottak ki újra. Tárgyévben 2019-hez viszonyítva éves szinten közel 35.000 fővel kevesebb látogató látogatta meg a Baradla-barlangot, azonban 2020. forgalmához képest enyhe növekedés tapasztalható. A külföldiek aránya a viszonylag állandónak nevezhető 12-13%-os arányhoz képest jelentősen visszaesett, mindösszesen 2%-a volt a látogatóknak külföldről érkező turista.
- Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy azok a helyszínek, ahol vendégek járnak, folyamatosan fertőtleníve legyenek, megakadályozva a koronavírus terjedését. Emiatt az év eleji bezárást követően a barlangon belüli járófelületet lemostuk, a korlátokat, kapcsolókat lefertőtlenítettük. A nyitást követően a korlátok és kapcsolók fertőtlenítését rendszeres időközönként folyamatosan végeztük.
- A május eleji nyitáshoz bemutatóhelyeink külterületén, tanösvényeinken és ösvényeinken zajlott felújítás, karbantartás.

- A természeti területek, élő és élettelen természeti értékek bemutatása és a szemléletformálás, oktatás érdekében folytatott tevékenység a COVID helyzet miatt sajnos még mindig kis látogatószámmal zajlott, de 2020-hoz képest javuló tendenciát mutatott.
- Ökoturisztikai szempontból a 2021-es év sokkal eredményesebbnek volt mondható, mint a 2020-as. Darabszámra és típusra is sokkal több programot tudtunk szervezni, bár rendezvényeink résztvevőinek száma elmaradt a COVID előtti éveketől.
- 2020-ban megújult a Baradla-barlangon belül, az Óriások-termében a hangrendszer, korszerű erősítő és USB-lejátszó került beépítésre. A 2021-ben tervezett teljes kábelcsere nem valósult meg, ezért terveink szerint a korszerűsítést ezzel folytatjuk.
- A környezeti nevelési munkatársak aktívan részt vettek a nemzeti parki erdei iskolák (természet iskola) minősítési rendszerének kidolgozásában és tesztelésében, amely munkákat az Agrárminisztérium részéről Pádárné dr. Török Éva (Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály) koordinálta. A minősítési eljárás során a következő programokat regisztrálta az Aggteleki Nemzeti Park:

Minősítésre felterjesztett bázishely:

Szalamandra Erdei Iskola

Alsó tagozatos diákok számára: Az Aggteleki-karszt értékei

Felső tagozatos diákok számára: Az Aggteleki-karszt értékei

Minősítésre felterjesztett oktatóhely:

Kúria Oktatóközpont

Alsó tagozatos diákok számára: Csodavilág föld alatt és föld felett

Felső tagozatos diákok számára: Csodavilág föld alatt és föld felett

Minősítésre felterjesztett mobil program:

Zöld Sziget

Interaktív természetismereti „játsszóház”, természetvédelmi információs „stand”

- Bemutatóhelyeink, valamint az ökoturisztikai tevékenységünk háttér infrastruktúrájának fejlesztése keretében 2020-ban megkezdődött, 2021 tavaszán pedig befejeződött az aggteleki, jósvafői, illetve vörös-tói túravezetői pihenőhelyek és hozzájuk tartozó kiszolgálóhelyiségek belső felújítása, festése, valamint az Információs iroda belső felújítására is sor került.
- A közönségkapcsolat szempontjából alapvető fontosságú az aggteleki Információs iroda, amelynek folyamatos nyitva tartását 2021. május 2-tól sikerült megvalósítani. 2021. évben személyesen 11.585 fő, telefonon 3.081 fő, írásban 1769 fő tájékoztatására került sor.
- Célként tűztük ki az anp.hu turisztikai honlap megújítását; foglalási rendszerének kiépítését és rendszerbe állítását. A honlap fejlesztést külső vállalkozó végezte. Több alkalommal sor került munkacsoportos egyeztetésre, online konferenciabeszélgetésre és

adatszolgáltatásra, melynek eredményeképpen 2020. július 20-án megtörtént a domain név átirányítása az új felületre. A honlapon belüli foglalási rendszer részben történő élesítésére terveink szerint 2022-ben, a korábbi turisztikai programok újraindítása után kerül sor.

- A közönség tájékoztatása céljából az eseménynaptárban meghirdetett programok esetében minden esetben sor került önálló honlap cikk és Facebook bejegyzés megjelentetésére. Kiemelt program esetében a programajánlatok a sajtónak küldött direkt e-mail formájában kerültek megküldésre.
- 2021-ben az anp.hu turisztikai honlapon 52 db új cikket, az ANPI Facebook oldalain 220 új bejegyzést jelentettünk meg, illetve online elérhető volt az éves események rendszeresen frissített listája.
- Az évben 13 db rádiós interjú, televíziós felvétel; a magyar és nemzetközi internetes médiában 94 db online cikk, a nyomtatott sajtóban pedig 2 db turisztikai cikk jelent meg. A honlap fejlesztéssel párhuzamosan az új hírlevél rendszer 2021-ben elindult.
- Az ANP magyar és angol nyelvű Facebook oldalán heti több alkalommal jelenik meg új hír.
- Az év folyamán 5 turisztikai kiadvány és környezeti nevelési foglalkoztató készült el.
- 2 nagyközönségi rendezvényen információs standdal személyesen vettünk részt.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hazai és határon túli turisztikai egyesületekkel, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, vállalkozókkal, szakemberekkel való kapcsolatok kialakítására, fenntartására és fejlesztésére. A kapcsolattartás partnereinkkel, társ szervezetekkel telefonon, e-mailben és személyes megkeresések alapján történik.
- Az ár- és kedvezményrendszer, valamint a szolgáltatás kínálatának kialakítása, a vendégek kiszolgálása mindkét saját üzemeltetésű szálláshelyen megtörtént. A kedvezményeket harmonizáltuk az egyéb szolgáltatásainak kedvezményeivel.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv), külön részletezve a tervezett pályázatok ütemezését és megvalósítását

Személyi állomány, foglalkoztatás:

- A foglalkoztatás terén fontos célkitűzés, hogy az állandó feladataink mellett a folyamatban lévő projektek munkaerő szükségletét is biztosítsuk.
- Az Igazgatóság engedélyezett létszáma 145 fő, feladataink ellátását 2022-ben is ezzel a létszámmal kell megoldani. Fontos feladat továbbra is a megüresedő álláshelyek feltöltése, valamint a személyi állományhoz kapcsolódó nyilvántartások (ÁNYR, KIRA) előírás szerinti vezetése, és a jogszabályokban előírt adatszolgáltatások teljesítése.

- 2022. január 1. napjával a havi garantált bérminimum 260.000.-Ft-ra emelkedett, illetménybesorolást tekintve az Igazgatóságra a 2018. évi CXXV. törvény I/2. számú mellékletében szereplő illetménytábla vonatkozik, amelyben a hivatali tanácsos besorolás esetén az illetmény alsó határa: 200.000.-Ft, a felső határa: 350.000.-Ft. Az Igazgatóság engedélyezett létszámának több mint 50%-a ebbe a kategóriába tartozik jelenleg, ez nagy problémát jelent a meglévő kollégák megtartása, illetve új munkaerő felvétele esetén is. A bérigények a garantált bérminimumhoz igazodnak, illetve egy szakképzettséggel, gyakorlattal rendelkező jelentkező bérigénye sok esetben meghaladja a hivatali tanácsos illetménykategória felső határát is. A megemelt bérköltség természetesen a költségvetést is megterhelné, de nincs választási lehetőségünk, a működésünkhöz szükséges a szakképzett munkaerő, és a dolgozók megtartása, illetve az üres álláshelyek feltöltéséhez is szükségünk lenne magasabb besorolási kategóriákra. Tovább nehezíti a megfelelő munkaerő felvételét, hogy tömegközlekedési eszközzel nem megoldható a munkába járás, és az üzemanyagárak emelkednek.

Védett és Natura 2000 területek fenntartásával kapcsolatos tervezések, kutatás, monitorozás, tájvédelem:

- Természetvédelmi területkezelés éves tervezése, végrehajtásának figyelemmel kísérése és értékelése.
- Földtani alapszelvények kezelése.
- Az Aggteleki Nemzeti Park védőövezet kihirdetésének előkészítése.
- Az Aggteleki Nemzeti Park övezeti besorolás kihirdetésének előkészítése.
- Veszélyeztetett fajok megőrzéséhez szükséges együttműködések fejlesztése (pl. épületlakó denevérfajok).
- Újabb biotikai adatok gyűjtése a Natura 2000 területekről, adathiányos jelölő fajokról.
- Adatgyűjtés védett és fokozottan védett fajokról, védett természeti területekről, adathiányos területekről és fajokról. Nem védett területeken történő alapállapot-felmérések, hatósági ügyekhez szükséges szakmai véleményekhez kapcsolódó adatgyűjtés, a hatékony hatósági döntés-előkészítés fenntartása.
- Igazgatóságunkhoz tartozó 4 Különleges madárvédelmi terület fenntartási tervének elkészítésének koordinálása, illetve 3 Natura2000 terület elkészítésének koordinálása.
- Biotikai adatfelvétel az adathiányos állapotok megszüntetése érdekében, erdőtervezéssel kapcsolatos adatfelvételre kiterjesztés.
- NBmR és Natura 2000 monitorozás, a kutatások koordinálása.
- Az éves állapot-felmérési terv alapján NBmR és Natura 2000 kutatási feladatok fognak megvalósulni.
- Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomás működtetése, kapcsolódó CES monitorozás lebonyolítása.

- Fajvédelmi tervek megvalósításával kapcsolatos aktuális feladatok végrehajtása, speciális fajvédelmi intézkedések ellátása.

Barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása program folytatása:

- További mesterséges üregek védetté nyilvánításának előkészítése.

Inváziós növényfajok kezelésének tervezett végrehajtása 2022-ben:

- Az ANP gyepein a kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis* L.) van jelen a legnagyobb területen, visszaszorítására a szárazzás mellett vegyszeres irtást tervezünk az előző évtizedben kezelésbe vont területeken és nagyságrendben.
- Folytatni tervezzük a Tornai-alsóhegyen nagy területeket előzőlő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima* /Miller/ Svingle) vegyszeres visszaszorítását.
- A visszaszorítási, monitorozási és szakirányítási munkálatokat továbbra is 2 fő végzi.
- A kezelési feladatok elvégzésére vállalkozó bevonását tervezzük, ehhez pályázati, illetve egyéb források elérhetőségére van szükség.

Birtokügyi feladatok, területvásárlás, kisajátítás, kártalanítás:

- Igazgatóságunk – támogatás esetén – folytatja a védett természeti területek állami tulajdonba vételét.

Haszonbérletek, megbízási szerződések:

- Az 5 hektár alatti területek esetében továbbra is sor kerülhet haszonbérleti szerződések megkötésére, valamint megbízási szerződés megkötésére 1 gazdasági évre.

Természetvédelmi kezelési tevékenységünkkel, a Tájegységek működésével kapcsolatos célkitűzések:

- Az ANPI természetvédelmi éves kezelési tervének végrehajtásához szükséges engedélyek beszerzése (kaszálni és legeltetési engedély, terület-helyreállítási engedély, fásításból történő fakitermelési engedély, erdőtörvény hatálya alá nem tartozó területek fakivágási engedélye, erdőtervezett erdőkben történő fakitermelés engedélye stb.)
- Az élőhelyek fenntartásával, helyreállításával kapcsolatos kezelési tevékenységek elvégzése.
- Az Aggteleki Tájegységben 2022. évben az előző évhez hasonló volumenű (900-1000 ha rét, legelő és szántó) területkezelési feladatok ellátása. A gyepterületek kezelése részben saját eszközparkkal, részben vállalkozók bevonásával fog történni, ami legeltetéssel (cc. 230 ha) egészül ki.
- A Zempléni Tájegységben az árvízviszonyok függvényében 2022. évben a 2021. évet kissé meghaladó területkezelési feladatok ellátása tervezett. A gyepterületek kezelése kizárólag saját eszközparkkal történik, ami néhány területen külső közreműködők bevonásával, legeltetéssel egészül ki.

- A fajokat érintő kedvezőtlen ökológiai állapotváltozások figyelemmel kísérése, a kedvezőtlen folyamatok megállítása és visszafordítása érdekében szükséges intézkedések megtétele, különös tekintettel az inváziós fajok terjeszkedésének megállítására. A szukcesszív folyamatok visszaszorításához nagy létszámú élő munkaerő szükséges, emiatt a kitermelésre kerülő faanyag lakossági gyűjtésére továbbra is alapozunk.
- Az erdők természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatok erdőterv és az abban rögzítettek alapján leadott éves terv szerinti elvégzése.
- Az erdőterületeink természetvédelmi helyzetének javítása érdekében kitermelt faanyag kezelése (saját felhasználás, raktározás, értékesítés).
- Az Aggteleki Tájegységben a kezelési célok eléréséhez a korábbi évekhez hasonló mennyiségű (3000-3300 m³) faanyag kitermelése tervezett.
- A Zempléni Tájegységben a kezelési célok eléréséhez az előző éveket meghaladó mennyiségű, természetvédelmi célú fakitermelés végrehajtása tervezett.
- Mezőgazdasági és erdei utak karbantartása, javítása: mind az Aggteleki Tájegységben, mind a Zempléni Tájegységben az előző évihez hasonló mértékű (tájegységenként 5-10 km) tervezett.
- Az erdők védelmével kapcsolatos állami feladatokban történő részvétel a jogszabályi előírások szerint, továbbá a körzeti erdőtervezés, hatósági eljárásokban való közreműködés.
- 2022. évben az erdővédelmi jelzőlapok leadása továbbra is meg fog történni, amennyiben a káresemények nagyságrendje ezt szükségessé teszi.
- A körzeti erdőtervezésekhez szükséges adatszolgáltatás, kezelési javaslat készítése 2022. évben sem szenvedhet hiányt. Ennek érdekében a feladat elvégzéséhez szükséges munkaerő pótlása, foglalkoztatása tervezett.
- Kezelt területekkel, őshonos állatállománnyal, gazdálkodással, támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási és adminisztrációs feladatok ellátása, gazdálkodási napló vezetése. A nyilvántartási rendszer fejlesztése.
- MTÉT (Magas Természeti Értékű Területek) feladatokban történő közreműködés.
- A Natura 2000, JFGK (Jogszabályokban Foglalt Gazdálkodási Követelmények) EMVA nem termelő beruházásokkal kapcsolatos feladatokban történő közreműködés. A jogszabályoknak megfelelő gazdálkodás fenntartása továbbra is alapvető elvárás.
- Hatósági és szakértői ellenőrzésekben történő közreműködés.

Génmegőrzéssel kapcsolatos célkitűzések:

- A külterjes gyümölcsösökben (10-20 ha) a tervezett kezelések (kaszálás, ritkítás, metszés, fiatal egyedek ültetése stb.) vállalkozóval történő elvégeztetése. Őshonos gyümölcsfajtákból 1,1 ha-os anyatelep kialakítása Szinpetri község határában.

- Az állattartás infrastruktúrájának fejlesztését célzó pályázat (KEHOP) megvalósításának befejezése, a létesítmények használatba vételi eljárásának lefolytatása, majd birtokba vétele és üzemeltetése.
- Mének geneológiai vonalának bővítése, kancaállomány további fejlesztése.
- A lóállomány gondozását végzők esetében a fluktuáció visszaszorítása, ennek érdekében lehetőség szerint szakképzett dolgozók alkalmazása.
- Ex-situ génmegőrzés kialakítása az ANPI-nál (mesterséges megtermékenyítő állomás, spermabank létrehozása). A különleges értéket képező kancacsaládok szerény létszámú egyedeinek szaporítására.

Vadászat, vadgazdálkodás célkitűzései:

- Az éves vadgazdálkodási tervek elkészítése, leadása.
- Az éves vadászati jelentések elkészítése, leadása.
- Vadállomány szabályozási tevékenység elvégzése.
- Bérvadásztatással kapcsolatos feladatok ellátása.
- ASP diagnosztikai kilövések növelése.
- A vaddisznó állomány minimális szinten tartása, cél a 0,5 db/100 ha.
- Az éves vadgazdálkodási tervek teljesítése.
- Aranysakál állomány csökkentése.
- Együttműködés az állategészségügyi hatósággal.
- A NÉBIH felé való ASP elszámolás elkészítése.
- Földtulajdonosi közösségekkel kapcsolatos feladatok ellátása.
- A 658100 sz. Földtulajdonosi Közösségtől az 5 évi haszonbérleti díj behajtása.

Projektekkel és a pályázati tevékenység fejlesztésével kapcsolatos célkitűzések:

- 2022. évben továbbra is fő feladat a támogatási szerződéssel rendelkező projektek megvalósításának koordinálása, a támogatási szerződésekben rögzített kötelezettségek teljesítése. Kiemelt feladat a még hátralevő beszerzések/közbeszerzések eredményes lebonyolítása, a szükséges módosítási igények, továbbá a rendszeres szakmai beszámolók, kifizetési kérelmek benyújtása, a projektek teljes ügyvitel-szervezési feladatainak ellátása, kapcsolattartás az Irányító Hatósággal.
- 2022-ben kiemelt feladat a 2014-2020 időszakra vonatkozó 2 db KEHOP előkészítési projektek megvalósítása, a következő ciklus beruházási projektjeinek megalapozása érdekében.

- Szintén kiemelt feladat 2022-ben a 2021-2027 időszakra, az Igazgatóság fő fejlesztési prioritásait tartalmazó természetvédelmi fejlesztési javaslatok kidolgozása, egyeztetve a szakpolitikai felelős Agrárminisztériummal.
- Emellett egyéb pályázati lehetőségek figyelése is feladat, kiemelt figyelemmel a 2021-2027 időszakban megjelenő új pályázati lehetőségekre.

A Természetvédelmi Őrszolgálat célkitűzései 2022 évre:

- Feladatellátás színvonalának fenntartása, és emelése.
- Őrszolgálati KEHOP projektben beszerzett és létrehozott eszközök gyakorlati alkalmazásának fejlesztése, együttműködések fenntartása.
- Létszámfejlesztés, az új kollégák szakmai- és gyakorlati ismereteinek szintre hozása.
- Polgári Természetőr vizsgaanyag elkészítése a 2021 évben átadott Természetvédelmi őri vizsga tananyagának tematikája alapján. A jelentkezők vizsgáztatása, megállapodások megkötése, a működési rend kialakítása.
- Szakmai ismeretek szinten tartása.
- A KEHOP PLUSZ fejlesztési program őrszolgálati feladatellátást segítő elemeinek tervezése.

Költségvetéssel és vagyonnal kapcsolatos célkitűzések:

- A költségvetéssel kapcsolatban a legfontosabb célunk a működőképesség és fizetőképesség megőrzése.
- A fenti cél elérését illetve megvalósítását csak szigorú, fegyelmezett gazdálkodás révén sikerülhet megvalósítani, amely által csak a legszükségesebb kiadásokra lesz mód. Az idei év alig két és fél hónapja alapján világosan látszik, hogy a 2022-es év még nehezebb lesz. Az INTERREG Magyarország Szlovákia Románia Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program projekt keretében a 2021. évre a támogatási előleg nem érkezett meg, az ukrán partner reportja nem került elfogadásra, ennek csúszása szintén megterheli a költségvetésünket. Az AESA Magyarország Kft. (az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, mint az uniós támogatások nemzeti ellenőrző hatósága által megbízott ellenőrző szervezet) utólagos ellenőrzést tartott, (SKHU/1601/1.1/035 projekt és a SKHU/1601/1.1/038 projekt megvalósításának ellenőrzése összhangban a 1303/2013 EU rendelettel) mely során szabálytalanság megállapítása történt, ennek következtében a jogosulatlanul felhasznált támogatás 119.658,58 euro visszafizetésére kötelezik az Igazgatóságot, az összeg nagysága és a fizetési határidő rövidege, likviditási problémákat okozhat az Igazgatóságnak a jövőre nézve.
- Az ukrán menekültek megsegítésével, befogadásával számolnunk kell a szállásbevételeink csökkenésével is.
- A gazdálkodásra, valamint a kötelezettségvállalásra vonatkozó szabályok - a jelenlegi helyzet miatti – még fokozottabb és következetesebb betartása és betartatása szükséges.

Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok célkitűzések:

- Alapvető, folyamatos cél a látogatók magas szakmai színvonalon való ellátása, igényeik kielégítése, megfelelő infrastrukturális háttér biztosítása a bemutatóhelyeinken, látogatóközpontjainkban, tanösvényeinken. Az a cél, hogy az ide érkező turisták egyre több időt tudjanak nálunk tölteni, melynek következtében növekszik a vendégéjszakák száma, illetve a szolgáltatások kihasználtsága.
- Környezeti nevelési programjaink nagyon népszerűek, ezeket szeretnénk kibővíteni egy téli - főként barlangos témájú - erdei iskolai programmal, valamint a kézműves tábor újraindításával. A pár éve szünetelő, de előtte rendszeresen megrendezett napközis jellegű tábor a kézműves foglalkozásokra és hagyományos mesterségek kipróbálására épít. Továbbra is szeretnénk megrendezni a természetismereti tábort, amely hagyományos bentlakásos tábor, programjában alapvetően természet- és környezetvédelmi témák szerepelnek.
- 2022-ben várhatóan kiadásra kerülnek a tanösvények leporellóinak elektronikus formái, amennyiben a pénzügyi helyzet lehetővé teszi, úgy nyomtatott formában is kiadásra kerülnek.
- 2021. évben elmaradt, de reményeink szerint 2022-ben sor kerülhet a külsős túravezetői rendszer üzemeltetésével kapcsolatos tanfolyamok megrendezésére, illetve szerződéskötésekre.
- Az aggteleki Információs iroda folyamatos nyitva tartásának biztosítása és közönségforgalmának magas színvonalú kiszolgálása személyesen, telefonon és írásban.
- Az anp.hu turisztikai honlap folyamatos szerkesztése; foglalási rendszerének beállítása és rendszerbe állítása, részben szlovák nyelvű oldalak további feltöltése, kiegészítése, a korszerűtlen anp.nemzetipark.gov.hu honlap aktuális tartalmainak átemelése az anp.hu oldalra.
- A programtervben, eseménynaptárban (V. számú melléklet) részletezett programok nyilvánosságának biztosítása a honlapokon, a Facebook oldalakon, hírlevelek-, illetve a sajtó útján.
- Részvétel turisztikai vásárokon, illetve szakmai rendezvényeken, konferenciákon, amennyiben a járványhelyzet miatt lehetséges.
- Turisztikai, információs kiadványok szerkesztése, gondozása.
- Kapcsolattartás a hazai és határon túli turisztikai egyesületekkel, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, vállalkozókkal, szakemberekkel.
- A szállásértékesítés szakmai felügyeletének ellátása.

Melléklet

I. sz. melléklet: Projektek

Szakmai beszámoló tartalomjegyzékének 8. pontjához

Projekt címe	Támogatási szerződés hatálybalépése (dátum)	Fizikai befejezés (dátum)	Forrás megnevezése	Célok, tevékenységek				Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás összege (Ft)	Pályázat 2021. évi teljesítése ³
					Megcélzott védett természeti terület/ Natura 2000 terület megnevezése	Célterület ⁴ kiterjedése (ha)	Kapcsolódó bemutatási elem			
KEHOP-4.1.0-15-2016-00028 Komplex élőhely-fejlesztés a Zempléni Tájegység területén	2016.09.15	2022.06.15	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	A projekt célja az ANPI Zempléni Tájegységében található természetvédelmi kezelést igénylő védett, illetve Natura 2000 élőhelyek ökológiai állapotának javítása élőhely-fejlesztési és területkezelési tevékenységekkel. Az Igazgatóság a projekt során mintegy 1316 ha rét, legelő, erdő és mocsárként, vízállásként nyilvántartott terület kezelését és fejlesztését végzi el a természetközeli állapotok helyreállítása, megőrzése érdekében. (Kisvízes élőhelyek, természetes gyepek, erdei élőhelyek és	Erdei élőhelyek, természetes gyepek, szántók és kisvízes élőhelyek rekonstrukciója	1.316,0717	Információs kiadványok; Tanösvény; Bemutatók, foglalkozások	1.251.024.943 Ft	1.251.024.943 Ft	Bev: 1.237.291.478 Ft (támogatási előleg1.) Bev 2021: 13.733.465 Ft (támogatási előleg2.) Kiad 2016: 17.485.070 Ft Kiad 2017: 41.598.246 Ft Kiad 2018: 259.412.569 Ft Kiad 2019: 170.950.143 Ft Kiad 2020: 571.610.181 Ft Kiad 2021: <u>116.632.753 Ft</u> Egyenleg: 73.335.981 Ft

³ Kérjük a pénzügyi teljesítés mellett a projektek szakmai előrehaladását is leírni néhány mondatban, vagy ebben az oszlopban, vagy a táblázat előtt/után külön összefoglalóban.

⁴ Amennyiben adott projekt esetében a célterület a teljes működési terület, elegendő ezt feltüntetni a táblázatban, az egyes védett, ill. Natura 2000 területek felsorolását kérjük mellőzni. A célterülettel kapcsolatos információk megadása különösen fontos azon projektek esetén, amelyek hatásai a természetvédelmi helyzet javulásához közvetlenül hozzájárulnak és hatásai jól lehatárolható célterületekhez köthetők (pl. élőhely-rekonstrukciós fejlesztések, kezelési infrastruktúra fejlesztése, monitorozás).

				szántóterületek rekonstrukciója) A projekt keretében korszerű gazdálkodási központ létesült Bodrogkeresztúron, továbbá beszerzésre kerülnek a természetvédelmi célú területkezelési munkálatok elvégzéséhez nélkülözhetetlen erdészeti és mezőgazdasági munkagépek, járművek, eszközök, Továbbá prioritásként jelenik meg a NATURA 2000 területekhez kapcsolódó bemutatási tevékenység is.						
KEHOP-4.1.0-15-2016-00049 Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett gyepterületek legeltetéssel történő természetvédelmi kezeléséhez szükséges állattartási infrastruktúra fejlesztése	2016.09.29	2022.03.10	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	A projekt a legeltetéssel történő természetvédelmi gyepterületre, az állatállomány tartásához szükséges infrastruktúra fejlesztésére irányul. A projekt komplex célkitűzése az országos jelentőségű védett területeken található értékes élőhelyek fejlesztése, ezzel összefüggésben az őshonos, védett növény és állatfajok védelme; különös tekintettel a hucul kisló állományának védelmére. Az ANPI kezelésében lévő gyepterületek jelentős részén a kezelés legmegfelelőbb módját az extenzív, szakaszolt	Legeltetéssel kezelt területek, továbbá kiszolgáló helyiségek létesítése, fejlesztése	573,0166	Kiadványok; Tanösvény	717.942.467 Ft	717.942.467 Ft	Bev: 210.173.484 Ft (támogatási előleg1.) Bev 2021: 88.768.983 Ft (támogatási előleg2.) Kiad 2016: 233.670 Ft Kiad 2017: 12.832.861 Ft Kiad 2018: 16.397.887 Ft Kiad 2019: 44.271.560 Ft Kiad 2020: 68.905.736 Ft Kiad 2021: 484.422.354 Ft, ebből szállítói finanszírozás 366.625.000 Ft utófinanszírozás <u>117.632.541 Ft.</u> Egyenleg: 91.043.212 Ft

				legeltetés jelenti. A projekt az ehhez szükséges infrastruktúra, a hucul lovak tartásához elengedhetetlenül szükséges feltételrendszer kialakítására irányul.						ebből szállítói finanszírozás: 52.375.000 Ft utófinanszírozás: 38.668.212 Ft
KEHOP-4.1.0-15-2016-00051 A természetvédelmi erdőkezelést és a becserjésedéssel veszélyeztetett védett gyepek rehabilitációját elősegítő infrastruktúra fejlesztése az ANPI területén	2016.10.14.	2021.09.28	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	A projekt komplex célkitűzése az ANPI kezelésében lévő, az Aggteleki Tájegységben található erdők és gyepek természetvédelmi célú fenntartása, ezáltal az országos jelentőségű védett terület, mint értékes élőhely megőrzése, fenntartása, az őshonos, védett növény- és állatfajok védelme. A rekonstrukciós, természetvédelmi területkezelési munkák célja mintegy 3.110 ha védett területen a természetes vagy természetközeli élőhelyek megőrzése az eredeti, őshonos növényfajok visszatelepülésének elősegítése, a nem őshonos fajok kiszorítása. A projekt keretében beszerzésre kerülnek a területkezeléshez és monitoring tevékenységhez szükséges eszközök is.	Erdei élőhelyek, természetes gyepek, rekonstrukciója	3.110,3669	Kiadványok	363.297.509 Ft	363.297.509 Ft	Bev: 363.297.510 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 153.670 Ft Kiad 2017: 8.718.129. Ft Kiad 2018: 41.962.521 Ft Kiad 2019: 94.478.718 Ft Kiad 2020: 164.984.197 Ft Kiad 2021: <u>53.000.275 Ft</u> Egyenleg: 0 Ft
KEHOP-4.2.0-15-2016-00010 A területi jelenlét és a természet-	2016.11.21.	2022.09.30	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energiahatékonysági	A projekt célja a területi jelenlét és a természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti	Natura 2000 területek	Teljes működési terület	Kiadvány	199.000.000 Ft	199.000.000 Ft	Bev: 199.000.000 Ft (támogatási előleg) Kiad 2016: 0 Ft Kiad 2017: 2.973.809 Ft

védelmi őrzés hatékonyságának javítása az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével			Operatív Program	Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével, melynek elemei Őrszolgálati Iroda kialakítása a Zempléni Tájegységben; a terepi mobilitás, adatgyűjtés, monitorozás eszközrendszerének fejlesztése, Légirendészeti támogató rendszer kidolgozása.						Kiad 2018: 16.901.291 Ft Kiad 2019: 19.384.499 Ft Kiad 2020: 121.690 Ft Kiad 2021: <u>74.418.047 Ft</u> Egyenleg: 85.200.664 Ft
KEHOP-4.1.0-15-2021-00093 A Világörökség részét képező élettelen természeti értékek rekonstrukciója és a hozzájuk kötődő sérülékeny élővilág megőrzését szolgáló természetvédelmi célú beavatkozások (projekt-előkészítés)	2021.08.16.	2022.10.31.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	A projekt célja a természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó, a későbbiekben indokolt és részletezett élettelen természeti értékek és az ezekhez kapcsolódó sérülékeny élővilág megőrzését, rehabilitációját szolgáló beavatkozások megalapozása, tervezése, részletes műszaki-szakmai előkészítése, és a kapcsolódó közbeszerzési eljárások lebonyolítása, illetve előkészítése, megindítása.	Védett és fokozottan védett felszíni terület, Natura 2000 terület, fokozottan védett barlangok (4)	621,2875	n.r.	40.000.000 Ft	40.000.000 Ft	Bev: 40.000.000 Ft (támogatási előleg) Kiad 2021: <u>1.602.564 Ft</u> Egyenleg: 38.397.436 Ft
KEHOP-4.1.0-15-2021-00097 A vizes, illetve vízi élőhelyek eredeti jellegének és az azokhoz kötődő fajok élettani	2021.08.03.	2022.11.30.	Széchenyi 2020 - Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program	A projekt közvetlen célja a természetvédelmi helyzet javítását és a leromlott ökoszisztémák helyreállítását célzó, a vizes élőhelyek megőrzését és természetvédelmi	Védett és Natura 2000 terület (Tengerszemtó és Jósvalforrás Keleméri	108,6205	n.r.	30.000.000 Ft	30.000.000 Ft	Bev: 30.000.000 Ft (támogatási előleg) Kiad 2021: <u>291.555 Ft</u> Egyenleg: 29.708.445 Ft

igényeinek megfelelő vízellátottság, vízfelület és partmenti környezet természetvédelmi célú helyreállítása és monitorozása (projekt-előkészítés)				helyzetének javítását szolgáló beavatkozások megalapozása, tervezése, részletes műszaki-szakmai előkészítése, és a kapcsolódó közbeszerzési eljárások lebonyolítása, illetve előkészítése, megindítása.	Mohos-Tavak Aggteleki kisvízes élőhelyek)					
SKHU/1601/1.1/035 Gyógy-turisztikai fejlesztések az Aggteleki és Szlovák-karszt Világörökség barlangjaiban	2017.11.01.	2021.07.31	INTERREG V-A Szlovákia Magyarország Együttműködési Program	A projekt célja az Aggteleki- és Szlovák-karszt barlangrendszerében, a határon átnyúló hálózattal rendelkező barlangok gyógybarlanggá minősítéséhez kötelezően előírt vizsgálatok (víznyomjelzéses, vizsgálatok geofizikai vizsgálatok, barlang klíma vizsgálatok, barlangi légmodell készítése, hidrodinamikai modellezés, mikrobiológiai vizsgálatok, vízkémiai vizsgálatok, In situ szennyezőanyag jelenlétének és terjedésének vizsgálata) elvégzése a minősítéshez.	Béke barlang, Baradla barlang	ANPI 1.500m2	Rádióspotok, óriásplakátok, újságcikkek, leporello; tájékoztató kiadvány	Projekt össz: 1.616.098,4 EUR ebből ANPI: 1.303.524,4 EUR	ANPI: 1.303.524,40	Bev 2018: 901.947 EUR (támogatási előleg1.) Bev: 2020-2021: 308.138 EUR Kiad 2017:1.597 EUR Kiad 2018:346.866 EUR Kiad 2019:666.415 EUR Kiad 2020:207.120 EUR <u>Kiad 2021: 76.446 EUR</u> Egyenleg -81.526 EUR (az utolsó támogatási részletet a záró elszámolás alapján, utólag kapjuk meg 2022-ben, ill. a fel nem használt támogatás 5.080 EUR)

				Cél továbbá a gyógyturisztikai működéshez szükséges belső és külső építési munkálatok elvégzése, valamint a gyógyterápiás eszközök beszerzése.						
HUSKROUA/17 02/6.1/0010 Ökológiai folyosók a Kárpátokban	2019.10.01.	2022.07.31	INTERREG Magyarország Szlovákia Románia Ukrajna ENI Határon Átnyúló Együttműködési Program	A projekt célja a közös természeti értékek megőrzése, azáltal, hogy azonosítja, feltérképezi, majd megfigyeli a határon átnyúló kulcsfontosságú ökológiai folyosókat és a folyosók élőlényeit, intézkedéseket hoz az ökológiai folyosók védelmére, mely így a jövőben fokozottan segíti a nagy húsevő ragadozók élőhelyeinek védelmét. A projekt keretében először alakul a magyar, szlovák, román és ukrán szervezetek között olyan partnerség, együttműködés, amely a vadon élő állatok határokon átnyúló megfigyelésére irányul.	Aggteleki és Zempléni Tájegység	Teljes működési terület	Tájékoztató fórumok; Tájékoztató füzet iskolásoknak Promóciós tárgyak (bögre, póló)	Projekt össz: 1.550.871,83 EUR	ANPI: 339.754,98 EUR	Bev 2019: 125.709 EUR (tám. előleg1.) Bev 2021:53.593 EUR (tám. előleg2.) Kiad 2019: 0 EUR Kiad 2020: 32.767 EUR Kiad 2021: <u>197.098 EUR</u> Egyenleg: -50.563 EUR (2021. évre a 3.sz. tám. előleg nem érkezett meg, az ukrán partner reportja nem került elfogadásra)

II. sz. melléklet: Látogatóstatisztika

Szakmai beszámoló tartalomjegyzékének 12. (Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok) pontjához

A nemzeti park igazgatóság ökoturisztikai bemutatóhelyek regisztrált látogatói (2021)						
	<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Belépőjegy ára (tól-ig; Ft)</i>	<i>Megjegyzés</i>
1	Baradla-barlang	77 474	1 096	78 570	300-3200	
2	Rákóczi-barlang	0	0	0		
3	Vass Imre-barlang	0	0	0		
4	Aggtelek Látogatóközpont/Információs iroda	0	11 585	11 585		
5	Vörös-tó Látogatóközpont	0	0	0		Ezen a helyen nem releváns mivel ez megegyezik a Vörös-tói középtúra látogatóknak a számával, amely szerepel az 1. sorban.
6	Kessler Hubert Emlékház	0	15 000	15 000		Becsült adat a Baradla-barlangba jegyet váltók létszáma alapján.
7	Művészetek Magtára Bódvaszilás	0	0	0		
8	Mohos-ház bemutatóközpont	155	0	155	750-1000	
9	Boldogkőváraljai Tájház	0	0	0		
10	Pavletits Ház	0	137	137		
11	Kúria Oktatóközpont	0	0	0		Ezen a helyen nem

					releváns, mivel a teljes látogatószám kifejtve szerepel a 18-21. és 30-39.sorokban.
Regisztrált látogatók összesen:			105 447		

A nemzeti park igazgatóság ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2021)					
<i>Szolgáltatástípus</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Szolgáltatás ára (tól-ig; Ft)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetéses túra, nyílt túra	263	78	341	300-3000	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	21	92	113	1 600 Ft	
Erdei iskolai program			0		
Természetvédelmi táborok	24	0	24	10000-22000	Ft/fő/5 napos program
Barlangi kalandtúra			0		
Kerékpáros túra	17	10	27		
Csónak- és kenútúra		4 903	4 903		bodrozug.hu-n regisztráltak
Fotóstúrák			0		
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)			0		
Egyéb: Barlangi esküvő			0		
Egyéb barlangi túra	518	179	697	300-2500 Ft	
Mikulástúra	534	0	534	300-2500	
Játszóházak	33	190	223	250 Ft	
Egyéb környezeti nevelési programok	311	463	774	500, 800Ft/ fő, 2000Ft/család,	ebből 420 TMO-s előadás
Kitelepülések	0	0	0		

Baradla manó túra	453	2	455	300-2000	
Kincskereső játékosvény	363	320	683	250-500	
Zöld Sziget	0	1 020	1 020		Interaktív bemutató stand
Környezeti nevelési módszertani foglalkozás	0	0	0		Szakmai módszertani program pedagógusoknak
Előadások, terepi vizsgálódások, témanapok	92	405	497		Ft/fő (főként osztálykirándulások szakmai programjai)
Terepgyakorlat	0	0	0		Ft/fő
Verseny zsűrizése	0	0	0		
Óvodás program	43	0	43	200-450	Ft/fő (óvodás foglalkozások, játékos terepi programok)
Regisztrált igénybevevők összesen:			10 334		

Környezeti nevelési statisztika	
Környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység	létszám összes (év/fő)
Szakvezetési túra	4991
Barlangi program, túravezetés	697
Erdei iskola/óvoda	0
saját szervezésű szakmai napok	243
természetvédelmi táborok	24
osztálykirándulás	504
természetvédelmi szakmai előadások	674
Egyéb tematikus program	1020
Regisztrált igénybevevők összesen:	8153

III. sz. melléklet: Tájértékek

Szakmai beszámoló tartalomjegyzékének 7.1. pontjához

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén felmért egyedi tájértékek, településenkénti kimutatásban:

	Település	Felmérés éve	Egyedi tájértékek száma	Megjegyzés
1	Abaújalpár	2010-2011	17	
2	Abaújkér	2003	9	
3	Abaújlak	2001	10	
4	Abaújszántó	2003	17	
5	Abaújszolnok	2001	7	
6	Abaújvár	2003, 2004	35	
7	Abod	2001	6	
8	Aggtelek	2004	48	
9	Alsóberecki	2003	6	
10	Alsódobsza	2003	3	
11	Alsógagy	2001	2	
12	Alsóregmec	2010-2011	21	
13	Alsószuha	2004	5	
14	Alsótelekes	2004	13	
15	Alsóvadász	2001	4	
16	Alsózsolca	2001	10	
17	Arka	2010-2011	32	
18	Arnót	2001	4	
19	Aszaló	2001	8	
20	Baktakék	2001	17	
21	Balajt	2001	11	
22	Bánréve	2004	6	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
23	Baskó	2010-2011	45	
24	Becskeháza	2003	2	
25	Bekecs	2012	11	
26	Beret	2001	6	
27	Bodroghalom	2003	11	
28	Bodrogkeresztúr	2019	20	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium

				minőségbiztosítására váró adatok)
29	Bodrogkisfalud	2012	10	
30	Bodrogolaszi	2010-2011	15	
31	Bódvalenke	2003	9	
32	Bódvarákó	2003	14	
33	Bódvaszilas	2003	20	
34	Boldogkőújfalu	2010-2011	22	
35	Boldogkőváralja	2010-2011	47	
36	Boldva	2001	10	
37	Borsodszirák	2001	6	
38	Bózsva	2010-2011	33	
39	Büttös	2003	6	
40	Cigánd	2003	7	
41	Csenyéte	2001	8	
42	Csobád	2001	7	
43	Damak	2001	3	
44	Dámóc	2003	10	
45	Debréte	2003	5	
46	Detek	2001	12	
47	Dövény	2004	11	
48	Dubicsány	2001	12	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
49	Edelény	2001, 2003	10	
50	Égerszög	2004	7	
51	Encs	2003	13	
52	Erdőbénye	2016	22	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
53	Erdőhorváti	2010-2011	53	
54	Fáj	2003	7	
55	Fancsal	2003	9	
56	Felsőberecki	2003	12	
57	Felsődobsza	2003	6	
58	Felsőgagy	2001	14	
59	Felsőkelecsény	2004	14	
60	Felsőnyárad	2004	4	
61	Felsőregmec	2010-2011	25	
62	Felsőtelekes	2004	16	
63	Felsővadász	2001	17	

64	Felsőzsolca	2001	13	
65	Filkeháza	2010-2011	15	
66	Fony	2010-2011	65	
67	Forró	2003	5	
68	Fulókércs	2003	6	
69	Füzér	2003	31	
70	Füzérkajata	2010-2011	35	
71	Füzérkomlós	2003	16	
72	Füzérradvány	2010-2011	33	
73	Gadna	2001	6	
74	Gagyapáti	2001	5	
75	Gagybátor	2003	11	
76	Gagyvendégi	2003	4	
77	Galvács	2001	4	
78	Garadna	2003	8	
79	Gesztely	2001	9	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
80	Gibárt	2003	3	
81	Golop	2004	13	
82	Gömörszőlős	2004	9	
83	Gönc	2003	30	
84	Göncruszka	2003	8	
85	Györgyarló	2003	11	
86	Halmaj	2001	7	
87	Hangács	2001	4	
88	Háromhuta	2009	57	
89	Hegymeg	2001	2	
90	Hejce	2010-2011	51	
91	Hercegkút	2004	25	
92	Hernádbúd	2003	6	
93	Hernádcéce	2003	9	
94	Hernádkércs	2003	5	
95	Hernádpetri	2003	5	
96	Hernádszentandrás	2003	4	
97	Hernádszurdok	2003	8	
98	Hernádvécse	2003	10	
99	Hét	2004	8	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.

100	Hidasnémeti	2003	14	
101	Hídvégardó	2003	29	
102	Hollóháza	2003	24	
103	Homrogd	2001	10	
104	Imola	2004	7	
105	Ináncs	2001	3	
106	Irota	2001	5	
107	Izsófalva	2004	15	
108	Jákfalva	2004	8	
109	Jósvafő	2004	56	
110	Kánó	2004	12	
111	Kány	2003	5	
112	Karcsa	2003	8	
113	Karos	2003	16	
114	Kázsmárk	2001	5	
115	Kéked	2003	46	
116	Kelemér	2004	10	
117	Kenézlő	2004	35	
118	Keresztéte	2003	3	
119	Kishuta	2009	27	
120	Kiskinizs	2001	3	
121	Kisrosvagy	2017	10	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
122	Komjáti	2003	18	
123	Komlóska	2010-2011	43	
124	Korlát	2010-2011	23	
125	Kovácsvágás	2007, 2010-2011	26	
126	Krasznokvajda	2003	7	
127	Kupa	2001	10	
128	Kurtyán	2004	8	
129	Lácacséke	2003	5	
130	Ládbesenyő	2001	3	
131	Lak	2001	10	
132	Legyesbénye	2012	28	
133	Léh	2001	4	
134	Litka	2003	4	
135	Mád	2016	23	A végleges adatállomány még nem áll

				rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
136	Makkoshotyka	2003	8	
137	Martonyi	2003	5	
138	Megyaszó	2003	6	
139	Méra	2003	7	
140	Meszes	2003	11	
141	Mezőzombor	2012	14	
142	Mikóháza	2010-2011	28	
143	Mogyoróska	2010-2011	26	
144	Monaj	2001	7	
145	Monok	2012	33	
146	Múcsony	2004	10	
147	Nagyhuta	2009	26	
148	Nagykinizs	2003	3	
149	Nagyrozvagy	2003	16	
150	Novajdrány	2003	7	
151	Nyésta	2001	7	
152	Nyíri	2003	12	
153	Nyomár	2001	7	
154	Olaszliszka	2012	14	
155	Onga	2001	8	
156	Ónod	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
157	Ormosbánya	2004	6	
158	Pácin	2003	15	
159	Pálháza	2010-2011	23	
160	Pamlény	2003	7	
161	Pányok	2003, 2004	37	
162	Pere	2003	5	
163	Percse	2003	1	
164	Perkupa	2003	7	
165	Pusztafalu	2003	19	
166	Pusztaradvány	2003	6	
167	Putnok	2004	19	
168	Ragály	2004	23	
169	Rakaca	2003	15	
170	Rakacaszend	2003	12	

171	Rásonysápberencs	2001	8	
172	Rátka	2004	14	
173	Regéc	2010-2011	48	
174	Révleányvár	2003	2	
175	Ricse	2003	8	
176	Rudabánya	2004	13	
177	Rudolftelep	2004	9	
178	Sajógalgóc	2004	11	
179	Sajókaza	2004	7	
180	Sajókeresztúr	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
181	Sajólád	2001	8	
182	Sajópálfa	2001	6	
183	Sajópetri	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
184	Sajósenye	2001	1	
185	Sajóvámos	2001	6	
186	Sárazsadány	2006	45	
187	Sárospatak	2003, 2012	45	
188	Selyeb	2001	12	
189	Semjén	2003	6	
190	Serényfalva	2004	15	ANPI-BNPI közös felmérés, a felülvizsgálatot az ANPI végezte.
191	Sima	2010-2011	10	
192	Szakácsi	2001	6	
193	Szalaszend	2003	11	
194	Szalonna	2003	4	
195	Szászfá	2003	4	
196	Szegi	2012	7	
197	Szegilong	2012	9	
198	Szemere	2003	12	
199	Szendrő	2001, 2003	21	
200	Szendrőlád	2001, 2003	13	
201	Szentistvánbaksa	2003	3	
202	Szerencs	2012	36	
203	Szikszó	2001	17	
204	Szin	2004	29	

205	Szinpetri	2004	24	
206	Szirmabesenyő	2001	0	A település ANPI működési területére eső része felmérésre került, de egyedi tájértéket nem találtunk rajta.
207	Szögliget	2004	51	
208	Szőlőсарdó	2004	14	
209	Szuhafő	2004	7	
210	Szuhakálló	2004	7	
211	Szuhogy	2004	12	
212	Tálya	2016	29	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
213	Tarcal	2013	52	
214	Telkibánya	2010-2011	82	
215	Teresztenye	2004	11	
216	Tiszacsermely	2003	2	
217	Tiszakarád	2003	11	
218	Tiszaladány	2013	6	
219	Tokaj	2013	74	
220	Tolcsva	2012	24	
221	Tomor	2001	6	
222	Tornabarakony	2003	5	
223	Tornakápolna	2004	9	
224	Tornanádaska	2003	20	
225	Tornaszentandrás	2003	10	
226	Tornaszentjakab	2003	18	
227	Tornyosnémeti	2003	12	
228	Trizs	2004	11	
229	Vágáshuta	2007, 2010-2011	19	
230	Vajdácaska	2003	9	
231	Vámosújfalú	2006	29	
232	Varbóc	2004	12	
233	Vilmány	2003	9	
234	Vilyvitány	2010-2011	41	
235	Viss	2004	27	
236	Viszló	2003	4	
237	Vizsoly	2003	9	
238	Zádorfalva	2004	14	

239	Zalkod	2004	28	
240	Zemplénagárd	2003	2	
241	Ziliz	2001	4	
242	Zubogy	2004	12	
243	Zsujta	2003	5	
244	Sátoraljaújhely	2015	55	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
245	Sóstófalva	2015	1	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
246	Újcsalános	2015	5	A végleges adatállomány még nem áll rendelkezésünkre (Agrárminisztérium minőségbiztosítására váró adatok)
	Összesen		3664	

IV. sz. melléklet: Üzemeltetés keretében elvégzett munkák 2021. évben

Az Igazgatóság üzemeltetési feladatot ellátó szervezeti egysége által elvégzett munkák bemutatása

Helyszín	Elvégzett munka
<p>az ANPI teljes területén általános karbantartási jelleggel végzett tevékenységek, adminisztráció és adatszolgáltatás végrehajtása</p>	<ul style="list-style-type: none"> - a működéshez szükséges általános feltételek biztosítása, a hálózati információk és ellenőrzés alapján szükségesnek ítélt javítási, karbantartási igények, meghibásodások pontosítása, anyagigénylési folyamat elindítása - A teljes IT infrastruktúra üzemeltetése: HW,SW, irodai eszközpark, LAN/WAN, user support, általános AM IT és NISZ kapcsolattartás, valamint az ebből következő beszerzési feladatok ellátása Határvédelem: Eset munkaállomás védelem csomag üzemeltetés - víz, villany és gázfogyasztási helyek havonkénti ellenőrzése, mérőegyeztetéssel a felhasználás rögzítése, a felhasznált energiamennyiségi adat szolgáltatása - igény alapján intézkedés a kijavításra, szükség esetén külső vállalkozó bevonásával - általános logisztikai feladatok elvégzése - gépjárművek karbantartásának és javításának biztosítása - az üzemeltetéshez szükséges karbantartás jellegű szakipari (asztalos, vízvezeték szerelő, villanyszerelő) munkák és feladatok elvégeztetése -logisztikai feladatok elvégzése, anyagbeszerzés, szállítás - rendkívüli eseményekből (pl.: csőtörés, villamos hálózat meghibásodás, dugulás) adódó működési zavarok helyreállítása - folyamatos szemétszedés, takarítás - területi és szervezeti egységek részére nem tervezett szállítási folyamat biztosítása - az ANPI kezelésében lévő parkok, terek, bemutatóhelyek folyamatos kaszálása és zöldfelület karbantartása - tűzifa biztosítás a szilárd tüzelésű kazánok részére - csúszásmentesítés, hó eltakarítás, szóróanyag szállítás - felszíni vízelvezetők folyamatos karbantartása - vízkivételi művek szabály szerinti üzemeltetése - munka és tűzvédelmi feladatokkal járó tevékenység, ellenőrzések, javíttatás biztosítása - belső és külső adminisztráció adatainak gyűjtése, kezelése, részfeladatok elkészítése, energetikai,-

	közbeszerzési,- vagyongazdálkodási adatszolgáltatás
Jósvafő: Igazgatóság épülete, Jósvafői barlangpénztár, Jósvafői, Vörös-tói, Baradla-barlang rendszer villamos hálózata	<ul style="list-style-type: none"> - folyamatos víz és fűtési rendszer javítás, szükség szerinti csere, nyílászárók szigetelése - a számítógépes hálózat bővítése, számítástechnika folyamatos karbantartása, virtualizáció technikák integrálása a meglévő IT struktúrába; DKU ügymenet harmonizálás; HW karbantartás és fejlesztés; - telekommunikációs működés biztosítása - szerver háttér szolgáltatása - világításrendszer folyamatos karbantartása, irodai lámpák cseréje - látogatói útvonalon a kerítésrendszer és leülő padok folyamatos felújítása, karbantartása - az Igazgatóság épületének és környékének nyári zöldmunkáinak ellátása, téli csúszásmentesítés, hó eltakarítás, utak karbantartása, rendben tartása - az Igazgatóság épülete körüli, játéktéri, túraútvonali veszélyes fák kivágása - szennyvíz hálózat rendszeres és teljes körű tisztítása
Jósvafő, Petőfi utca 48. és Petőfi utca 52. szám alatti épületek	- folytonos és teljes terület karbantartás (Jósvafő, Petőfi utca 48-52.), gázkazán, fűtési rendszer és vízvezeték karbantartás
Jósvafő, Kúria Oktatóközpont	<ul style="list-style-type: none"> - vízvezeték rendszer rendszeres javítása - fűtés rendszer karbantartása -épület állagmegóvása - IT üzemeltetés/támogatás
Jósvafő, Fedeles Lovarda	<ul style="list-style-type: none"> - hálózati vízbekötés javítása, és vízvételi helyek karbantartása - elektromos javítások, karbantartás - terület kezelése, fűnyírás
Jósvafő, Pályázatkezelési Osztály, barlang bejárat	<ul style="list-style-type: none"> - a teljes informatikai és villamos hálózat, fűtési rendszer, felülete, az épület karbantartása, a terület takarítása -pénztár,túravezető pihenő festése,burkolása -nyilvános illemhely karbantartása, takarítása - IT támogatás/support/Wifi
Aggtelek, Kézműves ház	- fakerítés karbantartás, külső zöldterület gondozás
Aggtelek, Műszaki Bázis Gömöri u. 45.	<ul style="list-style-type: none"> - központi fűtési rendszer fűtése, karbantartása, favágás -tetőjavítás - a létesítmény környezetének gondozása - javítások és gyártások - beszerzésre kerülő faanyagok gombamentesítése és máglyázása, szárítása - raktározás, elosztás

	-előkészítő munkák
Aggtelek, Kövirózsa apartmanház	- nyílászárók javítása, víz és villany hálózat karbantartás, külső zöldfelület gondozás
Szin, az Aggteleki Tájegység Gazdálkodási központja	- víz-szennyvíz és villanyszerelés karbantartási munkái - kazán és fűtési rendszer folyamatos karbantartása -számítástechnika rendszer javítása-karbantartása, üzemeltetése (WAN/LAN)
Szögliget, Szalamandra Házhoz tartozó volt parancsnoki épület	- épület gépészeti javítások -parancsnoki épületen jégeső utáni tető héjazat csere
Szögliget, Szalamandra Ház	- tűzifa vágás - épület takarítása, fűtése, rendben tartása - kültéri tölgy padok állagmegóvása - külső foglalkoztató faanyagvédővel történő megújító kezelése, játszóvár karbantartása, - folyamatos útjavítás - zöldfelület egész éves gondozása -vízvezeték hálózat meghibásodásainak elhárítása -villanyszerelési feladatok (izzó csere...stb) - IT rendszer üzemeltetése (műholdas)
Bódvarákó, Esztramos hegyi létesítmények	- bekötő út folyamatos karbantartása, a villamos berendezések felügyelete, rendszeres villamossági karbantartás, relék, tápegységek cseréje, párasodás és korrózióvédelem érdekében történő üzemben tartás
Kelemér, Mohos ház	- zöldfelület karbantartása, takarítási feladatok elvégzése,
Baradla - barlang és oldalágak Vass Imre - barlang Rákóczi - barlang	- rendszeres villamossági karbantartás, relék, tápegységek cseréje, párasodás és korrózióvédelem érdekében történő üzemben tartás - IT/telefon felhordóhálózat üzemeltetés
Általános gép és gépjármű üzemeltetési feladatok	- az Aggteleken található gázolaj konténerkút üzemeltetése - a barlangüzemeltetéshez kapcsolódó feladatként a látogatók és szakszemélyzet szállítása egész évben, minden nap - egyéb logisztikai szállítások (ló, csemete, karbantartó anyagok, személyzet) - kis gépek szervizelése, cseréje (fűkaszák, fűrészek, fűnyírók, kistraktorok, aggregátorok, szivattyúk, csónakmotorok) - személy és teherszállító járművek folyamatos szervizelése (szükség szerint felújítás, kötelező és alkalmoszerű javítás) - gépjárművek beszerzése, értékesítése, bérlése - gépjárművek hivatalos ügyintézése (forgalomba helyezés, vizsgáztatás, NKH és okmányirodai

	<p>ügyintézés) -anyagbeszerzés és anyag szállítás</p>
Bódvaszilas, Magtár	<ul style="list-style-type: none"> - zöldterület karbantartása, takarítási feladatok - épületgépészeti munkák, javítások - WC tartályok folyamatos felújítása - denevér bejutás elleni munkák -fűtés időszakos felügyelet -IT üzemeltetés (Wi-Fi)
Bodrogkeresztúr, a Zempléni Tájegység Gazdálkodási központja	<ul style="list-style-type: none"> - garanciális feladatok levezénylése - épület üzemeltetési dokumentumok biztosítása - eszközpark munkavédelmi okmányainak biztosítása - IT/office üzemeltetés
Szegi, a Zempléni Tájegység telephelye	<ul style="list-style-type: none"> - garanciális feladatok levezénylése - épületüzemeltetési dokumentumok biztosítása (munka és tűzvédelem) - költség figyelés
Zalkod, a Zempléni Tájegység telephelye	<ul style="list-style-type: none"> - garanciális feladatok levezénylése - épületüzemeltetési dokumentumok biztosítása - eszközpark munkavédelmi és tűzvédelmi okmányainak biztosítása - költség figyelés
Long-erdő, a Zempléni Tájegység telephelye	<ul style="list-style-type: none"> - garanciális feladatok levezénylése - épületüzemeltetési dokumentumok biztosítása - eszközpark munkavédelmi és tűzvédelmi okmányainak biztosítása - költség figyelés
Sárospatak, a Zempléni Tájegység telephelye	<ul style="list-style-type: none"> - garanciális feladatok levezénylése - épületüzemeltetési dokumentumok biztosítása - eszközpark munkavédelmi és tűzvédelmi okmányainak biztosítása - költség figyelés

V. sz. melléklet: Programterv (eseménynaptár) 2022.

Szakmai beszámoló tartalomjegyzékének 17. pontjához – Programterv

ESEMÉNYNAPTÁR 2022. **AGGTELEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG**

JANUÁR

Január 22. 10.00. Téli túra Jósvafőn

Jósvafőn, a Kúria Oktatóközpontnál három patak folyik össze: a Jósva-, a Kecső-, és a Tohonya-patak. Az Oktatóközponttól induló túra során, a Tohonya-völgyön haladva érintjük a Nagy-Tohonya-forrást, amelynek vize télen melegebb, mint nyáron. A program részeként a Vass Imre-barlang egy szakasza is megtekinthető lesz.

Helyszín: Jósvafő és környéke.

Találkozó: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont és Lovasbázis.

Jegyváltás: Baradla-barlang jósvafői jegypénztára.

Hossza, időtartama: 6 km (barlangtúrával együtt), 4 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb január 21-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő. A túrán való részvételt 8 éven aluli gyermekek számára nem javasoljuk.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

FEBRUÁR

Február 10. 9.00 Órszolgálati Nap

Ismerkedés a természetvédelmi örök sokszínű munkájával.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: február 4.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

MÁRCIUS

Március a Barlangok Hónapja

A naponta induló túrák esetében 25 % kedvezmény jár a felnőtt jegyárból.

Március 5., 12., 19. 10.30 Baradlamanó túra

Hallottál már arról, hogy létezik egy elvarázsolt, föld alatti Meseország? Ha kíváncsi vagy arra, hogyan keletkeztek a barlangok, milyen – sokszor emberi szem számára láthatatlan – élőlények laknak itt, akkor tarts velünk e mesés barlangtúrán, ahol a Baradla manó bemutatja Neked birodalmát. Kifürkészheted a mélység titkait, zenét hallgatva csodálhatod meg a szebbnél szebb cseppköveket.

Helyszín: Baradla-barlang

Március 5., 12. – Aggtelek; 19. – Jósvafő

Találkozó: Baradla-barlang, aggteleki jegypénztár; Baradla-barlang, jósvafői jegypénztár

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra

A program előzetes bejelentkezéshez (március 4., március 11., március 18. munkaidő végéig) kötött. A túra minimum 10.000 Ft befizetése esetén indul.

Jelentkezés, információ: Baradla-barlang, aggteleki jegypénztárban az aggteleki helyszínű túrákra (+36 48 503 003); Baradla-barlang, jósvafői jegypénztárban a jósvafői helyszínű túrákra (+36 48 506 009)

Március 14. 10.00 A vadregényes Telekes-völgy

A Rudabányai-hegység északi részének igazi különlegessége a helyenként szurdokszerű Telekes-völgy, ahol a patak bevágódásával számos kisebb barlangüreg nyílt meg. A szűk völgyben a Telekes-patak medrét kerülgetjük, érintve az Ördög-gátat és az Ördög-gát-lyukat.

Helyszín: Aggteleki Nemzeti Park, Telekes-völgy

Találkozó: Eger-völgye Ifjúsági Tábor előtti parkoló.

Hossza, időtartama: 7 km, 3 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb március 13-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Március 17. 9.00 Víz – és Meteorológiai Világnap

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: március 11.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

ÁPRILIS

Április 2. 10.00 Kökőrcsinek és források nyomában

Jósvafő környékén korán jelentkezik a tavasz: csilingelve ébrednek a források, a napsütötte dombokon pedig ekkor már bontja lila szirmait a törékeny leánykőkőrcsin, és sárga virágok vidám pöttyei - tavaszi héricsek - tarkítják a gyepet.

Helyszín: Jósvafő környéke.

Találkozó: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont és Lovasbázis.

Jegyváltás: Baradla-barlang jósvafői jegypénztára.

Hossza, időtartama: 6 km, 3 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb április 1-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Április 15-18. 10.00-16.00 Húsvéti kincskeresés

2016-ban szakmai zsűri döntése alapján a Kincskereső játékosvény lett Magyarország legjobb ökoturisztikai tanösvénye. A húsvétól látogatható kincskereső útvonalat sikeresen végigjárók garantált ajándékban részesülnek.

Helyszín: Aggtelek.

Túraindulás: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, Információs Iroda.

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Április 16-17. 11.00-15.00 Szalamandra játszóház

Természetismereti játszóház és speleobox (kúszva végigjárható műbarlang).

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, Információs Iroda előtt.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Április 7. 9.00 Múemlékvédelmi Világnap

Túra a Martonyi Három-hegyi templom- és kolostorromhoz.

Helyszín: Martonyi kolostorrom.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: április 1.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Április 8. 9.00 Múemlékvédelmi Világnap

Séta Jósvafő ófalu műemlékei között.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: április 1.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Április 21. 09.00 Föld Napja

A Föld bolygó értékei – természet- és környezetvédelem a hétköznapokon. Előadás, játékos természetismereti foglalkozás.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: április 14.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

MÁJUS

Május 7. 10.00. Orchidea túra az Aggteleki-karszton

A színpompás májusi virágszőnyeg látványa szemet és lelket egyaránt gyönyörködtet. A botanikai kincsek legjelesebbjei, az orchideák is gazdag fajszámmal virítanak május elején.

Helyszín: Jósvafő környéke

Találkozó: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont és Lovasbázis.

Jegyváltás: Baradla-barlang jósvafői jegypénztára.

Hossza, időtartama: 6 km, 3 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb május 6-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Május 10. 9.00 Madarak és Fák Napja

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: május 4.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Május 16-19. 9.00 Európai Nemzeti Parkok Napja

Túrák, vizsgálódások, természetismereti foglalkozások.

Május 16. Nyílt nap óvodások részére.

Május 17. Nyílt nap az általános iskola alsó tagozatosai részére.

Május 18. Nyílt nap az általános iskola felső tagozatosai részére.

Május 29. Nyílt nap középiskolások részére.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: május 11.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Május 21. 14.30 Barangolás a Baradla-barlang tetején

Miközben a mészkőhegységek belsejében barlangok alakulnak ki, a felszínen nem változik semmi? Hova tűnt az Aggteleki-tó? Miért pont Aggteleken szántottak ördögök? Hazánkban Aggtelek környékén tanulmányozhatóak legjobban az ún. karsztjelenségek.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-tető.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, jegypénztár előtt.

Hossza, időtartama: 3 km, 1,5-2 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb május 20.) indul. Min. 5 egész jegy megváltása esetén indítunk túrát. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, tel: +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Május 29. Gyermeknap Aggteleken

8.00-16.00 Gyermeknap kedvezmény a Kincskereső játékösvényen

2016-ban szakmai zsűri döntése alapján a Kincskereső játékösvény lett Magyarország legjobb ökoturisztikai tanösvénye. Az időszakos kincskereső útvonalat sikeresen végigjárók garantált ajándékban részesülnek.

Helyszín: Aggtelek.

Túraindulás: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, Információs Iroda.

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

10.30 Baradlamanó túra

A Baradlamanók földalatti felfedezésre invitálnak a cseppkövek birodalmába. Családoknak ajánlott program.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang.

Túraindulás: Aggtelek, Baradla-barlang jegypénztára.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb május 28-ig) indul, min. 10.000 Ft részvételi díj befizetése esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Magyar Nemzeti Parkok Hete

Kedvezményes barlangtúrák (naponta induló túrák esetében 25 % kedvezmény a felnőtt jegyárból) és egyéb kedvezmények.

JÚNIUS

Június 4-5. Barlangok Világnapja

Speleobox, Szalamandra Játsszóház, hosszútúra, előadások, denevéres vándorkiállítás, denevérmúzeum (Szinpetri)

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang aggteleki és vörös-tói fogadótérsege; Szinpetri

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Június 9. 9.00 Környezetvédelmi Világnap

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: május 31.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Június 18. 7.00 „Föld Alatt és Föld Felett Teljesítménytúrák” – Csillagvizsgáló 10, Baradla 20, Kecő 30, Szelce 50

Teljesítménytúra részben a Baradla-barlang vörös-tói szakaszán keresztül.

A Vasutas Természetjáró Baráti Kör (Bánréve) és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság közös szervezése.

Helyszín: Aggteleki-karszt, Galyaság.

A programra előzetes bejelentkezést kérünk. Regisztrációs felület címe később!

A résztvevők maximális száma 360 fő. A barlangi szakaszra csak 200 fő jelentkezhet!

Információ: Vasutas Természetjáró Baráti Kör – Tóth Ferenc Attila: +36 30 919 77 44, bringa1@citromail.hu, www.anp.hu

Június 25. vagy július 2. 20.00 Éjszaka a karszton – szentjánosbogarak nyomában

Naplemente után új szereplők lépnek a természet színpadára. A szentjánosbogár-rajzás fő időszakában apró lámpások világítják meg utunkat.

Helyszín: Aggtelek térsége.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsege, jegypénztár előtt.

Hossza, időtartama: 2 km, 3 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb június 24-ig vagy július 1-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A túraindulás pontos dátuma a rajzás függvénye! A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

JÚLIUS

Július 5. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában – nemezelés

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Július 7. 10.00 Családi Nap

Vízi parányok. Kiselőadás a vízi makrogerinctelenekről, vízvizsgálat, mikroszkópos vizsgálódás.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Július 9. 10.00 Túra a Törőfej-völgyben

A Törőfej-völgy sok érdekességet rejt magában Jósvafő geológia és történelmi múltjáról. Csak hogy néhányat említsünk: itt bukkannak a felszínre a Baradla-barlang forrásai, a Jósva-források és itt található a Tengersizem-tó és az egykori turbinaház is.

Helyszín: Jósvafő és környéke.

Hossza, időtartama: 2 km, 1,5 óra.

Találkozó: Jósvafő, Baradla-barlang jegypénztára.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb július 8-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Július 16. 9.00 Barangolás a Baradla-barlang tetején

Miközben mészkőhegységek belsejében barlangok alakulnak ki, a felszínen nem változik semmi? Hova tűnt az Aggteleki-tó? Miért pont Aggteleken szántottak ördögök? Hazánkban Aggtelek környékén tanulmányozhatóak legjobban az ún. karsztjelenségek.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-tető.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, jegypénztár előtt.

Hossza, időtartama: 3 km, 1,5-2 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb július 15.) indul. Min. 5 egész jegy megváltása esetén indítunk túrát. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, tel: +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Július 19. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában - Nemezelés

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Július 21. 10.00 Családi Nap

Vízi parányok. Kiselőadás a vízi makrogerinctelenekről, vízvizsgálat, mikroszkópos vizsgálódás.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Július 23. 18.30 Naplemente túra

A Baradla-tető Aggtelek térségének magaslata. A nappali forráság után enyhébb időben, a naplemente fényével színezve gyönyörködhetünk az Aggtelek környéki tájban és ismerkedhetünk annak történetével, élővilágával, néprajzával.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-tető.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, jegypénztár előtt.

Hossza, időtartama: 4 km, 2 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb július 22-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Július 26. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában - batikolás

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Július 30. 9.00 Hegyek ormán, völgyek mélyén

Nyitott, füves, sziklakibúvásokkal tarkított szakaszoktól a zárt erdőig többféle élőhelytípuson áthaladunk, bepillantást kapunk azok növény- és állatvilágába. Többfelé láthatjuk a mézészégetés nyomait. Utunk egy részét a Kecő-patak csobogása kíséri.

Útvonal: Aggtelek, Baradla-völgy – Kecő-völgy – Karu-völgy – Baradla-oldal.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, jegypénztár előtt.

Hossza, időtartama: 6,5 km, 3-4 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb július 29-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

AUGUSZTUS

Augusztus 2. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában – Festés földfestékekkel és ceruzatartó dekupázsolás.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 4. 10.00 Családi Nap

Ismerkedés az Aggteleki Nemzeti Parkkal - előadás, kézműves foglalkozás.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 6. 10.00 Túra a Törőfej-völgyben

A Törőfej-völgy sok érdekességet rejt magában Jósvafő geológia és történelmi múltjáról. Csak hogy néhányat említsünk: itt bukkannak a felszínre a Baradla-barlang forrásai, a Jósza-források és itt található a Tengersizem-tó és az egykori turbinaház is.

Helyszín: Jósvafő és környéke.

Hossza, időtartama: 2 km, 1,5 óra.

Találkozó: Jósvafő, Baradla-barlang jegypénztára.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb augusztus 5-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 9. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában - nemezelés

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 11. 10.00 Családi Nap

Irány a ménes! Túra a Gergés-lápára, a hucul ménes megtekintése.

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 13. 18.00 Naplemente túra

A Baradla-tető Aggtelek térségének magaslata. A nappali forróság után enyhébb időben, a naplemente fényeivel színezve gyönyörködhetünk az Aggtelek környéki tájban és ismerkedhetünk annak történetével, élővilágával, néprajzával.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-tető.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, jegypénztár előtt.

Hossza, időtartama: 4 km, 2 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb augusztus 12-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus közepe – november eleje XXXIII. Bódva-völgyi Madárgyűrűző Állomás

Helyszín: Aggteleki Nemzeti Park, Szalonna: Kőszvényes-kút

Információ: Huber Attila, +36 48 506 000, +36 30 63 11 724, huber.attila@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 16. 10.00 Kézműves délelőtt a Kúriában - nemezelés

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 18. 10.00 Családi Nap

Vízi parányok. Kiselőadás a vízi makrogerinctelenekről, vízvizsgálat, mikroszkópos vizsgálódás.

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont.

Előzetes jelentkezés szükséges, min. 3 nappal előtte (telefon, e-mail)!

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 20-21. Nyárbúcsúztató a Kincskereső játékösvényen

2016-ban szakmai zsűri döntése alapján a Kincskereső játékösvény lett Magyarország legjobb ökoturisztikai tanösvénye.

Helyszín: Aggtelek.

Túraindulás: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége, Információs Iroda.

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Augusztus 20. 10.00 A vadregényes Telekes-völgy

A Rudabányai-hegység északi részének igazi különlegessége a helyenként szurdokszerű Telekes-völgy, ahol a patak bevágódásával számos kisebb barlangüreg nyílt meg. A szűk völgyben a Telekes-patak medrét kerülgetjük, érintve az Ördög-gátat és az Ördög-gát-lyukat.

Helyszín: Aggteleki Nemzeti Park, Telekes-völgy

Találkozó: Eger-völgye Ifjúsági Tábor előtti parkoló.

Hossza, időtartama: 7 km, 3 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb augusztus 19-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

SZEPTEMBER

Szeptember 16., 17., 23., 24. 18.00 Szeptemberi szarvasbögés az Aggteleki-karszton

Az őszi színes lombú erdők egyedi hangulatú pillanatai a hűvös estén a szarvasbikák bögése. A túrán szakvezetővel járhatjuk be a környék erdeit, hallgatva az éjszaka hangjait, különös tekintettel a gímszarvasok nászának kiemelkedő eseményére, a szarvasbögésre.

Helyszín, találkozó: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont és Lovasbázis.

Hossza, időtartama: 2 km, 2 óra.

A túrák előzetes bejelentkezéssel indulnak (szeptember 15., 16., 22., 23.), min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

Szeptember 22. 9.00 Takarítási Világnap

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: szeptember 20.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Szeptember 30. 18.00 Kutatók éjszakája

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: szeptember 27.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

OKTÓBER

Október 1-2. Európai Madármegfigyelő Napok

Az ANPI és az MME Helyi csoportja által szervezett gyűrűzőállomáson gyűrűzési bemutató és madármegfigyelés várja az érdeklődőket.

Helyszín: Madárgyűrűző tábor, Szalonna.

Időpont: egész nap.

Információ: Huber Attila, +36 30 63 11 724, www.anp.hu

Október 1/8. 10.00 Geotóp Nap az Aggteleki Nemzeti Parkban

Az Országos Geotóp Napok keretében, geológus szakember által vezetett túra. A túrára túracipő és terepi felszerelés ajánlott.

Helyszín: Aggteleki-karszt.

Találkozó: Egyeztetés alatt.

Hossza, időtartama: Egyeztetés alatt.

Információ: Veres Zsolt geológus - +36 20 327 75 55, vereszolti@gmail.com, www.foldtan.hu; www.anp.hu

Október 5. 9.00 Állatok Világnapja

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes. Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: október 1.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, oktatokozpont@anpi.hu, www.anp.hu

Október 16. 9.00 Táj Nemzetközi Világnapja

Az Aggteleki Nemzeti Park területének nagy része átfed az Aggtelek Bioszféra Rezervátum területével. A bioszféra rezervátumok az ember és a természet hosszú távú, fenntartható együttélésének mintaterületei. Olyan területek, ahol a táj sokat megőrzött az ember megjelenése előtti állapotából.

Helyszín: Tornakápolna környéke.

Hossza, időtartama: 2 km, 1,5-2 óra.

Találkozó: Tornakápolna, falu előtti híd.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb október 15-ig) indul, min. 5 egész jegy megváltása esetén. A részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36 48 503 000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

NOVEMBER

November 28. – december 6. Mikulástúra a Baradla-barlangban

A Baradla-barlangot ismét meglátogatja a Mikulás.

Helyszín: Baradla-barlang.

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra.

Hétköznapokon gyermekcsoportok, hétvégén (december 3-4.) családok jelentkezését várjuk.

A túrákra a csoportoktól előzetes bejelentkezést kérünk legkésőbb november 20-ig. A hétvégi családi túrákra 1 nappal a túranap előttig várjuk a jelentkezéseket. Időpontfoglalás jelentkezési sorrendben. A részt vevők maximális létszáma csoportoknál 30, családokból álló túránál 40 fő.

Információ: Baradla-barlang jósvafői jegypénztára, +36 48 506 009, www.anp.hu

DECEMBER

November 28. – december 6. Mikulástúra a Baradla-barlangban

A Baradla-barlangot ismét meglátogatja a Mikulás.

Helyszín: Baradla-barlang.

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra.

Hétköznapokon gyermekcsoportok, hétvégén (december 3-4.) családok jelentkezését várjuk. A túrákra a csoportoktól előzetes bejelentkezést kérünk legkésőbb november 20-ig. A hétvégi családi túrákra 1 nappal a túranap előttig várjuk a jelentkezéseket. Időpontfoglalás jelentkezési sorrendben. A részt vevők maximális létszáma csoportoknál 30, családokból álló túránál 40 fő.

Információ: Baradla-barlang jósvafői jegypénztára, +36 48 506 009, www.anp.hu

December 30. 16.00 Évbúcsúztató Operettgála

A Világörökség részét képező Baradla-barlangban hagyományosan minden évben megrendezésre kerül az Óévbúcsúztató Operettgála.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang, Hangversenyterem.

Időtartam: kb. 1,5 óra.

Információ: Információs Iroda - Aggtelek, +36-48/503-000, informacio@anpi.hu, www.anp.hu

VI. sz. melléklet: Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek részletezése

A szakmai beszámoló tartalomjegyzékének 5.5 pontjához

(Az 1143/2014/EU rendelet hatálya alá eső IAS fajok)

tudományos név	magyar név	előfordulási terület	kezelési tevékenység	megjegyzés
<i>Asclepias syriaca</i>	Selyemkóró	A teljes működési területen előfordul	Egyes esetekben vegyszeres kezelés	Szaporodása robbanásszerű. Védekezési terv kialakítás alatt. Az elterjedésének monitorozása folyamatos
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	Kaukázusi medvetalp	Korábbi előfordulás Zempléni TK	monitorozás	Esetleges ismételt megtelepedés megakadályozására
<i>Impatiens glandulifera</i>	Bíbor nebáncsvirág	Bódva-völgye Zempléni TK	monitorozás	Korábbi előfordulási helyek ellenőrzése

Egyéb idegenhonos inváziós növényfajokkal kapcsolatos tevékenységek:

tudományos név	magyar név	előfordulási terület	kezelési tevékenység	megjegyzés
<i>Solidago canadensis</i>	Kanadai aranyvessző	A teljes működési területen gyakori	Az ANP területén mechanikus gyengítés és vegyszeres kezelés	Pályázati vagy egyéb forrásból

<i>Fallopia sectio Reynoutria</i>	Ártéri japánkeserűfű	A működési terület vízfolyásai mentén néhol tömegesen fordul elő	Az ANP területén vegyszeres kezelés	Folytatódik a teljes működési területen a felmérés, későbbi monitoring alapfelméréseként
<i>Amorpha fruticosa</i>	Cserjés gyalogakác	A működési területen ártereken tömeges. Az ANP területén az aggteleki tó-hegyen gyakori	A Zempléni Tájegység területén mechanikus visszaszorítás zajlik	Nagy területű szárazzások, legeltetési kezelések
<i>Ailanthus altissima</i>	Mirigyes bálványfa	Az ANP területén a Tornai-alsóhegyen gyakori, a bódvarákói Esztramoson gyakori, terjedőben	2021-ben folytattuk a Tornai-alsóhegyet előzőnlő állomány visszaszorítását	A beavatkozás hatékony és extrém kis környezetterhelést jelent. Folytatása mindenképpen kívánatos lenne.